

OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY
W KATOWICACH

Sprawozdanie z działalności
w 2025 r.

KATOWICE 2026

Szanowni Państwo,

z poczuciem satysfakcji przekazuję na Państwa ręce sprawozdanie z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach za 2025 rok.

Działalność Państwowej Inspekcji Pracy niezmiennie koncentruje się na skutecznym egzekwowaniu przepisów prawa pracy, w szczególności w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, kształtowaniu praworządnych relacji między pracodawcami a pracownikami oraz prowadzeniu działań prewencyjnych, których celem jest ograniczanie zagrożeń w środowisku pracy. Realizacja tych zadań stanowiła fundament wszystkich przedsięwzięć podejmowanych przez pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w minionym roku.

Skuteczne egzekwowanie przepisów prawa pracy, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, kształtowanie praworządnych relacji między pracodawcami a pracownikami oraz działania prewencyjne ograniczające zagrożenia w środowisku pracy pozostają stałymi obszarami aktywności Państwowej Inspekcji Pracy. Stanowiły one również podstawę działań OIP w Katowicach w minionym roku.

Jak zauważył Konfucjusz: „Wybierz pracę, którą kochasz, a nie przepracujesz ani jednego dnia w swoim życiu”. Słowa te przypominają, że troska o warunki, w jakich wykonywana jest praca, ma kluczowe znaczenie nie tylko dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, lecz także dla jakości życia, poczucia godności i stabilności społecznej.

Rok 2025 był również czasem podjęcia przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizacji Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy. Inicjatywa ta stanowi odpowiedź na realne potrzeby regionu i wyraz konsekwentnego dążenia do systemowego ograniczania zagrożeń wypadkowych poprzez działania kontrolne, edukacyjne oraz współpracę z partnerami społecznymi i instytucjami publicznymi.

Działania Inspektoratu koncentrowały się na skutecznej kontroli przestrzegania przepisów prawa pracy, ze szczególnym uwzględnieniem branż o podwyższonym ryzyku zawodowym, a także na szeroko zakrojonych inicjatywach informacyjnych i prewencyjnych, których celem było budowanie trwałej kultury bezpieczeństwa pracy w województwie śląskim.

Wyrazy uznania i podziękowania kieruję do pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach za profesjonalizm, zaangażowanie oraz odpowiedzialność w realizacji powierzonych zadań. Dziękuję również partnerom społecznym oraz przedstawicielom instytucji za owocną współpracę, która wspiera nasze działania na rzecz poprawy warunków pracy na Śląsku.

Zapraszam do zapoznania się ze sprawozdaniem przedstawiającym zakres przeprowadzonych działań oraz efekty pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

*Okręgowy Inspektor Pracy
w Katowicach*

Piotr Kalbron

1. WPROWADZENIE

Państwowa Inspekcja Pracy jest organem ustawowo powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym w szczególności regulacji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej, w granicach określonych ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1712). Przepisy te stanowią nie tylko podstawę prawną funkcjonowania Inspekcji, lecz również instrument realizacji zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z ratyfikowanej w 1995 r. Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 81, obligującej państwa-strony do utrzymania krajowego systemu inspekcji pracy.

Działalność Państwowej Inspekcji Pracy pozostaje pod zwierzchnictwem Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast nadzór nad jej funkcjonowaniem w granicach określonych ustawą sprawuje Rada Ochrony Pracy powoływana przez Marszałka Sejmu RP na czteroletnią kadencję. Do zakresu uprawnień Marszałka Sejmu należy w szczególności powoływanie i odwoływanie Głównego Inspektora Pracy, przy czym decyzja taka wymaga uprzedniego zasięgnięcia opinii Rady Ochrony Pracy oraz właściwej komisji sejmowej. Ponadto w drodze zarządzenia Marszałek Sejmu określa statut Państwowej Inspekcji Pracy, który precyzuje jej strukturę organizacyjną, siedziby okręgowych inspektoratów pracy oraz terytorialny zakres ich właściwości.

Na czele Państwowej Inspekcji Pracy stoi Główny Inspektor Pracy, który — działając przy wsparciu swoich zastępców — kieruje realizacją zadań ustawowych, sprawując kompetencje zarządcze, organizacyjne i koordynacyjne. W jego gestii pozostaje m.in. nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem struktur centralnych i terenowych, a także zapewnienie skutecznej realizacji zadań w zakresie ochrony praw pracowniczych, legalności zatrudnienia oraz przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Strukturę organizacyjną Państwowej Inspekcji Pracy tworzą: Główny Inspektorat Pracy, szesnaście okręgowych inspektoratów pracy oraz Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy im. prof. Jana Rosnera we Wrocławiu. Każdy z okręgowych inspektoratów pracy sprawuje nadzór w granicach terytorialnych obejmujących obszar właściwego województwa.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizuje swoje ustawowe zadania na terenie całego województwa śląskiego, na którym zarejestrowanych jest ponad 470 tys. podmiotów gospodarki narodowej, a liczba ludności wynosi około 4,3 mln, co stanowi 11,4% populacji kraju, zajmując tym samym drugie miejsce pod względem liczby mieszkańców oraz zatrudnionych pracowników.

Strukturę organizacyjną Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach tworzy główna siedziba zlokalizowana w Katowicach przy ul. Owocowej 6–6a oraz pięć oddziałów terenowych, funkcjonujących w Bielsku-Białej, Częstochowie, Gliwicach, Rybniku i Zawierciu.

Działalnością Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach kieruje Okręgowy Inspektor Pracy, sprawując nadzór nad pracą inspektorów rozmieszczonych na terenie całego województwa śląskiego, którzy tworzą kluczowy filar funkcjonowania jednostki. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosił **273** osoby, z czego **198** osób (**73%**) pełniło odpowiedzialne funkcje inspektorskie, realizując ustawowe zadania Inspektoratu.

Zadania Państwowej Inspekcji Pracy wynikają z szeregu aktów prawnych, przy czym kluczowe kompetencje zostały wyznaczone w art. 10 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy. Zgodnie z tym przepisem do kompetencji organu należy w szczególności:

- nadzór i kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów dotyczących stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, czasu pracy, urlopów, uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, zatrudniania młodocianych i osób niepełnosprawnych,
- kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, wykonywania działalności oraz kontrola przestrzegania obowiązku:
 - dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia działalności, której prowadzenie jest uzależnione od uzyskania wpisu do tego rejestru,
 - prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620),
 - prowadzenia działalności przez podmioty, o których mowa w art. 306 ust. 1 oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 306 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, zgodnie z warunkami określonymi w art. 306 ust. 3, art. 319, art. 321, art. 325 i art. 338 ust. 2 i 3 tej ustawy,
- kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców,
- kontrola spełniania przez wyroby wymagań, kontrola w zakresie stwarzania przez wyroby zagrożenia oraz kontrola w zakresie niezgodności formalnych, w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1854

z późn. zm.), w odniesieniu do wyrobów przeznaczonych do stosowania u pracodawców, z wyłączeniem wyrobów podlegających kontroli innych właściwych organów nadzoru rynku w rozumieniu tej ustawy, oraz prowadzenie postępowań w tych sprawach,

- kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku pod względem spełniania przez nie zasadniczych lub innych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, określonych w odrębnych przepisach,
- podejmowanie działań polegających na zapobieganiu i ograniczaniu zagrożeń w środowisku pracy, a w szczególności:
 - badanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz kontrola stosowania środków zapobiegających tym wypadkom,
 - analizowanie przyczyn chorób zawodowych oraz kontrola stosowania środków zapobiegających tym chorobom,
 - inicjowanie prac badawczych w dziedzinie przestrzegania prawa pracy, a w szczególności bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - inicjowanie przedsięwzięć w sprawach ochrony pracy w rolnictwie indywidualnym,
 - udzielanie porad służących ograniczaniu zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników, a także w zakresie przestrzegania prawa pracy,
 - podejmowanie działań prewencyjnych i promocyjnych zmierzających do zapewnienia przestrzegania prawa pracy,
- kontrola wykazu stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, oraz kontrola ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1696),
- opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu prawa pracy,
- prawo wnoszenia powództw, a za zgodą osoby zainteresowanej – uczestnictwo w postępowaniu przed sądem pracy w sprawach o ustalenie istnienia stosunku pracy,
- wydawanie i cofanie zezwoleń w przypadkach, o których mowa w art. 304⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy,
- wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 73),
- udzielanie porad w celu wspierania równego traktowania obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy korzystają z prawa do swobodnego przepływu pracowników, oraz członków ich rodzin,

- wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2023 r. o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym (Dz. U. poz. 1523 oraz z 2024 r. poz. 1544),
- ściganie wykroczeń, o których mowa w art. 106-108 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 427), oraz udział w postępowaniu w sprawach dotyczących tych wykroczeń w charakterze oskarżyciela publicznego,
- ściganie wykroczeń przeciwko prawom pracownika określonych w Kodeksie pracy, wykroczeń, o których mowa w art. 362-365 i art. 367 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz wykroczeń, o których mowa w art. 84 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621), a także innych wykroczeń, gdy ustawy tak stanowią oraz udział w postępowaniu w tych sprawach w charakterze oskarżyciela publicznego,
- kontrola wypłacania wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1773),
- kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 449), w zakresie powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych,
- kontrola spełniania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, w szczególności:
 - obowiązku zawierania umów o prowadzenie PPK i umów o zarządzanie PPK,
 - dokonywania wpłat do PPK.

Realizując powierzone jej ustawą zadania, Państwowa Inspekcja Pracy sprawuje jednocześnie pieczę nad poszanowaniem niezbywalnych praw i wolności człowieka oraz obywatela, zagwarantowanych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Szczególne znaczenie w tym zakresie ma ochrona pracy oraz wykonywanie przez państwo nadzoru nad warunkami jej świadczenia, a także zapewnienie równego traktowania kobiet i mężczyzn w dostępie do kształcenia, zatrudnienia i awansu zawodowego, w tym prawa do jednakowego wynagrodzenia za pracę jednakowej wartości oraz zabezpieczenia społecznego. W sferze pozostającej pod szczególną troską Inspekcji znajduje się również przestrzeganie konstytucyjnego zakazu zatrudniania dzieci do lat 16, obowiązku zapewnienia minimalnego wynagrodzenia za pracę, a także prawa pracowników do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Ochroną objęte jest ponadto prawo do wypoczynku, obejmujące dni wolne od pracy, coroczny płatny urlop wypoczynkowy oraz przestrzeganie maksymalnych norm czasu pracy.

Celem zapewnienia skutecznego wykonania ustawowych zadań organy Państwowej Inspekcji Pracy zostały wyposażone w ustawowe uprawnienia do prowadzenia kontroli. Zgodnie z treścią art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy kontroli podlegają pracodawcy, a w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli legalności zatrudnienia także niebędący pracodawcami przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne, na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby wykonujące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia tej pracy. Kontroli Państwowej Inspekcji Pracy podlegają również:

- podmioty świadczące usługi pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego oraz pracy tymczasowej w rozumieniu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – w zakresie przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. d i e tej ustawy,
- podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – w zakresie przestrzegania warunków określonych w art. 19c, art. 19d, art. 19fa, art. 19ga, art. 85 ust. 2 i art. 85a tej ustawy,
- przedsiębiorcy, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni,
- pracodawcy delegujący pracowników na terytorium RP w zakresie określonym w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług,
- przedsiębiorcy albo inne jednostki organizacyjne, na rzecz których w ramach prowadzonej przez te podmioty działalności jest wykonywane zlecenie lub są świadczone usługi przez przyjmującego zlecenie lub świadczącego usługi – w zakresie wypłacania takim osobom wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

W razie ujawnienia w toku prowadzonych czynności kontrolnych naruszeń przepisów prawa pracy, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy o charakterze technicznym lub przepisów dotyczących legalności zatrudnienia, organy Państwowej Inspekcji Pracy są uprawnione do:

- nakazania usunięcia stwierdzonych uchybień w ustalonym terminie w przypadku, gdy naruszenie dotyczy przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- nakazania wstrzymania prac lub działalności, gdy naruszenie powoduje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia pracowników lub innych osób wykonujących te prace lub prowadzących działalność,

- nakazania skierowania do innych prac pracowników lub innych osób dopuszczonych do pracy wbrew obowiązującym przepisom przy pracach wzbronionych, szkodliwych lub niebezpiecznych albo pracowników lub innych osób dopuszczonych do pracy przy pracach niebezpiecznych,
- nakazania wstrzymania eksploatacji maszyn i urządzeń w sytuacji, gdy ich eksploatacja powoduje bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi; nakazy w tych sprawach podlegają natychmiastowemu wykonaniu,
- zakazania wykonywania pracy lub prowadzenia działalności w miejscach, w których stan warunków pracy stanowi bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi; nakazy w tych sprawach podlegają natychmiastowemu wykonaniu,
- nakazania, w przypadku stwierdzenia, że stan bezpieczeństwa i higieny pracy zagraża życiu lub zdrowiu pracowników lub osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym osób wykonujących na własny rachunek działalność gospodarczą, zaprzestania prowadzenia działalności bądź działalności określonego rodzaju,
- nakazania ustalenia, w określonym terminie, okoliczności i przyczyn wypadku,
- nakazania wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy w przypadku naruszenia trybu, metod, rodzaju lub częstotliwości wykonania tych badań i pomiarów lub konieczności stwierdzenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach,
- nakazania pracodawcy wypłaty należnego wynagrodzenia za pracę, a także innego świadczenia przysługującego pracownikowi,
- nakładania grzywien w drodze mandatów karnych i kierowania do sądów wniosków o ukaranie,
- nakładania kar pieniężnych na podmioty wykonujące przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego.

Organy Państwowej Inspekcji Pracy dysponują również uprawnieniem do kierowania wystąpień oraz wydawania poleceń w przypadkach przewidzianych przepisami prawa. Kompetencje te obejmują w szczególności możliwość zobowiązania podmiotu kontrolowanego do wypłaty wynagrodzenia w wysokości odpowiadającej minimalnej stawce godzinowej, zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Ponadto organy Inspekcji mogą formułować wystąpienia dotyczące usunięcia innych stwierdzonych w toku kontroli naruszeń, nieobjętych nakazem, jak również wnioskować o wyciągnięcie stosownych konsekwencji wobec osób odpowiedzialnych za powstałe nieprawidłowości.

Realizując ustawowe zadania, w tym czynności kontrolne, Państwowa Inspekcja Pracy prowadzi stałą i wielopłaszczyznową współpracę z partnerami społecznymi oraz organami administracji publicznej. Współdziałanie to obejmuje w szczególności związki zawodowe, organizacje pracodawców, organy samorządu załogi, rady pracowników, społeczną inspekcję pracy, a także organy administracji rządowej i samorządowej. Szczególne znaczenie w tym zakresie ma współpraca z instytucjami nadzoru nad warunkami pracy, Policją, Strażą Graniczną, organami Krajowej Administracji Skarbowej, urzędami skarbowymi oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, która sprzyja skutecznej realizacji ustawowych kompetencji Inspekcji i zapewnieniu należytej ochrony praw osób świadczących pracę.

W ramach przyznanych kompetencji Państwowa Inspekcja Pracy uprawniona jest również — w przypadkach uzasadnionych charakterem prowadzonych spraw — do występowania do organów administracji publicznej oraz innych właściwych instytucji o udzielenie informacji niezbędnych do realizacji zadań ustawowych, w tym do świadczenia porad prawnych oraz wspierania równego traktowania obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA). Uprawnienie to obejmuje w szczególności możliwość kierowania wniosków do naczelników urzędów skarbowych, dyrektorów izb administracji skarbowej oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie, na wniosek inspektora pracy, organy Policji zobowiązane są do udzielenia niezbędnej pomocy w celu zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania czynności kontrolnych.

Działalność Państwowej Inspekcji Pracy nie ogranicza się wyłącznie do sprawowania funkcji kontrolno-nadzorczych. Ustawodawca powierzył Inspekcji również istotne zadania o charakterze prewencyjnym i promocyjnym, ukierunkowane na kształtowanie kultury bezpieczeństwa pracy oraz upowszechnianie standardów sprzyjających tworzeniu bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy. Działania te obejmują zarówno inicjatywy informacyjne i edukacyjne, jak i programy wsparcia adresowane do pracodawców oraz pracowników, mające na celu podnoszenie poziomu przestrzegania przepisów prawa pracy i ograniczanie skali zagrożeń występujących w środowisku pracy.

W tym kontekście Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował w 2025 r. liczne przedsięwzięcia o charakterze prewencyjno-promocyjnym, w tym kampanie społeczne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, programy prewencyjne umożliwiające pracodawcom uzyskanie bezpośredniego wsparcia merytorycznego oraz działania edukacyjno-informacyjne kierowane do branż o podwyższonym poziomie ryzyka zawodowego. Szczególną rolę w systemie działań prewencyjnych odgrywa funkcjonowanie przy Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy oraz Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie, a także nowo powołanej w 2025 r. Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy

w Rolnictwie, stanowiących platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami administracji, partnerów społecznych i środowisk eksperckich.

Warto w tym miejscu odnotować, że rok 2025 był pierwszym rokiem realizacji trzyletniego Programu działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2025–2027, w ramach którego wyznaczono trzy kluczowe cele, tj.:

- zapobieganie wypadkom przy pracy w sektorze przemysłowym – Wizja zero;
- ochrona pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom zdrowotnym wynikającym z narażenia na pył azbestu w miejscu pracy;
- prowadzenie działań kontrolno-nadzorczych i prewencyjnych w zakresie legalności zatrudnienia, powierzania innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców – Podmioty i inwestycje pod szczególnym nadzorem.

W związku z tym działania kontrolne podejmowane przez inspektorów pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach skupiały się w głównej mierze na eliminacji bezpośrednich zagrożeń wypadkowych oraz minimalizacji wpływu niebezpiecznych i szkodliwych czynników środowiska pracy na pracowników i inne osoby wykonujące pracę. Ponadto inspektorzy pracy przywiązywali dużą wagę do realizacji zadań kontrolnych w zakresie legalności zatrudnienia.

W 2025 r. fundamentem działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy pozostawało również rozpatrywanie skarg pracowniczych, których liczba, podobnie jak w latach poprzednich, utrzymywała się na wysokim poziomie. W związku z utrzymującym się znacznym poziomem nieprawidłowości, główne wysiłki skoncentrowano na ograniczeniu naruszeń przepisów dotyczących czasu pracy, wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy oraz na kontroli legalności zatrudnienia w ramach umów cywilnoprawnych.

Istotnym elementem działalności Inspekcji było także poradnictwo prawne i techniczne, które w 2025 r. cieszyło się znacznym zainteresowaniem osób zatrudnionych oraz pracodawców, stanowiąc ważne narzędzie wspierania prawidłowego stosowania przepisów prawa pracy. Aktualne informacje dotyczące funkcjonowania oraz przedsięwzięć podejmowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach publikowane są na stronie internetowej Okręgu oraz w mediach społecznościowych.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Okręgu zawarte zostały w Dziale „Dane statystyczne z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2025 r.”.

<https://katowice.pip.gov.pl/pl>

https://twitter.com/OIP_Katowice

2. DZIAŁANIA NADZORCZO-KONTROLNE - INFORMACJE OGÓLNE

2.1. DZIAŁANIA OKRĘGOWEGO INSPEKTORATU PRACY W UJĘCIU STATYSTYCZNYM

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach, wg stanu na dzień 31.12.2025 r. zatrudnionych było **273** osoby, w tym **198 (73 %)** na stanowiskach inspektorskich.

Inspektorzy pracy przeprowadzili **7053 postępowania kontrolne** u **5909** podmiotów, w tym:

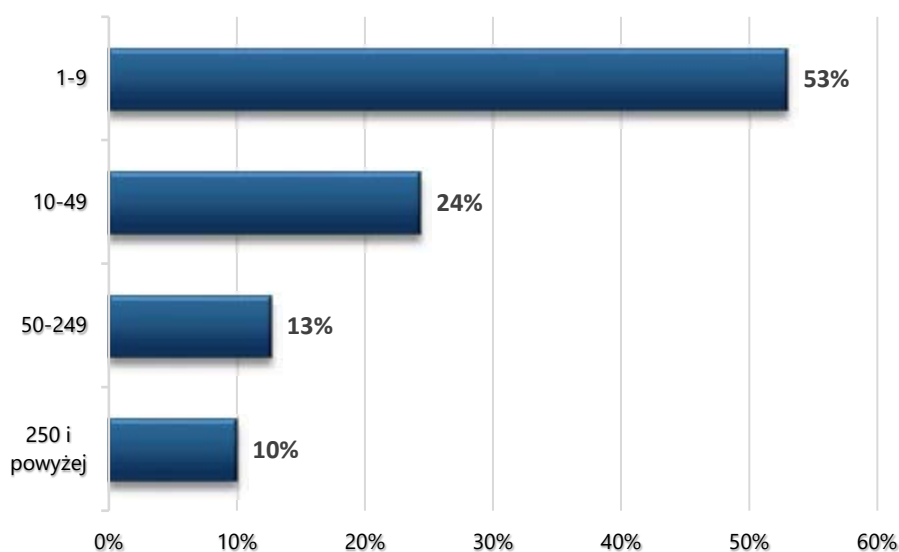
- **3846** kontroli legalności zatrudnienia oraz **701** kontroli dotyczących zatrudnienia cudzoziemców,
- **2802** kontrole związane z rozpatrywaniem skarg,
- **1106** kontroli przestrzegania zakazu zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy,
- **2759** kontroli sprawdzających, czy pracodawca zrealizował wydane przez inspektora pracy w poprzedniej kontroli środki prawne.

Inspektorzy pracy wydali:

- **31 193** decyzje, w tym:
 - **825** decyzji płacowych,
 - **457** decyzji wstrzymania prac,
 - **304** decyzje skierowania do innych prac,
 - **611** decyzji nakazujących wstrzymanie eksploatacji maszyn,
- **35 139** wniosków w wystąpieniach,
- **2059** poleceń,
- **1844** mandaty na kwotę **2 815 800 zł**,
- skierowali **127** wniosków do sądu,
- **468** środków wychowawczych,
- powiadomili prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w **67** przypadkach.

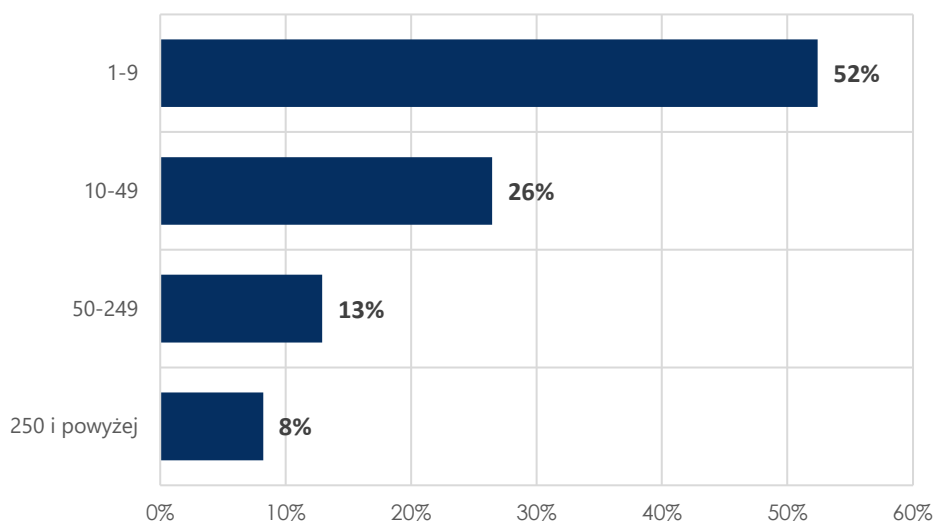
2.2. KONTROLE I WYDANE W ICH WYNIKU ŚRODKI PRAWNE

W roku 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili łącznie **7053** kontrole. Największą liczbę kontroli przeprowadzono w podmiotach zatrudniających poniżej 10 pracowników, tj. **3737**, co stanowi **63 %** objętych kontrolą podmiotów gospodarczych.

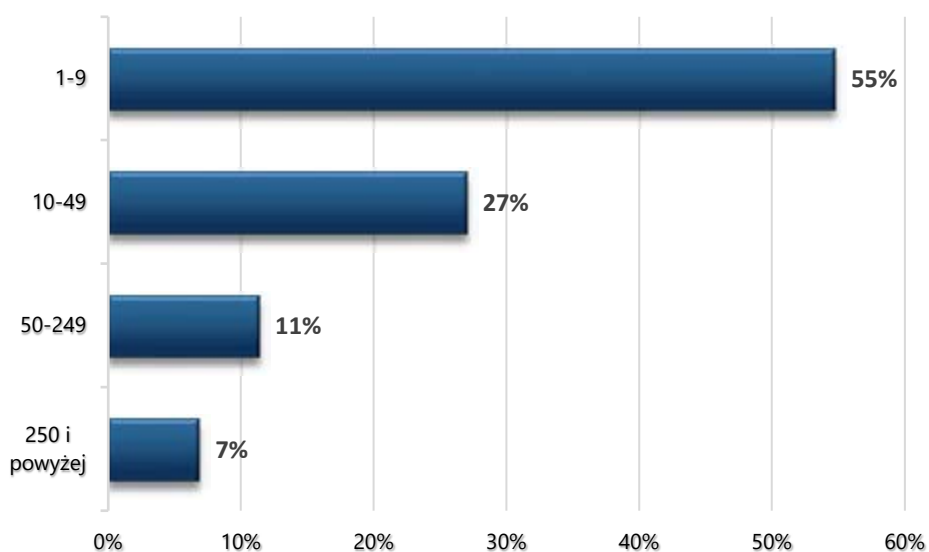
Kontrole przeprowadzone w 2025 r. (wg struktury wielkości zatrudnienia)

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **31 193** decyzje, w tym m.in. decyzje wstrzymania prac, skierowania pracowników do innych prac, wstrzymania eksploatacji maszyn, nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych.

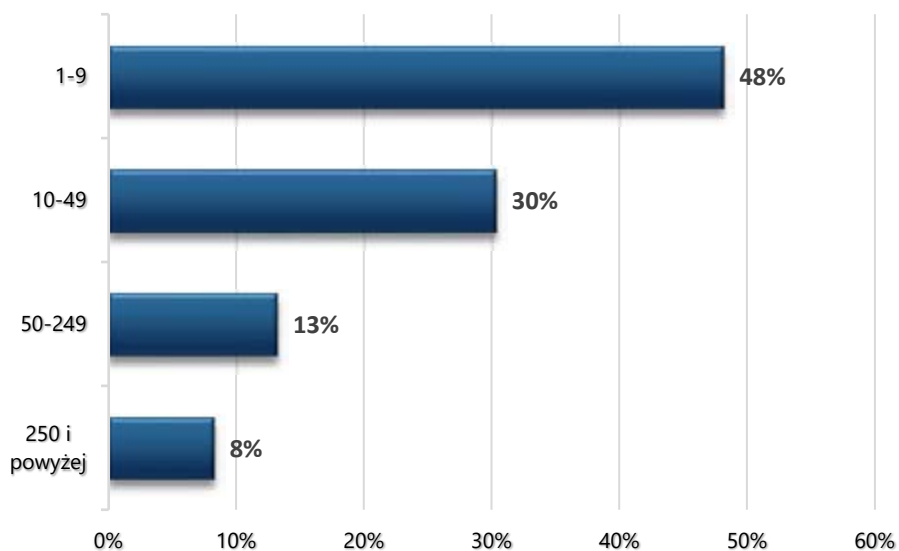
Struktura wydanych w 2025 r. decyzji ogółem - (wg struktury zatrudnienia)

W związku z nieprzestrzeganiem przepisów prawa pracy inspektorzy pracy skierowali **35 139** wniosków w wystąpieniach. Wydanymi wnioskami regulowano głównie zagadnienia prawnej ochrony pracy, w tym dotyczące nieprawidłowości w zakresie wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń należnych pracownikom, czasu pracy, stosunku pracy czy urlopów pracowniczych. Wnioskami regulowano również zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, przy czym środek ten traktowany był przez inspektorów pracy z reguły jako środek profilaktyczny.

Wnioski w wystąpieniach skierowane do przedsiębiorców (wg wielkości zatrudnienia)

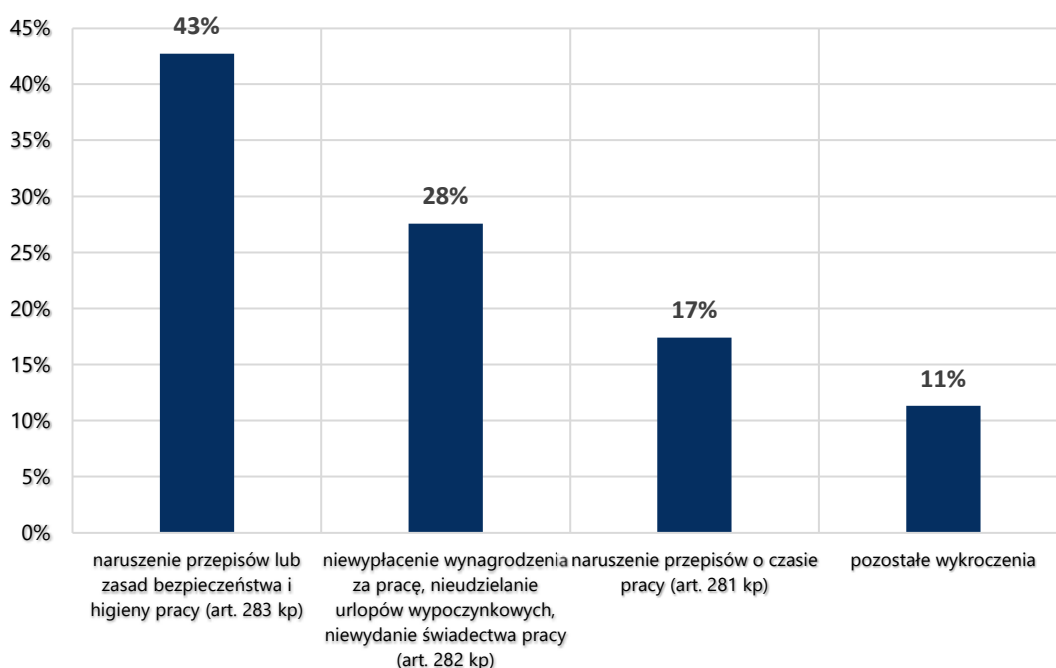
Ponadto inspektorzy pracy, korzystając z uprawnienia do wydawania kontrolowanym pracodawcom ustnych poleceń dotyczących nieprawidłowości (z zakresu prawnej ochrony pracy), które mogły zostać usunięte w czasie trwania kontroli lub niezwłocznie po ich zakończeniu, wydali w 2025 r. **2059** poleceń. Wydawane polecenia dotyczyły między innymi nieprawidłowości z zakresu stosunku pracy oraz wynagrodzeń i innych świadczeń należnych pracownikom.

Polecenia skierowane do przedsiębiorców (wg struktury wielkości zatrudnienia)

2.3. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O WYKROCZENIA

W roku 2025 inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, realizując zadania w ramach terytorialnej właściwości urzędu, przeprowadzili szereg czynności kontrolnych, w trakcie których stwierdzono **4303** naruszeń przepisów prawa pracy. W odpowiedzi na wykryte nieprawidłowości, do Wydziałów Karnych właściwych Sądów Rejonowych skierowano **125** wniosków o ukaranie oraz nałożono **1821** mandatów karnych, na łączną kwotę **2 782 900** zł. Ponadto, w ramach działań o charakterze wychowawczym, wydano **616** środków mających na celu przeciwdziałanie powtarzaniu naruszeń.

Wykroczenia przeciwko osobom wykonującym pracę zarobkową

W przeważającej części — bo w **1838** przypadkach — stwierdzone wykroczenia dotyczyły naruszeń przepisów i zasad bezpieczeństwa oraz higieny pracy określonych w art. 283 Kodeksu pracy. Stanowiło to blisko **43%** wszystkich ujawnionych wykroczeń — przy czym liczba ta była niższa o **366** w porównaniu z rokiem 2024. W **1186** przypadkach odnotowano wykroczenia związane z niewypłaceniem wynagrodzenia za pracę, nieudzielaniem urlopów wypoczynkowych oraz niewydaniem świadectwa pracy (art. 282 Kodeksu pracy) — co odpowiadało niemal **28%** ogółu wykroczeń. Naruszenia przepisów dotyczących czasu pracy, uregulowane w art. 281 § 1 Kodeksu pracy, wystąpiły w **749** przypadkach — stanowiąc **18%** wszystkich wykroczeń. Z kolei **487** wykroczeń wynikało z naruszeń innych przepisów niż Kodeks pracy.

Wśród ujawnionych wykroczeń — w stosunku do których zastosowano środki wychowawcze — najliczniejszą grupę stanowiły czyny określone w art. 283 Kodeksu pracy, odnoszące

się do bezpieczeństwa i higieny pracy — wobec których łącznie zastosowano **208** środków wychowawczych. Porównywalną liczbę środków zastosowano wobec wykroczeń z art. 282 Kodeksu pracy, dotyczących naruszeń przepisów w zakresie wypłaty wynagrodzeń oraz udzielania urlopów wypoczynkowych — **201** przypadków. Zdecydowanie rzadziej środki wychowawcze dotyczyły naruszeń określonych w art. 281 Kodeksu pracy oraz wykroczeń wynikających z przepisów ustaw szczególnych — w tym ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy z dnia 4 października 2018 r. o Pracowniczych Planach Kapitałowych oraz ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

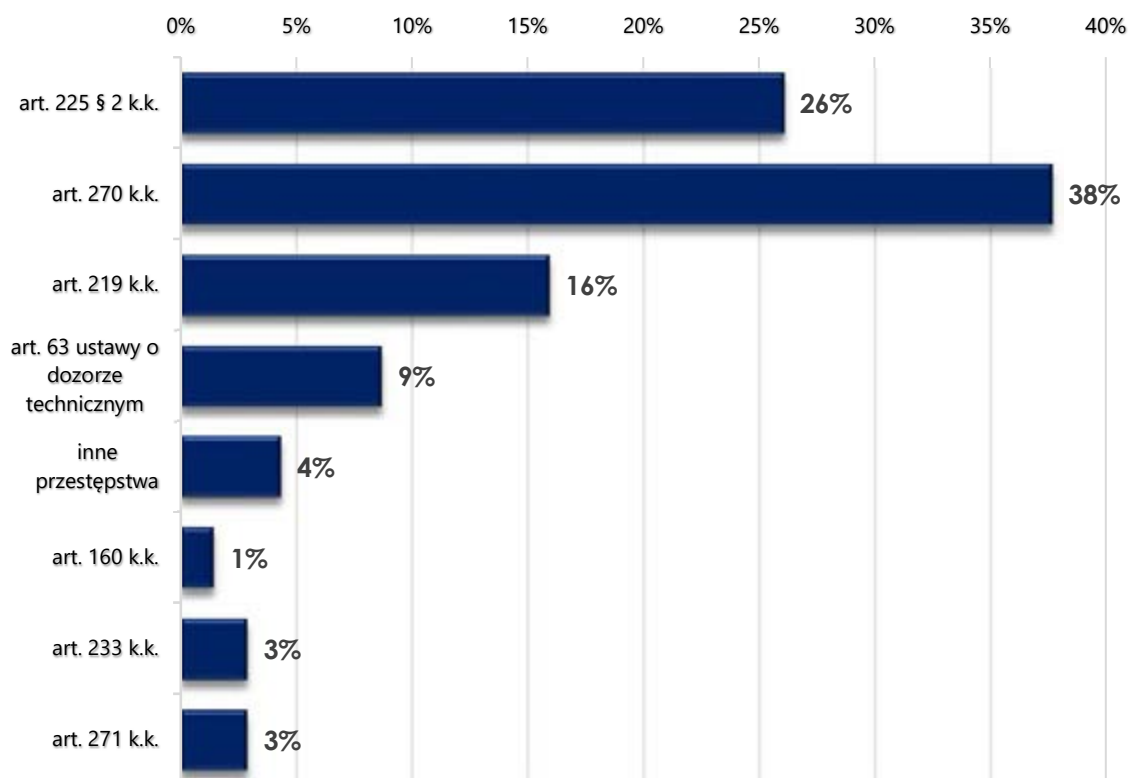
2.4. ZAWIADOMIENIA PROKURATURY O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

W 2025 r. aktywność inspektorów pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w obszarze reagowania na podejrzenia czynów zabronionych znalazła odzwierciedlenie w skierowaniu do właściwych jednostek prokuratury **67** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W wielu przypadkach pojedyncze zawiadomienie obejmowało więcej niż jeden czyn zabroniony, co świadczy o złożonym charakterze ujawnianych naruszeń prawa. Struktura zgłoszonych podejrzeń przestępstw przedstawiała się następująco:

- **18 zawiadomień** dotyczyło podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 225 § 2 k.k.:
„Kto osobie uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”,
- **26** podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.:
„Kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”,
- **11** podejrzeń popełnienia przestępstwa z art. 219 k.k.:
„Kto narusza przepisy prawa o ubezpieczeniach społecznych, nie zgłaszając, nawet za zgodą zainteresowanego, wymaganych danych albo zgłaszając nieprawdziwe dane mające wpływ na prawo do świadczeń albo ich wysokość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”.
- **6** podejrzeń popełnienia przestępstwa z art. 63 § 1 ustawy o dozorcze technicznym:
„Kto dopuszcza do eksploatacji urządzenie techniczne:
 - 1) *bez otrzymania decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o dopuszczeniu urządzenia do eksploatacji lub obrotu,*

2) *wbrew decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o wstrzymaniu eksploatacji lub wycofaniu z obrotu urządzenia technicznego,*
podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności”,

- **2** podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1 k.k.:
„Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”,
- **4** inne przestępstwa (dot. zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych).

Zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

2.5. ROZPATRYWANIE SKARG

W 2025 r. do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wpłynęło łącznie **6387** skargi i wniosków, w których poruszono **10 905** zagadnień tematycznych. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym liczba skarg i wniosków znacznie wzrosła — aż o **25%** (**5134** skarg i wniosków w 2024 r.).

W wyniku zgłoszonych skarg inspektorzy pracy tutejszego inspektoratu przeprowadzili w 2025 r. **2802** kontrole obejmujące przede wszystkim podmioty działające w branżach o największym ryzyku zawodowym, takich jak handel i naprawy (**546** kontroli), przetwórstwo przemysłowe (**476**), transport i gospodarka magazynowa (**353** kontroli), budownictwo (**279** kontroli), usługi administracyjne (**253** kontroli), zakwaterowanie i gastronomia (**160** kontroli), a także opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**139** kontroli).

Pośród podmiotów zgłaszających skargi największą grupę stanowili pracownicy, byli pracownicy oraz osoby zatrudnione. Istotne znaczenie miały także skargi organizacji związkowych, które w 2025 r. złożyły **188** pism, w tym najwięcej – **54** – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Wśród pozostałych organizacji związkowych zgłaszających skargi wymienić należy m.in.: Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych, Związek Zawodowy Kadra, Związek Zawodowy Kontra, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Związek Zawodowy OPZZ oraz inne organizacje związkowe. Pozostałymi zgłaszającymi były m.in. organy władzy państwowej, posłowie, pracodawcy, osoby trzecie, radni, rady pracowników, społeczni inspektorzy pracy oraz inne instytucje.

Podobnie jak w latach ubiegłych, skargi kierowane do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach koncentrowały się przede wszystkim na zagadnieniach z zakresu prawnej ochrony pracy. Struktura poruszanych w nich kwestii pozostaje zgodna z obserwowanymi w latach wcześniejszych trendami. W 2025 r. najwięcej zgłoszeń dotyczyło naruszeń z zakresu wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy. Zagadnienia te obejmowały **3056** spraw, co stanowi nieznaczny spadek o **133** sprawy w porównaniu z 2024 r.

Wśród najczęściej zgłaszanych nieprawidłowości w tym zakresie dominowały przypadki związane z:

- niewypłaceniem wynagrodzenia za pracę (**1129** spraw),
- brakiem wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (**344** sprawy),
- opóźnieniem w wypłacie wynagrodzenia oraz niewypłaceniem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych wraz z przysługującymi dodatkami (**195** spraw).

Mniej liczne, lecz nadal odnotowywane i istotne z punktu widzenia sytuacji pracownika, były między innymi:

- niewypłacenie lub obniżenie wynagrodzenia za czas choroby (**137** spraw),
- niewypłacenie lub obniżenie wynagrodzenia za czas urlopu (**118** spraw),
- potrącenia z wynagrodzenia za pracę z naruszeniem obowiązujących przepisów (**103** sprawy),
- wypłata wynagrodzenia w wysokości niższej niż wynikająca z umowy o pracę (**81** spraw),

- wypłata wynagrodzenia w wysokości niższej niż aktualnie obowiązująca kwota minimalnego wynagrodzenia (**62** sprawy),
- niewypłacenie należności z tytułu podróży służbowych (**53** sprawy),
- obniżenie lub niewypłacenie dodatku za pracę w porze nocnej (**53** sprawy),
- niewypłacenie lub obniżenie premii regulaminowej (**53** sprawy),
- obniżenie ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej (**16** spraw).

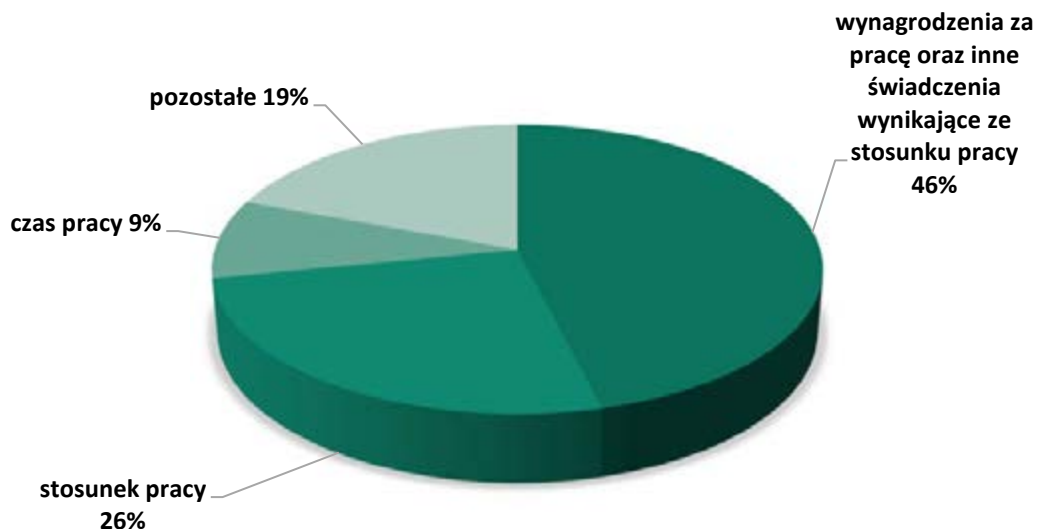
Analiza treści skarg wskazuje, że drugą pod względem liczby zgłaszanych problemów kategorię stanowiły zagadnienia dotyczące stosunku pracy. W 2025 r. w skargach zidentyfikowano łącznie **1709** takich przypadków, co oznacza wzrost w porównaniu z **1575** zgłoszeniami odnotowanymi w 2024 r. Do najczęściej występujących naruszeń w tym zakresie należały uchybienia polegające na:

- braku pisemnego potwierdzenia zawarcia umowy o pracę lub jej nieprawidłowym sporządzeniu (**543** sprawy),
- niewydaniu bądź nieterminowym wydaniu świadectwa pracy (**323** sprawy),
- zawieraniu umów cywilnoprawnych w warunkach, w których – zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy – powinna zostać zawarta umowa o pracę (**124** sprawy),
- nieprawidłowościach występujących przy rozwiązywaniu umów o pracę za wypowiedzeniem (**86** spraw).
- niewypłaceniu lub obniżeniu odprawy ekonomicznej (**50** spraw),

Z kolei trzecią największą kategorię naruszeń w obszarze prawnej ochrony pracy stanowiły nieprawidłowości związane z czasem pracy. W 2025 r. odnotowano **587** takich spraw, co odpowiada poziomowi roku poprzedniego oraz stanowi tylko **5%** ogółu zagadnień. Skargi w tej grupie dotyczyły przede wszystkim:

- braku prowadzenia lub nierzetelnego prowadzenia ewidencji czasu pracy (**143** sprawy),
- naruszeń przepisów regulujących minimalny odpoczynek dobowy i tygodniowy (**62** sprawy),
- niezapewnienia dnia wolnego w zamian za pracę w dniu wolnym wynikającym z pięciodniowego tygodnia pracy (**28** spraw),
- nieprawidłowego ustalania rozkładów czasu pracy (**26** spraw),
- nieudzielenia przerwy wliczonej do czasu pracy (**25** spraw).

Pozostałe zgłoszenia w zakresie prawnej ochrony pracy objęły **1279** spraw. Dotyczyły one m.in. dyskryminacji i mobbingu, legalności zatrudnienia i wykonywania innej pracy zarobkowej, urlopów pracowniczych, zbiorowego prawa pracy, a także ochrony pracy młodocianych oraz uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem.

Ilość skarg z podziałem na tematy z zakresu prawnej ochrony pracy

W omawianym okresie sprawozdawczym zgłoszono również **1848** spraw dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Podobnie jak w latach poprzednich obejmowały one zagadnienia dotyczące:

- przygotowania pracowników do pracy, w tym braku lub niewłaściwie przeprowadzonych szkoleń BHP oraz braku lub niewłaściwie przeprowadzonych badań lekarskich (**482** sprawy),
- obiektów i pomieszczeń pracy (**467** spraw),
- stanowisk pracy, procesów pracy i procesów technologicznych, magazynowania oraz składowania (**233** sprawy),
- maszyn i urządzeń technicznych; a także transportu oraz urządzeń i instalacji energetycznych (**211** spraw),
- środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego (**204** sprawy),
- wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zakresie stosowania środków zapobiegawczych (**123** sprawy).

Warta odnotowania jest także istotna liczba spraw wykraczających poza kompetencje Państwowej Inspekcji Pracy. W 2025 r. takich przypadków odnotowano **1826** wobec **1322** w 2024 r., co wskazuje na ich wyraźny wzrost oraz rosnące zapotrzebowanie na działania międzyinstytucjonalne w zakresie ochrony praw pracowniczych i bezpieczeństwa pracy, a także na potrzebę informowania zainteresowanych o zakresie właściwości rzeczowej organów administracji publicznej. W większości tych spraw skarżący zostali poinformowani o właściwym organie kompetentnym do załatwienia ich spraw.

2.6. PORADY PRAWNE I TECHNICZNE

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach oraz w jego oddziałach terenowych w Bielsku-Białej, Częstochowie, Gliwicach, Rybniku i Zawierciu, podczas pełnienia dyżurów udzielono łącznie **8419** porad prawnych obejmujących **14 303** tematy. Porad telefonicznych udzielono w **1201** przypadkach, a w formie pisemnej – w **1505** przypadkach, co wskazuje na rosnące znaczenie formalnego dokumentowania zapytań; dla porównania w 2024 r. liczba porad pisemnych wynosiła **1432**. Najczęściej wybieraną formą porady przez petentów były natomiast udzielane porady osobiste – odnotowano je w **5713** przypadkach.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. dominującą kategorię porad udzielanych przez pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach stanowiły zagadnienia dotyczące stosunku pracy. Wśród najczęściej poruszanych problemów wskazać należy przede wszystkim nieprawidłowości związane z nawiązywaniem stosunku pracy, w tym brakiem lub nieterminowym potwierdzeniem na piśmie zawieranej umowy o pracę oraz zawieraniem umów na czas określony w przypadkach, w których zgodnie z art. 25¹ § 1 Kodeksu pracy powinna zostać zawarta umowa na czas nieokreślony.

W obszarze prawnej ochrony stosunku pracy często poruszano również kwestie dotyczące wydawania świadectw pracy oraz możliwości dochodzenia przez pracowników roszczeń w sądzie pracy w przypadku likwidacji pracodawcy. Konsultowano również procedury rozwiązywania umowy o pracę w trybie art. 55 § 1¹ Kodeksu pracy w sytuacji ciężkiego naruszenia obowiązków pracodawcy oraz przysługujące w takim przypadku roszczenia pracownicze.

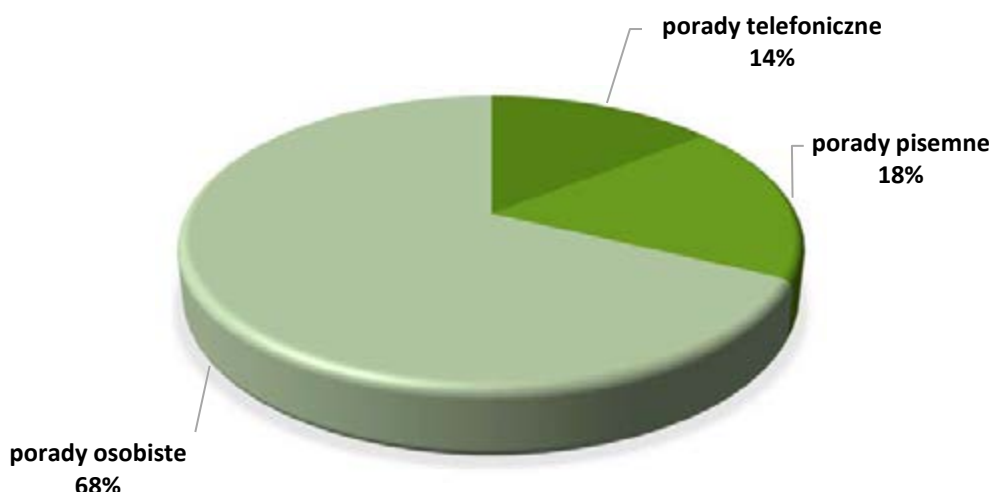
W 2025 r. odnotowano również znaczny wzrost porad prawnych dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach, w których – zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy – powinna zostać zawarta umowa o pracę. W ocenie udzielających porad prawnych prawdopodobną przyczyną tego zjawiska jest planowane przyznanie inspektorom pracy w 2026 r. możliwości przekształcania umów zlecenia w umowy o pracę w drodze decyzji administracyjnej.

Obok pytań dotyczących prawnej ochrony stosunku pracy znaczną część porad stanowiły również zagadnienia związane z prawidłowym i terminowym wypłacaniem wynagrodzenia, w tym minimalnego wynagrodzenia, ustalaniem odpraw oraz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, a także rozliczaniem kosztów podróży służbowych. Porad udzielano także w zakresie ustalania składników wchodzących w minimalne wynagrodzenie, takich jak premie i dodatki, a także w odniesieniu do stawek godzinowych przy wykonywaniu zleceń lub świadczeniu usług.

Mniejszą grupę, choć wciąż istotną w skali ogółu, stanowiły z kolei pytania dotyczące czasu pracy, uprawnień związanych z rodzicielstwem, prawidłowego obliczania wynagrodzenia oraz ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, a także ustalania proporcjonalnego wymiaru urlopu dla osób zatrudnionych

w niepełnym wymiarze czasu pracy. Porady obejmowały ponadto sporządzanie informacji o warunkach zatrudnienia oraz kwestie związane z elastyczną organizacją pracy oraz pracą zdalną.

Z końcem 2025 r. zaczęły pojawiać się także wnioski o udzielenie porady prawnej w zakresie zaliczania okresów zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia oraz prowadzenia pozarolniczej działalności do ogólnego stażu pracowniczego, w tym w szczególności wypłaty z tego tytułu nagrody jubileuszowej w jednostkach budżetowych. Pytania te wynikały z nowelizacji Kodeksu pracy, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Porady prawne udzielone przez pracowników OIP w Katowicach w 2025 roku

2.7. WNIOSKI DO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

W 2025 roku inspektorzy pracy wystąpili z siedmioma wnioskami do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podwyższenie płatnikowi, u którego w czasie dwóch kolejnych kontroli stwierdzono rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, o 100 % stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej na najbliższy rok składkowy.

Wnioski dotyczyły płatników prowadzących działalność w zakresie:

- robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych (PKD: 4120) – 5 płatników,
- wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych (PKD: 4391) – 1 płatnik,
- produkcja konstrukcji metalowych i ich części (PKD: 2611) – 1 płatnik.

Podstawę do skierowania wniosków o podwyższenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe wobec wskazanych płatników stanowiły wyniki dwóch kolejnych

kontroli. W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono powtarzające się naruszenia przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności polegające na:

- nieprawidłowej eksploatacji rusztowań budowlanych,
- dopuszczaniu pracowników do wykonywania pracy bez wymaganych środków ochrony indywidualnej,
- braku zastosowania zbiorowych środków ochrony przed upadkiem z wysokości,
- wykonywaniu prac na wysokości przez pracowników niewyposażonych w środki ochrony indywidualnej chroniące przed upadkiem z wysokości,
- nieprawidłowej eksploatacji elektronarzędzi bez wymaganych osłon elementów ruchomych,
- braku zabezpieczenia otworów technologicznych przed możliwością upadku z wysokości,
- niewyznaczeniu oraz niewygradzeniu stref niebezpiecznych w obszarze prowadzonych robót budowlanych,
- eksploatacji ruchomych podestów roboczych w sposób niezgodny z instrukcją producenta oraz obowiązującymi przepisami,
- braku właściwego nadzoru nad prowadzonymi pracami budowlanymi,
- dopuszczaniu pracowników do pracy bez aktualnych profilaktycznych badań lekarskich, w tym badań potwierdzających brak przeciwwskazań do pracy na wysokości,
- eksploatacji urządzeń podlegających dozorowi technicznemu bez wymaganych decyzji zezwalających na ich użytkowanie,
- występowaniu nieprawidłowości podczas wykonywania prac spawalniczych, w szczególności braku odciągów miejscowych, ekranów ochronnych zabezpieczających przed promieniowaniem oraz braku wyposażenia spawaczy w środki ochrony indywidualnej,
- nieprawidłowościach związanych ze składowaniem i magazynowaniem, w tym substancji niebezpiecznych, oraz braku właściwego oznakowania dróg komunikacyjnych i transportowych,
- dopuszczaniu do obsługi urządzeń podlegających dozorowi technicznemu osób nieposiadających wymaganych uprawnień kwalifikacyjnych,
- powierzaniu kobietom prac przekraczających dopuszczalne normy wydatku energetycznego.

Na podstawie wniosków złożonych przez inspektorów pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzje o podwyższeniu o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe wobec sześciu płatników, przy czym dwie z tych decyzji nie mają charakteru prawomocnego. W odniesieniu do jednego płatnika Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie prawidłowej wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe.

3. DZIAŁANIA NADZORCZO-KONTROLNE W OBSZARZE PRAWNEJ OCHRONY

3.1. CZAS PRACY ORAZ WYPŁATA WYNAGRODZEŃ I INNYCH ŚWIADCZEŃ ZE STOSUNKU PRACY

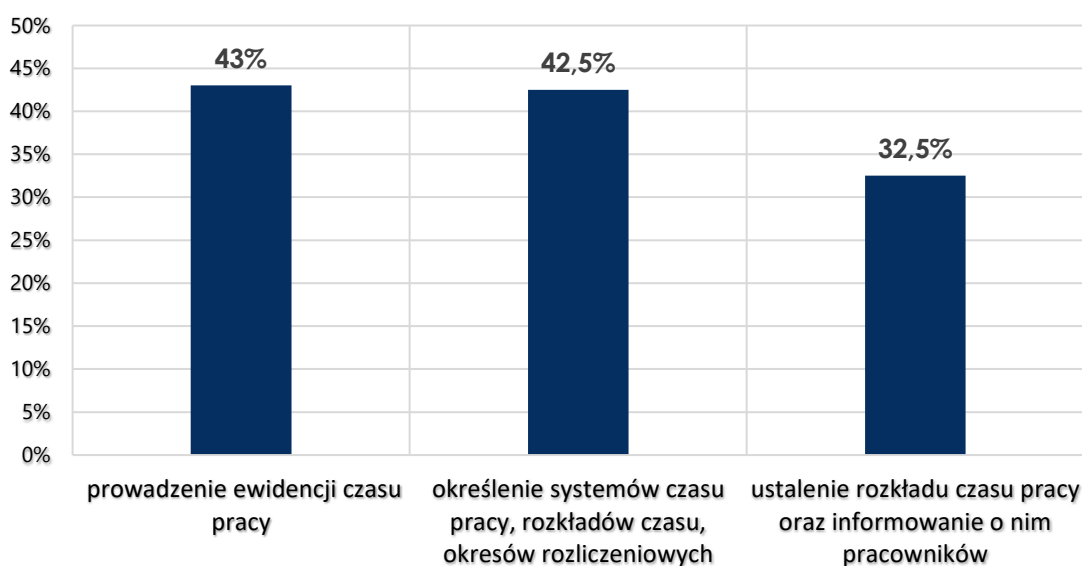
Realizując harmonogram zadań wyznaczonych przez Państwową Inspekcję Pracy, w roku 2025 inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili szeroko zakrojone i kompleksowe czynności kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów o czasie pracy oraz prawidłowości wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

Kontrole w tym zakresie objęły łącznie 200 pracodawców funkcjonujących w zróżnicowanych sektorach gospodarki, bez względu na skalę prowadzonej działalności czy wielkość zatrudnienia, co pozwoliło na uzyskanie reprezentatywnego obrazu praktyk stosowanych na rynku pracy. W zakładach pracy objętych postępowaniem kontrolnym zatrudnionych było ponad 25 tysięcy pracowników, których sytuacja prawna i faktyczna stanowiła przedmiot wnikliwej analizy organu nadzoru nad warunkami pracy.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Nieprawidłowości związane z czasem pracy w stosunku do liczby skontrolowanych pracodawców, u których badano dane zagadnienie, najczęściej dotyczyły:

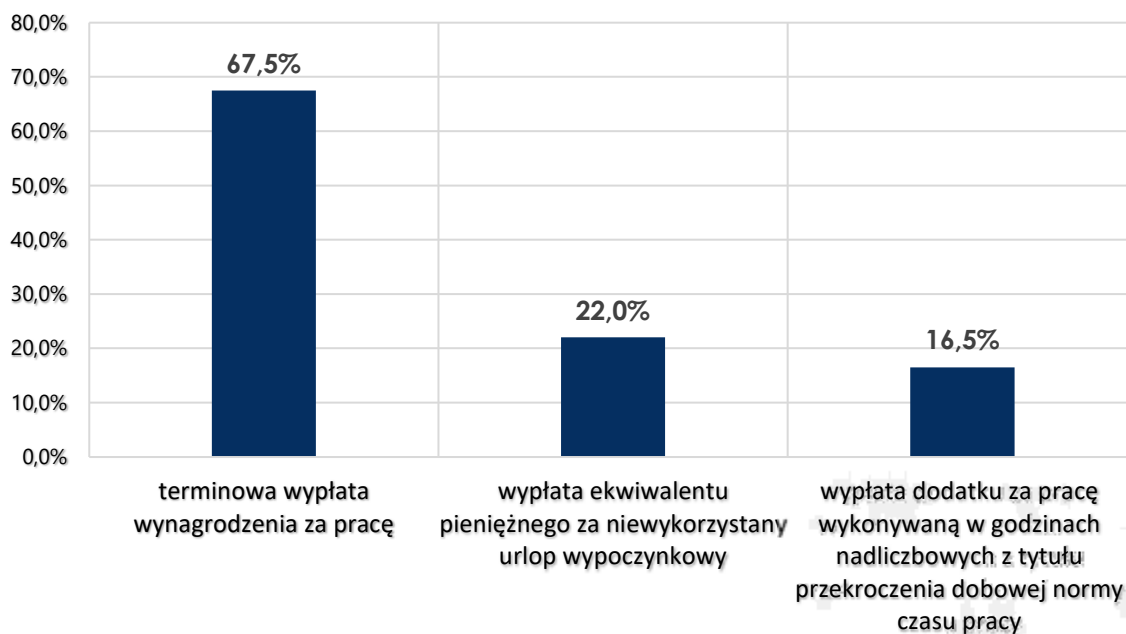
- prowadzenia ewidencji czasu pracy – 43% podmiotów,
- określenia systemów czasu pracy, rozkładów czasu, okresów rozliczeniowych – 42,5% podmiotów,
- ustalenia rozkładu czasu pracy oraz informowanie o nim pracowników – 32,5% podmiotów,

Nieprawidłowości związane z czasem pracy

Wysoką liczbę nieprawidłowości odnotowano również w obszarze pracowniczych świadczeń pieniężnych. Najczęściej problemy z przestrzeganiem przepisów wiązały się z:

- terminową wypłatą wynagrodzenia za pracę – 67,5% podmiotów,
- wypłatą ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy – 22% podmiotów,
- wypłatą dodatku za pracę wykonywaną w godzinach nadliczbowych z tytułu przekroczenia dobowej normy czasu pracy – 16,5% podmiotów.

Nieprawidłowości dotyczące świadczeń pieniężnych

Wydane środki prawne

W wyniku kontroli konieczność wydania środków prawnych przywracających stan zgodny z prawem lub ograniczających naruszenia przepisów w przyszłości dotyczyła wszystkich pracodawców. Inspektorzy pracy skierowali następujące środki prawne:

- 138 decyzji płacowych dotyczących wypłacenia 480 pracownikom łącznej kwoty 1 760 101,03 zł,
- 629 wniosków w wystąpieniach,
- 51 poleceń zrealizowanych w trakcie kontroli, dotyczących 111 pracowników.

Niektóre z nieprawidłowości przyjmowały rażący charakter i wypełniały znamiona wykroczeń. Inspektorzy pracy ujawnili popełnienie 260 wykroczeń przeciwko prawom pracowniczym, wskutek czego nałożono 88 mandatów karnych na łączną kwotę 130 600 zł oraz skierowano 3 wnioski o ukaranie do sądu. W 33 przypadkach zastosowano środki wychowawcze.

Przyczyny nieprawidłowości

Według inspektorów pracy głównymi powodami nieprzestrzegania regulacji dotyczących czasu pracy były:

- celowe działania pracodawców zmierzające do obniżenia kosztów funkcjonowania firmy, polegające m.in. na braku wykazywania w dokumentach pracy w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej oraz zbyt mała liczba zatrudnionych pracowników, wymuszająca ich pracę z naruszeniem norm czasu pracy,
- brak wiedzy pracodawców na temat przepisów prawa oraz ich stosowania w praktyce oraz skomplikowana treść regulacji skutkująca ich błędną wykładnią, co spowodowało naruszenie przepisów prawa, nawet u podmiotów powierzających prowadzenie usług kadrowych profesjonalnym firmom zewnętrznym.

Powodami nieprzestrzegania regulacji dotyczących wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, według ustaleń inspektorów pracy były:

- brak środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych, często spowodowany okolicznościami niezależnymi od pracodawców,
- celowe działania pracodawców, zmierzające do obniżenia kosztów funkcjonowania firmy poprzez brak wykazywania faktycznego czasu pracy, a w konsekwencji niewypłacanie należnego wynagrodzenia dla pracowników,
- nieznajomość przepisów prawa,
- pomyłki w wyliczeniach, które w szczególności wynikały albo z braku wiedzy lub staranności albo ze złej konfiguracji systemów kadrowo-płacowych, jak również z niewłaściwej komunikacji pomiędzy pracodawcą a obsługującym go biurem rachunkowym bądź działem kadr lub płac,
- konflikty na linii pracodawca – pracownik skutkowały wstrzymaniem wypłaty świadczeń.

Przykład kontroli

Wskutek skargi podjęto kontrolę w jednej z firm produkcyjnych z Częstochowy. Po kontroli inspektora pracy obejmującej m.in. zagadnienia dotyczące wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy pracodawca wypłacił w trakcie kontroli 45 pracownikom wynagrodzenie za pracę w lipcu 2025 r. w łącznej kwocie 125 663,99 zł, a wykonując nakaz płacowy wydany po kontroli pracodawca wypłacił 56 pracownikom wynagrodzenie za pracę w lipcu 2025 r. w łącznej kwocie 296 139,53 zł.

Podsumowanie

Wynagrodzenie za pracę dostarcza środków utrzymania dla pracowników i ich rodzin, dlatego egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa pracy dotyczących tego zagadnienia jest priorytetowym zadaniem Państwowej Inspekcji Pracy.

Przeprowadzane kontrole niestety nadal potwierdzają niezadawalający stan przestrzegania przepisów o czasie pracy i wynagrodzeniach ze stosunku pracy. Wnioskami wyływającymi z wielu kontroli jest to, że prawidłowe wyliczenie świadczeń wynikających ze stosunku pracy jest uzależnione od poprawnego ewidencjonowania czasu pracy.

Niezależnie od przyczyn braku wypłaty wynagrodzenia inspektorzy pracy podejmowali działania, wykorzystując wszystkie prawne możliwości, aby pracownicy jak najszybciej uzyskali należne wynagrodzenie. Należy również mieć na uwadze także, że przestrzeganie przepisów o czasie pracy umożliwia pracownikom właściwy odpoczynek, co ma wpływ na zapobieganie wypadkom w pracy oraz lepszą jakość życia zatrudnionych i ich rodzin. Z tych względów kontrole zagadnień czasu pracy i wypłaty wynagrodzeń są bardzo ważnym elementem działalności Państwowej Inspekcji Pracy.

Kontrole dotyczące egzekwowania przestrzegania przepisów o czasie pracy oraz wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy wykazały nieprawidłowości u 98,5% pracodawców. Świadczy to o utrzymywaniu się bardzo wysokiego poziomu naruszeń prawa pracy w tym zakresie oraz powoduje konieczność wzmożonej kontroli tych zagadnień.

Podejmowane przez inspektorów pracy czynności oparte na stosowaniu przysługujących ustawowo środków prawnych spowodowały, że pracodawcy, wykonując 42 decyzje płać, wypłacili 180 pracownikom wynagrodzenia i inne świadczenia ze stosunku pracy w łącznej kwocie 539 836,62 zł oraz wydali 44 polecenia w zakresie wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych, w wyniku których 87 pracownikom zostało wypłacone 168 207,39 zł. Skuteczne działanie inspektorów pracy w tym zakresie doprowadziły do otrzymania przez pracowników należnych wynagrodzeń bez konieczności stosowania skomplikowanej drogi sądowej.

3.2. CZAS PRACY ORAZ CZAS PROWADZENIA POJAZDU, PRZERWY I CZAS ODPOCZYNKU KIEROWCÓW

Kontrole prowadzone w ramach zadania kontrolnego obejmowały zagadnienia wynikające z założeń „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2025–2026”. W wytycznych Krajowej Strategii Kontroli przewidziano dla Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach dwuletni limit kontrolny na poziomie 93 000 dni pracy kierowców. Z uwagi na roczną sprawozdawczość Państwowej Inspekcji Pracy

określone zostały roczne limity dni pracy kierowców podlegających kontroli na poziomie 46 500 dni pracy kierowców w każdym roku. Limit w 2025 r. został zrealizowany w wysokości 120% założonego planu, tj. skontrolowano 54 932 dni pracy kierowców.

W ramach realizacji tematu w 2025 roku przeprowadzono 78 kontroli pracodawców. W trakcie realizacji zadania kontrolą objęto kierowców:

- w przewozie rzeczy krajowym: 12 010 dni,
- w przewozie rzeczy międzynarodowym: 40 565 dni,
- w przewozie międzynarodowym osób: 2357 dni.

Uchybienia w zakresie przestrzegania przepisów o czasie jazdy, odpoczynków i przerw, jak również w zakresie samego czasu pracy, stwierdzono w większości skontrolowanych firm.

Należy zauważyć, iż w porównaniu do liczby naruszeń, które były wykazane w kontrolach przeprowadzonych w poprzednim roku, w 2025 roku nastąpił w kontrolowanych obszarach związanych z czasem pracy oraz czasem jazdy, odpoczynków i przerw nieznaczny procentowy wzrost w przeliczeniu na jednego kierowcę. Sytuację tę można zaobserwować szczególnie odnośnie do naruszeń wynikających z braku zapewnienia wymaganej przerwy przy prowadzeniu pojazdu przez okres dłuższy niż 4,5 godziny, z przekroczenia dziennego czasu prowadzenia pojazdu oraz z nieprzestrzegania przepisów dotyczących maksymalnego dobowego czasu pracy, jeśli praca wykonywana była w porze nocnej.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

W zakresie przepisów związanych z czasem jazdy, odpoczynku i przerw stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak zapewnienia wymaganej przerwy przy prowadzeniu pojazdu przez okres dłuższy niż 4,5 godziny: skontrolowano 365 kierowców, u 91 kierowców stwierdzono 286 nieprawidłowości,
- brak zapewnienia odpowiedniego odpoczynku dziennego: skontrolowano 365 kierowców, u 92 kierowców stwierdzono 216 nieprawidłowości,
- przekroczenie dziennego czasu prowadzenia pojazdu: skontrolowano 365 kierowców, u 55 kierowców stwierdzono 114 nieprawidłowości,
- przekroczenie dwutygodniowego limitu czasu jazdy: skontrolowano 355 kierowców, u 15 kierowców stwierdzono 23 nieprawidłowości,
- brak zapewnienia odpowiedniego odpoczynku tygodniowego: skontrolowano 349 kierowców, u 10 kierowców stwierdzono 14 nieprawidłowości,
- przekroczenie tygodniowego limitu czasu jazdy: skontrolowano 361 kierowców, u 1 kierowcy stwierdzono 1 nieprawidłowość.

W zakresie przepisów związanych z ustawą o czasie pracy kierowców stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przekroczenie maksymalnego dobowego czasu pracy, jeśli praca wykonywana była w porze nocnej: skontrolowano 365 kierowców, u 126 kierowców stwierdzono 572 nieprawidłowości,
- brak zapewnienia przerwy po 6 godzinach pracy kierowcy: skontrolowano 365 kierowców, u 39 kierowców stwierdzono 79 nieprawidłowości,
- prowadzenie ewidencji czasu pracy: skontrolowano 365 kierowców, u 9 kierowców stwierdzono 25 nieprawidłowości,
- przekroczenie dopuszczalnego tygodniowego limitu czasu pracy kierowcy przeciętnie 48 godzin łącznie z godzinami nadliczbowymi w przyjętym okresie rozliczeniowym: skontrolowano 365 kierowców, u 15 kierowców stwierdzono 20 nieprawidłowości,
- przekroczenie maksymalnego 60-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu pracy: skontrolowano 331 kierowców, u 12 kierowców stwierdzono 16 nieprawidłowości.

Przyczyny nieprawidłowości

Na podstawie obserwacji poczynionych przez inspektorów pracy realizujących temat oraz informacji uzyskiwanych w trakcie kontroli wynika, że przyczyną powstałych naruszeń były:

- brak możliwości nadzorowania pracownika realizującego przewóz drogowy,
- nieznamość przepisów prawa przez kierowców, jak i celowe działania samych pracowników,
- brak odpowiedniej infrastruktury, uniemożliwiający realizację zadań w krótkim terminie, np. stan dróg, parkingi,
- zbyt rygorystyczne przepisy,
- trudna sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw,
- brak znajomości prawa zarówno przez pracodawców, jak i kierowców,
- presja dostarczenia towaru w uzgodnionym terminie, ze względu na zagrożenie karami pieniężnymi nakładanymi przez kontrahentów, a także utraty przyszłych zleceń.

Przykład kontroli

Szczególnie rażące naruszenia przepisów stwierdzono w trakcie kontroli przeprowadzonej w firmie transportowej z siedzibą w Chorzowie. W wyniku kontroli nałożono karę pieniężną w wysokości 17 950 zł, którą na podstawie przepisów o transporcie drogowym ograniczono do kwoty 15 000 zł. W trakcie tej kontroli stwierdzono m.in., że kierowca przekroczył maksymalny dzienny okres prowadzenia pojazdu przy wykonywaniu przewozu drogowego o czas 8 godzin i 34 minuty. Dzienny „okres prowadzenia pojazdu” wyniósł łącznie 18 godzin 34 minuty. W niniejszym przypadku dopuszczalne było prowadzenie przez kierowcę pojazdu w wymiarze 10 godzin. Za to

naruszenie została nałożona kara w wysokości 1750 złotych. Ponadto w przypadku tego samego kierowcy stwierdzono nieprzestrzeganie obowiązkowego dziennego czasu odpoczynku, który w jednym z dni pracy powinien wynieść 9 godzin, natomiast kierowca odebrał jedynie 3 godziny i 30 minut odpoczynku. Za to naruszenie została nałożona kara w wysokości 700 zł.

Podsumowanie

Przeprowadzone kontrole wykazały, że stopień przestrzegania przepisów o czasie jazdy, odpoczynku i przerw, jak również dotyczących czasu pracy kierowców również jest niezadowalający. W trakcie realizacji zadania tematycznego stwierdzono, że nieprawidłowości związane z kontrolowanymi zagadnieniami występowały na poziomie podobnym jak w latach ubiegłych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach zaksięgowano 66 decyzji transportowych wydanych w 2025 r. na kwotę 189 450 zł, z czego potwierdzono wpłatę należności z 58 decyzji na kwotę 156 150 zł. Do pracodawców skierowano 7 upomnień, a do urzędu skarbowego skierowano 6 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości wskazują na konieczność dalszego podejmowania działań kontrolnych i stałego monitorowania pracodawców zatrudniających kierowców. Konieczne jest podejmowanie działań, które poprawią bezpieczeństwo osób wykonujących zawód kierowcy, m.in. w formie szkoleń, których celem jest zaktualizowanie wiedzy pracodawców oraz umożliwienie konsultacji z inspektorem pracy. Potwierdzeniem zainteresowania tą tematyką przez pracodawców były dyżury telefoniczne, które w 2025 roku odbywały się raz w miesiącu.

Reasumując, przeprowadzone w 2025 r. kontrole dotyczące problematyki związanej z czasem jazdy, odpoczynków i przerw oraz czasem pracy były jak najbardziej celowe i wyraźnie wskazują, że w kontrolowanych podmiotach występują problemy z przestrzeganiem przepisów zarówno rozporządzenia (WE) nr 561/2006, jak i ustawy o czasie pracy kierowców.

3.3. PRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW O CZASIE PRACY I WYNAGRODZENIACH STRAŻNIKÓW MIEJSKICH ORAZ GMINNYCH

W roku 2025 w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach przeprowadzono 18 kontroli w związku z realizacją tematu własnego „Przestrzeganie przepisów o czasie pracy i wynagrodzeniach strażników miejskich oraz gminnych”. Kontrole przeprowadzono w celu oceny przestrzegania przez pracodawców przepisów o czasie pracy oraz wypłacie wynagrodzeń w odniesieniu do strażników

miejskich oraz gminnych. Kontrole objęły zarówno straże funkcjonujące jako wyodrębnione komórki organizacyjne urzędów miast, jak i straże działające jako samodzielne jednostki.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich skontrolowanych podmiotach. W zakresie prowadzenia dokumentacji dotyczącej czasu pracy proporcjonalnie najwięcej nieprawidłowości dotyczyło określenia w aktach wewnętrznych rozkładów czasu pracy oraz okresu rozliczeniowego, jak również ewidencjonowania czasu pracy. Istotną grupę naruszeń stanowiły także nieprawidłowości w sposobie ustalania rozkładów czasu pracy.

W obszarze przestrzegania przepisów o czasie pracy najczęściej stwierdzano naruszenia polegające na niezapewnieniu pracownikom nieprzerwanego odpoczynku dobowego i tygodniowego. Często ujawniano również nieprawidłowości związane z rekompensowaniem pracy w szóstym dniu tygodnia, polegające na wypłacie wynagrodzenia zamiast udzielenia dnia wolnego. Rzadziej występowały naruszenia dotyczące pracy poprzez pracę w niedziele i święta, w tym polegające na nieprawidłowym udzielaniu dni wolnych lub poprzez błędną formę rekompensaty za pracę w święto.

W zakresie wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy kontrole wykazały, że najwięcej nieprawidłowości dotyczyło naliczania i wypłaty dodatkowego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych oraz wynagrodzenia urlopowego i ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Najbardziej istotne, z punktu widzenia roszczeń pracowniczych, okazały się nieprawidłowości w naliczaniu dodatków za nadgodziny. W części jednostek wypłacano strażnikom wyłącznie normalne wynagrodzenie bez należnych dodatków 50% lub 100%, nieprawidłowo kwalifikowano nadgodziny i zaniżano dodatki, stosowano błędne stawki do wyliczeń, a także nie wypłacano należnych świadczeń w sytuacjach, gdy nadgodziny powstawały na skutek dwukrotnego rozpoczęcia pracy w tej samej dobie pracowniczej. Osobnym przykładem naruszeń była kwestia czasu obowiązkowego szkolenia aplikantów, gdy w dni, w których szkolenie przekraczało 8 godzin, czas ten nie był traktowany jako praca nadliczbowa, ani rekompensowany.

Kontrole wykazały ponadto, że liczne nieprawidłowości dotyczyły obliczania wynagrodzenia urlopowego oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. W niektórych przypadkach błędy w naliczaniu wynagrodzeń urlopowych przekładały się również na błędne ustalanie podstawy wymiaru wynagrodzenia chorobowego.

Przyczyny ujawnianych nieprawidłowości

Na podstawie analizy dokumentacji z przeprowadzonych kontroli można wskazać na następujące przyczyny leżące u podstaw stwierdzonych nieprawidłowości. I tak:

- błędy organizacyjne, w szczególności: brak właściwej organizacji pracy w obszarze planowania służb i rozliczania czasu pracy oraz niewystarczający nadzór nad procesami kadrowo-płacowymi,
- niewłaściwe stosowanie przepisów szczególnych dotyczących strażników,
- niewystarczające kompetencje pracowników zajmujących się płacami, w tym niedostateczna znajomość przepisów dotyczących naliczania świadczeń pieniężnych ze stosunku pracy oraz brak odpowiedniego przygotowania merytorycznego lub szkoleń w tym zakresie.

Wydane środki prawne

W efekcie ustaleń dokonanych podczas kontroli inspektorzy pracy wydali 18 wystąpień zawierających 128 wniosków. W związku ze stwierdzeniem naruszeń prawa pracy kwalifikujących się na wykroczenia przeciwko prawom pracownika w 13 przypadkach zastosowano postępowanie w sprawach o wykroczenia, w tym: w 2 przypadkach nałożono mandat karny na łączną kwotę 3500 zł, a w pozostałych przypadkach zastosowano środki oddziaływania wychowawczego. Łączna liczba wykroczeń wyniosła 25.

Przykład kontroli

Przykładem rażących naruszeń przepisów o czasie pracy i wynagradzaniu pracowników na stanowiskach strażniczych była kontrola przeprowadzona w jednym z urzędów miasta na terenie województwa śląskiego, w którym powołano straż miejską. W wyniku kontroli stwierdzono przypadki wykonywania przez strażników miejskich pracy w wymiarze 16, a nawet 19 godzin na dobę. Niezapewnienie strażnikom nieprzerwanego odpoczynku dobowego dotyczyło sytuacji szczególnych, które wymagały podjęcia środków w celu ochrony życia lub zdrowia obywateli, a także bezpieczeństwa zbiorowości, jednakże pracownikom tym, w związku z naruszeniem prawa do odpoczynku dobowego, nie udzielono w okresie rozliczeniowym równoważnego okresu odpoczynku. Podobnie sytuacja wyglądała w zakresie odpoczynku tygodniowego. Kontrola wykazała liczne przypadki niezapewnienia odpoczynku tygodniowego i braku z tego tytułu rekompensaty w postaci zrównoważonego okresu odpoczynku. Kontrola wykazała także nieprawidłowości w zakresie udzielania pracownikom dnia wolnego od pracy w zamian za pracę w dniu wolnym wynikającym z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, a także nieprawidłowości w zakresie rekompensaty za pracę w godzinach nadliczbowych, jak również naliczania i wypłaty wynagrodzenia urlopowego oraz ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Podsumowanie

W 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili 18 kontroli w ramach tematu dotyczącego przestrzegania przepisów o czasie pracy oraz wynagrodzeniach strażników miejskich i gminnych. Celem przeprowadzonych kontroli było ustalenie stanu przestrzegania przez pracodawców przepisów o czasie pracy oraz wypłacie wynagrodzeń w odniesieniu do strażników miejskich oraz gminnych, bowiem wyniki kontroli przeprowadzonych w roku 2024 w wybranych urzędach miast, gdzie powołano straż miejską, wskazywały na nieprawidłowości w zakresie rekompensaty za pracę w godzinach nadliczbowych.

We wszystkich podmiotach skontrolowanych w roku 2025 ujawniono nieprawidłowości, co potwierdza, że problem dotyczący nieprzestrzegania przepisów prawa pracy ma charakter powszechny i wynika głównie z błędów organizacyjnych oraz niewłaściwego stosowania przepisów szczególnych odnoszących się do strażników miejskich, a także z niespójności pomiędzy regulacjami wewnętrznymi, planowaniem służby, ewidencją czasu pracy i rozliczeniami płacowymi.

Efektom działań kontrolnych było uregulowanie stwierdzonych nieprawidłowości. W wielu przypadkach skutkowało to przeliczeniem należności i wypłatą wyrównań pracownikom, w tym istotnych kwot związanych z wcześniejszym nieprawidłowym rozliczaniem nadgodzin. I tak w wyniku realizacji środków prawnych dotyczących nieprawidłowości w rekompensacie pracy w godzinach nadliczbowych wydanych w roku 2024 wypłacono uprawnionym pracownikom należne świadczenia na kwotę prawie 135 tys. zł, a w roku 2025 na kwotę ponad 26 tys. zł. Natomiast w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli przypadkami nieprawidłowości w naliczeniu i wypłacie wynagrodzenia urlopowego oraz ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy pracodawcy naliczyli i wypłacili uprawnionym pracownikom należne wyrównania w wysokości ponad 70 tys. zł.

W zakresie wniosków wystąpienia dotyczących obowiązku zapewnienia pracownikom zatrudnionym na stanowiskach strażniczych wymaganych prawem odpoczynków, jak również równoważnego okresu odpoczynku, pracodawcy zobowiązali się do zapewnienia pracownikom 11-godzinnego odpoczynku oraz nieprzerwanego 35-godzinnego odpoczynku tygodniowego, jak również równoważnego okresu odpoczynku, gdy ze względu na sytuacje, które wymagają podjęcia środków do ochrony życia lub zdrowia obywateli, a także bezpieczeństwa zbiorowości, w szczególności w związku z powszechnym zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego, katastrofą, klęską żywiołową lub przestępstwem o charakterze terrorystycznym, nie można było zapewnić wymaganych odpoczynków. Podobnie w zakresie zapewnienia dnia wolnego za pracę w dniu wolnym wynikającym z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym pracodawcy zobowiązali się do przestrzegania tego obowiązku. Jednocześnie część pracodawców podjęła działania organizacyjne mające zapobiegać powtarzaniu się naruszeń, takie jak: zakup narzędzi informatycznych wspierających

planowanie harmonogramów, doprecyzowanie regulaminów pracy i wynagradzania, dostosowanie okresów rozliczeniowych do przepisów prawa pracy oraz parametryzacja systemów kadrowo-płacowych. Pojawiły się również przykłady zawierania porozumień ze stroną społeczną w celu prawidłowego wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych takich jak ruchomy rozkład czasu pracy.

Wyniki przeprowadzonych kontroli potwierdziły zasadność działań podjętych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w odniesieniu do grupy zawodowej, jaką są strażnicy miejscy (gminni). Wnioski na przyszłość sprowadzają się do konieczności trwałego uporządkowania systemu czasu pracy i rozliczeń wynagrodzeń w strażach miejskich i gminnych. Kluczowe jest zapewnienie spójności pomiędzy regulaminami pracy, praktyką planowania służby, rzetelną ewidencją czasu pracy oraz prawidłowym naliczaniem i terminową wypłatą należnych składników wynagrodzenia. Szczególnej uwagi wymaga organizacja służby w zakresie odpoczynków dobowych i tygodniowych oraz mechanizm równoważenia odpoczynku w sytuacjach nadzwyczajnych, tak aby nawet w przypadku zdarzeń wymagających długotrwałych działań nie dochodziło do trwałego naruszania prawa do odpoczynku. Równie istotne jest jednoznaczne i prawidłowe rozliczanie nadgodzin, zarówno pod względem ich klasyfikacji, jak i właściwej wysokości dodatków, jak również zapewnienie, że czas obowiązkowych szkoleń jest rozliczany zgodnie z normami czasu pracy. W obszarze płacowym konieczne jest dopilnowanie prawidłowego wliczania składników zmiennych do podstaw wynagrodzenia urlopowego, ekwiwalentu oraz świadczeń chorobowych, ponieważ w tym zakresie ujawniono najwięcej błędów o charakterze systemowym. Powyższe zagadnienia powinny być zatem przedmiotem kontroli prowadzonych w jednostkach samorządowych, czy to w ramach długofalowych zadań, czy w ramach kontroli doraźnych.

3.4. UMOWY CYWILNOPRAWNE

Kontrolę powierzania pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych przeprowadzono w podmiotach działających w różnych branżach gospodarki, szczególnie w tych, w których ryzyko nieprawidłowości jest szczególnie wysokie, tj. w handlu, gastronomii, produkcji oraz budownictwie.

Przeprowadzono 1106 kontroli, którymi objęto 1054 podmiotów. Inspektorzy pracy skontrolowali blisko 4 tys. umów zlecenia, 32 umowy o dzieło oraz 147 pozostałych umów cywilnoprawnych. Prawidłowość powierzenia pracy sprawdzono również odnośnie do osób samozatrudnionych.

Kontrolami objęto zgodność rodzaju umowy z charakterem świadczonej pracy. Inspektorzy pracy poddali sprawdzeniu to, czy mimo stosowania umów cywilnoprawnych, w sposobie

wykonywania pracy nie występują cechy charakterystyczne dla stosunku pracy, określone w przepisach prawa pracy.

Kontroli poddano zagadnienia związane z powierzeniem pracy na podstawie umów prawa cywilnego, określone w przepisach prawa, tj. prawidłowość i terminowość wypłaty wynagrodzenia z umowy cywilnoprawnej wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, a także realizację pozostałych obowiązków związanych ze stosowaniem umów cywilnoprawnych, w szczególności ewidencjonowanie godzin pracy, częstotliwość wypłaty wynagrodzenia.

Najczęstsze stwierdzone nieprawidłowości:

- zawieranie umów cywilnoprawnych jako formy zatrudnienia zastępczego dla umowy o pracę na okres próbny lub na czas określony,
- niewypłacanie lub zaniżanie wypłaty minimalnej stawki godzinowej za pracę,
- brak właściwej interpretacji przepisów dotyczących terminu wypłaty wynagrodzenia minimalnej stawki godzinowej w kontekście obowiązku jej wypłacenia co najmniej raz w miesiącu, w przypadku umów zawartych na czas dłuższy niż 1 miesiąc.

Wydane środki prawne

Realizując zadanie kontrolne, inspektorzy pracy wydali łącznie 853 wnioski zawarte w wystąpieniach, które dotyczyły 840 osób oraz 110 poleceń, które dotyczyły 138 osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Wskutek realizacji 74 wniosków w wystąpieniach oraz 35 poleceń 128 osobom przekształcono umowy cywilnoprawne w umowy o pracę. W zakresie wypłaty wynagrodzenia wynikającego z zawartych umów zlecenia, w wyniku wydanych 17 wniosków w wystąpieniach oraz 27 poleceń dla 111 osób wypłacono kwotę 273 124,37 zł z tytułu wynagrodzenia za pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Inspektorzy pracy wniesli 9 powództw o ustalenie istnienia stosunku pracy do sądu pracy.

W efekcie przeprowadzonych kontroli ujawniono popełnienie 98 wykroczeń, w związku z którymi inspektorzy pracy nałożyli 67 mandatów karnych na sumę 106 600 zł, skierowali 3 wnioski do sądu o ukaranie oraz zastosowali 24 środki wychowawcze.

Przyczyny nieprawidłowości

Naruszenia przepisów prawa ujawnione w wyniku kontroli najczęściej wynikały z:

- przewagi umów cywilnoprawnych w zestawieniu z zatrudnieniem pracowniczym, wynikającej z większej swobody oraz szybkości w nawiązywaniu i rozwiązywaniu umów,
- ignorowania przepisów zakazujących powierzania pracy osobom na podstawie umów zlecenia w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy,
- trudności finansowych przedsiębiorców powodujących opóźnienia w wypłacie,

- problemów organizacyjnych ze sprawnym pozyskiwaniem dokumentów niezbędnych do naliczenia prawidłowej wysokości wynagrodzenia, a także właściwej interpretacji przepisów dotyczących terminu wypłaty minimalnej stawki godzinowej, w kontekście obowiązku jej wypłacenia co najmniej raz w miesiącu.

Przykładowa kontrola

W trakcie kontroli jednego z przedsiębiorców z branży usług gastronomicznych inspektor pracy ujawnił znaczne nieprawidłowości w przedmiocie braku wypłaty minimalnej stawki godzinowej osobom świadczącym pracę na podstawie umów zlecenia. Łączna kwota niewypłaconego wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług wynosiła 227 780,10 zł dla 76 zleceniobiorców za okres od stycznia 2024 r. do lutego 2025 r. Inspektor pracy skierował do przedsiębiorcy wystąpienie o wypłacenie wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, które zostało zrealizowane. Ponadto kontrolujący zakwestionował cywilnoprawną podstawę świadczenia pracy, ustalając, że sposób prowadzenia placówki gastronomicznej i konieczność współpracy w zespole wyklucza formalnie deklarowaną w umowach samodzielność wykonywania pracy i brak elementu podlegania kierownictwu.

Podsumowanie

Najistotniejszą nieprawidłowością w zakresie przestrzegania przepisów definiujących zatrudnienie pracownicze jest zastępowanie umową cywilnoprawną umowy o pracę na okres próbny lub umowy o pracę na czas określony. Rozwiązanie takie ma na celu dobór osób, których jakość pracy i posiadane umiejętności mają zostać „sprawdzone” w trakcie pracy świadczonej na podstawie cywilnoprawnej i w konsekwencji dać odpowiedź, czy celowe jest dalsze zatrudnienie tych osób już na podstawie stosunku pracy. Łatwiejsze zakończenie okresu pracy z nowo przyjętymi osobami jest korzystne także w sytuacji nieoczekiwanego spadku zapotrzebowania na pracę lub zapotrzebowania krótkotrwałego, np. przy pracach o charakterze sezonowym. Powierzenie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych pozwala też uniknąć obciążeń finansowych związanych ze świadczeniami dla pracowników, którzy w początkowym okresie zatrudnienia stają się np. niezdolni do pracy z powodu choroby. W tym przypadku przedsiębiorcy decydują się na mniej sformalizowaną formę zatrudnienia, z pominięciem kosztów i czasu związanego np. z zakładaniem i prowadzeniem dokumentacji pracowniczej, a także szkoleniami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz profilaktycznymi badaniami lekarskimi. W ocenie osób powierzających pracę wybór cywilnoprawnej formy zatrudnienia pozwala również bardziej elastycznie zarządzać godzinami pracy, bez konieczności przestrzegania przepisów o czasie pracy, co ma istotne znaczenie w okresach zwiększonego zapotrzebowania na pracę np. w budownictwie. Część nieprawidłowości związanych z powierzaniem pracy na podstawie cywilnoprawnej w warunkach właściwych dla stosunku pracy wynika z dopuszczalności zawierania

umów cywilnoprawnych w formie ustnej. W efekcie, gdy w kontrolowanym zakładzie pracy miało miejsce nielegalne zatrudnienie, pracodawca może podjąć próbę wykazania, że podstawą zatrudnienia, mimo istniejących cech stosunku pracy, jest ustnie zawarta umowa cywilnoprawna. Dotyczy to sytuacji, w których strony utrzymują, wbrew rzeczywistemu stanowi faktycznemu, że umowa została zawarta ustnie w dniu rozpoczęcia kontroli inspektora pracy lub krótko przed jej rozpoczęciem, podczas gdy faktyczne wykonywanie pracy miało miejsce wcześniej. Dopuszczalność ustnej formy zawarcia umów cywilnoprawnych bywa w takich przypadkach wykorzystywana do tzw. „legalizacji” zatrudnienia i utrudnia postawienie zarzutu braku pisemnego potwierdzenia umowy o pracę przed dopuszczeniem pracownika do pracy.

W 2025 roku inspektorzy pracy w 9 przypadkach skorzystali z przysługującego im uprawnienia kierowania pozwów o ustalenie istnienia stosunku pracy. W 7 przypadkach, w których wniesiono pozew, zleceniobiorcy byli zatrudnieni na umowę zlecenia, a w 2 przypadkach bez jakiegokolwiek umowy. Ponadto w dwóch przypadkach, bezpośrednio przed przejściem na emeryturę, zleceniobiorcy byli zatrudnieni na umowę o pracę, a następnie na umowę zlecenia na ten sam rodzaj pracy. Umowy zlecenia zostały zakwestionowane w następujących branżach: gastronomicznej, służbie zdrowia, zarządzaniu nieruchomościami, działalności muzealnej oraz w agencji pracy tymczasowej. W dwóch przypadkach sąd ustalił istnienie stosunku pracy wobec 2 osób świadczących pracę na stanowisku sprzedawcy w punkcie gastronomicznym.

Tematyka przestrzegania przepisów dotyczących zakazu zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach istnienia cech stosunku pracy oraz zagadnienia związane z obowiązkiem zapewnienia minimalnej stawki godzinowej były poruszane w trakcie wielu szkoleń oraz spotkań prowadzonych przez inspektorów pracy i pracowników merytorycznych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, w tym m.in. w ramach programu „Kultura bezpieczeństwa”.

Zagadnienie stosowania umów cywilnoprawnych w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy było również jednym z tematów poruszonych na posiedzeniu Śląskiej Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy przy Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach, które odbyło się w listopadzie 2025 r. w siedzibie Inspektoratu.

3.5. PLACÓWKI HANDLOWE – PRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW PRAWNEJ OCHRONY PRACY

3.5.1. PLACÓWKI WIELKOPOWIERZCHNIOWE

W 2025 roku na terenie działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzono łącznie 6 kompleksowych kontroli w placówkach handlowych wielkopowierzchniowych, których zakresem objęto ocenę stanu przestrzegania przepisów prawa pracy w zakresie czasu pracy w oparciu o założenia przyjęte do realizacji przez Państwową Inspekcję Pracy.

Realizacją zadania tematycznego objęto placówki handlowe wielkopowierzchniowe różnych branż, prowadzące działalność w strukturach sieciowych, a także w sieciach franczyzowych.

W przeważającej większości placówki handlowe prowadziły działalność w zakresie sprzedaży artykułów spożywczo-przemysłowych. Kontrolą objęto również placówkę z asortymentem budowlano-przemysłowym.

Z rozpoznania dokonanego w trakcie kontroli tematycznych wynikało, że bez względu na sieć liczba zatrudnionych pracowników mająca wpływ na organizację pracy, a tym samym na czas pracy, jest mniejsza w porównaniu do lat ubiegłych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

W toku realizowanych czynności kontrolnych stwierdzono w 5 na 6 skontrolowanych placówek handlowych nieprawidłowości w zakresie czasu pracy. W 4 kontrolach ujawniono niezapewnienie 37 pracownikom tygodniowego odpoczynku. Natomiast 2 kontrole wykazały naruszenie przepisów w zakresie niezapewnienia 26 zatrudnionym dobowego odpoczynku. W przypadku 2 kontroli stwierdzono nieprawidłowe prowadzenie ewidencji czasu pracy dotyczące 8 pracowników w zakresie nierzetelnego wykazania faktycznej godziny rozpoczęcia lub zakończenia wykonywania pracy. Inspektorzy pracy skierowali do pracodawców polecenie zrealizowane w toku kontroli oraz pokontrolne wystąpienia, które zawierały wnioski o zapewnienie pracownikom nieprzerwanych okresów odpoczynku dobowego i tygodniowego, a także o rzetelne prowadzenie ewidencji czasu pracy.

Wydane środki prawne

W wyniku przeprowadzonych ukierunkowanych czynności kontrolnych w placówkach handlowych wielkopowierzchniowych inspektorzy pracy skierowali do pracodawców polecenie zrealizowane w toku kontroli oraz 5 pokontrolnych wystąpień, które zawierały wnioski o zapewnienie pracownikom nieprzerwanych okresów odpoczynku dobowego i tygodniowego, a także o rzetelne prowadzenie ewidencji czasu pracy. W jednej skontrolowanych placówek handlowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czasu pracy.

W efekcie 5 kontroli stwierdzono wykroczenia przeciwko prawom pracownika w zakresie czasu pracy i w związku z tym na 5 osób nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 7700 zł, a ujawnione wykroczenia miały incydentalny charakter.

Przyczyny nieprawidłowości

Powodem naruszenia przepisów o czasie pracy, w ocenie inspektorów pracy, były:

- niewłaściwie dokonane zmiany w rozkładach czasu pracy,
- brak niezbędnej wiedzy kadry kierowniczej w zakresie przepisów o czasie pracy dotyczących dobowego oraz tygodniowego odpoczynku.

Zdaniem osób kierujących pracownikami nieprawidłowości wynikały z:

- niewystarczającej liczby zatrudnionych pracowników i ograniczeń w tym zakresie podejmowanych przez centralę sieci,
- przyzwolenia centrali firmy na możliwość zatrudnienia osób w ramach umów cywilnoprawnych, np. z firm zewnętrznych, które w krótkim czasie po rozpoczęciu pracy niejednokrotnie rezygnowały z niej, co w związku z koniecznością zapewnienia niezbędnej obsady na terenie sklepu skutkowało koniecznością niezachowania wymagań określonych w przepisach o czasie pracy. Sytuacja ta dotyczyła przede wszystkim okresów nasilonej sprzedaży, np. okresów przedświątecznych lub przed tzw. „długimi weekendami”,
- niewystarczającej liczby osób chętnych podjąć zatrudnienie w placówkach handlowych, m.in. ze względu na obciążenie pracą. Rozmówcy wskazywali, że ze względu na zwiększoną ilość rotującego towaru w placówkach handlowych branży spożywczo-przemysłowej w porównaniu ze sklepami z artykułami budowlano-przemysłowymi oraz RTV AGD, przy zbliżonej wysokości wynagrodzenia pracownicy nie byli zainteresowani zatrudnieniem w sklepach spożywczo-przemysłowych przez dłuższy okres.

Z informacji udzielonych w toku kontroli przez osoby kierujące pracownikami odpowiedzialne za organizację pracy oraz czas pracy wynikało, że najczęściej przyczyną występowania nieprawidłowości w zakresie czasu pracy była niewystarczająca liczba zatrudnionych osób. Kierownicy poszczególnych placówek handlowych w celu realizacji nałożonych na nich zadań niejednokrotnie nie zgłaszali przełożonym informacji o występujących niedoborach kadrowych lub zgłoszenia w powyższym zakresie spotykały się z niezrozumieniem osób decyzyjnych. Stwierdzono, że na terenie placówek handlowych z większą liczbą pracowników w przypadku wystąpienia absencji zatrudnionych występowała możliwość skierowania pracowników z jednego działu na inny dział w celu realizacji powierzonych zadań. Powyższe rozwiązanie było utrudnione na terenie sklepu w przypadku niewystarczającej liczby zatrudnionych pracowników, co w związku z wystąpieniem niezaplanowanej

nieobecności w pracy skutkowało niejednokrotnie naruszeniem przepisów o czasie pracy, w celu zapewnienia niezbędnej obsady do funkcjonowania placówki handlowej.

W ocenie pracowników placówek handlowych zastosowane na terenie sklepów rozwiązania organizacyjno-techniczne w celu zmniejszenia liczby zatrudnionych, np. zastosowanie kas samoobsługowych oraz skanerów do identyfikacji towarów, mające odciążyć pracowników i zwiększyć ich efektywność są niewystarczające. Powodem tego jest z zwiększający się asortyment towaru i konieczność jego obsługi.

Przykłady kontroli

Czynności kontrolne realizowane na terenie marketu w Pszczynie wykazały, że nieprawidłowości dotyczące niezapewnienia 35-godzinnego tygodniowego odpoczynku były spowodowane niewystarczającą liczbą pracowników w związku z rotacją zatrudnionych osób na terenie sklepu oraz ograniczeniami nałożonymi przez centralę sieci dotyczącą liczby osób zatrudnionych. Powody ograniczeń uzasadniono niższymi niż oczekiwane obrotami oraz dużą powierzchnią placówki handlowej.

Z kolei w przypadku kontroli przeprowadzonych na terenie placówek handlowych innej sieci w Katowicach oraz Mysłowicach ustalono, że naruszenie przepisów w zakresie niezapewnienia dobowego oraz tygodniowego odpoczynku wynikały w przeważającej mierze z przyzwolenia przełożonych na rozpoczynanie pracy przez pracowników przed upływem 11 albo 35 godzin, licząc od godziny zakończenia świadczenia pracy w dniu poprzednim. Jak rozpoznano, powyższe było związane m.in. z niezajomością przez kadrę kierowniczą przepisów regulujących obowiązek zapewnienia zatrudnionym pracownikom nieprzerwanych odpoczynków.

Podsumowanie

W większości kontrolowanych placówek handlowych wielkopowierzchniowych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów o czasie pracy dotyczących niezapewnienia odpoczynków dobowych oraz tygodniowych, a także nierzetelnego prowadzenia ewidencji czasu pracy.

Warto również wskazać na obszary, w których nie odnotowano żadnych nieprawidłowości w skontrolowanych sklepach wielkopowierzchniowych. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w pełni respektowane były przepisy w zakresie określania systemów czasu pracy i rozkładów czasu pracy oraz okresów rozliczeniowych czasu pracy, w tym także terminowo informowano pracowników o obowiązujących ich harmonogramach czasu pracy. Na podstawie przedłożonych dokumentów stanowiących ewidencję czasu pracy nie rozpoznano również naruszenia przepisów prawa pracy w zakresie zapewnienia przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym oraz zapewnienia przynajmniej raz na cztery tygodnie niedzieli wolnej od pracy.

Podczas realizowanych kontroli inspektorzy pracy kontynuowali wieloletnią współpracę z partnerami społecznymi, w tym organizacjami związkowymi działającymi na terenie placówek handlowych wielkopowierzchniowych.

W kwestii dotyczącej zmian legislacyjnych wyniki kontroli wskazują m.in. na zasadność rozważenia regulacji dotyczącej liczby zatrudnionych w odniesieniu np. do wielkości placówki handlowej i ilości rotującego towaru. Zmniejszająca się liczba zatrudnionych pracowników oraz zwiększająca się liczba zadań powierzanych do wykonania w krótkim okresie może wpływać na przeciążenie fizyczne i niejednokrotnie świadczenie pracy z naruszeniem obowiązujących przepisów, w tym o czasie pracy.

3.5.2. MAŁE PLACÓWKI HANDLOWE

Realizując zadanie kontrolne w małych placówkach handlowych, inspektorzy pracy przeprowadzili w 2025 r. 40 kontroli w placówkach handlowych o powierzchni sprzedaży mniejszej niż 300 m². Łączna liczba zatrudnionych w podmiotach gospodarczych objętych realizacją tematu wyniosła 243 osoby, w tym 212 pracowników oraz 31 osób, z którymi zawarto umowy zlecenia. Przedmiotem 5 kontroli było także rozpatrywanie skarg, natomiast w przypadku 4 zajęto się również tematem handlu w niedziele i święta.

Spośród 40 przedsiębiorców poddanych kontroli 34 podmioty prowadziły działalność związaną ze sprzedażą artykułów spożywczych, 2 placówki handlowe prowadziły działalność związaną ze sprzedażą artykułów metalowych, a po 1 podmiocie ze skontrolowanych prowadziło działalność związaną ze sprzedażą kosmetyków, artykułów fryzjerskich, paliw płynnych czy też odzieży używanej. Kontrolą objęto 13 podmiotów, których formą prowadzenia działalności gospodarczej była umowa franczyzy, tj. placówki sieci „Żabka”, „Lewiatan”, „Odido”.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

W przypadku 50% kontroli stwierdzaną nieprawidłowością było nietworzenie rozkładów czasu pracy lub tworzenie ich na okres krótszy niż 1 miesiąc. Było to najczęściej stwierdzane naruszenie obowiązków pracodawcy w zakresie kontrolowanego tematu. Jak wykazano, w 9 kontrolach rozkłady czasu pracy sporządzane były prawidłowo, jednakże nie były one przekazywane do wiadomości pracowników co najmniej na 1 tydzień przed rozpoczęciem pracy w okresie, na który został sporządzony.

Nierzetelne prowadzenie ewidencji czasu pracy lub też niedokładne jej prowadzenie również było często stwierdzaną nieprawidłowością. W dużej liczbie przypadków ewidencje prowadzone były niekompletnie lub niedokładnie.

Brak obwieszczeń dotyczących czasu pracy to następna nieprawidłowość, która często była regulowana w trakcie kontroli w roku 2025.

Wydane środki prawne

Analiza kierowanych po kontroli środków prawnych wykazała, że w przeważającej liczbie, bo w 22 na 40 przeprowadzonych kontroli, co stanowi 55% przypadków, skierowano wnioski wystąpienia o sporządzenie rozkładów czasu pracy. W przypadku 10 kontroli skierowano natomiast wnioski wystąpienia o terminowe informowanie pracowników o rozkładzie czasu pracy nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem okresu, na który on obowiązuje.

W przypadku 16 kontroli (46%) wydano wystąpienia dotyczące ewidencjonowania czasu pracy pracowników. W dwóch kontrolach stwierdzono brak ewidencji czasu pracy, a po 15 kontrolach (37,5%) skierowano do pracodawców wnioski o prowadzenie ewidencji czasu pracy pracowników zgodnie z przepisami rozporządzenia.

W wyniku 18 kontroli (45%) skierowano wystąpienia w związku z nieprawidłowościami dotyczącymi obwieszczenia o czasie pracy.

Ujawnione nieprawidłowości skutkowały w co 4. kontroli koniecznością przeprowadzenia postępowania wykroczeniowego. W 6 przypadkach inspektorzy pracy nałożyli na osoby odpowiedzialne mandaty karne, wobec 4 osób zastosowano środki wychowawcze.

Do często naruszanego przepisu w roku 2025 z zakresu czasu pracy należało, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym.

W przypadku 3 kontroli nie było konieczne wydanie żadnego środka prawnego regulującego sprawę z zakresu czasu pracy. Wszystkie 3 podmioty były już wcześniej kontrolowane.

Przyczyny nieprawidłowości

Często przyczyną nieprawidłowości jest brak wiedzy u osób prowadzących placówki handlowe o aktualnych regulacjach prawnych. Nieznajomość obowiązku prowadzenia ewidencji czasu pracy pracowników i elementów, jakie powinna ona zawierać, jak również brak wiedzy o konieczności prowadzenia analizy tychże ewidencji prowadzi do dalszych naruszeń dotyczących czasu pracy. W przypadku, gdy ewidencja nie zawiera godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy, nie jest możliwym do zweryfikowania już na poziomie samokontroli przez pracodawcę, czy pracownikom zapewnia się np. odpoczynki dobowe i tygodniowe w odpowiednim wymiarze godzin.

W roku 2025 zdarzały się przypadki, że ewidencja była prowadzona w sposób prawidłowy, jednakże brak wiedzy u pracodawcy, brak odpowiedniej weryfikacji i kontroli czasu pracy pracowników spowodowały, że inspektorzy stwierdzili naruszenie przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy czy też niewypłacenie wynagrodzenia za pracę w porze nocnej. W roku 2025 pojawił się również przypadek niezapewnienia pracownikowi przynajmniej jednej niedzieli wolnej od pracy na cztery tygodnie.

Przykład kontroli

Podczas kontroli w podmiocie prowadzącym działalność gospodarczą sieci franczyzowej „Żabka” brak było ewidencji czasu pracy dla osób tam zatrudnionych. Pracodawca oświadczył w formie pisemnej, że jedynie dla dwóch pracowników posiada „zeszyt z rejestrem godzin”.

Jedna z pracowników, której ewidencji czasu pracy pracodawca nie przedstawił, była początkowo zatrudniona w sklepie „na czarno”, tj. bez potwierdzenia warunków umowy o pracę na piśmie oraz bez zgłoszenia faktu jej prawidłowego zatrudnienia do ubezpieczeń społecznych. W trakcie przesłuchania jako świadka tej pracownicy ujawniono, że wykonywała ona pracę z naruszeniem przeciętnie 5-dniowego tygodnia pracy oraz odpoczynku tygodniowego, który powinien wynosić co najmniej 35 godzin. Z zeznań pracownicy wynikało również, że nie zapewniono jej co najmniej raz na 4 tygodnie niedzieli wolnej od pracy. Po kontroli inspektor pracy skierował do pracodawcy środki prawne dotyczące m.in. zaprowadzenia ewidencji czasu pracy dla pracowników, zapewnienia im odpowiednich odpoczynków dobowych oraz tygodniowych oraz przestrzegania norm czasu pracy. Dodatkowo zobowiązano pracodawcę do odtworzenia za cały okres zatrudnienia dla pracownicy, która składała zeznania, ewidencji czasu pracy w zakresie rzeczywistych godzin świadczenia pracy w celu ustalenia na tej podstawie należytej wysokości wynagrodzenia wraz z dodatkami za pracę w godzinach nadliczbowych.

Podsumowanie

W roku 2025 odnotowano znaczny wzrost ujawnionych nieprawidłowości odnośnie do braku sporządzenia rozkładów czasu pracy w stosunku do roku 2024, w którym wystąpiła ona w 8 przypadkach na 39 kontroli, czyli w 20% przypadków. W 2025 r. wskaźnik ten wyniósł 55%. W co 4. kontroli stwierdzono naruszenia przepisów skutkujące skierowaniem wniosków wystąpienia o terminowe informowanie pracowników o rozkładzie czasu pracy. Stan przestrzegania przepisów w tym zakresie pozostaje na podobnym poziomie jak w latach poprzednich.

Część naruszeń przepisów prawa związana z brakiem odpowiedniej wiedzy pracodawców może zostać wyeliminowana dzięki działaniom kontrolnym. Nie należy jednak zapominać o konieczności prowadzenia w jeszcze szerszym stopniu działalności promocyjnej w postaci poradnictwa oraz szkoleń dla pracodawców, na co wskazali inspektorzy pracy realizujący kontrole w tym temacie.

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że odnośnie do 3 podmiotów nie stwierdzono naruszeń przepisów o czasie pracy, w związku z czym nie kierowano do nich środków prawnych objętych tym tematem, w pozostałych 37 stwierdzono naruszenia przepisów z zakresu czasu pracy, które zostały regulowane odpowiednimi środkami prawnymi. Można więc przyjąć, że taka forma nadzoru jest skuteczna dla zapewnienia przestrzegania przepisów z zakresu czasu pracy.

3.6. PLACÓWKI HANDLOWE – PRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW O OGRANICZENIU HANDLU W NIEDZIELE I ŚWIĘTA ORAZ NIEKTÓRE INNE DNI

3.6.1. PLACÓWKI WIELKOPOWIERZCHNIOWE

W celu realizacji zadania tematycznego, ujętego w harmonogramie zadań kontrolnych Państwowej Inspekcji Pracy na rok 2025, inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili 11 kontroli w placówkach handlowych o powierzchni sprzedaży wynoszącej co najmniej 300 m², w tym w 9 podmiotach, których główna działalność polega na handlu artykułami spożywczymi i przemysłowymi, a także w placówkach, których główna działalność polega na handlu artykułami budowlanymi.

Stwierdzone nieprawidłowości

Nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni przez placówki handlowe wielkopowierzchniowe polegały na powierzaniu pracownikom pracy w handlu w niedziele i święta niezgodnie z przepisami ustawy, powołując się bezpodstawnie na okoliczność wyłączającą zakaz, tj. prowadzenie działalności w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku. Na terenie 7 sklepów objętych kontrolą zorganizowano „Klub czytelnika”, którego członkom umożliwiono czytanie książek, a także ich wypożyczanie za opłatą. W pozostałych 4 placówkach zorganizowano wypożyczalnię sprzętu turystycznego i sportowego, a w jednym prowadzącym wypożyczalnię sprzętu sportowego wydzielono pomieszczenia, w których istniała możliwość zagrania w tenisa stołowego oraz w bilard. W trakcie kontroli inspektorzy pracy stwierdzili, że główna działalność podmiotów polega na handlu artykułami spożywczymi, alkoholem oraz artykułami przemysłowymi – 9 skontrolowanych sklepów oraz handlu artykułami budowlano-przemysłowymi – 2 podmioty. Biblioteka, czytelnia lub wypożyczalnia sprzętu sportowego to marginalna część działalności pracodawcy.

Ujawnione w trakcie kontroli nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni mają w ocenie inspektorów pracy charakter systemowy, będący efektem polityki prowadzonej przez władze sieci handlowej, do której należą franczyzobiorcy. Dodać należy, że działalność placówek handlowych naruszająca przepisy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni powtarza się w kolejnym roku, a podmioty kontrolowane wraz z ośrodkiem decyzyjnym nie zmieniają podejścia do respektowania obowiązujących norm prawnych.

Wydane środki prawne

Po zakończeniu ukierunkowanych kontroli tematycznych inspektorzy pracy skierowali do podmiotów kontrolowanych 11 wystąpień zawierających 11 wniosków korygujących stan bezprawny. W związku z popełnieniem czynów wyczerpujących znamiona wykroczenia inspektorzy pracy, wobec osób odpowiedzialnych, skierowali 8 wniosków o ukaranie do sądu karnego, a 2 wnioski o ukaranie do sądu zostaną skierowane w 2026 r. po kontrolach zakończonych w 2025 r. W jednym przypadku skierowano do prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa złośliwego lub uporczywego naruszenia zakazu handlu w niedziele i święta.

Przyczyny nieprawidłowości

Inspektorzy pracy podczas 11 przeprowadzonych kontroli stwierdzili, że pracodawcy w sklepach wielkopowierzchniowych specjalizujących się w sprzedaży materiałów budowlanych i przemysłowych zatrudniali pracowników i zleceniobiorców w niedziele i święta objęte zakazem handlu i świadomie naruszali przepisy ustawy celem uzyskania jak największego zysku z prowadzonej działalności, gdy sklepy innych sieci handlowych są zamknięte. Pracodawcy, zatrudniając osoby w skontrolowanych sklepach wielkopowierzchniowych w niedziele i święta, nieprawidłowo powoływali się na wyjątki określone w ustawie, mimo przekazania odpowiednich informacji przez inspektorów pracy. Inspektorzy pracy w związku ze stwierdzeniem zatrudnienia pracowników i zleceniobiorców w niedziele objęte zakazem handlu, skierowali, podobnie jak w latach ubiegłych, wnioski o ukaranie do sądu karnego. Mimo tego proceder nadal nie został zakończony. W przypadku wyroków wydaje się, że kary grzywny są nieadekwatne w stosunku do korzyści uzyskiwanych z otwarcia sklepów w niedziele i święta.

W ocenie inspektorów pracy przeprowadzających kontrolę powodem otwierania sklepów jest chęć uzyskania jak największego zysku z prowadzonej działalności – w niedzielę w sklepach jest wiele klientów z uwagi m.in. na zamknięcie sklepów innych sieci handlowych.

Osoby reprezentujące podmioty kontrolowane uważają, że otwierając placówki handlowe w niedziele objęte zakazem handlu i korzystając z wyłączenia wskazanego w ustawie, działają zgodnie z przepisami prawa, nie naruszają tym samym żadnych przepisów. Przedstawiają inspektorom pracy opracowane na ich zlecenie korzystne dla siebie opinie kancelarii prawnej.

Przykład kontroli

Kontrola została przeprowadzona w 2025 r. w placówce wielkopowierzchniowej w Cieszynie, działającej w sieci marketów budowlanych. Inspektor pracy stwierdził nieprawidłowości dotyczące zatrudniania pracowników w niedziele – pracodawca zorganizował w sklepie wypożyczalnię sprzętu turystycznego, oferując klientom kilka sztuk sprzętu do ćwiczeń: rowerki stacjonarne oraz steppery, a także wędki oraz ustawiając stół do gry w bilard i tenisa stołowego. Jednocześnie nie zapewnił

żadnego zaplecza socjalnego osobom, które chciałyby zagrać skorzystać z tych aktywności. Należy przy tym stwierdzić, że już w 2022 r. inspektorzy pracy 2-krotnie stwierdzali nieprawidłowości dotyczące zatrudniania pracowników w niedziele wolne od pracy w tym sklepie. Osoby reprezentujące spółkę w trakcie kontroli przeprowadzonych w 2022 r. oraz w 2025 r. powoływały się na wyłączenie określone w ustawie, tj. prowadzenie działalności w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku oraz status wypożyczalni sprzętu sportowego. Po kontroli w 2025 r. inspektor pracy skierował wobec osób działających w imieniu podmiotu zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na naruszeniu zakazu handlu w niedziele i święta. Z posiadanych informacji wynika, że prokuratura wszczęła dochodzenie w tej sprawie.

Podsumowanie

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni wykazały, że istnieje stała potrzeba monitorowania przestrzegania przez podmioty zakazu pracy handlu oraz skali niezgodnego z prawem powoływania się na ustawowe wyłączenia.

Wyniki kontroli wskazują, że jest to materia, która powinna być uregulowana przepisami prawa w sposób jeszcze bardziej precyzyjny. Głównym celem postulowanych zmian przepisów powinno być wprowadzenie takich uregulowań norm prawnych, by przepisy ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni były jednolicie interpretowane przez prowadzących działalność, pracobiorców, jak i organy kontrolne oraz sądy. Wyłączenia wskazane w ustawie umożliwiające otwarcie sklepów w niedziele i święta objęte zakazem handlu powinny zostać doprecyzowane w taki sposób, by nie było konieczności powoływania się na jakiegokolwiek interpretacje poszczególnych przypadków.

3.6.2. MAŁE PLACÓWKI HANDLOWE

W celu realizacji zadania kontrolnego inspektorzy pracy przeprowadzili 135 kontroli w placówkach handlowych o powierzchni sprzedaży mniejszej niż 300 m² – skontrolowano 132 podmioty prowadzące działalność handlową. Przeprowadzono 66 kontroli u franczyzobiorców prowadzących sklepy sieci „Żabka” oraz 10 kontroli podmiotów należących do Grupy Eurocash, tj. 8 kontroli w sklepach sieci „Lewiatan” i 2 kontrole w placówkach sieci „ABC”.

Stwierdzone nieprawidłowości

Podczas 61 przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że pracodawcy prowadzący mniejsze placówki handlowe zatrudniali pracowników lub zleceniobiorców w niedziele i święta niezgodnie z przepisami ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni i nie powoływali się na żadne z ustawowych wyłączeń. Łącznie dotyczyło to 47 przedsiębiorców.

Podczas 14 kontroli podmiotów stwierdzono zatrudnianie pracowników lub zleceniobiorców oraz nieprawidłowe powoływanie się na ustawowe wyłączenia przez osoby reprezentujące firmy:

- z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy, zgodnie z którym zakaz handlu w niedzielę i święta nie obowiązuje w przypadku uzyskania co najmniej 40% miesięcznego przychodu ze sprzedaży detalicznej wyrobami tytoniowymi w danej placówce handlowej, tj. 7 małych placówek handlowych (6 należących do sieci „Żabka” oraz 1 sklep „Lewiatan”). Z ustaleń inspektorów pracy wynikało, że 4 podmioty, których przeważająca działalność polegała na handlu wyrobami tytoniowymi, nie uzyskało ww. 40% przychodu miesięcznego ze sprzedaży detalicznej tego asortymentu w danej placówce handlowej, 2 inne podmioty powoływały się na ustawowe wyłączenie, jednak nie prowadziły ewidencji miesięcznego przychodu ze sprzedaży, z podziałem na przychód z działalności określonej w ustawie. Kolejny pracodawca powoływał się na wyłączenie, chociaż nie posiadał ustalonej w CEIDG, jako przeważającej, wymaganej działalności, tj. „Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych”,
- z art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy – placówki handlowe w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku. W 3 przypadkach to wewnątrz sklepów zorganizowano „Klub czytelnika”, którego członkowie mogą czytać książki, a także je wypożyczać lub wymieniać,
- z art. 6 ust. 1 pkt 11 ustawy, tj. w placówkach handlowych organizowanych wyłącznie na potrzeby festynów, jarmarków i innych imprez okolicznościowych, tematycznych lub sportowo-rekreacyjnych. Uchybienia stwierdzono w 2 sklepach sieci „Lewiatan”, które nie były zlokalizowane w kompleksie, gdzie organizowano festyn, jarmark czy też inne imprezy okolicznościowe, tematyczne lub sportowo-rekreacyjne albo w halach targowych. Placówki należące do sieci „Lewiatan” znajdowały się w kompleksie sklepów. Na drzwiach placówek widniała kartka z napisem „Jarmark” oraz „w każdą niedzielę i święto placówka organizowana na potrzeby jarmarku”. Ponadto na plakacie wskazano godziny otwarcia sklepów w niedzielę,
- z art. 6 ust. 1 pkt 26 ustawy, tj. w zakładach pogrzebowych, 1 mały sklep z artykułami spożywczymi i przemysłowymi był prowadzony przez firmę pogrzebową. W sklepie tym pracownikom nie powierzono czynności związanych z pogrzebami i działalnością pokrewną,
- z art. 6 ust. 1 pkt 31 ustawy, tj. placówki handlowe prowadzone przez podmioty nabywające towary na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych, w zakresie czynności związanych z handlem oraz powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania tych czynności. Inspektor pracy w 1 przypadku zakwestionował pracę osoby zatrudnionej w święto, wykazując, że zajmowała się handlem, a nie czynnościami związanymi z handlem.

Wydane środki prawne

Po zakończeniu kontroli inspektorzy pracy skierowali do podmiotów kontrolowanych 57 wystąpień zawierających 64 wnioski związane z realizowanym tematem. W związku z popełnieniem czynów wyczerpujących znamiona wykroczenia inspektorzy pracy skierowali 15 wniosków o ukaranie do sądu wobec osób odpowiedzialnych, w 44 przypadkach zostało zastosowane postępowanie mandatowe, w stosunku do 2 osób zastosowano środek wychowawczy, w jednym przypadku skierowano do prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa polegającego na naruszeniu zakazu handlu w niedziele i święta.

Przyczyny nieprawidłowości

Inspektorzy pracy podczas 61 przeprowadzonych kontroli stwierdzili, że pracodawcy prowadzący mniejsze placówki handlowe zatrudniali pracowników lub zleceniobiorców w niedziele i święta niezgodnie z przepisami ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni i w większości przypadków, tj. w 47 przedsiębiorcy świadomie naruszyli przepisy celem uzyskania jak największego zysku z prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy nie powoływali się na żadne z ustawowych wyłączeń, a 14 pracodawców nieprawidłowo powoływało się na wyłączenia.

W ocenie inspektorów pracy przyczyn tego należy upatrywać w mało precyzyjnej treści ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, w której zamieszczono obszerną listę wyłączeń – placówek nieobjętych zakazem handlu w niedzielę i święta, czego skutkiem jest poszukiwanie przez placówki handlowe sposobu obejścia przepisów ustawy z dogodną dla siebie interpretacją przepisu.

Przedsiębiorcy reprezentujący podmioty kontrolowane, w których powierzono pracownikom lub innym osobom wykonywanie pracy w handlu oraz wykonywanie czynności związanych z handlem niezgodnie z przepisami ustawy, uważają, że otwierając placówki handlowe w niedziele i święta, korzystając z wyłączeń wskazanych w ustawie, działają zgodnie z przepisami prawa i nie naruszają tym samym żadnych przepisów. Nie można więc podać innych przyczyn takiego działania niż chęć uzyskania jak największego zysku z prowadzonej działalności. Bez wątpienia działania pracodawców (przedsiębiorców) podejmowane były w sposób świadomy i celowy.

Przykład kontroli

Kontrola została przeprowadzona w sklepie sieci „Lewiatan” w Rybniku. Poprzednio firma była skontrolowana dwukrotnie w 2023 r. Przedsiębiorca powoływał się na wyłączenie polegające na uzyskaniu co najmniej 40% miesięcznego przychodu ze sprzedaży detalicznej wyrobami tytoniowymi w danej placówce handlowej. Wówczas istnienie tej przesłanki nie potwierdziło się. W obu przypadkach kontrole zakończyły się skierowaniem wniosku o ukaranie ze względu na

nieprzestrzeganie przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.

W 2025 r. sklep został ponownie skontrolowany w niedzielę przez inspektora pracy, a przedsiębiorca udaremnił przeprowadzenie czynności kontrolnych inspektorowi pracy Państwowej Inspekcji Pracy, nie stawiając się na skierowane do spółki żądania i wezwania, nie udzielając informacji dotyczącej m.in. wyłączeń, na które powołuje się, zatrudniając pracowników lub zleceniobiorców w niedzielę i święta w 2025 r. Inspektor pracy po kontroli skierował zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa polegającego na złośliwym lub uporczywym naruszeniu zakazu handlu w niedziele i święta. Z posiadanych informacji wynika, że prokuratura wszczęła dochodzenie w tej sprawie.

Podsumowanie

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni wykazały, że – podobnie jak w przypadku placówek wielkopowierzchniowych – istnieje potrzeba monitorowania przestrzegania przez podmioty kontrolowane zakazu pracy w handlu oraz skali niezgodnego z prawem powoływania się na ustawowe wyłączenia. Ponadto kontrole sklepów wskazują, że przedmiotowa materia powinna być uregulowana przepisami prawa w sposób bardziej precyzyjny. Wyłączenia umożliwiające otwarcie sklepów w niedziele i święta objęte zakazem handlu powinny zostać doprecyzowane w taki sposób, by nie było konieczności powoływania się na jakiegokolwiek interpretacje. W celu zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa istotne jest również dążenie do zaostrzenia kar za naruszanie zakazów wynikających z ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. Kary te powinny pełnić funkcję prewencyjną w sposób adekwatny do skali naruszeń.

4. LEGALNOŚĆ ZATRUDNIENIA

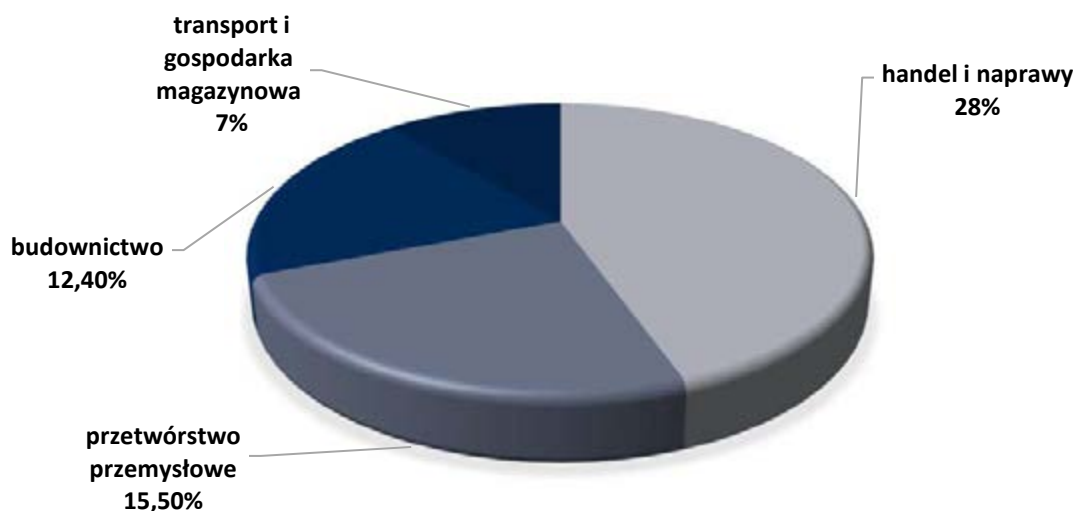

4.1. LEGALNOŚĆ ZATRUDNIENIA I INNEJ PRACY ZAROBKOWEJ OBYWATELI POLSKICH

W 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili łącznie **3846** kontroli oraz **12** postępowań wyjaśniających, podczas których badano zagadnienie legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich. Analogicznie do lat wcześniejszych, zagadnienia związane z legalnością zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich stanowiły najczęściej podejmowaną tematykę w działalności kontrolno-nadzorczej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Spośród ogółem 7053 przeprowadzonych kontroli, aż **3846** dotyczyło wskazanego tematu, co stanowiło 54,5% wszystkich kontroli. W porównaniu do roku 2024 liczba podmiotów objętych kontrolą, w ramach której badano kwestie legalności zatrudnienia, nieznacznie wzrosła, bowiem w 2024 r. przeprowadzono ogółem 3498 postępowań kontrolnych. Liczba osób objętych kontrolą w 2025 r. w zakresie legalności zatrudnienia wyniosła ponad 20 tysięcy i w porównaniu do 2024 r. była wyższa o prawie 3 tysiące osób.

Niezmiennie od lat największą liczbę kontroli przeprowadzono w wymienionych poniżej sektorach gospodarki:

- handel i naprawy – ponad 28% ogólnej liczby,
- przetwórstwo przemysłowe – 15,5%,
- budownictwo – 12,4%,
- transport i gospodarka magazynowa – 7%.

Sektory gospodarki, w których w 2025 r. przeprowadzono najwięcej kontroli legalności zatrudnienia obywateli polskich

Struktura podmiotów według sektorów gospodarki pozostaje zbieżna z wynikami kontroli z lat ubiegłych. We wszystkich analizowanych latach największy udział w ogólnej liczbie kontroli przypada na sektor handlu i napraw oraz sektor budownictwa.

W zdecydowanej większości kontrole w zakresie legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich obejmowały przedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 10 osób (52% kontroli) oraz podmioty o zatrudnieniu od 10 do 49 osób (28,5%).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

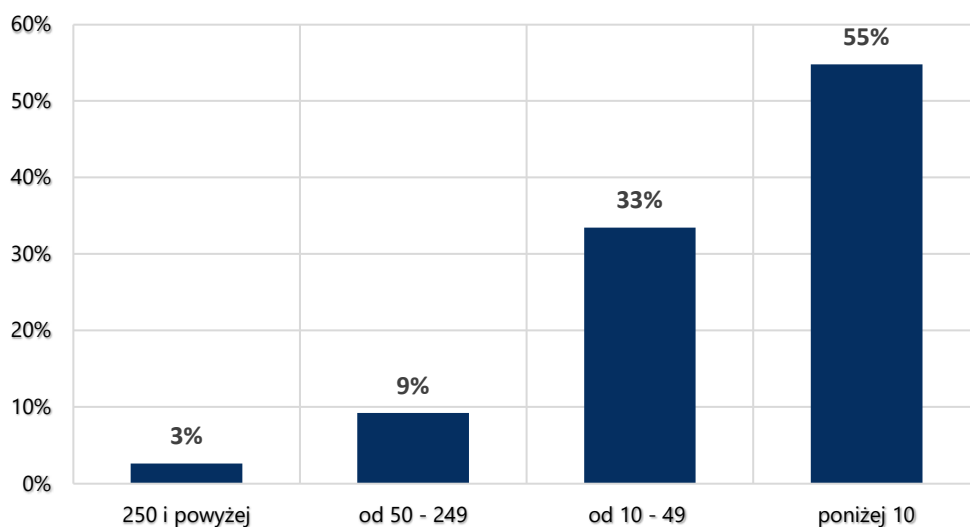
Wskutek kontroli inspektorzy pracy ujawnili nieprawidłowości we wszystkich skontrolowanych zagadnieniach dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich, tj.:

- brak lub nieterminowe potwierdzenie na piśmie rodzaju i warunków zawartej z pracownikiem umowy o pracę – 377 osób pracujących,
- brak lub nieterminowe zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego – 2271 osób pracujących,
- brak zgłoszenia właściwym organom wszystkich świadczeń ze stosunku pracy – 60 pracownikom wypłacono „pod stołem” wynagrodzenie w łącznej wysokości ponad 159 tys. zł.

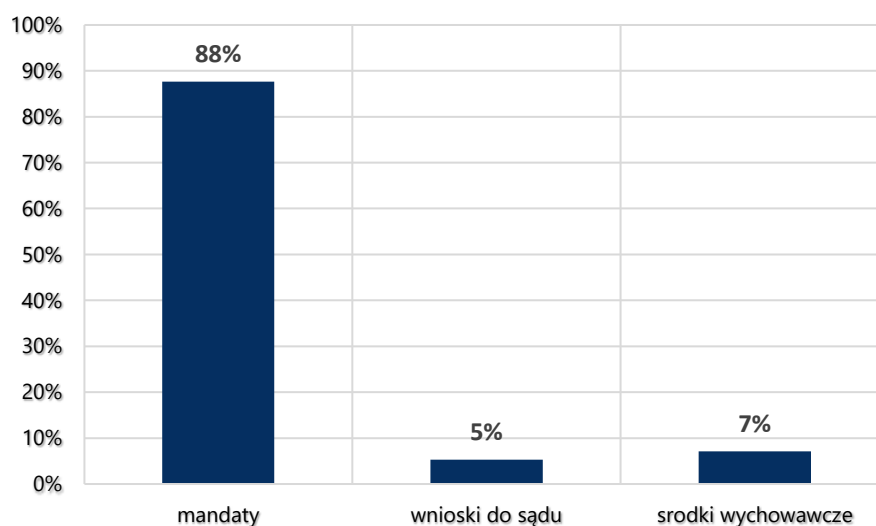
Ponadto do 31.05.2025 r., z uwagi na zmianę przepisów określających kompetencje Państwowej Inspekcji Pracy, zakresem kontroli objęto obowiązek informowania powiatowych urzędów pracy przez bezrobotnego o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności oraz obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy. Kontrole ujawniły, że 5 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie lub inną pracę zarobkową bez powiadomienia o tym fakcie powiatowego urzędu pracy.

Wydane środki prawne

W wyniku prowadzonych w 2025 r. postępowań, podczas których kontrolą objęto zagadnienia dotyczące legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich, inspektorzy pracy ujawnili szereg nieprawidłowości z zakresu prawnej ochrony pracy, przestrzegania przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, po zmianie od 1.06.2025 r. przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości skierowano do pracodawców łącznie **74** polecenia, które zostały wykonane w trakcie kontroli oraz **1729** wniosków w wystąpieniach. W środkach prawnych uregulowano kwestie związane z usunięciem nieprawidłowości odnoszących się do nielegalnego zatrudnienia obywateli polskich lub mające na celu wyeliminowanie naruszeń przepisów prawa w przyszłości. Stwierdzono popełnienie wykroczeń, których skutkiem było nałożenie **99** mandatów karnych na łączną kwotę ponad **162 tys. zł** oraz skierowanie **6** wniosków do sądu o ukaranie. W **8** przypadkach odstąpiono od ukarania i porzeczono na środku oddziaływania wychowawczego.

Wydane wnioski w wystąpieniach – wg struktury zatrudnienia

Wydane sankcje w kontrolach legalności zatrudnienia obywateli polskich

Przyczyny nieprawidłowości

Wyniki kontroli oraz wnioski z obserwacji przypadków nielegalnego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej pozwalają stwierdzić, że najczęstszymi przyczynami naruszenia przepisów było:

- w ocenie inspektorów pracy:

- akceptacja pracy nielegalnej ze strony pracobiorców – przede wszystkim, gdy jest to ekonomicznie korzystne – oraz innych współpracowników. Przy tym obowiązujące przepisy nie wypełniają funkcji prewencyjnej – część nieprawidłowości nie podlega sankcjom wykroczeniowym;

- redukcja kosztów prowadzenia firmy – obciążenia składkami ZUS, podatkami, kosztami badań lekarskich i szkoleń bhp, odzieży roboczej itp. sprawiają, że przedsiębiorcy wybierają możliwość nierejestrowanego zatrudnienia lub tańszą formę powierzenia pracy – umowy cywilnoprawne – celem zminimalizowania kosztów lub osiągnięcia wyższych dochodów.

- w ocenie podmiotów kontrolowanych:

- wysokie obciążania publiczno-prawne, jakie ponoszą przedsiębiorcy w przypadku legalnego zatrudnienia. Należą do nich zbyt wysokie podatki i składki należne ZUS oraz potrzeba utrzymania konkurencyjności na rynku zdominowanym przez firmy, które powierzają pracę w „szarej strefie”. Są nimi również koszty związane z zatrudnieniem, np. koszty badań lekarskich i wyposażenia, w przypadku, gdy pracobiorca w krótkim czasie porzuca pracę.

- w ocenie osób nielegalnie wykonujących pracę:

- narzucenie warunków pracy nielegalnej przez oferującego pracę, tzw. „praca na próbę” celem sprawdzenia, czy kandydat nadaje się do pracy.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych kontroli legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej nie stwierdzono nowych zjawisk w zakresie obchodzenia prawa przez podmioty objęte kontrolą. Poddając analizie zjawiska i tendencje w zakresie realizacji zadania kontrolnego, zarówno w 2025 r. jak i w latach ubiegłych, za najistotniejszy problem należy uznać brak lub nieterminowe zgłoszenia pracownika lub osoby świadczącej pracę na innej podstawie niż stosunek pracy do ubezpieczeń społecznych. W 2025 r. inspektorzy pracy OIP w Katowicach w wyniku przeprowadzonych kontroli ujawnili nieprawidłowość wobec ponad 2000 pracowników i osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, tj. powyżej 11% liczby osób objętych kontrolą. Wartość wypłaconego wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, od której nie odprowadzono składek do ZUS oraz zaliczki na podatek dochodowy, wyniosła 159 284 zł. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost ujawnionych przez inspektorów pracy wypłaconych wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy, niezadeklarowanych w dokumentach rozliczeniowych z ZUS i urzędach skarbowych, tj. w 2024 r. kwota ta wyniosła 125 747 zł.

Przykładowa kontrola

Kontrolę wszczęto wskutek skargi zleceniobiorcy poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym podczas realizacji zlecenia. Wskazał w niej na zaniżenie wysokości zasiłku chorobowego, wynikające z wypłacania przez zleceniodawcę nieujawnionej części wynagrodzenia, pozostającej poza dokumentacją płacową i zgłoszeniową. Podczas trwania kontroli inspektor pracy przesłuchał skarżącego oraz dodatkowo byłą pracownicę. Skarżący zeznał m.in., że świadczył pracę na podstawie kolejno zawieranych po sobie umów zlecenia przez okres ponad półtora roku, za wynagrodzeniem

wykazywanym przez zleceniodawcę do ZUS oraz urzędu skarbowego w kwocie 500 zł, oprócz którego dodatkowo co miesiąc otrzymywał do ręki wynagrodzenie nieujęte w żadnych dokumentach rozliczeniowych w wysokości około 3 tys. zł. Świadek zeznał, że praktyka wypłacania dodatkowego wynagrodzenia poza oficjalnymi listami płac dotyczyła również innych osób wykonujących pracę na rzecz kontrolowanego przedsiębiorcy. Kwota nielegalnie wypłaconego zleceniobiorcy wynagrodzenia wyniosła około 70 tys. zł. Przedsiębiorca potwierdził, że w przypadku skarżącego zgłoszono do ZUS nieprawdziwe dane mające wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz nie odprowadzono należnych zaliczek na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych od faktycznie wypłaconych kwot wynagrodzeń. W trakcie trwania kontroli przedsiębiorca w stosunku do skarżącego dokonał korekty deklaracji rozliczeniowych składanych do ZUS oraz urzędu skarbowego, a następnie uiścił należne składki na ubezpieczenie społeczne oraz należny podatek. Natomiast w przypadku pracownicy inspektor pracy podczas przesłuchania jej w charakterze świadka ujawnił, że ww. otrzymywała dodatkowe wynagrodzenie nieujęte w listach płac, wypłacane co miesiąc w kwocie przekraczającej 2 tys. zł., przez okres siedmiu miesięcy. Pracodawca nie potwierdził tego faktu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami inspektor pracy powiadomił ZUS/Inspektorat w Wodzisławiu Śląskim oraz urząd skarbowy. Dodatkowo inspektor pracy przekazał zgromadzony materiał do Prokuratury Rejonowej w Jastrzębiu-Zdroju, zawiadamiając o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 219 Kodeksu karnego (sprawa w toku). Z posiadanych przez inspektora pracy informacji wynika, że proceder dotyczył łącznie 30 osób (zleceniobiorców), a szacunkowa wartość wynagrodzeń niezgłoszonych do ZUS i urzędu skarbowego wynosi około 1 mln zł.

4.2. LEGALNOŚĆ ZATRUDNIENIA I INNEJ PRACY ZAROBKOWEJ CUDZOZIEMCÓW

W 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w ramach zadania kontrolnego przeprowadzili 701 kontroli tematycznych, biorąc w szczególności pod uwagę cudzoziemców migrujących w celach zarobkowych do Polski z państw o podwyższonym ryzyku nielegalnej pracy, np. z Azji, Afryki, a także z państw Ameryki Łacińskiej. Z doświadczeń kontrolnych wynika, że cudzoziemcy ci podejmują pracę w Polsce pod przymusem ekonomicznym, bez znajomości języka polskiego oraz bez wiedzy na temat polskich standardów przestrzegania praw pracowniczych. Czynniki te szczególnie wpływają na narażenie na pracę nielegalną. Ponadto zauważa się, że w stosunku do obywateli tych państw stosowane są konstrukcje prawne stwarzające pozorność legalnej pracy, a w rzeczywistości mające na celu przede wszystkim zminimalizowanie kosztów zatrudnienia oraz

obchodzenie przepisów ubezpieczeniowych i podatkowych. Należą do nich potwierdzone w toku kontroli próby pozorowania nauki w szkołach wyższych oraz oferowanie pracy na podstawie umów o praktyki absolwenckie.

W 2025 r. przeprowadzono mniej kontroli legalności powierzenia pracy niż w roku poprzednim. Pomimo zmniejszenia liczby kontroli i liczby cudzoziemców objętych kontrolą, w ujęciu procentowym liczba stwierdzonych przypadków nielegalnej pracy wzrosła w stosunku do ubiegłego roku. Z powyższego wynika, że w stosunku do roku poprzedniego stan przestrzegania przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców uległ pogorszeniu. Należy przy tym zwrócić uwagę, że 1.06.2025 r. weszły w życie przepisy określające na nowo warunki powierzenia pracy cudzoziemcom, które mają na celu uporządkowanie i usprawnienie procesu uzyskiwania zezwoleń na pracę oraz oświadczeń o powierzeniu pracy. Wprowadzono również zmiany polegające na zaostrzeniu przepisów przy uzyskiwaniu dokumentów legalizujących pracę – ograniczenie tytułów pobytowych, które uprawniają cudzoziemca do pracy, oraz zwiększenie kar za nielegalne powierzenie pracy cudzoziemcom.

Nadal najliczniejszą grupą cudzoziemców objętych kontrolami byli obywatele Ukrainy. Wynika to przede wszystkim z faktu, że również udział tej grupy cudzoziemców na polskim rynku pracy jest największy. Ustalenia kontroli potwierdzają, że blisko 60% przypadków pracy nielegalnej dotyczy właśnie cudzoziemców z Ukrainy. Nieprawidłowości polegają przede wszystkim na niezachowaniu przez firmy zatrudniające warunków powiadomienia o powierzeniu pracy – szczególnego trybu legalizacji pracy wprowadzonego po wybuchu konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy – w szczególności z powodu niższej liczby godzin pracy niż określona w dokumencie.

Wyniki kontroli przeprowadzonych na terenie działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach nie potwierdziły spodziewanej skali problemów z legalizacją pracy obywateli Kolumbii oraz Filipin. Na uwagę zwraca natomiast wysoki wskaźnik nieprawidłowości do liczby cudzoziemców objętych kontrolą wobec obywateli Republiki Indii – ponad 50%, Mołdawii – ponad 40% oraz Gruzji – ponad 30%.

Jednym z diagnozowanych powodów naruszania przepisów o powierzaniu pracy cudzoziemcom jest potrzeba natychmiastowego rozpoczęcia pracy, szczególnie wobec cudzoziemców posiadających niezbędne kwalifikacje do wykonywania pracy, np. spawaczy czy kierowców. Kontrole wykazały, że podmioty kontrolowane, bez względu na ryzyko poniesienia konsekwencji, dopuszczały cudzoziemców do pracy przed uzyskaniem wymaganych dokumentów.

W trakcie krzyżowych kontroli ujawniono przypadki zatrudnienia cudzoziemców przez 2 współpracujące podmioty na podstawie różnych podstaw zatrudnienia: umowy o pracę, umowy zlecenia. Jeden z podmiotów zatrudniających zgłaszał cudzoziemca do ubezpieczeń społecznych, drugi podmiot – wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego. Czas wykonywania pracy był rejestrowany

odrębnie przez poszczególne firmy, choć w rzeczywistości cudzoziemiec świadczył pracę tego samego rodzaju, w tym samym miejscu. Diagnoza zjawiska prowadzi do wniosku, że w tym przypadku działania mają na celu legalizację pełnowymiarowej pracy przez główny podmiot powierzający pracę oraz legalizację pracy dodatkowej przez inny podmiot, prawdopodobnie w celu obniżenia kosztów pracy.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Przeprowadzone kontrole wskazują, podobnie jak w ubiegłych latach, że jedną głównych nieprawidłowości nadal jest praca niezgodna z warunkami określonymi w dokumentach legalizujących pracę, polegająca na przekroczeniu lub zaniżeniu liczby godzin pracy. Problem ten dotyczy większości przypadków cudzoziemców świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

Drugim rodzajem nieprawidłowości jest praca bez zezwolenia w okresie oczekiwania na nowy dokument po zmianie podmiotu powierzającego pracę. Ze względu na długi okres oczekiwania na wydanie nowego dokumentu cudzoziemcy postawieni są w trudnej sytuacji ekonomicznej. Z jednej strony bariera finansowa stanowi przeszkodę w powrocie do swojego kraju, z drugiej strony migracja zarobkowa wywołuje presję na cudzoziemcach do kontynuacji pracy nawet w formie pracy nielegalnej. Podkreślić należy, że z postępowań skargowych często wynikają powody zmiany pracy będące następstwem działań nieuczciwych przedsiębiorców, najczęściej niewypłacania wynagrodzenia za pracę.

Kolejnym negatywnym zjawiskiem ujawnionym podczas kontroli było zaniżanie wynagrodzenia i liczby godzin pracy odnośnie do cudzoziemców kierowanych do pracy na teren podmiotów trzecich. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzano w wyniku kontroli krzyżowych, dzięki uzyskiwaniu dokumentów potwierdzających czas pracy lub liczbę godzin pracy z podmiotów, na terenie których świadczona była praca. Zauważa się również tendencję do ukrywania przepracowanych dni i godzin pracy w celu obejścia przepisów o czasie pracy, w szczególności o przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy oraz odpowiednich okresach odpoczynków. Niestety, coraz częściej zdarzają się przypadki, że podmioty, na terenie których świadczona jest praca, nie okazują dokumentacji związanej z ewidencjonowaniem czasu pracy skierowanych cudzoziemców, uzasadniając to korzystaniem z usług outsourcingowych. W przypadku weryfikacji warunków określonych w zezwoleniu na pracę lub oświadczeniu o powierzeniu pracy utrudnieniem był brak informacji o pracy cudzoziemców z wyszczególnieniem dni.

Obywatele Ukrainy, podobnie jak w latach ubiegłych, stanowili najliczniejszą grupę cudzoziemców objętych kontrolą oraz nielegalnie wykonujących pracę, choć w 2025 roku odnotowano procentowy spadek udziału tych cudzoziemców w stosunku do pozostałych przypadków pracy nielegalnej. Na uwagę zwraca 3-krotny wzrost nieprawidłowości w odniesieniu do obywateli Republiki

Indii oraz spadek liczby obywateli Filipin nielegalnie pracujących – w 2025 r. odnotowano 12 takich przypadków wobec 100 w 2024 r.

Podział cudzoziemców nielegalnie pracujących ze względu na obywatelstwo przedstawia się następująco:

- Ukraina – 377 osób, tj. 63,8%, wobec 67,9% w 2024 r.,
- Republika Indii – 48 osób, tj. 8,1%, wobec 2,9% w roku 2024 r.,
- Gruzja – 39 osób, tj. 6,6%, wobec 3,8% w 2024 r.,
- Mołdawia – 22 osoby, tj. 3,7%, wobec 1,9% w 2024 r.,
- Białoruś – 17 osób, tj. 2,9%, wobec 3,9% w 2024 r.

Wydane środki prawne

Realizując kontrole z zakresu legalności zatrudnienia cudzoziemców, inspektorzy pracy ujawniali nieprawidłowości również w innych kontrolowanych obszarach: technicznego bezpieczeństwa pracy oraz prawnej ochrony pracy. Łącznie, w wyniku kontroli, inspektorzy pracy wydali 193 decyzje pisemne oraz 254 decyzje ustne przywracające stan prawny w sprawach bezpieczeństwa i higieny pracy oraz 8 decyzji regulujących wypłatę cudzoziemcom świadczeń pieniężnych na kwotę blisko 60 tys. zł. Ponadto skierowano do kontrolowanych zakładów pracy 145 poleceń, które zostały wykonane przed zakończeniem kontroli oraz 2028 wniosków w wystąpieniach pokontrolnych. Wskutek działań inspektorów pracy ujawniono 367 wykroczeń, w następstwie których skierowano 21 wniosków o ukaranie oraz nałożono 204 mandaty karne na łączną kwotę 411 600 zł. W 27 sprawach kontrolujący odstąpili od wymierzenia kary, poprzestając na zastosowaniu środka wychowawczego, natomiast w 3 przypadkach skierowali zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Przyczyny występowania nieprawidłowości

W ocenie inspektorów pracy przyczynami naruszeń przepisów prawa były:

- dążenie do obniżenia kosztów pracy poprzez stosowanie tańszych umów cywilnoprawnych, wobec których utrzymanie warunków określonych w dokumentach legalizujących pracę jest utrudnione ze względu na rzeczywiste, zmienne zapotrzebowanie za pracę w tygodniu lub miesiącu,
- priorytet realizacji zamówienia dla kontrahenta nad obowiązkiem przestrzegania przepisów o powierzeniu pracy cudzoziemcom,
- długi okres oczekiwania i skomplikowany proces związany z wydaniem lub zmianą dokumentu legalizującego pracę, w szczególności w przypadku zmiany pracy przez cudzoziemca.

Podmioty kontrolowane usprawiedliwiały decyzje nielegalnego powierzenia pracy brakiem możliwości szybkiego uzyskania dokumentów zezwalających na pracę, koniecznością zapewnienia

ciągłości wykonania zawartego kontraktu, trudnościami w pozyskaniu i zatrzymaniu w firmie cudzoziemców, szczególnie tych posiadających kwalifikacje do pracy. Cudzoziemcy zazwyczaj nie zwracają uwagi na podstawę swojego zatrudnienia ani na naruszenia uprawnień pracowniczych czy brak zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych – są zainteresowani jak najwyższym wynagrodzeniem osiąganym w krótkim czasie. Problemy powstają w chwili, gdy nie otrzymują wynagrodzenia za pracę lub innych umówionych korzyści.

Podsumowanie

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. nie ujawniły nowych zjawisk odnośnie do powierzania pracy cudzoziemcom. Zauważyć jednak należy wzrost tendencji do nadużywania procedur zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. Szczególną uwagę zwracają przypadki posługiwania się przez podmioty powierzające pracę zaświadczeniami o nauce w szkole wyższej, których autentyczność została zakwestionowana zarówno w kwestii samego zaświadczenia, jak i legalnego funkcjonowania instytucji edukacyjnej.

Innym działaniem nakierowanym na obejście warunków legalnej pracy są próby stosowania umów absolwenckich oraz umów szkoleniowych.

Nadal najwięcej przypadków nielegalnej pracy wynika z przekroczeń lub zaniżeń liczby godzin pracy w odniesieniu do dokumentu legalizującego pracę. Ze względu na kształt przepisów przypadki te w przeważającej liczbie dotyczą powierzenia pracy na podstawie umów prawa cywilnego. W tym kontekście kontrole ujawniły również pozytywne aspekty polegające na niezależnej od interwencji inspektora pracy zmianie rodzaju umowy z umowy zlecenia na umowę o pracę dla kilkunastu cudzoziemców już od pierwszego dnia zatrudnienia, po otrzymaniu zezwoleń na pracę. Dla tych podmiotów zatrudnienie pracownicze pozwoliło uniknąć zarzutu pracy nielegalnej oraz wysokiej kary finansowej w związku z wyższą lub niższą liczbą godzin pracy niż określona w zezwoleniach na pracę.

Nie stwierdzono nowych zjawisk również wobec powierzenia pracy obywatelom Ukrainy na podstawie specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Mimo uproszczonej procedury legalizacji pracy oraz 7-dniowego terminu do przesłania powiadomienia o powierzeniu pracy, kontrole nadal ujawniają przypadki dopuszczenia do pracy cudzoziemców z naruszeniem tego obowiązku.

Zjawiskiem, które zidentyfikowano podczas kontroli, jest uzyskiwanie na rzecz cudzoziemców dwóch ważnych dokumentów legalizujących pracę, najczęściej powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy i oświadczenia o powierzeniu pracy lub zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w okresie oczekiwania na nowy dokument. Obecne przepisy prawa dopuszczają równoległe funkcjonowanie tych dokumentów, również gdy określają to samo stanowisko i te same warunki pracy.

Przykład rażącego naruszenia przepisów

Kontrola została wszczęta wskutek działań kontrolnych zaplanowanych na 2025 r., obejmujących podmioty i inwestycje pod szczególnym nadzorem. Działania przeprowadzono na terenie inwestycji prowadzonej w Rybniku. Kontrolą objęto m.in. 2 powiązane osobowo i organizacyjnie podmioty wykonujące na terenie budowy prace spawalnicze i monterskie, które łącznie powierzyły pracę 18 obywatelom Republiki Indii oraz Ukrainy. Pierwsze czynności kontrolne, w tym legitymowanie cudzoziemców na stanowiskach pracy, przeprowadzono z udziałem funkcjonariuszy Straży Granicznej.

W toku kontroli podmioty kontrolowane przedłożyły żądane przez inspektora pracy dokumenty i informacje, w tym w zakresie liczby godzin pracy. Dokumentacja wskazywała na powierzenie pracy obywatelom Ukrainy w liczbie godzin niższej niż określona w powiadomieniu złożonym w powiatowym urzędzie pracy. Powyższe dane zostały zweryfikowane z udostępnionymi inspektorowi pracy informacjami z systemu kontroli dostępu z terenu budowy. Informacje były rozbieżne z przedłożonymi dokumentami. Wskazywały, że cudzoziemcy, zarówno obywatele Ukrainy, jak i obywatele Republiki Indii, przebywali w strefie budowy w liczbie godzin znacznie przewyższającej liczbę określoną w dokumentach legalizujących pracę. Rozbieżności ujawniono wobec 17 cudzoziemców.

Powyższe ustalenia były podstawą do przedstawienia osobie odpowiedzialnej za prowadzenie spraw w obu podmiotach zarzutów nielegalnego powierzenia pracy 5 obywatelom Republiki Indii oraz 12 obywatelom Ukrainy, polegającego na nieprzestrzeganiu warunków określonych w dokumentach legalizujących pracę. Kontrole ujawniły również inne nieprawidłowości, w szczególności nieprzestrzeganie obowiązku informacyjnego wobec wojewody oraz brak kompletnych dokumentów potwierdzających legalny pobyt cudzoziemców.

W związku z powyższymi wykroczeniami do sądu karnego skierowano wniosek o ukaranie. W trakcie czynności wyjaśniających osoba prowadząca sprawy w obu podmiotach złożyła wniosek o dobrowolne poddanie się karze grzywny w wysokości 24 tys. zł. O nieprawidłowościach powiadomiono właściwego wojewodę i starostę powiatu, Straż Graniczną oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych i organ administracji skarbowej.

4.3. AGENCJE ZATRUDNIENIA

W 2025 r. kontrole związane z agencjami zatrudnienia obejmowały następujące zagadnienia:

- spełnianie warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w obowiązujących przepisach,
- przestrzeganie przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych przez agencje pracy tymczasowej,

- przestrzeganie przepisów przez pracodawców użytkowników,
- prowadzenie agencji zatrudnienia przez cudzoziemców spoza Unii Europejskiej.

Największą liczbą kontroli objęto zagadnienia dotyczące spełniania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia – w tym zakresie przeprowadzono 49 kontroli oraz 1 postępowanie wyjaśniające. Wśród tych podmiotów, w 27 agencjach, kontrole rozszerzono o zagadnienia przestrzegania przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych. Spośród wszystkich kontrolowanych agencji zatrudnienia 13 było prowadzonych przez cudzoziemców spoza Unii Europejskiej, głównie obywateli Ukrainy lub przez spółki z zarządem, w którym zasiadali obywatele Ukrainy.

W 2025 r. przeprowadzono 25 kontroli u pracodawców użytkowników, podczas których sprawdzono m.in. przestrzeganie przez pracodawców użytkowników przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy wobec pracowników tymczasowych.

Nieprawidłowości wynikające z kontroli warunków prowadzenia agencji zatrudnienia

Najistotniejsze nieprawidłowości ujawnione w toku kontroli to:

- prowadzenie agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia – nieprawidłowość dotyczyła 6 podmiotów,
- niepodawanie w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach numeru wpisu do rejestru agencji zatrudnienia bądź brak oznakowania ofert pracy tymczasowej jako „oferty pracy tymczasowej” – nieprawidłowość dotyczyła 9 agencji zatrudnienia,
- nieprzestrzeganie obowiązku przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia lub o jej zmianie – nieprawidłowość stwierdzono w 4 agencjach zatrudnienia,
- naruszenie zakazu dyskryminacji ze względu na wiek – nieprawidłowość stwierdzono w 1 agencji zatrudnienia.

Nieprawidłowości wynikające z kontroli przestrzegania przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych przez agencje pracy tymczasowej

Najistotniejsze nieprawidłowości ujawnione w toku kontroli to:

- zawieranie umów cywilnoprawnych w warunkach, w których powinna zostać zawarta umowa o pracę – nieprawidłowość stwierdzono w 5 agencjach zatrudnienia,
- uchybienia w zakresie pisemnych ustaleń pomiędzy agencją zatrudnienia a pracodawcą użytkownikiem odnośnie do warunków wykonywania pracy tymczasowej – nieprawidłowość stwierdzono w 6 podmiotach,

- niezawiadamianie na piśmie osób, którym ma być powierzone wykonywanie pracy tymczasowej, o treści uzgodnień między agencją zatrudnienia a pracodawcą użytkownikiem – nieprawidłowość stwierdzono w 3 podmiotach,
- niewydawanie zaświadczeń potwierdzających okres wykonywania pracy tymczasowej na rzecz danego pracodawcy użytkownika osobom skierowanym do wykonywania takiej pracy na podstawie umów prawa cywilnego – nieprawidłowość stwierdzono w 8 podmiotach.

Nieprawidłowości dotyczące pracodawców użytkowników

Najistotniejsze nieprawidłowości dotyczące pracodawców użytkowników to:

- uchybienia dotyczące ewidencji osób wykonujących pracę tymczasową – naruszenie stwierdzono w 8 podmiotach;
- uchybienia w zakresie pisemnych ustaleń pomiędzy agencją zatrudnienia a pracodawcą użytkownikiem odnośnie do warunków wykonywania pracy tymczasowej – nieprawidłowość stwierdzono w 7 podmiotach;
- naruszenia przepisów o czasie pracy wobec pracowników tymczasowych, które stwierdzono u 3 pracodawców użytkowników;
- powierzanie pracownikom tymczasowym zadań innych niż wynika to z definicji pracy tymczasowej, które stwierdzono u 2 pracodawców użytkowników.

Główne nieprawidłowości ujawnione w agencjach pracy tymczasowej prowadzonych przez cudzoziemców są podobne do naruszeń stwierdzonych w pozostałych podmiotach prowadzących agencje zatrudnienia.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości:

Wśród przyczyn nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli agencji zatrudnienia należy wskazać na:

- celowe naruszanie przez osoby prowadzące agencje zatrudnienia obowiązujących przepisów prawa podyktowane kwestiami ekonomicznymi – realnie osiągnęte zyski przewyższają ewentualne kary związane z naruszaniem obowiązujących przepisów;
- uleganie presji ekonomicznej klienta i oferowanie usług tańszych z uwagi na chęć pozyskania kontraktu,
- ze względu na zdiagnozowany najważniejszy problem w działalności agencji zatrudnienia – brak dostatecznej znajomości różnic między ofertą outsourcingową a pracą tymczasową. Problem dotyczy przede wszystkim odbiorców usług,
- minimalizacja kosztów prowadzenia działalności gospodarczej poprzez odstąpienie od realizacji części obowiązków;

- lekceważenie przez osoby prowadzące działalność agencji zatrudnienia obowiązujących przepisów prawa – poczucie bezkarności związane ze świadomością utrudnień w udowodnieniu przez organy kontrolne naruszeń przepisów oraz ze wsparciem merytorycznym ze strony firm oferujących usługi outsourcingowe.

Wśród przyczyn nieprawidłowości u pracodawców użytkowników należy wskazać na:

- presję ekonomiczną ze strony pracodawców użytkowników przy ustalaniu warunków kontraktu z agencją zatrudnienia (firmą outsourcingową), której efektem jest obchodzenie obowiązujących przepisów, przede wszystkim zastępowanie pracy tymczasowej outsourcingiem, czy też korzystanie z pracy tymczasowej pomimo braku ustawowych przesłanek,
- znaczne różnice między kosztami pracy w przypadku pracy tymczasowej a niedozwolonego outsourcingu oraz umów o pracę a umów cywilnoprawnych,
- dążenie do obniżenia kosztów pracy poprzez korzystanie z pracy zleceniobiorców skierowanych z agencji zatrudnienia przy jednoczesnym przeniesieniu ryzyka związanego z zakwestionowaniem umów cywilnoprawnych na podmiot, który zawiera takie umowy oraz poprzez zastępowanie pracy tymczasowej niedozwolonym outsourcingiem.

Wydane środki prawne

W wyniku kontroli warunków prowadzenia agencji zatrudnienia inspektorzy pracy ujawnili nieprawidłowości skutkujące skierowaniem do pracodawców **40** wniosków w wystąpieniach oraz **1** polecenie. Ujawnione wykroczenia skutkowały skierowaniem do sądu **2** wniosków o ukaranie.

W wyniku kontroli przestrzegania przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych inspektorzy pracy ujawnili nieprawidłowości skutkujące skierowaniem do pracodawców **65** wniosków w wystąpieniach oraz **3** polecenia. Ujawnione wykroczenia skutkowały nałożeniem **3** mandatów karnych.

Kontrole przeprowadzone u pracodawców użytkowników skutkowały wydaniem **3** decyzji oraz **52** wniosków w wystąpieniach. Wskutek ujawnionych wykroczeń nałożono **1** mandat karny oraz zastosowano **1** środek oddziaływania wychowawczego.

Podsumowanie

Najpoważniejsze nieprawidłowości związane z prowadzeniem usług agencji zatrudnienia polegały na prowadzeniu agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia. W 2025 r. ujawniono 6 takich przypadków i wszystkie dotyczyły pracy tymczasowej. Najczęściej prowadzenie działalności w zakresie pracy tymczasowej bez wpisu do rejestru agencji zatrudnienia wynikało z nieprawidłowego stosowania pomiędzy kontrahentami instytucji outsourcingu. W ocenie inspektorów pracy najczęściej dochodziło do umyślnego korzystania z usług outsourcingowych, niezależnie od sposobu organizacji pracy. Najistotniejszą przyczyną tego zjawiska jest uniknięcie

stosowania, zarówno przez podmiot powierzający pracę, jak i podmiot korzystający z pracy osób z firm zewnętrznych, przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, której wymogi, np. dotyczące równego traktowania pracownika tymczasowego, przede wszystkim w zakresie wynagrodzenia, w znaczny sposób zwiększają koszty pracy. Z informacji uzyskiwanych od podmiotów kontrolowanych wynika, że bardzo często to firma korzystająca z usług outsourcingowych wskazuje na taką formę współdziałania i zawiera umowę z podmiotem, który oferuje ten rodzaj współpracy.

Jedną z najczęściej stwierdzanych w 2025 r. nieprawidłowości było niedopełnienie obowiązku odpowiedniego oznaczania dokumentów, ogłoszeń i ofert pracy, tj. niezamieszczanie w nich numeru wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, bądź brak oznakowania ofert pracy tymczasowej jako „oferty pracy tymczasowej”. Dla osób korzystających z usług agencji zatrudnienia ma to istotne znaczenie praktyczne, umożliwia bowiem sprawdzenie, czy dany podmiot posiada wpis do rejestru agencji zatrudnienia.

Innym rodzajem nieprawidłowości było zastępowanie umów o pracę umowami cywilnoprawnymi. Niesie ono za sobą korzyści finansowe i organizacyjne zarówno dla agencji pracy tymczasowej, jak i korzystających z jej usług pracodawców użytkowników. Korzyści związane są z brakiem konieczności dostosowania warunków wynagrodzenia zleceniobiorców tymczasowych do poziomu wynagrodzeń obowiązujących u pracodawcy użytkownika, a także z wypłacaniem wynagrodzenia tylko za faktycznie przepracowane godziny, bez dodatkowych obciążeń takich jak wynagrodzenie urlopowe, chorobowe, przestojowe czy dodatki do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Z kolei korzyści organizacyjne wynikają przede wszystkim z łatwości rozwiązywania umów cywilnoprawnych i braku konieczności przestrzegania przepisów o czasie pracy.

Wśród nieprawidłowości stwierdzanych w agencjach zatrudnienia należy także wskazać na brak pisemnych ustaleń pomiędzy agencją zatrudnienia a pracodawcą użytkownikiem odnośnie do warunków wykonywania pracy tymczasowej. Agencje zatrudnienia ze względów praktycznych często dokonują tych uzgodnień mailowo lub telefonicznie, dodatkowo pewne elementy, np. wymagania kwalifikacyjne, pozostają poza uzgodnieniami.

Kontrole u pracodawców użytkowników ujawniły nieprawidłowości związane z powierzaniem pracownikom tymczasowym zadań innych niż wynika to z definicji pracy tymczasowej. Naruszenia definicji pracy tymczasowej często są elementem stosowanej przez pracodawców użytkowników polityki kadrowej, która polega na zwiększeniu zatrudnienia tymczasowego kosztem zmniejszenia zatrudnienia własnego. Obchodzenie definicji pracy tymczasowej oraz korzystanie przez pracodawców użytkowników z nieprawidłowego outsourcingu powoduje wypieranie pracowników własnych przez pracowników z firm zewnętrznych – agencji zatrudnienia bądź firm outsourcingowych.

Innym rodzajem naruszeń stwierdzanych u pracodawców użytkowników były uchybienia dotyczące prowadzenia ewidencji osób wykonujących pracę tymczasową. Właściwa realizacja tego obowiązku ma duże znaczenie praktyczne. Umożliwia ona weryfikację okresu wykonywania pracy tymczasowej na rzecz pracodawcy użytkownika przez osobę skierowaną do wykonywania pracy tymczasowej, a zatem jest kluczowa dla zachowania maksymalnych okresów wykonywania pracy tymczasowej u danego pracodawcy użytkownika.

Powtarzającymi się nieprawidłowościami są także naruszenia przepisów o czasie pracy wobec pracowników tymczasowych. Jedną z przyczyn tego problemu są braki kadrowe u pracodawców użytkowników, które skłaniają ich do korzystania z pracy tymczasowej. To z kolei często rodzi zapotrzebowanie na pracę w godzinach nadliczbowych lub pracę w dniach dodatkowo wolnych od pracy i w konsekwencji może prowadzić do naruszenia przepisów o czasie pracy.

Najpoważniejszą nieprawidłowością stwierdzoną w 2025 r. w agencjach zatrudnienia prowadzonych przez cudzoziemców spoza UE było naruszenie zakazu dyskryminacji. Był to jedyny stwierdzony przypadek dyskryminacji i dotyczył kryterium wieku. Należy także wskazać, iż wśród podmiotów prowadzących działalność agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu nie było podmiotów z państw spoza UE. Poza tymi odrębnościami pozostałe główne nieprawidłowości były podobne do tych ujawnionych wobec podmiotów zarządzanych przez polskich obywateli.

Przykładowa kontrola

Kontrola została przeprowadzona w spółce prowadzącej działalność wspierania procesów w firmach zewnętrznych. W toku kontroli przeprowadzonej przez inspektorów pracy na terenie jednego z zakładów produkcyjnych stwierdzono wykonywanie pracy przez osoby skierowane z firmy „wspierającej” na podstawie umowy o świadczenie usług outsourcingu procesu produkcyjnego, konfekcjonowania, kontroli jakości oraz wsparcia działań produkcyjnych. Inspektorzy pracy zakresem kontroli objęli m.in. sposób wykonywania pracy przez osoby skierowane. W toku kontroli przesłuchano osoby zarządzające produkcją w podmiocie kontrolowanym. Ustalono, że osoby skierowane do pracy z firmy „wspierającej” oraz pracownicy zakładu produkcyjnego wykonywali takie same czynności, na tym samym obszarze, a powodem powierzenia pracy osobom z firmy zewnętrznej było zapotrzebowanie na zwiększenie załogi z uwagi na znaczny napływ towaru i konieczność reorganizacji magazynu. Osoby skierowane do pracy podpisywały listy obecności, które były weryfikowane przez kierownika magazynu. Ustalono, że kierownik działu logistyki sporządzał dla tych osób standardowy zakres zadań, który zajmował im 10-15% procent czasu pracy. Pozostały czas to praca organizowana według doraźnych potrzeb przez pracowników zakładu produkcyjnego. Ustalono, że wyznaczeni koordynatorzy z firmy „wspierającej” nie wydawali poleceń osobom skierowanym do pracy, ponieważ nie przebywali na stałe na terenie zakładu produkcyjnego. Dodatkowo kontrola wykazała, że osoby

skierowane pracowały na stanowiskach, na których wcześniej zatrudnieni byli pracownicy zakładu, z którymi rozwiązano umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników. Następnie inspektor pracy przeprowadził kontrolę w firmie kierującej osoby do pracy do zakładu produkcyjnego, a ustalenia dokonane w toku postępowania kontrolnego w zakładzie produkcyjnym dały podstawy do stwierdzenia, że sposób organizacji pracy skierowanych zleceniobiorców był charakterystyczny dla pracy tymczasowej, podmiot nie posiadał certyfikatu uprawniającego do świadczenia tego rodzaju usług, a sposób organizacji pracy zleceniobiorców był charakterystyczny dla stosunku pracy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano wystąpienie zmierzające do przywrócenia stanu zgodnego z prawem. O prowadzeniu agencji zatrudnienia bez certyfikatu powiadomiono Marszałka Województwa Śląskiego. Wobec osoby odpowiedzialnej skierowano wniosek o ukaranie.

4.4. OUTSOURCING I PRACA TYMCZASOWA

W ramach realizacji zadania kontrolnego obejmującego tematykę outsourcingu/leasingu i pracy tymczasowej przeprowadzono 34 kontrole, w tym 18 kontroli przeprowadzono w podmiotach oferujących usługi outsourcingu, a 16 kontroli w podmiotach korzystających z outsourcingu. W 25 przypadkach koniecznym było przeprowadzenie kontroli krzyżowych, w tym kontroli przedsiębiorców, którzy prowadzili współpracę z więcej niż jednym podmiotem. Konieczność ta wynikała ze specyfiki zagadnienia. Outsourcing polega na skierowaniu własnych pracobiorców do innego zakładu w celu realizacji określonej usługi wydzielonej ze struktury tego zakładu. Ze względu na zagrożenie pominięcia przepisów o pracy tymczasowej przy świadczeniu tego typu usług, czynności kontrolne prowadzone są zarówno w zakładzie pracy korzystającym z usługi, jak i w podmiocie kierującym pracobiorców do pracy.

Kontrole inicjowano wskutek wniosków od organów współdziałających, m.in. z urzędów wojewódzkich, powiatowych urzędów pracy, a także na podstawie skarg pracowniczych oraz informacji od organizacji związkowych. Ponadto temat kontrolny był realizowany w związku z ustaleniami stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli inicjowanych w innym zakresie tematycznym, również wynikającym z zadań Państwowej Inspekcji Pracy.

W wyniku 34 kontroli przeprowadzonych w 2025 r. w 22 podmiotach ujawniono przypadki omijania przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, w tym:

- liczba podmiotów świadczących w sposób nieprawidłowy usługi outsourcingowe, które nie posiadały wpisu do rejestru agencji zatrudnienia lub posiadały jedynie wpis podmiotu do rejestru, uprawniający do świadczenia usługi pośrednictwa pracy – 7,

- liczba agencji zatrudnienia świadczących usługę pracy tymczasowej, w których stwierdzono niedozwolony outsourcing – 5,
- liczba podmiotów korzystających z usługi outsourcingu uznanego w wyniku kontroli za wykonywany w warunkach charakterystycznych dla pracy tymczasowej – 10,
- liczba podmiotów, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie świadczenia usługi outsourcingu – 12, w tym 5 outsourcerów nieposiadających wpisu do KRAZ, 1 outsourcer z wpisem do KRAZ uprawniającym do świadczenia usługi pracy tymczasowej oraz 6 insourcerów.

Łączna liczba osób objętych badaniem w trakcie 34 kontroli – 446; liczba osób, których sposób i charakter wykonywanej pracy/usługi wskazywał na wykonywanie pracy tymczasowej – 334.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Wyniki kontroli potwierdziły, że najistotniejsze nieprawidłowości w zakresie kontrolowanej tematyki pozostają niezmiennie. Są to:

- organizacja pracy na terenie podmiotu korzystającego z outsourcingu wskazująca na cechy charakterystyczne dla pracy tymczasowej,
- świadczenie usługi outsourcingu w warunkach charakterystycznych dla pracy tymczasowej przez agencje zatrudnienia uprawnione do świadczenia usługi pracy tymczasowej,
- świadczenie usługi outsourcingu będącej w praktyce usługą pracy tymczasowej przez podmioty nieposiadające wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

Wydane środki prawne

W wyniku kontroli, w których zakwestionowano outsourcing, inspektorzy pracy skierowali do podmiotów 21 wniosków o stosowanie przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, jeżeli sposób organizacji pracy wyczerpywał cechy przewidziane dla pracy tymczasowej. Inspektorzy pracy zakwestionowali stosowanie outsourcingu w stosunku do 7 podmiotów z 12, które nie posiadały wpisu do rejestru agencji zatrudnienia oraz wobec 5 podmiotów z 6 posiadających wpis uprawniający do świadczenia usługi pracy tymczasowej.

Przyczyny nieprawidłowości przy stosowaniu outsourcingu

- zmniejszanie własnego zatrudnienia w firmach korzystających z outsourcingu do poziomu założonego lub wynikającego z bieżącej kondycji firmy i wprowadzanie w miejsce zwalnianych pracowników osób z firm zewnętrznych. Z perspektywy zakładów pracy zapewnia to elastyczność kadrową i ograniczenie problemów związanych z redukcją własnego etatowego zatrudnienia. Tym samym korzystanie z outsourcingu stopniowo przekształca się w stały element polityki kadrowej bez ograniczeń czasowych oraz z pominięciem przepisów o pracy tymczasowej,

- narzucanie agencjom zatrudnienia przez odbiorców usługi ekonomicznie korzystnych dla nich warunków współpracy w zakresie rodzaju umowy oraz usług świadczonych na jej podstawie,
- chęć uniknięcia konieczności stosowania przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, m.in. obowiązku, zgodnie z którym pracownik tymczasowy w okresie wykonywania pracy na rzecz pracodawcy użytkownika nie może być traktowany mniej korzystnie, przede wszystkim w zakresie wynagrodzenia za pracę, niż pracownicy zatrudnieni przez tego samego pracodawcę użytkownika na takim samym lub podobnym stanowisku pracy,
- brak przewagi ekonomicznej stosowania pracy tymczasowej nad stosowaniem outsourcingu, nawet w kontekście zagrożenia karą grzywny za omijanie przepisów,
- brak szerszej znajomości przepisów dotyczących stosowania pracy tymczasowej – w 2025 r. nieznanomość takich przepisów lub przynajmniej ich części można było zaobserwować w firmach oferujących outsourcing.

Podsumowanie

W rezultacie 18 kontroli w podmiotach oferujących usługi outsourcingu w 12 firmach stwierdzono nieprawidłowości. Z kolei w wyniku 16 kontroli w firmach korzystających z outsourcingu inspektorzy pracy w 10 podmiotach zakwestionowali zastosowany outsourcing, stwierdzając, że wyczerpuje on cechy pracy tymczasowej. Wyniki kontroli wskazują na bardzo wysoki odsetek nieprawidłowości. Potwierdzają one, że problemy z przestrzeganiem przepisów prawa w zakresie tematyki objętej kontrolą dotyczą znacznej części podmiotów. Uzasadnia to kontynuację działalności kontrolnej, a także inicjatyw promocyjno-prewencyjnych zmierzających do podnoszenia świadomości prawnej podmiotów oferujących outsourcing oraz podmiotów korzystających z tej formy świadczenia pracy.

W przypadku outsourcerów, którzy nie posiadali wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, kierowano wnioski do sądu o ukaranie z zarzutem prowadzenia agencji zatrudnienia i świadczenia usługi pracy tymczasowej bez wpisu do rejestru – w 2025 r. na podstawie przepisów sankcyjnych obowiązujących do dnia 31.05.2025 r. skierowano 2 wnioski do sądu – postępowania zakończone zostały prawomocnymi wyrokami skazującymi. W przypadku agencji zatrudnienia działających bez wpisu do rejestru uprawniającego do świadczenia usługi pracy tymczasowej informowano właściwego marszałka województwa celem podjęcia działań przewidzianych w przepisach prawa.

Z efektów uzyskanych w wyniku kontroli należy wymienić, że:

- podmiot nieposiadający wymaganego wpisu do rejestru, oferujący usługi outsourcingowe na terenie magazynu jednej z sieci handlowych, jeszcze przed skierowaniem wniosku w wystąpieniu podjął działania przekształcające umowę outsourcingową w umowę o pracę tymczasową,

- podmiot działający w branży motoryzacyjnej po zakończonej kontroli zobowiązał się do przestrzegania ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, gdy sposób organizacji i wykonania pracy będzie charakterystyczny dla takiej pracy.

Przykładowa kontrola

Kontrola została przeprowadzona w firmie remontowo-budowlanej z miejscowości położonej w powiecie częstochowskim. W trakcie kontroli inspektorzy pracy ustalili m.in., że podmiot jako zleceniobiorca zawarł z kontrahentem umowę zlecenia, w której zobowiązał się do oddelegowania własnych pracowników do pracy w Danii. Współpraca obu firm polegała na oddelegowaniu personelu. Podmiot kontrolowany był uprawniony do świadczenia usług właściwych dla agencji zatrudnienia. Inspektor pracy uznał, że sposób organizacji pracy stwierdzony w wyniku kontroli wyczerpuje znamiona pracy tymczasowej i tym samym stanowi niedozwolony outsourcing przynoszący zainteresowanym podmiotom wymierną korzyść ekonomiczną poprzez ograniczenie kosztów pracowniczych powiązanych z przepisami ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami inspektor pracy wydał wystąpienie pokontrolne zawierające wnioski o przestrzeganie przepisów prawa, zgodnie z którymi prowadzenie działalności w zakresie świadczenia usług pracy tymczasowej powinno być poparte uzyskanym wpisem do rejestru agencji zatrudnienia. W stosunku do osoby odpowiedzialnej za prowadzenie agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej bez wymaganego wpisu do rejestru skierowano wniosek o ukaranie do sądu karnego oraz poinformowano Marszałka Województwa Śląskiego. Postępowanie sądowe zostało zakończone prawomocnym skazującym wyrokiem nakazowym.

5. DZIAŁANIA NADZORCZO-KONTROLNE W OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

5.1. BADANIE OKOLICZNOŚCI I PRZYCZYN ZGŁOSZONYCH WYPADKÓW PRZY PRACY

Podstawowym celem przeprowadzanych kontroli było zweryfikowanie działań podejmowanych przez podmioty kontrolowane w zakresie zapobiegania i ograniczania zagrożeń wypadkowych. W szczególności kontrolami objęto badanie okoliczności oraz przyczyn zaistniałych wypadków przy pracy, a także sprawdzenie stosowania środków zapobiegających tym wypadkom. Realizując temat kontrolny, również zwracano uwagę, przy ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków oraz kontroli zastosowanych rozwiązań profilaktycznych, na wypadki osób wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy.

W 2025 roku do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach zgłoszono 667 wypadków, w których poszkodowanych zostały 794 osoby (w okresie 01.01.-31.12.2025 r.), w tym 73 wypadki tzw. medyczne, którym uległy 73 osoby, 29 wypadków komunikacyjnych, w których poszkodowanych zostało 51 osób. Zgłoszone zostało również 1 zdarzenie potencjalnie wypadkowe.

Inspektorzy pracy zbadali okoliczności i przyczyny 277 wypadków przy pracy (śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych, a także niektórych powodujących czasową niezdolność do pracy), w których poszkodowanych zostało ogółem 350 osób, w tym 56 doznało ciężkich obrażeń ciała, a 19 poniosło śmierć. Spośród zbadanych wypadków przy pracy 4 wypadki to tzw. wypadki medyczne. Zbadano ponadto 24 wypadki medyczne, które nie zostały uznane za wypadki przy pracy.

Zestawienie liczby zbadanych wypadków przy pracy w latach 2023-2025 (stan na dzień 19.01.2026 r.)

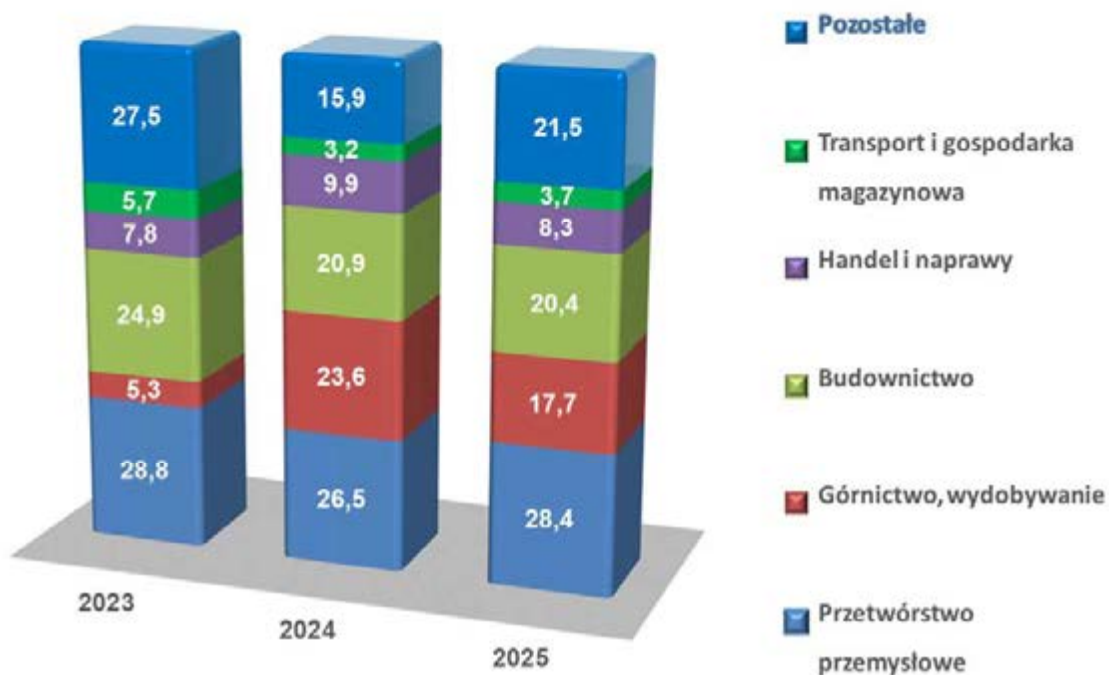
ROK	Liczba zbadanych wypadków		Liczba poszkodowanych			
			ogółem	ze skutkiem śmiertelnym	ciężkie uszkodzenie ciała	lżejsze uszkodzenie ciała
2023	ogółem	258	281	21	61	199
	w tym wypadki zbiorowe	19	42	3	2	37
2024	ogółem	280	373	29	64	280
	w tym wypadki zbiorowe	24	117	6	2	109
2025	ogółem	277	350	19	56	275
	w tym wypadki zbiorowe	19	92	9	5	78

Poza wypadkami przy pracy inspektorzy pracy zbadali 13 wypadków osób niepodlegających ubezpieczeniu wypadkowemu.

Wśród badanych w 2025 r. wypadków najliczniejsza grupa poszkodowanych zatrudniona była w (według klasyfikacji PKD): przetwórstwie przemysłowym – 28,4%, budownictwie – 20,4%, górnictwie i wydobywaniu – 17,7%, handlu i naprawach – 8,3% oraz transporcie i magazynowaniu – 3,7%.

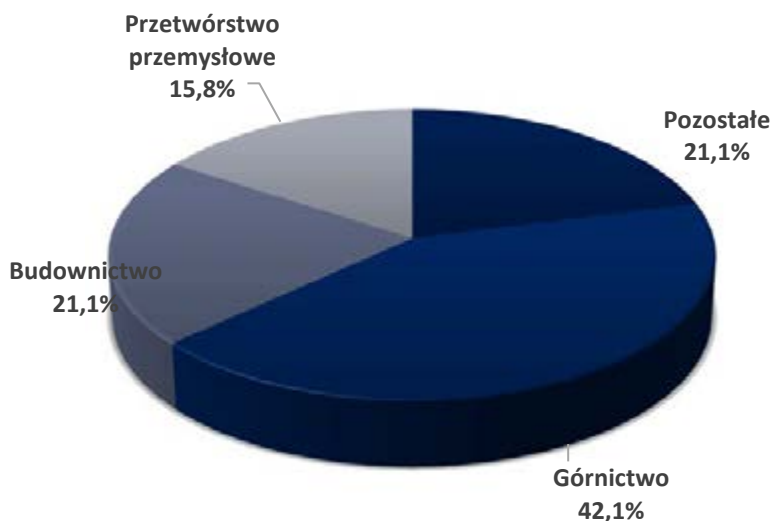
Z analizy danych wynikało, że:

- przetwórstwo przemysłowe – w 2025 r. w zbadanych wypadkach poszkodowanych zostało 106 osób, w tym 3 osoby ze skutkiem śmiertelnym, a 17 osób odniosło ciężkie obrażenia ciała. W roku poprzednim w tej sekcji w zbadanych wypadkach poszkodowanych było 99 osób, w tym 4 osoby ze skutkiem śmiertelnym oraz 23 osoby z ciężkim uszkodzeniem ciała. W tej sekcji PKD najwięcej poszkodowanych było w dziale: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcja metalowych wyrobów gotowych, produkcja artykułów spożywczych, produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz produkcja metali,
- budownictwo – w wypadkach przy pracy zbadanych w 2025 r. poszkodowanych było 76 osób, w tym 4 osoby ze skutkiem śmiertelnym, a 12 odniosło ciężkie obrażenia. W roku poprzednim w tej sekcji w zbadanych wypadkach poszkodowanych było 78 osób, w tym 5 osób ze skutkiem śmiertelnym oraz 14 osób z ciężkim uszkodzeniem ciała,
- górnictwo – w 2025 r. w zbadanych wypadkach poszkodowanych zostało 66 osób, w tym 8 osób ze skutkiem śmiertelnym, a 6 osób odniosło ciężkie obrażenia. W roku poprzednim w tej sekcji w zbadanych wypadkach poszkodowanych było 88 osób, w tym 7 osób ze skutkiem śmiertelnym oraz 4 osoby z ciężkim uszkodzeniem ciała,
- handel i naprawy – w wypadkach przy pracy zbadanych w 2025 r. poszkodowanych zostało 31 osób, w tym 7 osób odniosło ciężkie obrażenia ciała. W roku poprzednim w tej sekcji w zbadanych wypadkach poszkodowane były 34 osoby, w tym 2 osoby ze skutkiem śmiertelnym, a 9 osób odniosło ciężkie obrażenia,
- transport i gospodarka magazynowa – w wypadkach przy pracy zbadanych w 2025 r. poszkodowanych zostało 14 osób, w tym 1 osoba odniosła ciężkie obrażenia ciała. W roku poprzednim w tej sekcji, w zbadanych wypadkach poszkodowanych było 12 osób, w tym 2 osoby ze skutkiem śmiertelnym, a 2 osoby odniosły ciężkie obrażenia.

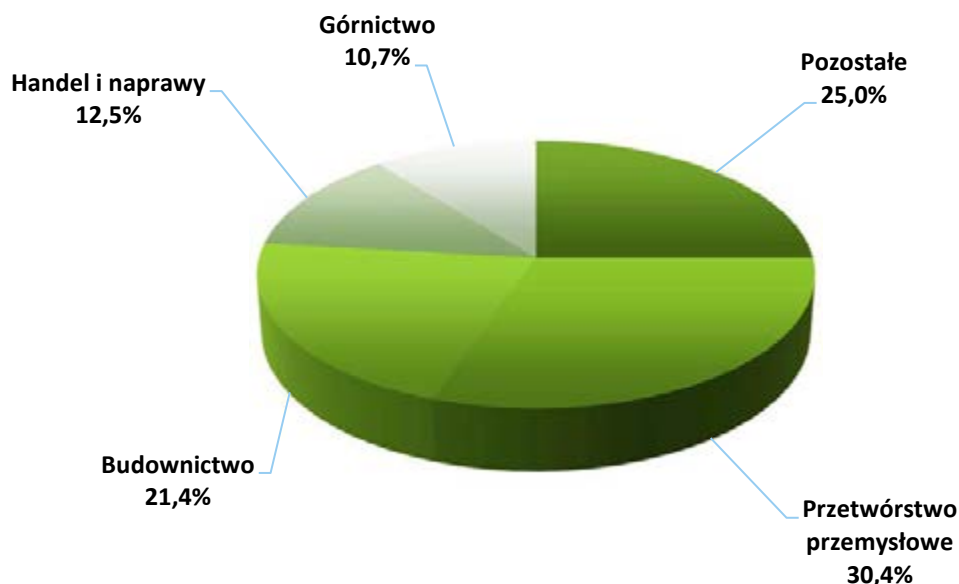
Poszkodowani w zbadanych wypadkach zaistniałych w latach 2023 – 2025 - wg wybranych sekcji PKD (%)

W wypadkach ze skutkiem śmiertelnym najczęściej poszkodowanych zatrudnionych było w górnictwie – 42,1% (w odniesieniu do tej kategorii wypadków), budownictwie – 21,1%, przetwórstwie przemysłowym – 15,8%.

Poszkodowani ze skutkiem śmiertelnym w zbadanych wypadkach (wg sekcji PKD)

Wśród wypadków ciężkiego uszkodzenia ciała najczęściej poszkodowanych zatrudnionych było w przetwórstwie przemysłowym – 30,4% (w odniesieniu do wszystkich poszkodowanych w tej kategorii wypadków), w budownictwie – 21,4%, w handlu i naprawach – 12,5%.

Poszkodowani ze skutkiem ciężkiego uszkodzenia ciała w zbadanych wypadkach (wg sekcji PKD)

Najczęściej występujące nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w związku z wypadkiem przy pracy

Na podstawie czynności prowadzonych w związku z wypadkami przy pracy stwierdzono, że najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- brak lub nieprawidłowo opracowane instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności dotyczące obsługi maszyn, stosowanych procesów technologicznych oraz bezpiecznego wykonywania robót budowlanych,
- brak lub nieprawidłowo dokonana ocena ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą na stanowisku, na którym wydarzył się wypadek,
- brak urządzeń ochronnych przy maszynach, w szczególności elementów ruchomych,
- nieprawidłowa organizacja prac szczególnie niebezpiecznych,
- nieprawidłowa eksploatacja rusztowań budowlanych,
- brak wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej.

Wydane środki prawne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami inspektorzy pracy po zakończeniu kontroli:

- wydali ogółem 487 decyzji, w tym:
 - 31 decyzji wstrzymania wykonywanych prac stanowiących bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia,
 - 34 decyzje wstrzymania eksploatacji maszyn ze względu na stan techniczny bezpośrednio zagrażający życiu i zdrowiu obsługujących je pracowników,
 - 9 decyzji skierowania do innych prac pracowników dopuszczonych do pracy wbrew obowiązującym przepisom przy pracach niebezpiecznych lub nieposiadających odpowiednich kwalifikacji,
 - 9 decyzji zakazu wykonywania prac z powodu stanu warunków pracy stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi,
- skierowali 223 wnioski w wystąpieniach,
- stwierdzili łącznie 178 wykroczeń i ukarali 130 osób odpowiedzialnych za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Wobec 6 osób skierowano wnioski o ukaranie do sądu – wszystkie wnioski zostały rozpatrzone, a w sprawach orzeczono kary w łącznej wysokości 16 000 zł. Wobec 118 osób zastosowano postępowanie mandatowe na łączną kwotę 192 050 zł. Wobec 6 osób zastosowano środek wychowawczy.

Przyczyny występowania nieprawidłowości

Do najczęściej występujących przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości należy zaliczyć:

- brak skutecznego nadzoru nad wykonywanymi pracami,
- tolerowanie przez pracodawców i osoby kierujące pracownikami nieprawidłowego sposobu organizacji i wykonywania prac,
- lekceważenie występujących zagrożeń w związku z prowadzonymi pracami,
- brak dostatecznej wiedzy w zakresie bezpieczeństwa pracy i doświadczenia pracodawców oraz osób kierujących pracownikami organizujących pracę, w szczególności w zakresie organizacji prac szczególnie niebezpiecznych, prawidłowej organizacji prac budowlanych, wymagań w zakresie bezpieczeństwa pracy dla maszyn i urządzeń.

Przykład wypadku

W dniu wypadku poszkodowany wykonywał prace związane z myciem samochodu osobowego w pomieszczeniu myjni znajdującym się w budynku salonu samochodowego w Katowicach. Do rozprowadzenia chemii używał ręcznego opryskiwacza ciśnieniowego. Po oprysku samochodu za pomocą ręcznego opryskiwacza ciśnieniowego przystąpił do jego odkurzania. Po skończeniu

odkurzania do oprysku całego samochodu użył drugiego, większego ręcznego opryskiwacza ciśnieniowego, a następnie, po rozwinięciu węża z centralnej instalacji sprężonego powietrza, za pomocą pistoletu do pompowania opon napompuwał zbiornik opryskiwacza. Po skończeniu pompowania pozostawił opryskiwacz pod ciśnieniem i odszedł, wyciągając telefon i przeglądając jego zawartość. Po około 3 min. ponownie podszedł do opryskiwacza i sięgnął po pistolet do pompowania opon – pochylił się nad opryskiwaczem i rozpoczął ponowne pompowanie zbiornika. W trakcie tych czynności nastąpiło rozerwanie zbiornika ciśnieniowego – oderwanie dna zbiornika i uderzenie nim w twarz poszkodowanego.

Przyczyny wypadku:

- dokonanie zmiany w konstrukcji opryskiwacza polegającej na demontażu/usunięciu zaworu bezpieczeństwa i wstawieniu w to miejsce zaworu umożliwiającego „pompowanie” zbiornika ciśnieniowego przy pomocy układu sprężonego powietrza z pominięciem ręcznej pompy stanowiącej wyposażenie opryskiwacza,
- eksploatacja opryskiwacza niezgodnie z zaleceniami instrukcji producenta,
- brak zapoznania poszkodowanego pracownika z treścią instrukcji obsługi opryskiwacza opracowanej przez producenta – poszkodowany pracownik nie miał wiedzy na temat konstrukcji opryskiwacza, zasad jego działania oraz sposobów bezpiecznej eksploatacji,
- tolerowanie przez pracodawcę odstępstw od przepisów bhp oraz instrukcji producenta poprzez dopuszczenie do eksploatacji opryskiwacza, którego przeróbka była niezgodna z instrukcją producenta.

Na zdjęciu widoczny zawór/ wentyl umożliwiający „pompowanie” zbiornika ciśnieniowego z pominięciem ręcznej pompy stanowiącej wyposażenie opryskiwacza wstawiony w miejsce zaworu bezpieczeństwa

Uszkodzony opryskiwacz na skutek rozerwania

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Wypadki przy pracy” udzielono ogółem 2237 porad.

Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzone kontrole w zakresie ustalania okoliczności oraz przyczyn wypadków przy pracy pozwoliły na wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości, m.in. w zakresie:

- braku lub nieprawidłowo opracowanych instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności dotyczących obsługi maszyn, stosowanych procesów technologicznych oraz prac budowlanych u 72 pracodawców dla 183 pracowników,
- braku lub nieprawidłowo dokonanej oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą na stanowisku, na którym wydarzył się wypadek, u 39 pracodawców dla 421 pracowników,
- braku urządzeń ochronnych przy maszynach, w szczególności elementów ruchomych u 38 pracodawców dla 445 pracowników,
- nieprawidłowej organizacji prac szczególnie niebezpiecznych, w tym przede wszystkim prac na wysokości u 17 pracodawców dla 128 pracowników,
- nieprawidłowej eksploatacji rusztowań budowlanych u 9 pracodawców dla 24 pracowników,
- braku wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej u 7 pracodawców dla 107 pracowników.

Należy wskazać, że w roku 2025 spadła ogólna liczba zbadanych wypadków przy pracy w stosunku do roku poprzedniego, ale wzrosła w stosunku do zbadanych wypadków w roku 2023. Analogicznie zmalała ogólna liczba osób poszkodowanych w stosunku ogólnej liczby poszkodowanych w roku poprzednim, ale wzrosła w stosunku do ogólnej liczby poszkodowanych w roku 2023. Podkreślić należy, że zarówno ogólna liczba osób poszkodowanych ze skutkiem śmiertelnym, jak i z ciężkim uszkodzeniem ciała zmalała w stosunku do 2023 oraz 2024 roku.

5.2. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY ORAZ PRAWNA OCHRONA PRACY W PODZIEMNYCH ZAKŁADACH GÓRNICZYCH

Przedmiotem kontroli prowadzonych w 2025 roku w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach było sprawdzenie przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań prowadzących do

ograniczania nieprawidłowości mogących skutkować bezpośrednimi zagrożeniami dla zdrowia lub życia pracowników oraz zagrożeniami wypadkowymi.

Kontrolami zostało objętych osiem podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny. W zakładach objętych kontrolą świadczyło pracę łącznie 17 695 osób, w tym 17 436 pracowników na podstawie stosunku pracy.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości ujawnianych podczas kontroli w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawnej ochrony pracy w podziemnych zakładach górniczych należały:

- niezapewnienie właściwego stanu technicznego dróg przewozowych i dojść do stanowisk pracy,
- niezapewnienie właściwego stanu technicznego zabezpieczeń stropów i ociosów wyrobisk górniczych,
- niezapewnienie właściwego stanu technicznego maszyn i urządzeń górniczych, w tym przenośników taśmowych i zgrzeblowych,
- niezapewnienie właściwego stanu technicznego urządzeń i instalacji elektrycznych,
- niezapewnienie ładu i porządku w rejonie stanowisk pracy,
- niezapewnienie odpoczynku dobowego i tygodniowego,
- nieprzestrzeganie zakazu zatrudniania pracowników świadczących pracę na stanowiskach pracy, na których występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń lub natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, w godzinach nadliczbowych z uwagi na szczególne potrzeby pracodawcy,
- niezapewnienie dnia wolnego za pracę w dniu wolnym wynikającym z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym,
- zatrudnianie pracowników powyżej dopuszczalnej liczby godzin nadliczbowych w roku kalendarzowym.

Wydane środki prawne

W wyniku ustaleń dokonanych w czasie 8 kontroli inspektorzy pracy zastosowali następujące środki prawne, które dotyczyły łącznie 1942 pracowników: wydano 210 decyzji nakazowych (209 decyzji ustnych), w tym: 1 decyzję wstrzymania eksploatacji maszyn i urządzeń, 3 decyzje skierowania pracowników do innych prac. Skierowano do pracodawców 39 wniosków w wystąpieniach i 2 polecenia. W wyniku stwierdzonych wykroczeń nałożono 11 mandatów karnych na łączną kwotę 13 700 zł.

Przyczyny nieprawidłowości

Jako przyczyny nieprawidłowości ujawnianych podczas prowadzonych kontroli w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawnej ochrony pracy w podziemnych zakładach górniczych należy wskazać:

- prowadzenie robót eksploatacyjnych w coraz trudniejszych warunkach geologiczno-górniczych, z czym wiążą się: wzrastające zagrożenia tąpnięciami, zagrożenia wodne, zagrożenia wybuchem pyłu węglowego i zagrożenia gazowe,
- coraz większa długość i rozbudowana sieć dróg dojazdu i dojść do stanowisk pracy pod ziemią, która powoduje, w połączeniu ze zmniejszającym się zatrudnieniem, brak ich systematycznej kontroli i możliwości utrzymania prawidłowego stanu technicznego,
- zwiększone zapylenie, wilgoć, wysoka temperatura oraz agresywne środowisko wodne, powodujące przyspieszoną korozję, szybsze zużywanie się części maszyn i urządzeń oraz zanieczyszczenie elementów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo,
- wykonywanie pracy niezgodnie z przepisami i zasadami bhp, często z powodu niedostatecznej wiedzy i umiejętności pracowników oraz osób dozoru,
- tolerowanie przez osoby dozoru odstępstw od przepisów i zasad bhp,
- niewłaściwą organizację pracy spowodowaną pośpiechem, presją czasu i niewystarczającym stanem zatrudnienia,
- zmniejszające zatrudnienie powodujące brak możliwości obsadzenia wszystkich stanowisk pracy zgodnie z ilościowymi wymogami przepisów bhp bez obchodzenia przepisów dotyczących czasu pracy.

Przykład kontroli

W Przedsiębiorstwie Górniczym w Czechowicach Dziedzicach, podczas kontroli stanowisk pracy w ścianie wydobywczej, stwierdzono niesprawne osłony czoła ściany w 26 sekcjach obudowy zmechanizowanej. Nieprawidłowości stanowiły zagrożenie wypadkowe powodujące możliwość niekontrolowanego odspojenia się brył węgla i przygniecenia pracowników w przejściu dla załogi, pomiędzy stojakami obudowy a przenośnikiem. Stwierdzono również nieprawidłowy montaż linki awaryjnego zatrzymania przenośnika ścianowego i brak układu zraszającego na przesypie przenośnika taśmowego, co stwarzało zagrożenie nadmiernego stężenia pyłu węglowego w atmosferze kopalnianej oraz nieprawidłowo zabudowany agregat gaśniczy nad napędem przenośnika taśmowego. Kontrola ujawniła także, że w rejonie ściany wydobywczej nieprawidłowo składowano pojemniki z olejem. Pojemniki składowane były w sposób narażający je na uszkodzenia mechaniczne i zanieczyszczenie stanowiska pracy.

Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości, w wyniku realizacji decyzji ustnych, zostały usunięte przez pracodawcę w czasie trwania kontroli.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz prawna ochrona pracy w podziemnych zakładach górniczych” udzielono ogółem 230 porad.

Podsumowanie i wnioski

Prowadzone w 2025 roku kontrole w podziemnych zakładach górniczych pozwoliły wyeliminować lub w znacznym stopniu ograniczyć bezpośrednie zagrożenia dla zdrowia lub życia pracowników mogące skutkować poważnymi wypadkami przy pracy. Wykonanie przez pracodawców, w czasie trwania kontroli, 209 decyzji ustnych spowodowało niezwłoczne usunięcie najpoważniejszych nieprawidłowości, które dotyczyły między innymi niesprawnych układów ostrzegających o nieprawidłowej pracy przenośników, braku lub nieprawidłowego zabezpieczenia stropów i ociosów drążonych wyrobisk oraz ścian wydobywczych przed niekontrolowanym opadem skał i brył węgla. Analiza przeprowadzonych w czasie kontroli działań oraz zebranych materiałów wskazuje na konieczność zarówno dalszego prowadzenia działań kontrolnych skoncentrowanych na obszarach, w których najczęściej stwierdzano nieprzestrzeganie przepisów, jak również na potrzebę wdrażania przez pracodawców trwałych i systemowych rozwiązań mających na celu stałą poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez wyeliminowanie lub znaczne ograniczenie przyczyn występowania najpoważniejszych nieprawidłowości. Istotne dla poprawy przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz czasu pracy mogą być również działania legislacyjne zmierzające do wypracowania jednoznacznych i długofalowych unormowań stabilizujących sytuację zarówno finansową jak i organizacyjną w przemyśle wydobywczym.

5.3. KOPALNIE ODKRYWKOWE

Kontrolami zostało objętych sześć podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie wydobywania i przetwarzania kopalin na terenie odkrywkowego zakładu górniczego. Podmioty te zatrudniały łącznie 351 osób związanych z procesem wydobywania i przeróbki kopalin.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami podczas kontroli w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w odkrywkowych zakładach górniczych był:

- brak przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego oraz niepoinformowanie pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą, oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami występującymi na stanowiskach pracy,

- brak badań i pomiarów hałasu w środowisku pracy występującego na stanowiskach pracy oraz brak badań i pomiarów drgań mechanicznych występujących na stanowiskach pracy,
- brak oznakowania barwami bezpieczeństwa różnicy poziomów dojścia do stanowisk pracy oraz zaniżonej konstrukcji znajdującej się nad ciągiem komunikacyjnym na terenie zakładu przeróbczego,
- użytkowanie przenośników taśmowych bez zapewnienia osłon napędu urządzenia oraz brak na trasie przenośnika taśmowego krążników prowadzenia taśmy,
- niezapewnienie prawidłowego siedziska dla operatora ciągnika technologicznego,
- użytkowanie urządzenia bez zapewnienia osłony przekładni pasowej napędu urządzenia,
- brak wymaganej osłony strefy roboczej narzędzia przy maszynach do obróbki skrawaniem metali,
- brak udostępnienia pracownikom instrukcji bhp dotyczących: składowania i magazynowania materiałów, postępowania z materiałami niebezpiecznymi, prowadzenia ręcznych prac transportowych.

Wydane środki prawne

W wyniku ustaleń dokonanych w czasie 6 kontroli inspektorzy pracy zastosowali następujące środki prawne: wydano 136 decyzji nakazowych (129 decyzji nakazowych ustnych), w tym 9 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności; skierowano 24 wnioski w wystąpieniach oraz 1 polecenie.

Przyczyny nieprawidłowości

Na podstawie zebranych w trakcie kontroli informacji oraz przeprowadzonych kontroli stanowisk pracy stwierdzono, że najczęstszymi przyczynami naruszeń prawa było:

- tolerowanie przez pracowników oraz osoby dozoru ruchu górniczego złego stanu technicznego maszyn i urządzeń, dróg transportowych, dróg dojścia do stanowisk pracy oraz wykonywania prac niezgodnie z przepisami i zasadami bhp,
- prowadzenie przez pracowników prac niezgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bhp,
- brak znajomości zagrożeń i tolerowanie przez osoby odpowiedzialne za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy wykonywania prac w strefach zagrożenia,
- niewystarczające nakłady finansowe na wydatki związane z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pracy,
- wywieranie na pracownikach presji przez przełożonych na niezwłoczne wykonywanie powierzonych zadań.

Przykład kontroli

Kontrolę przeprowadzono w zakładzie w Belsznicy, którego działalność polegała na wydobywaniu i sprzedaży kruszyw budowlanych. Przeprowadzona kontrola wykazała szereg nieprawidłowości związanych z użytkowaniem urządzeń służących do transportu urobku polegających na eksploatacji:

- 9 przenośników taśmowych zabudowanych na terenie zakładu przeróbczego, które nie posiadały wymaganych osłon przy stacjach napędowych urządzenia,
- odgliniacza bez wymaganej osłony strefy niebezpiecznej związanej z ruchem przekładni pasowej napędu urządzenia.

Wypadek przy pracy

Badając okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy, który zaistniał w 2025 r. w firmie produkującej kruszywa, ustalono, iż pracownik wykonywał pracę na ternie kopalni odkrywkowej na stanowisku operatora urządzeń technologicznych. Pracownik nadzorował proces wydobywania z dna zbiornika wyrobiska liny kotwicznej koparki ssącej. Proces wyciągania liny z wyrobiska odbywał się przy użyciu spychacza. W trakcie wyciągania liny nastąpiło zahaczenie liny. Pracownik bez wiedzy operatora udał się do miejsca zahaczenia, gdzie uwolnił linę, która z chwilą odłączenia uderzyła go w nogi. Poszkodowany doznał złamania obu podudzi. Przyczynami wypadku było:

- brak wyznaczenia oraz oznakowania strefy niebezpiecznej występującej w trakcie wyciągania liny,
- brak komunikacji między operatorem spychacza a poszkodowanym,
- uwolnienie liny od strony wewnętrznej zamiast zewnętrznej.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz prawna ochrona pracy w podziemnych zakładach górniczych” udzielono ogółem 157 porad.

Podsumowanie

Z analizy wyników kontrolnych oraz danych statystycznych dotyczących ujawnionych nieprawidłowości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy wynika, że należy kontynuować działania kontrolne w branży górniczej.

Struktura przemysłu wydobywczego w Polsce ulega obecnie dynamicznym przeobrażeniom, a wraz z nią zmienia się skala zagrożeń w ruchu zakładów górniczych, co musi znaleźć odzwierciedlenie w adekwatnym rozłożeniu akcentów w ramach realizowanych przez inspektorów pracy zadań nadzorczo-kontrolnych.

W związku z prowadzonym procesem wygaszania poszczególnych kopalń zachodzi potrzeba nadzoru nad przebiegiem tych prac, a w szczególności nad pracami zleconymi firmom zewnętrznym.

Jednocześnie wdrożenie przepisów o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego skutkuje redukcją zatrudnienia oraz alokacją pracowników, którzy będą przenoszeni do czynnych kopalń. Proces ten może skutkować naruszeniem przepisów o czasie pracy oraz wpłynąć na bezpieczeństwo pracowników. W związku z powyższym należy zintensyfikować działania nadzorcze również w tym obszarze, tj. kontrole przestrzegania przepisów o czasie pracy. Równocześnie pamiętając, że podstawową misją inspektorów pracy jest ochrona życia i zdrowia pracowników górnictwa, należy w trakcie prowadzonych kontroli przekonywać, doradzać i zachęcać do stosowania rozwiązań zgodnych z przepisami bhp.

Równolegle należy prowadzić działania prewencyjne skierowane zarówno do pracodawców, osób kierujących pracownikami, szeregowych pracowników, a także pracowników służb bezpieczeństwa i higieny pracy.

5.4. NADZÓR I KONTROLA SEKTORA BUDOWLANEGO

Celem przeprowadzonych czynności kontrolnych była eliminacja zagrożeń występujących podczas wykonywania robót budowlanych. Kontrole w branży budowlanej w zakresie technicznego bezpieczeństwa pracy podczas wykonywania robót prowadzono w kilku obszarach, tj.:

- kontrole kompleksowe budów w zakresie technicznego bezpieczeństwa pracy,
- kontrole specjalistyczne na wstępnym etapie budowy,
- kontrole ukierunkowane na likwidację bezpośrednich zagrożeń na małych budowach,
- kontrole pozostałe, w tym wynikające z zagrożeń publicznych przy robotach budowlanych.

W ramach realizacji tematu „Nadzór i kontrola sektora budowlanego” w 2025 roku w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach przeprowadzono łącznie 733 kontrole.

Kontrole „kompleksowe”, jako podstawowy kierunek działań w sektorze budowlanym, w 221 przypadkach były zaplanowane przez inspektorów pracy, w 58 przypadkach wynikały z interwencji bądź skargi, natomiast w 32 przypadkach były spowodowane wypadkiem przy pracy. Kontrolą „specjalistyczną” na wstępnym etapie budowy objęto 20 zarejestrowanych placów budów, na których przeprowadzono 35 kontroli. Dokonano również 88 kontroli „ukierunkowanych” na bezpośrednie zagrożenia na małych budowach. W zakresie „pozostałych” prac budowlanych przeprowadzono 299 kontroli.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości

W ramach badanych zagadnień podczas kontroli do najczęściej występujących nieprawidłowości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy należały:

- organizacja i przygotowanie budowy: brak bądź nieprawidłowo wydzielone strefy niebezpieczne podczas prowadzenia prac na wysokości i robót ziemnych, nieprawidłowe zabezpieczenie terenu budowy, niewłaściwy stan techniczny dróg komunikacyjnych, nieprawidłowości przy opracowaniu instrukcji bezpiecznego wykonywania robót budowlanych,
- urządzenia oraz instalacje elektryczne: brak zabezpieczenia przewodów elektrycznych przed mechanicznym uszkodzeniem, niezapewnienie w instalacjach i urządzeniach wymaganej ochrony przeciwporażeniowej oraz brak badań skuteczności ochrony przeciwporażeniowej,
- przygotowanie pracowników do pracy: brak bądź niestosowanie przez pracowników środków ochrony indywidualnej, brak szkoleń bhp i badań lekarskich, brak uprawnień do obsługi maszyn i urządzeń,
- rusztowania budowlane: dopuszczanie do eksploatacji rusztowań zmontowanych niezgodnie z przepisami w zakresie: posadowienia, obarierowania, ciągów komunikacyjnych, odbioru rusztowań przez uprawnione osoby,
- prace na wysokości: brak stosowania środków ochrony zbiorowej, brak wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej bądź niestosowanie środków ochrony indywidualnej chroniących przed upadkiem z wysokości,
- drabiny: niezabezpieczenie drabin przed niezamierzonym przemieszczeniem bądź ustawienie w sposób, który nie zapewniał bezpiecznego wejścia na powierzchnię, na którą prowadziły,
- maszyny i urządzenia techniczne: brak osłon elementów ruchomych takich jak przekładnie napędu czy też obracające się piły i tarcze tnące,
- stanowiska pracy: składowanie materiałów na stanowiskach pracy i ciągach komunikacyjnych prowadzących do nich,
- roboty ziemne: brak zabezpieczenia ścian wykopów przed ich osunięciem, składowanie urobku przy wykopach w klinie odłamu gruntu,
- prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych i szkodliwych: brak oznakowania substancji i preparatów chemicznych oraz nieprawidłowe ich przechowywanie.

W trakcie kontroli „specjalistycznych” na wstępnym etapie budowy kontrolami objęto zagadnienia związane z przygotowaniem całego procesu budowlanego, w tym niezbędnej dokumentacji. Największa liczba nieprawidłowości w stosunku do liczby zbadanych zagadnień dotyczyła:

- zabezpieczenia i oznakowania stref i miejsc niebezpiecznych,
- pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,

- zabezpieczenia terenu budowy przed dostępem osób nieupoważnionych,
- instrukcji ewakuacji z kabiny żurawia,
- wyznaczania składowisk materiałów i wyrobów,
- instrukcji pracy żurawia w warunkach kolizyjnych,
- wyznaczania i oznakowania dróg komunikacyjnych,
- instrukcji bezpiecznego wykonywania robót,
- wyposażania i rozmieszczania sprzętu ratowniczego i urządzeń p.poż,
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wewnętrznych regulaminów i instrukcji,
- składowania odpadów,
- książki dyżurów żurawia,
- instrukcji bezpieczeństwa prac transportowych w obszarze pracy żurawia.

Poniżej dokumentacja fotograficzna przedstawiająca wybrane nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa pracy stwierdzone podczas kontroli branży budowlanej:

Praca w wykopie o głębokości powyżej 2,0 m o pionowych niezabezpieczonych ścianach. W bezpośredniej bliskości wykopu, po niewyłączonej z ruchu ulicy przemieszczały się pojazdy, w tym ciężki sprzęt budowlany, dodatkowo obciążając grunt przy jego krawędzi.

Montaż więźby dachowej pawilonu handlowego na wysokości kilku metrów. Pracownicy wykonujący prace na konstrukcji nie byli wyposażeni w środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed upadkiem z wysokości oraz hełmy ochronne.

Eksploracja stołowej pilarki tarczowej do pustaków ceramicznych. Pracownik dokonujący cięcia pustaków nie był wyposażony w indywidualne środki ochrony oczu, słuchu, dróg oddechowych oraz hełm ochronny. Ponadto sama pilarka nie posiadała osłony przekładni pasowej napędu.

Prace związane z montażem deskowania stropu nad podziemnymi garażami. Montaż prowizorycznego pomostu roboczego z belek podporowych oraz moment, w którym doszło do upadku pracownika do wykopu na skutek przesunięcia jednej z belek.

Demontaż rusztowania przy elewacji budynku. Pracownicy nie byli wyposażeni w hełmy ochronne oraz indywidualne środki zabezpieczające przed upadkiem z wysokości. Nie wyznaczono i nie oznakowano strefy niebezpiecznej wokół prac na wysokości.

Wydane środki prawne

Eliminacja zagrożeń na placach budów wiązała się bezpośrednio z wydanymi przez kontrolujących środkami prawnymi, w szczególności decyzjami nakazowymi. W większości przypadków były to decyzje ustne wykonane w trakcie kontroli.

W wyniku ustaleń dokonanych w czasie kontroli inspektorzy pracy zastosowali następujące środki prawne: wydano 5950 decyzji nakazowych (5541 decyzji nakazowych ustnych), w tym: 249 wstrzymania prac, 167 skierowania do innych prac, 93 zakazu wykonywania prac, 206 wstrzymania prac i 3190 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności; skierowano 265 wniosków w wystąpieniach.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w stosunku do 322 podmiotów zastosowano postępowanie wykroczeniowe. W 302 przypadkach nałożono mandaty karne na łączną kwotę 40 600 zł, skierowano 5 wniosków do sądu o ukaranie oraz zastosowano 15 środków wychowawczych.

Przyczyny ujawnianych nieprawidłowości

Ustalono kilka głównych przyczyn występujących nieprawidłowości mających wpływ na stan bezpieczeństwa pracy, tj.:

- nieodpowiedzialna optymalizacja kosztów zaburzająca równowagę pomiędzy bezpieczeństwem pracowników a efektywnością wydatków. Zjawisko to obserwowano wśród wszystkich uczestników procesu budowlanego, od generalnych wykonawców poprzez podwykonawców. Minimalizowanie kosztów realizacji inwestycji prowadziło do obniżenia standardów BHP, a tym samym zwiększenia zagrożeń dla zdrowia i życia osób wykonujących

prace budowlane. Inwestorzy przerzucali wszelkie obowiązki w zakresie bhp na wykonawców albo ograniczali realne działania ochronne poprzez brak finansowania zabezpieczeń technicznych jak np. środki ochrony zbiorowej,

- presja terminów realizacji poszczególnych prac budowlanych prowadziła do naruszeń zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Krótkie terminy realizacji robót wprowadzone do harmonogramów prac i organizacji robót prowadziły do zatrudniania różnych podmiotów w tym samym miejscu i czasie, co kolidowało ze sobą i przyczyniało się do występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa pracujących. Skracano lub pomijano przeprowadzenie instruktaży stanowiskowych BHP na terenie budów, nie tworzone instrukcji bezpiecznego wykonywania robót budowlanych czy też nie montowano wymaganych środków ochrony zbiorowej,
- nieprawidłowości w zakresie opracowania planu „BIOZ” i „IBWR”. Dokumenty te zawierały powielone zapisy rozporządzenia dotyczącego bhp podczas wykonywania robót budowlanych, bez dostosowania ich treści do faktycznych zagrożeń występujących podczas planowanych robót budowlanych,
- nieegzekwowanie od wykonawców prac wymagań określonych w planach „BIOZ” i „IBWR”, co w konsekwencji prowadziło do stosowania rozwiązań ograniczających bezpieczeństwo pracowników, m.in. poprzez stosowanie środków ochrony indywidualnej zamiast środków ochrony zbiorowej bądź wykorzystywanie drabin jako środka dostępu zamiast właściwych schodni systemowych.

Przykłady kontroli

Działania kontrolne w ramach realizacji tematu „Nadzór i kontrola sektora budowlanego” w 2025 roku skutkujące poprawą bezpieczeństwa pracy przeprowadzono na terenie budowy magazynu wysokiego składowania w Tychach. Stwierdzono m.in., iż prowadzono prace wewnątrz wykopu pod zbiornik retencyjny. Pionowe ściany wykopu o głębokości kilku metrów zostały zabezpieczone ściankami szczelnymi, których krawędź znajdowała się równo z terenem. Wykop nie został wygradzony i oznakowany zgodnie z przepisami. Nie zapewniono bezpiecznego zejścia do wykopu, które następowało po aluminiowej drabinie przystawionej do jednej ze ścian wykopu.

Niezabezpieczone krawędzie wykopu.

Nieprawidłowe zejście do wykopu.

W trakcie dalszych czynności stwierdzono, iż na skutek wydanych decyzji nakazowych wykop pod zbiornik retencyjny został zabezpieczony stałymi barierami i oznakowany tablicami ostrzegawczymi. Zapewniono również bezpieczne zejście do wykopu poprzez zastosowanie schodni systemowej.

Wygradzenie wykopu.

Zapewnienie bezpiecznego zejścia do wykopu schodnią systemową

Wypadek przy pracy

Brak zapewnienia bezpiecznych warunków pracy skutkujący wypadkiem ujawniano na budowie budynku mieszkalnego w miejscowości Wieszowa. Stwierdzono, iż przy ścianie frontowej budynku w sposób niezgodny z przepisami montowano cztery kolumny rusztowania typu „warszawskiego” o wysokości około 3,5 m w odstępach 2,5 m. Między poszczególnymi kolumnami ułożono prowizoryczne podesty robocze wykonane z desek. Pracownik w trakcie prowadzonych prac montażowych rusztowania stracił równowagę i wraz z jednym z podestów spadł do wnętrza kolumny, doznając ciężkich obrażeń ciała. Jak ustalono, montowane rusztowanie zostało nieprawidłowo i niestabilnie posadowione, brak było stężeń, podwalin, systemowych podestów roboczych obejmujących całą powierzchnię rusztowań, balustrad ochronnych przy podestach oraz ciągów

komunikacyjnych. Ponadto poszkodowany nie został przeszkolony w zakresie instruktażu stanowiskowego bhp w związku z powierzeniem mu wskazanych prac na budowie i nie uzyskał orzeczenia lekarskiego z badań profilaktycznych potwierdzającego brak przeciwwskazań do wykonywania prac na zajmowanym stanowisku, w tym do prac na wysokości.

Nieprawidłowo zmontowane rusztowania typu „warszawskiego”.

Miejsce upadku poszkodowanego z rusztowania

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Nadzór i kontrola sektora budowlanego” udzielono ogółem 5720 porad. Ponadto w roku sprawozdawczym podejmowano pozakontrolne działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa pracy w budownictwie. Były to działania o charakterze szkoleniowo-informacyjnym, którymi obejmowano pracodawców, przedsiębiorców, osoby kierujące pracownikami, pracowników, inwestorów. Punkty porad i szkolenia na temat bezpiecznej pracy organizowano na budowach celem łatwiejszej dostępności dla wszystkich wykonawców robót. Tematyka szkoleń obejmowała najczęściej występujące zagrożenia wypadkowe w branży budowlanej. Omawiano między innymi zagadnienia dotyczące zabezpieczania pracowników przed upadkami z wysokości, w tym prawidłowego stosowania zbiorowych ochron oraz doboru

i poprawnego stosowania indywidualnych środków chroniących przed upadkiem z wysokości; prawidłowej organizacji robót ziemnych oraz zabezpieczania wykopów, a także eksploatacji maszyn i urządzeń budowlanych. Prezentowano również przykłady dobrych praktyk przy wykonywaniu prac budowlanych. Pracującym udostępniano wydawnictwa PIP dla branży budowlanej oraz udzielano porad z zakresu prawidłowej organizacji stanowisk pracy.

Przykłady szkoleń na budowach udokumentowane fotograficznie:

Budowa drogi S1 Kosztowy – Bielsko-Biała, odcinek III Dankowice – Suchy Potok

Budowa hali magazynowej wysokiego składowania w Tychach

Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Świętochłowicach

Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzone przez inspektorów pracy kontrole budów w 2025 roku i latach poprzednich nie wskazują na trwałą poprawę warunków pracy w branży budowlanej. Pomimo niewielkiego zmniejszenia liczby wypadków w budownictwie przypadającej na lata 2022–2024, wciąż skala i rodzaj występujących zagrożeń stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia osób wykonujących pracę na budowach jest wysoka. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w szczególności mniejszych podmiotów, w których koszty prowadzenia działalności często przesłaniały kwestie bezpieczeństwa. Niemniej, na podstawie analizy dokumentacji pokontrolnej z realizacji tematu, można stwierdzić, iż założony cel, tj. eliminacja zagrożeń występujących podczas wykonywania robót budowlanych, został w dużej mierze wykonany głównie poprzez natychmiastową realizację wydawanych przez inspektorów pracy decyzji administracyjnych w sytuacjach stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia pracujących.

Na podstawie analizy dokumentacji pokontrolnej należy wskazać, iż do działań realizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy mających wpływ na poprawę warunków pracy podczas wykonywania robót budowlanych należy zaliczyć:

- obowiązkowe przeprowadzanie kontroli sprawdzających na tych samych budowach i u tych przedsiębiorców, u których stwierdzono wykonywanie prac w narażeniu na utratę życia i zdrowia pracowników, a kontrole te powinny być realizowane w krótkim interwale czasowym,
- kontynuowanie przez inspektorów pracy działań prewencyjnych, w szczególności szkoleń z zakresu bezpieczeństwa pracy na wstępnym etapie budowy. Ich szeroki zakres obejmujący m.in. wymagania organizacyjne przy rozpoczęciu budowy, zasady stosowania środków

ochrony zbiorowej oraz indywidualnej przy poszczególnych rodzajach robót, w tym omawianie zaistniałych wcześniej wypadków przy pracy, w szczególności ich przyczyn, jak pokazała praktyka jest w zainteresowaniu podmiotów realizujących prace budowlane,

- rozszerzenie kontroli w ramach realizacji danego tematu o sprawdzanie w małych firmach budowlanych funkcjonowania służby BHP i obligowanie pracodawców do podejmowania działań, aby realizowała ona swoje zadania również w miejscu świadczenia pracy, tj. na budowie,
- inicjowanie działań zmierzających do zmian w przepisach prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy mających wpływ na bezpieczeństwo na budowach. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż wiele nieprawidłowości występowało na budowach, na których nie zapewniono właściwego nadzoru i koordynacji prac. Rola koordynatora ds. bhp na budowach, na których prace powierzono wielu wykonawcom, jest kluczowa w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków pracy dla wszystkich pracujących. W rzeczywistości rola ta sprowadzona została do funkcjonowania osoby nazywanej koordynatorem ds. bhp wykonującej na budowie zadania służby bhp. Powyższe wskazuje na konieczność wprowadzenia uregulowań prawnych dotyczących kompetencji, uprawnień oraz odpowiedzialności koordynatorów ds. bhp działających na budowach.

5.5. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY ORAZ ELIMINOWANIE ZAGROŻEŃ WYPADKOWYCH W ZAKŁADACH PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO PRZY PRODUKCJI METALI

Przedmiotem przeprowadzonych czynności kontrolnych była ocena przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przetwórstwa przemysłowego – przy produkcji metali, celem sprawdzenia sposobu przestrzegania przez pracodawców obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Kontrolami w szczególności obejmowano zagadnienia dotyczące sprawdzenia działań techniczno-organizacyjnych pracodawców w zakresie oceny ryzyka zawodowego, środków ochrony zbiorowej, stanu i eksploatacji maszyn i urządzeń, w tym podlegających dozorowi technicznemu.

Inspektorzy pracy Okręgowego inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili w 2025 roku 11 kontroli zakładów zajmujących się odlewaniem stali, żeliwa i metali nieżelaznych, stosujących różnorodne technologie odlewania. Łącznie w zakładach pracę świadczyło 1774 pracowników.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Do najczęściej ujawnianych nieprawidłowości podczas prowadzonych czynności kontrolnych należy zaliczyć:

- brak aktualnych świadectw kwalifikacyjnych dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń energetycznych,
- nieaktualizowanie dokumentacji oceny ryzyka zawodowego po wykonaniu pomiarów środowiska pracy,
- stosowanie przez pracowników odzieży ochronnej oraz środków ochrony indywidualnej, które utraciły właściwości ochronne,
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy,
- niewłaściwy stan techniczny maszyn, brak lub uszkodzone urządzenia zabezpieczające, uszkodzone wyłączniki awaryjne,
- brak instrukcji bhp dotyczących bezpiecznego prowadzenia prac,
- brak lub nieaktualne uprawnienia do obsługi urządzeń podlegających dozorowi technicznemu.

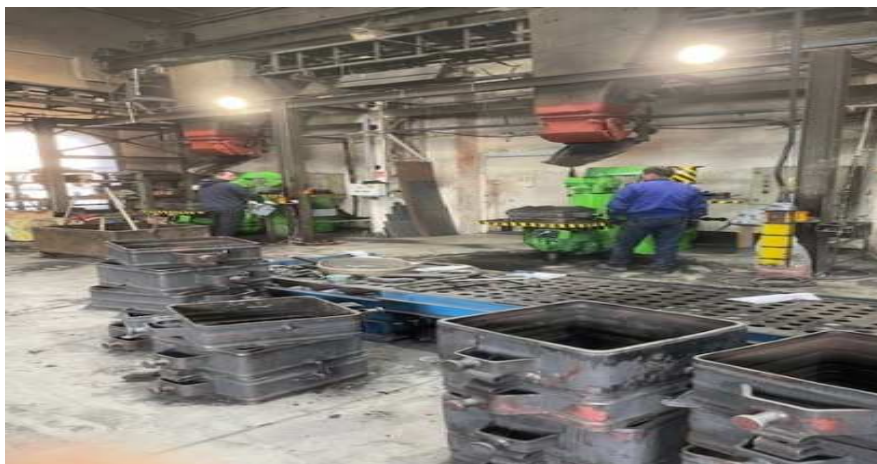
Fotograficzne przykłady nieprawidłowości:

Typowe uszkodzenia środków ochrony indywidualnej chroniących przed kontaktem z ciekłym metalem oraz promieniowaniem cieplnym.

Brak odciągu zabezpieczającego przed emisją pyłów i gazów przy piecu tyglowym COLEMAN.

Brak podkładów izolacyjnych (mat) zabezpieczających operatorów przed drganiami o charakterze ogólnym przy stanowisku formowania

Kadzie do transportu ciekłego metalu wygrzewane palnikami gazowymi podłączonymi bezpośrednio do sieci gazowej bez urządzenia odcinającego dopływ gazu w momencie spadku ciśnienia lub zgaśnięcia płomienia

Wydane środki prawne i działania prewencyjne

Kontrolami objęto 11 pracodawców, u których świadczyło pracę łącznie 1774 pracowników. Inspektorzy pracy, w związku z realizacją tematu, wydali 152 decyzje, w tym 38 decyzji ustnych oraz skierowali do pracodawców 17 wniosków w wystąpieniach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 4000 zł oraz skierowano jeden środek wychowawczy.

W czasie czynności kontrolnych inspektorzy pracy omawiali z pracodawcami stwierdzone nieprawidłowości, przekazywali uwagi oraz wskazywali możliwości poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy. W czasie kontroli udzielono 53 porady techniczne oraz 9 porad z zakresu prawnej ochrony pracy.

Przyczyny nieprawidłowości

Przyczynami nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy były:

- minimalizacja kosztów i maksymalizacja zysków, szczególnie przez małych przedsiębiorców,
- nieznajomość lub niewystarczająca znajomość przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- niska jakość usług w zakresie szkoleń bhp, z których korzystali pracodawcy,
- lekceważenie przez przedsiębiorców, jak również samych zatrudnionych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- brak wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy,
- brak zapewnienia odpowiedniej kadry zarządzającej ochroną pracy oraz osób kierujących pracownikami.

Przykład kontroli

W jednym z kontrolowanych zakładów prowadzono proces malowania odlewów metodą natryskową w wydzielonej części hali oczyszczalni. Pracodawca nie dokonał oceny ryzyka związanego z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej w miejscu pracy. Stanowisko pracy nie zostało odpowiednio oznakowane i zabezpieczone. Pracownik wykonywał prace bez odzieży ochronnej, stosował jedynie środki ochrony indywidualnej dróg oddechowych. W tym samym obiekcie prowadzone były prace szlifierskie i spawalnicze. Na stanowisku brak było instrukcji bhp dotyczącej bezpiecznego prowadzenia prac.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz eliminowanie zagrożeń wypadkowych w zakładach przetwórstwa przemysłowego – przy produkcji metali” udzielono ogółem 167 porad.

Podsumowanie

Kontrole zakładów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego związanego z produkcją metali wykazały, że w ocenie inspektora poziom bezpieczeństwa w kontrolowanych odlewniach należy uznać za zadowalający, a potwierdza to mniejsza w stosunku do lat poprzednich liczba wypadków przy pracy, których skutki nie powodowały trwałego i ciężkiego uszkodzenia ciała. Tylko niewielki procent wypadków przy pracy był związany z narażeniem na ciekły metal.

Przeprowadzone kontrole potwierdziły, że pracodawcy wywiązywali się z obowiązków związanych z przygotowaniem pracowników do pracy. Pracodawcy posiadali wymagane dokumenty takie jak ocena ryzyka zawodowego, instrukcje bhp, programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i wibracje, jednak dokumentacje te wymagały weryfikacji w związku z aktualizacją badań czynników środowiska pracy lub też modernizacją parku maszynowego.

Częstym problemem związanym z pomiarami czynników szkodliwych w środowisku pracy było zaniechanie ich ponownego przeprowadzania z uwagi na wysoki koszt.

Znikoma liczba nieprawidłowości stwierdzanych przez inspektorów pracy dotyczyła wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej chroniące przed zagrożeniami związanymi z kontaktem z ciekłym metalem, czynnikami gorącymi i płomieniem, w tym odpryskami ciekłego metalu. Głównym problemem stwierdzanym w czasie czynności kontrolnych był stan techniczny środków ochrony indywidualnej, który wpływał na zachowanie właściwości ochronnych. Kontrole maszyn i urządzeń używanych w procesie produkcji odlewów pozwoliły na wyeliminowanie nieprawidłowości takich jak brakujące osłony i zabezpieczenia, nieoznakowane przyciski sterujące, uszkodzone wyłączniki bezpieczeństwa lub awaryjne. Głównymi przyczynami stwierdzanych nieprawidłowości było przede wszystkim lekceważenie przez przedsiębiorców, jak również samych zatrudnionych przepisów bhp oraz brak zapewnienia odpowiedniej kadry zarządzającej ochroną pracy.

5.6. ZASADY ORGANIZACJI BEZPIECZNEJ PRACY PODCZAS WYKONYWANIA PRAC EKSPLOATACYJNYCH NA PODSTAWIE POLECENIA PISEMNEGO PRZY URZĄDZENIACH ENERGETYCZNYCH W ENERGETYCE CIEPLNEJ

Kontrolami w zakresie sprawdzenia zasad organizacji bezpiecznej pracy podczas wykonywania prac eksploatacyjnych na podstawie polecenia pisemnego przy urządzeniach energetycznych w energetyce cieplnej objęto zakłady branży energetycznej (elektrownie, elektrociepłownie,

ciepłownie, przedsiębiorstwa energetyki ciepłej). Celem przeprowadzonych czynności kontrolnych było sprawdzenie prawidłowości planowania i prowadzenia prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych (montaż lub demontaż, naprawa, modernizacja, prace kontrolno-pomiarowe) na zlecenie właściciela danego urządzenia.

Inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili w 2025 roku 6 kontroli zakładów, które specjalizowały się w prowadzeniu prac remontowych, montażowych i modernizacyjnych urządzeń ciepłno-mechanicznych na terenie zakładów branży energetycznej. Skontrolowane zakłady zatrudniały łącznie 234 pracowników, w tym 23 kobiety oraz 7 osób na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Najczęściej stwierdzane w trakcie kontroli nieprawidłowości w zakresie technicznego bezpieczeństwa pracy to:

- wykonywanie pracy przez 2 członków zespołu poza wyznaczoną w pisemnym poleceniu strefą pracy, co narusza zasady organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych, wynikające z ogólnie obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnątrzzakładowych,
- niewłaściwe zabezpieczenie wyznaczonej w pisemnym poleceniu strefy pracy przed możliwością upadku z wysokości, co stwarzało bezpośrednie zagrożenie wypadkowe,
- niezabezpieczenie otworu technologicznego w wyznaczonej w pisemnym poleceniu strefy pracy, co stwarzało zagrożenie doznania urazu kończyn dolnych,
- niewłaściwe wygradzenie i oznakowanie miejsc prowadzonych prac, brak zabezpieczenia strefy pracy przed możliwością upadku z wysokości, brak bezpiecznego dojścia do wyznaczonej strefy pracy, tj. zastosowanie niewłaściwych elementów chroniących przed upadkiem z wysokości w wyznaczonej strefie pracy, usunięcie jednej z krat WEMA przy dojściu do wyznaczonej strefy pracy, niezabezpieczenie miejsca, w którym występowała możliwość urazu kończyn dolnych,
- niewłaściwe wyposażenie pracowników wchodzących w skład zespołu wykonującego pracę w środki, narzędzia, urządzenia techniczne, ŚOI oraz odzież i obuwie robocze,
- brak sporządzonego wykazu prac stwarzających możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla życia i zdrowia pracowników (prac szczególnie niebezpiecznych) oraz instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu tego typu prac.

Niewłaściwie zabezpieczona przed możliwością upadku z wysokości - wyznaczona w poleceniu wykonania pracy - strefa pracy w rejonie prowadzonych prac remontowych (jako zabezpieczenie zastosowano wyłącznie łańcuch z tworzywa sztucznego).

Niezabezpieczona przed możliwością upadku na niższy poziom przestrzeń powstała w związku z usunięciem krat WEMA - rejon miejsc montażu palników pyłowych w ścianie kotła.

Niezabezpieczone miejsce, w którym występowała możliwość urazu kończyn dolnych w rejonie turbogeneratora, zlokalizowane wewnątrz – ustalonej w poleceniu wykonania pracy – strefy pracy.

Wydane środki prawne i działania prewencyjne

W wyniku przeprowadzonych kontroli inspektorzy pracy wydali ogółem 26 decyzji nakazowych, w tym 16 decyzji ustnych, które zostały wykonane w czasie trwania czynności kontrolnych. Wydano również 1 decyzję wstrzymania prac w związku z wykonywaniem pracy przez 2 pracowników poza wyznaczoną (w treści polecenia) strefą pracy. Ponadto do pracodawców skierowano 6 wystąpień zawierających 14 wniosków w zakresie realizowanego tematu.

Po przeprowadzonych kontrolach inspektorzy pracy nałożyli na 2 pracodawców grzywny w postaci mandatów karnych w łącznej wysokości 3300 zł za stwierdzone 3 wykroczenia przeciwko prawom pracowniczym.

Inspektorzy pracy w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych szczegółowo omawiali z pracodawcami stwierdzone nieprawidłowości, a także na bieżąco przekazywali uwagi i wskazówki dozorowi oraz osobom kierującym zespołami wykonującymi prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych. Inspektorzy pracy udzielili łącznie 48 porad z zakresu technicznego bezpieczeństwa pracy oraz 16 porad z zakresu prawnej ochrony pracy.

Przyczyny stwierdzanych nieprawidłowości

Do najistotniejszych przyczyn nieprawidłowości stwierdzanych w trakcie czynności kontrolnych przez inspektorów pracy należy zaliczyć:

- wykonywanie pracy przez 2 członków zespołu poza wyznaczoną w pisemnym poleceniu strefą pracy, co narusza zasady organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych, wynikające z ogólnie obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnątrzzakładowych,

- niewłaściwe zabezpieczenie wyznaczonej w pisemnym poleceniu strefy pracy przed możliwością upadku z wysokości, co stwarzało bezpośrednie zagrożenie wypadkowe,
- niezabezpieczenie otworu technologicznego w wyznaczonej w pisemnym poleceniu strefy pracy, co stwarzało zagrożenie doznania urazu kończyn dolnych.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Zasady organizacji bezpiecznej pracy podczas wykonywania prac eksploatacyjnych na podstawie polecenia pisemnego przy urządzeniach energetycznych w energetyce ciepłej” udzielono ogółem 64 porad.

Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzone czynności kontrolne potwierdziły, iż prace eksploatacyjne wykonywane przez kontrolowane podmioty prowadzone były w oparciu o procedury zawarte w instrukcji organizacji bezpiecznej pracy (IOBP) oraz instrukcjach eksploatacji poszczególnych urządzeń (grup urządzeń), opracowanych przez wytwórców energii (elektrociepłownie), na terenie których prowadzone były prace remontowe. Osoby funkcyjne wskazywane w pisemnych poleceniach wykonania określonych prac, tj. poleceniodawca, koordynujący, dopuszczający byli pracownikami zlecającego wykonanie określonych robót, tj. pracownicy eksploatujący na co dzień dane urządzenia; jedynie kierujący zespołem byli pracownikami kontrolowanych podmiotów, tj. wykonujących zlecone prace. Zatem prace wykonywane przez firmy zewnętrzne były poddawane stałej kontroli zarówno przez osoby funkcyjne wyznaczone w pisemnym poleceniu wykonania pracy, jak również przez pracowników służby bezpieczeństwa i higieny pracy zlecającego. Należy podkreślić, iż na przestrzeni ostatnich 3 lat w kontrolowanych podmiotach podczas wykonywania prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych nie wydarzył się żaden wypadek śmiertelny lub powodujący ciężkie obrażenia ciała. Nie odnotowano również wypadków zbiorowych oraz nie stwierdzono wystąpienia choroby zawodowej.

Podsumowując, należy ocenić, iż kontrole w zakresie zasad organizacji bezpiecznej pracy podczas wykonywania prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych na podstawie polecenia pisemnego w energetyce ciepłej, we wszystkich zakładach przyczyniły się do usunięcia nieprawidłowości, które stanowiły zagrożenia dla pracowników. Osiągnięto zatem poprawę warunków pracy, w tym przede wszystkim wyeliminowano lub ograniczono zagrożenia wypadkowe.

Kontrole nie wykazały konieczności dokonania zmian legislacyjnych. Realizacja obowiązujących przepisów daje bowiem daleko idącą gwarancję bezpieczeństwa wykonywanych prac przy urządzeniach energetycznych w energetyce ciepłej. Podczas bieżących kontroli należy sprawdzać, czy pracodawcy wykonujący prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych realizują przepisy

w zakresie wykonywania prac stwarzających szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia, w tym wykonywanych na polecenia pisemne.

5.7. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY ORAZ ELIMINOWANIE ZAGROŻEŃ WYPADKOWYCH W ZAKŁADACH PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO – PRZY PRODUKCJI METALOWYCH WYROBÓW GOTOWYCH Z WYŁĄCZENIEM MASZYN I URZĄDZEŃ

Celem kontroli była ocena przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy przy produkcji metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń przy produkcji metali oraz ustalenie głównych zagrożeń będących przyczynami wypadków przy pracy, chorób zawodowych. Efektem przeprowadzonych kontroli była poprawa bezpieczeństwa pracy w kontrolowanych podmiotach.

W 2025 roku przeprowadzono 17 kontroli, których przedmiotem było bezpieczeństwo i higiena pracy oraz eliminowanie zagrożeń wypadkowych w zakładach przetwórstwa przemysłowego, przy produkcji metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń. W skontrolowanych podmiotach świadczyło pracę łącznie 1866 osób.

Cechą wspólną kontrolowanych pracodawców był przedmiot prowadzonej przez nich działalności, tj. produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń.

Zakresem kontroli objęto zagadnienia dotyczące przygotowania pracowników do pracy, stanowisk i procesów pracy, maszyn i urządzeń, transportu wewnątrzzakładowego, czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych, środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, informowania pracowników o zagrożeniach i sposobach ochrony, magazynowania i składowania, wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych w latach 2022-2024.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Do najczęściej ujawnianych nieprawidłowości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w kontrolowanych zakładach należały:

- brak właściwych osłon stref niebezpiecznych – stref pracy narzędzi i maszyn biorących udział w procesach produkcyjnych chroniących operatorów lub osoby postronne przed możliwością doznania urazów,
- uszkodzone lub dezaktywowane urządzenia ochronne eksploatowanych maszyn,
- uszkodzone urządzenia zatrzymania awaryjnego maszyn,

- składowanie materiałów na drogach komunikacyjnych lub w miejscach do tego nieprzeznaczonych, utrudniające poruszanie się pracowników oraz środków transportu bliskiego po terenie zakładu,
- wskazywanie w protokołach powypadkowych błędnych lub nieadekwatnych do okoliczności zdarzeń przyczyn wypadków przy pracy,
- nieuwzględnianie przyczyn wypadków przy pracy w ocenie ryzyka zawodowego związanego z pracą na stanowiskach, na których wcześniej dochodziło do wypadków.

Wydane środki prawne

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas realizacji kontroli pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz eliminowania zagrożeń wypadkowych w zakładach przetwórstwa przemysłowego przy produkcji metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń inspektorzy pracy wydali 278 decyzji nakazowych (w tym 163 decyzji ustnych) oraz skierowali 89 wniosków w wystąpieniach. O wadze ujawnionych nieprawidłowości świadczył fakt wydania 15 decyzji podlegających z mocy prawa natychmiastowemu wykonaniu ze względu na stan techniczny maszyn i urządzeń czy też sposobu wykonywania prac oraz 132 decyzji, którym ze względu na zagrożenia dla życia i zdrowia pracowników nadano rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z ujawnionymi nieprawidłowościami inspektorzy pracy ukarali 5 osób, z czego na 3 nałożono mandaty karne, a w odniesieniu do 2 osób wydano środki oddziaływania wychowawczego.

Przyczyny nieprawidłowości

Najczęściej do zaistnienia nieprawidłowości ujawnionych w toku kontroli dochodziło w wyniku:

- nieznaomości przez pracodawców postanowień przepisów odnoszących się do minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy,
- lekceważenia przez pracowników oraz osoby kierujące ich pracą zagrożeń spowodowanych brakiem lub niewłaściwym stanem urządzeń ochronnych eksploatowanych maszyn, wynikającym z przekonania o negatywnym wpływie urządzeń ochronnych na tempo procesów produkcyjnych i wygodę użytkownika maszyn,
- braku na rynku pracy wykwalifikowanych pracowników, w tym osób kierujących pracą, posiadających odpowiedni poziom wiedzy technicznej i świadomość znaczenia bezpieczeństwa pracy,
- niskiego poziomu wiedzy na temat bezpieczeństwa pracy przy produkcji wyrobów metalowych wśród pracowników służb bhp i osób kierujących pracą pracowników, brak

profesjonalizmu i zaangażowania ich w zapewnienie pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy,

- mało wnikliwego podejścia pracodawców i ich służby bhp do procesu ustalania okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy,
- niespójnych postanowień opracowywanych w zakładzie dokumentów mających wpływ na poziom bezpieczeństwa pracowników, tj. oceny ryzyka zawodowego oraz instrukcji bhp.

Przykład kontroli

W zakładzie zajmującym się produkcją kontenerów oraz konstrukcji metalowych pod zabudowę modułową ujawniono nieprawidłowości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy skutkujące wydaniem przez inspektora pracy 59 decyzji i 21 wniosków wystąpienia. Główne zastrzeżenia odnosiły się do:

- dopuszczania do pracy kobiet przy pracach wzbronionych polegających na wykonywaniu pracy fizycznej, przy której wydatek energetyczny przekraczał 5000 kJ w czasie zmiany roboczej,
- dopuszczania pracowników do wykonywania pracy bez środków ochrony indywidualnej i odzieży ochronnej,
- braku lub niewłaściwego stanu technicznego osłon stref niebezpiecznych przy obrabiarkach,
- braku aktualnych szkoleń w dziedzinie bhp osób kierujących pracownikami,
- prowadzenia postępowań powypadkowych, w tym braku dokonania ustalenia okoliczności i przyczyn jednego z wypadków przy pracy pomimo upływu roku od jego zaistnienia.

W związku ze stwierdzeniem rażących naruszeń przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w stosunku do 2 osób zastosowano postępowanie mandatowe oraz zwrócono się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o podniesienie pracodawcy o 100% stopy składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej na najbliższy rok składkowy.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz eliminowanie zagrożeń wypadkowych w zakładach przetwórstwa przemysłowego – przy produkcji metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń” udzielono ogółem 64 porady.

Podsumowanie i wnioski

Z danych zebranych w ramach kontroli wynikało, iż najpoważniejszymi problemami pracodawców był stan maszyn i urządzeń, procesy magazynowania oraz ustalanie właściwych okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. W latach 2022-2024 podczas realizacji obowiązków pracowniczych w tych zakładach wypadkom przy pracy uległo 119 pracowników. Wszystkie wypadki

były wypadkami pojedynczymi, skutkującymi czasową niezdolnością do pracy. Wyniki postępowań powypadkowych w wielu przypadkach nie były wykorzystywane w procesach oceny ryzyka zawodowego związanego z pracą na stanowiskach, na których pracownicy ulegali wypadkom. Dwa istotne dla profilaktyki bezpieczeństwa pracy rodzaje dokumentów: protokoły powypadkowe i karty ocen ryzyka zawodowego często nie były spójne, a tym samym nie generowały wniosków profilaktycznych mogących skutecznie poprawić bezpieczeństwo pracy, eliminując lub ograniczając zagrożenia, których aktywacja w przeszłości powodowała wypadki.

Kontrole stanowisk pracy i ich wyposażenia, stan maszyn i urządzeń, dane odnośnie do wypadków przy pracy wykazały, iż w większości zakładów produkcji metalowych wyrobów gotowych poziom bezpieczeństwa nadal jest zbyt niski i zdecydowanie niewystarczający.

5.8. OBNIŻENIE POZIOMU RYZYKA ZAWODOWEGO ORAZ LICZBY WYPADKÓW PRZY PRACY W GRUPIE ZAKŁADÓW O WYSOKIEJ SKALI ZAGROŻEŃ ZAWODOWYCH

Celem kontroli była weryfikacja przestrzegania obowiązujących przepisów prawa pracy, w szczególności bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach zajmujących się działalnością przemysłową, prowadząca do ograniczenia zagrożeń wypadkowych i zawodowych.

Dla właściwego przebiegu realizacji kontroli tematycznych w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach przygotowano na podstawie danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych materiały pomocnicze, w tym wykaz zakładów ujętych zgodnie z klasyfikacją PKD w Sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe”, w których w ostatnich latach odnotowano wypadki przy pracy. Kontrole przeprowadzono u 112 pracodawców, którzy zatrudniali łącznie 31 590 pracowników.

Diagnoza nieprawidłowości ujawnionych w trakcie kontroli

Działania kontrolne inspektorów pracy realizujących temat pt. „Zapobieganie wypadkom związanym z pracą w sektorze przemysłowym „Wizja Zero” skoncentrowane były przede wszystkim na bezpieczeństwie pracy i ochronie zdrowia i życia pracowników. Dobór zakładów do kontroli był wynikiem analizy liczby wypadków przy pracy w zakładach przetwórstwa przemysłowego, z wykorzystaniem przygotowanego do tego celu wykazu zakładów pracy opracowanym na bazie danych ZUS-IWA.

Zakres kontroli dobierany był indywidualnie przez inspektora pracy z dostosowaniem do rodzaju i skali zagrożeń stwierdzanych u kontrolowanych pracodawców. Niemniej jednak w każdym przypadku uwzględniano w czynnościach kontrolnych: przygotowanie pracowników do pracy, ocenę ryzyka

zawodowego, rozwiązania techniczne i organizacyjne, które mają wpływ na bezpieczeństwo i higienę zatrudnionych pracowników, jak również właściwy dobór i stosowanie środków ochrony zbiorowej i indywidualnej. Każda kontrola związana była z analizowaniem dokumentacji powypadkowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowość ustalonych przyczyn wypadku przy pracy oraz podjętymi w związku z ustalonymi przyczynami działaniami profilaktycznymi i sposobem ich realizacji. Podejmowano również próbę oceny skuteczności podjętych działań profilaktycznych oraz spójności ustalonych okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy z obowiązującą u pracodawcy oceną ryzyka zawodowego.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowościach

Inspektorzy pracy w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych sprawdzili dokumentację powypadkową łącznie z prawie 600 wypadków przy pracy. Wyłącznie w jednym z kontrolowanych zakładów w latach objętych analizą wydarzył się wypadek śmiertelny i był to wypadek zbiorowy. Ustalono również jeden przypadek, w którym pracodawca nie zapewnił przeprowadzenia postępowania powypadkowego i sporządzenia protokołu z wypadku przy pracy.

Nieprawidłowości odnośnie do dokumentacji powypadkowych stwierdzono w ponad 60% kontrolowanych zakładów, a do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości można zaliczyć:

- nieustalanie wszystkich okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, ograniczanie się zespołów powypadkowych do ustalenia wyłącznie głównych przyczyn bez analizy przyczyn pośrednich,
- błędne wskazywanie zdarzenia powodującego wypadek zamiast przyczyny wypadku przy pracy,
- brak ustalania w protokołach powypadkowych naruszonych przez pracodawcę przepisów prawa pracy,
- ograniczanie środków profilaktycznych w protokołach powypadkowych wyłącznie do omówienia wypadku przy pracy, ponownego przeszkolenia poszkodowanego itp.,
- błędy formalne dokumentacji powypadkowej oraz rejestrowania wypadku przy pracy, które nie miały bezpośredniego wpływu na bezpieczeństwo.

Kolejnym kontrolowanym zagadnieniem była dokumentacja oceny ryzyka zawodowego. Analiza oceny ryzyka zawodowego prowadzona była przez inspektorów pracy w powiązaniu z dokumentacją z wypadków przy pracy. Inspektorzy pracy poddali analizie ponad 500 dokumentacji oceny ryzyka zawodowego i najwięcej ujawnionych nieprawidłowości dotyczyło właściwej identyfikacji wszystkich zagrożeń oraz braku ponownie przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego dla zidentyfikowanych zagrożeń w trakcie przeprowadzonego postępowania powypadkowego. Kontrole dokumentacji oceny ryzyka zawodowego wykazały, że najistotniejsze nieprawidłowości to:

- brak identyfikacji zagrożenia, które doprowadziło do wypadku pracownika lub wskazane źródło odnosiło się do innego rodzaju prac niż wykonywane przez pracownika w chwili wypadku,
- nieaktualizowanie oceny ryzyka zawodowego po zaistniałych wypadkach przy pracy, nawet w sytuacji jeśli ocena, która została wykonana przed wypadkiem, nie identyfikowała zagrożenia, które doprowadziło do wypadku przy pracy.

Nieprawidłowości związane z obowiązkiem pracodawcy przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego stwierdzono u ponad 68% skontrolowanych pracodawców i skierowano do nich środki prawne, które stanowiły łącznie ponad 11% wszystkich wydanych środków. W dalszym ciągu ocena ryzyka zawodowego dla wielu pracodawców traktowana jest instrumentalnie bez właściwego zrozumienia, jakim ważnym i istotnym narzędziem może być w kreowaniu bezpiecznych warunków pracy.

Przeprowadzona analiza uwzględniająca spójność postępowania powypadkowego i oceny ryzyka zawodowego pozwoliła na ustalenie inspektorom pracy następujących nieprawidłowości:

- brak spójności ustalonych przez zespoły powypadkowe środków i wniosków profilaktycznych z zaproponowanymi w uaktualnionej ocenie ryzyka zawodowego podjętymi działaniami korygującymi i zapobiegawczymi,
- brak spójności wdrożonych środków wynikających z oceny ryzyka zawodowego ze środkami i wnioskami z protokołów powypadkowych.

Najwięcej zastrzeżeń budziło bezpieczeństwo związane z eksploatacją maszyn i urządzeń. Niepokojące, jak w latach poprzednich, były ustalenia inspektorów pracy w zakresie stanu technicznego maszyn, ich wyposażenia w urządzenia zapewniające bezpieczeństwo obsługujących pracowników. Inspektorzy stwierdzali przede wszystkim, że przewidziane przez producentów maszyn osłony i systemy bezpieczeństwa nie były używane podczas ich eksploataowania. Usunięte osłony, zdezaktywowane urządzenia blokujące sprawiały, że maszyna konstrukcyjnie bezpieczna stawała się potencjalnym źródłem wypadku przy pracy. Niezrozumiałym było, że dla osiągnięcia małych efektów, np. ułatwienia sobie pracy, pracownicy ryzykowali swoim zdrowiem i życiem, często przy akceptacji osób sprawujących nad nimi nadzór. Świadczy to przede wszystkim o tzw. „kulturze technicznej” pracowników i osób dozoru oraz niskiej kulturze bezpieczeństwa i świadomości pracowników o istniejących zagrożeniach.

Niezależnie od przyczyn, niespełnienie wymagań w stosunku do maszyn i urządzeń odnosiło się do:

- niezapewnienia osłonięcia stref niebezpiecznych wynikających z ruchomych i niebezpiecznych części maszyn, dezaktywowania systemów bezpieczeństwa, braku kontroli stanu technicznego maszyn oraz tolerowania pracy przy niesprawnych maszynach,
- braku kontroli stanu technicznego maszyn,
- oznakowania funkcjonalności urządzeń sterujących oraz stanu technicznego elementów sterowniczych,
- niezapewnienia możliwości awaryjnego wyłączenia maszyn oraz niezapewnienia sygnalizacji ostrzegawczej przed zagrożeniami.

Wydane środki prawne

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano łącznie 1399 decyzji nakazowych, w tym 24 wstrzymania prac, 51 wstrzymania eksploatacji, 20 skierowania do innych prac. Do pracodawców skierowano również 389 wniosków wystąpienia. W wyniku ujawnionych wykroczeń przeciw prawom pracowniczym nałożono 27 mandatów karnych w łącznej wysokości 45 850 zł oraz zastosowano 3 środki wychowawcze.

Przykład kontroli

Czynności kontrolne prowadzone u jednego z pracodawców w związku z realizacją wskazanego tematu wykazały poważne nieprawidłowości, w tym stwarzające zagrożenia wypadkowe dla zatrudnionych pracowników. Nieprawidłowości dotyczyły m.in.

- dopuszczania pracowników do wykonywania pracy bez wyposażenia w środki ochrony indywidualnej chroniące przed występującymi zagrożeniami związanymi ze spawaniem metali, malowaniem konstrukcji i magazynowaniem,

Wykonywanie prac związane z malowaniem ram kontenerów w rękawiczkach typu "wampirki", bez środków ochrony indywidualnej rąk odpornych chemicznie na działanie farby SIGMAFAST 210 HS BASE RAL 9010 i masek pochłaniających.

- obsługi urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu bez stosownych uprawnień wydanych przez UDT, potwierdzających posiadane kwalifikacje w zakresie obsługi,
- zatrudniania kobiet przy pracach związanych z efektywnym wydatkiem energetycznym przekraczającym 5000 kJ w czasie zmiany roboczej,
- eksploataowania maszyn, w tym pilarek tarczowych, frezarki i wiertarki stołowej, bez zabezpieczenia przed dostępem do stref niebezpiecznych maszyn oraz eksploataowania rusztowań i podestów roboczych bez wyposażenia ich w odpowiednie balustrady ochronne chroniące przed upadkiem z wysokości,
- niewłaściwego składowania i magazynowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, stwarzających również możliwość wystąpienia atmosfery wybuchowej,

Magazyn farb, lakierów i rozpuszczalników oznakowanych jako niebezpieczne urządzony w wydzielonym pomieszczeniu w hali komory śrutowniczej i kabino-suszarki lakierniczej, gdzie odbywało się także mieszanie/rozcieńczanie farb i lakierów wykorzystywanych do malowania elementów

- niewłaściwego przygotowania pracowników do wykonywania pracy, szczególnie w zakresie przeprowadzania szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ponadto kontrola wykazała, że pracodawca nie zapewnił sporządzenia dokumentacji z wypadku przy pracy, jakiemu uległ jeden z pracowników, a także ujawniono nieprawdziwe dane liczbowe dotyczące osób poszkodowanych w wypadkach oraz liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe za 2024 rok.

Podobne nieprawidłowości stwierdzono podczas poprzedniej kontroli, która została przeprowadzona w lipcu 2022 roku. Mając powyższe na uwadze, inspektor pracy skierował do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku wniosek o podwyższenie o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na najbliższy rok składkowy.

Odrębnym pismem Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku poinformował inspektora pracy,

że w dniu 21 października 2025 r. wydał decyzję podwyższającą o 100% stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe na najbliższy rok składkowy, tj. od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r. Postępowanie w tej sprawie zostało zakończone, gdyż płatnik nie złożył odwołania.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Zapobieganie wypadkom związanym z pracą w sektorze przemysłowym – Wizja Zero” udzielono ogółem 948 porad.

Podsumowanie

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. w ramach realizacji tematu „Zapobieganie wypadkom związanym z pracą w sektorze przemysłowym – Wizja Zero” potwierdziły, że w większości przypadków pracodawcy wykonywali obowiązki wynikające z przepisów prawa pracy. Natomiast liczba objętych analizą wypadków w zakładach przetwórstwa przemysłowego oraz liczba stwierdzonych nieprawidłowości potwierdza konieczność realizacji kontroli tematycznych również w kolejnych latach.

We wszystkich kontrolowanych zakładach osiągnięto główne cele poprawy warunków pracy, w tym przede wszystkim zlikwidowano zagrożenia mogące prowadzić do wypadków przy pracy.

Prowadzone czynności kontrolne, spotkania inspektorów pracy z przedstawicielami pracodawców i pracowników oraz udzielane porady przyniosły jeszcze większą poprawę w aspektach niemierzalnych, w tym przede wszystkim w obszarze kultury bezpieczeństwa. Działania inspektorów pracy były ukierunkowane na pracodawców, aby przywiązywali większą wagę do oceny ryzyka zawodowego, identyfikacji istniejących zagrożeń oraz stosowania właściwych środków eliminujących lub ograniczających ekspozycję na występujące źródła zagrożeń. Niestety w wielu przypadkach ocena ryzyka zawodowego nadal traktowana jest instrumentalnie bez właściwego zrozumienia, jakim ważnym narzędziem może być w zapewnianiu bezpiecznych warunków pracy. W trakcie kontroli inspektorzy pracy zwracali również szczególną uwagę na prowadzone postępowania powypadkowe, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności ustalania wszystkich przyczyn wypadków przy pracy, również tych pośrednich, które niejednokrotnie powstawały w odległym czasie od chwili wypadku przy pracy. Ustalenie wszystkich przyczyn wypadku przy pracy daje podstawę do wdrożenia właściwych i adekwatnych do przyczyn wypadku, wniosków i działań profilaktycznych.

5.9. OGRANICZENIE ZAGROŻEŃ WYBUCEM W ŚRODOWISKU PRACY

Przedmiotem podejmowanych działań kontrolnych było sprawdzenie i eliminacja stwierdzonych nieprawidłowości celem poprawy bezpieczeństwa pracy przy produkcji, transporcie wewnątrzzakładowym oraz obrocie materiałów wybuchowych, w tym wyrobów pirotechnicznych oraz

sprawdzenie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej.

W 2025 r. Państwowa Inspekcja Pracy realizowała zadania kontrolne obejmujące „Ograniczenie zagrożeń wybuchem w środowisku pracy” podzielone na dwa obszary tematyczne: „Prace w strefach zagrożonych wybuchem (atmosfera wybuchowa)” oraz „Materiały wybuchowe, w tym wyroby pirotechniczne”. Łącznie przeprowadzono 8 kontroli, w tym 5 kontroli w zakładach, w których występowało ryzyko powstania atmosfery wybuchowej, oraz 3 kontrole w podmiotach zajmujących się obrotem wyrobami pirotechnicznymi. Możliwość wystąpienia atmosfery wybuchowej w kontrolowanych zakładach wynikała z obecności takich czynników jak: pyły drzewne, kleje organiczne, rozpuszczalniki organiczne, farby proszkowe, pyły tworzyw sztucznych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Stwierdzone podczas przeprowadzanych kontroli nieprawidłowości w obszarze atmosfer wybuchowych dotyczyły w szczególności:

- prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo w strefach zagrożonych wybuchem,
- braku oceny ryzyka wybuchu,
- nieopracowania bądź niewłaściwego opracowania dokumentów zabezpieczenia przed wybuchem,
- niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń czy też braku przy określonych pracach stosownych instrukcji bhp,
- niewłaściwie oznakowanej strefy zagrożenia wybuchem.

Natomiast w obszarze obrotu wyrobów pirotechnicznych stwierdzano głównie nieprawidłowości w zakresie:

- niewłaściwego przechowywania wyrobów pirotechnicznych,
- zastawiania dróg komunikacyjnych i ewakuacyjnych,
- uniemożliwiania bądź utrudniania dostępu do sprzętu p.poż. koniecznego w przypadku prowadzenia akcji gaszenia pożaru.

Przykłady głównych nieprawidłowości

Do najpoważniejszych naruszeń należały między innymi: prowadzenie prac w strefach zagrożonych wybuchem bez zapewnienia wymaganych zabezpieczeń technicznych oraz brak uziemienia i sprawnej wentylacji, stosowanie w strefach zagrożenia wybuchem urządzeń elektrycznych w wykonaniu zwykłym. Przykładowo w jednym z zakładów:

- stwierdzono eksploatację urządzeń do obróbki drewna przy niesprawnym urządzeniu odpylającym z przepełnionymi workami,

Stanowisko obsługi kostkarki wraz niesprawnym odciągami miejscowym z przepelnionymi workami.

- kontrola wykazała, że prowadzono prace z użyciem klejów organicznych mogących tworzyć atmosfery wybuchowe w nieuziemionym dygestorium obok składowanych papierowych pudeł. Dygestorium wyposażono w lampę elektryczną bez osłony w wykonaniu zwykłym, przy niesprawnej wentylacji miejscowej,

Widok na wnętrze dygestorium.

- w trakcie kontroli zwrócono uwagę na niewłaściwy transport odpadów pyłowych i trocin.

Przepełniony pojemnik z pyłem drzewnym, przygotowany do transportu wózkiem.

Wydane środki prawne

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano łącznie 113 decyzji nakazowych, w tym 73 decyzje dotyczące zagadnień związanych z atmosferami wybuchowymi oraz 40 decyzji w obszarze obrotu wyrobami pirotechnicznymi. Nałożono 1 mandat karny w wysokości 1500 zł. W jednym z zakładów wydano decyzję wstrzymania prac prowadzonych pod dygestorium związanych z ręcznym klejeniem elementów gumowych z użyciem kleju na bazie rozpuszczalników organicznych.

Przyczyny nieprawidłowości

Głównymi przyczynami stwierdzanych w trakcie czynności kontrolnych nieprawidłowości były:

- słaba znajomość przez pracodawców przepisów bhp związanych zarówno z problematyką atmosfer wybuchowych, jak i obchodzenia się wyrobami pirotechnicznymi, zwłaszcza dotyczących eksploatacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych pracujących w strefach zagrożenia wybuchem,
- nieznaną właściwości stosowanych niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, np. pod kątem możliwości tworzenia atmosfer wybuchowych,
- brak umiejętności kompleksowego spojrzenia przez pracodawców i służby bhp na kwestie prawidłowej organizacji prac w miejscach, w których mogą powstać atmosfery wybuchowe, bądź strefach magazynowania wyrobów pirotechnicznych,
- brak środków finansowych i czasu na właściwe podejście do kwestii bhp.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Ograniczenie zagrożeń wybuchem w środowisku pracy” udzielono ogółem 41 porad.

Podsumowanie

Poziom realizacji obowiązków pracodawców w zakresie ograniczania zagrożeń wybuchem należy ocenić jako niezadowalający zarówno w obszarze prowadzenia prac w atmosferach wybuchowych, jak i składowania oraz obrotu wyrobami pirotechnicznymi. Z uwagi na ujawniane nieprawidłowości koniecznym jest kontynuowanie kontroli, szczególnie w obszarze prac prowadzonych w atmosferach wybuchowych z ukierunkowaniem na branżę i rodzaje prac o najwyższym poziomie ryzyka. Zasadnym, tak jak w latach poprzednich, jest wniosek o doprecyzowanie przepisów wykonawczych, w szczególności w zakresie przeglądów środków ochronnych i dokumentowania ich wyników.

5.10. CZYNNIKI SZKODLIWE, NIEBEZPIECZNE, UCIAŹLIWE W ŚRODOWISKU PRACY

Celem przeprowadzanych w 2025 roku kontroli było ustalenie, czy i jakie działania podejmują pracodawcy w celu ograniczenia lub eliminowania narażenia pracowników na działanie szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku pracy, w tym także ochrona pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych. Podejmowane działania ukierunkowane były również na przeciwdziałanie negatywnym skutkom zdrowotnym związanym z ryzykiem narażenia na pył azbestu w miejscu pracy.

5.10.1. OGRANICZANIE ZAGROŹEŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĘPOWANIEM HAŁASU W ŚRODOWISKU PRACY

W ramach realizacji tematu pt. „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem hałasu w środowisku pracy” w 2025 roku w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach przeprowadzono łącznie 18 kontroli.

Kontrolami objęto zakłady, z których 13 prowadziło działalność produkcyjną, 3 usługową, a po 1 działalność wydobywczą i handlową. W 11 skontrolowanych zakładach pracy występowało przekroczenie najwyższej dopuszczalnej wartości, a w 7 jedynie przekroczenie wartości progu działania dla hałasu.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości

Przykłady nieprawidłowości w zakresie przeciwdziałania narażeniu na hałas w środowisku pracy:

- brak umiejętności umieszczania wkładek przeciwhałasowych w przewodzie słuchowym przez pracowników. Przykładowo w zakładzie pracy w Siemianowicach Śląskich zatrudniającym ponad 600 pracowników podczas kontroli inspektor pracy stwierdził u losowo wybranych pracowników, że posiadali wkładki z pianki poliuretanowej nieprawidłowo włożone do przewodu słuchowego i pracowali w warunkach przekroczenia wartości NDN dla hałasu. Wkładki te częściowo znajdowały się poza kanałem słuchowym, co nie zapewniało skutecznej ochrony przed hałasem,
- nieprawidłowo umieszczone wkładki z pianki poliuretanowej w przewodzie słuchowym,
- brak zapewnienia w zakładach pracy higienicznych warunków przy stosowaniu wkładek przeciwhałasowych wykonanych z pianki poliuretanowej. Kontrole wykazały, że pracodawcy najczęściej udostępniali pracownikom jednorazowe wkładki dostępne w dozownikach, natomiast nie zadbano o możliwość oczyszczenia rąk przed ich zrolowaniem i umieszczeniem w przewodzie słuchowym. To problem, który występował nagminnie, gdyż tego rodzaju wkładki były stosowane najczęściej. Kontrole wykazały, że taka sytuacja miała miejsce m.in. w 2 zakładach pracy w Tychach (zatrudniających odpowiednio ok. 400 i 800 pracowników) czy w zakładzie pracy w Mikołowie (zatrudniającym prawie 400 pracowników).

Wydane środki prawne

W ramach realizacji tego tematu inspektorzy pracy wydali łącznie 57 decyzji nakazowych, w tym 44 w formie pisemnej oraz 13 w formie ustnej, które dotyczyły 1889 pracowników. Wydano także 46 wniosków wystąpienia, którymi objęto 1457 pracowników. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości inspektorzy pracy nałożyli 2 mandaty karne kredytowane w łącznej wysokości 3700 zł.

Przyczyny nieprawidłowości

Przyczyny ujawnionych nieprawidłowości i naruszeń przepisów prawa pracy stwierdzonych podczas kontroli tematycznych to:

- bagatelizowanie przez pracodawców i niewywiązywanie się z obowiązków w zakresie wymagań ochrony przed hałasem. Stwierdzono m.in. brak wyznaczenia i oznakowania stref narażenia na hałas, brak programów działań organizacyjno-technicznych w celu ograniczenia narażenia na hałas,
- brak wiedzy pracodawców lub służb bhp w zakresie prawidłowego doboru ochronników słuchu,

- rezygnacja z metod technicznych ograniczenia hałasu z uwagi na ich wysokie koszty,
- niezapewnienie właściwych warunków higienicznych przy użytkowaniu ochronników słuchu w postaci wkładek przeciwhałasowych,
- brak dostatecznej wiedzy o prawidłowych metodach ochrony przed narażeniem przekraczającym wartości progu działania, co spowodowało, że część pracodawców nie zapewniło środków ochrony przed hałasem dobranych do jego parametrów (natężenia i częstotliwości),
- brak zainteresowania lub zaangażowania pracowników w procesy szkolenia, których celem było prawidłowe stosowanie ochronników słuchu, szczególnie wkładek przeciwhałasowych,
- narażenie na hałas przekraczający wartość NDN większej grupy pracowników, w tym niezwiązanych bezpośrednio ze źródłem emisji szkodliwego hałasu. Było to spowodowane dużym natężeniem produkcji związanym z zastosowanymi maszynami, urządzeniami czy liniami technologicznymi zlokalizowanymi w bezpośredniej bliskości stanowisk pracy.

Przykład kontroli

Przykłady skutecznych działań inspektorów pracy, które przyczyniły się do poprawy warunków pracy na stanowiskach pracy przy narażeniu na hałas:

- w czterech zakładach pracy zapewniono pracownikom możliwość oczyszczenia rąk przed aplikowaniem wkładek przeciwhałasowych wykonanych z pianki poliuretanowej. Tego rodzaju efekty uzyskano w zakładach pracy w Siemianowicach Śląskich, Tychach i Mikołowie,
- kontrola w zakładzie pracy w Mysłowicach wykazała, że 2 pracowników zatrudnionych zostało przy produkcji, gdzie wartość natężenia hałasu przekroczyła NDN i nie posiadali żadnego zabezpieczenia przed hałasem. Inspektor pracy skierował tych pracowników do innych prac niezwiązanych z narażeniem na hałas. Po działaniach inspektora pracy pracodawca zakupił ochronniki słuchu, oznakował strefy narażenia na hałas, sporządził instrukcję użytkowania i konserwacji ochronników słuchu oraz dokonał aktualizacji oceny ryzyka zawodowego przy narażeniu na hałas,
- w zakładzie w Częstochowie na stanowisku szlifierza w pomieszczeniu szlifierni poziom natężenia hałasu wynosił 87,2 dB. Pracodawca zastosował środki ochrony zbiorowej poprzez zamontowanie materiału wygłuszającego na suficie pomieszczenia. W efekcie uzyskano obniżenie wartości hałasu do 84,6 dB, tj. poniżej wartości NDN.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem hałasu w środowisku pracy” udzielono ogółem 156 porad.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie przeprowadzonych kontroli tematycznych w roku sprawozdawczym sformułowano następujące wnioski i propozycje:

- kontrole wykazały, że wyniki w sprawozdaniach z badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia dotyczących natężenia hałasu w środowisku pracy nie zawierały informacji o przekroczeniu wartości progu działania dla hałasu. Obligatoryjne zamieszczanie powyżej informacji w sprawozdaniu z badań środowiska pracy umożliwiłoby jednoznaczne wskazanie przypadku przekroczenia takiej wartości progowej i pozwoliło na podniesienie świadomości dot. dodatkowych wymagań z tym związanych, np. obowiązku dostarczenia pracownikom środków ochrony przed hałasem lub podjęcia innych działań technicznych lub organizacyjnych w celu ograniczenia narażenia na hałas,
- w obecnie obowiązujących przepisach prawa brak jest wskazania źródła prawa pracy powszechnie obowiązującego, które w sposób klarowny, jednoznaczny umożliwia pracodawcy zastosowanie prawidłowego sposobu doboru ochronników słuchu. Poza poprawnym doborem wykonywanym przez akredytowane laboratoria alternatywą pozostają rozwiązania zawarte w normie PN-EN 458 „Ochronniki słuchu. Zalecenia dotyczące doboru, użytkowania, konserwacji codziennej i okresowej. Dokument przewodni”. Norma ta zawiera wytyczne i zalecenia odnośnie do stosowania środków ochrony słuchu w środowisku pracy, lecz nie jest do obowiązkowego stosowania. Zatem brak jest aktu prawnego powszechnie obowiązującego lub zapisów w innych aktach prawnych, w którym znaleźć można metody doboru ochronników słuchu,
- na podstawie przeprowadzonych 18 kontroli tematycznych w roku 2025 stwierdzono, że 6 pracodawców dokonało prawidłowego doboru ochronników słuchu. W pozostałych 12 zakładach pracy brak było informacji, czy taki dobór był przeprowadzony lub nie dokonano doboru ochronników słuchu. Zatem 2/3 skontrolowanych zakładów pracy nie zapewniło doboru ochronników słuchu w sposób udokumentowany, stosownie do występujących parametrów hałasu. Możliwość implementacji powyższej normy lub choćby jej części dot. doboru ochronników słuchu do prawa pracy powszechnie obowiązującego może przyczynić się do poprawy warunków pracy w obszarze doboru środków ochrony indywidualnej.

5.10.2. OGRANICZANIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĘPOWANIEM DRGAŃ MECHANICZNYCH W ŚRODOWISKU PRACY

W ramach realizacji tematu „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem drgań mechanicznych w środowisku pracy” w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach w 2025 r. przeprowadzono łącznie 12 kontroli zakładów pracy, z których 8 prowadziło działalność produkcyjną, 2 usługową i po 1 handlową oraz wydobywczą. W 2 zakładach pracy wystąpiło przekroczenie wartości NDN dla drgań mechanicznych o oddziaływaniu miejscowym na organizm człowieka, a w 5 skontrolowanych zakładach osiągnięta została co najmniej wartość progu działania. Występujące drgania mechaniczne dotyczyły zarówno drgań o oddziaływaniu ogólnym, jak i miejscowym na organizm człowieka. Przekroczenie wartości NDN dla drgań miejscowych dotyczyło pracy przy obsłudze kosi spalinowej, nożycy spalinowej oraz szlifierek pneumatycznych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Przykłady nieprawidłowości w zakresie przeciwdziałania narażeniu na drgania mechaniczne w środowisku pracy dotyczyły głównie:

- braku wprowadzenia programu działań organizacyjno-technicznych dot. ograniczenia narażenia na drgania mechaniczne,
- braku przeprowadzania badań i pomiarów narażenia na drgania mechaniczne pomimo występowania tego czynnika w procesach pracy,
- braku uwzględnienia narażenia na drgania mechaniczne w ocenie ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy.

Wydane środki prawne

W ramach realizacji tego tematu inspektorzy pracy wydali łącznie 27 decyzji nakazowych, w tym 23 w formie pisemnej oraz 4 w formie ustnej, które dotyczyły 528 pracowników. Pracodawcy poinformowali o realizacji 22 decyzji pisemnych. Wydano także 35 wniosków wystąpienia, którymi objęto 1447 pracowników.

Przyczyny ujawnionych nieprawidłowości

Przyczyny ujawnionych podczas kontroli nieprawidłowości i naruszeń przepisów prawa przy narażeniu na drgania mechaniczne to:

- lekceważenie przez pracodawców wymagań dotyczących obowiązku wykonywania pomiarów drgań mechanicznych w środowisku pracy. Warto podkreślić, że przeprowadzone kontrole zakładów pracy ujawniały brak przeprowadzonych badań i pomiarów drgań mechanicznych pomimo występującego narażenia na stanowiskach pracy. W takich

sytuacjach inspektor pracy skierował do pracodawcy decyzję nakazową dotyczącą obowiązku przeprowadzenia tego rodzaju pomiarów,

- brak dostatecznej wiedzy o prawidłowych metodach ochrony przed drganiami mechanicznymi.

Przykład kontroli

W wyniku przeprowadzonych kontroli tematycznych uzyskano następujące efekty:

- podczas kontroli w zakładzie pracy w Rudzie Śląskiej inspektor pracy stwierdził brak identyfikacji drgań mechanicznych w pomiarach środowiska pracy. Podczas trwania kontroli pracodawca zapewnił ich wykonanie przez uprawnione laboratorium. Wyniki wykazały, że osiągnięta została wartość progu działania dla drgań mechanicznych o oddziaływaniu ogólnym na organizm człowieka przy eksploatacji wózków jezdniowych silnikowych,
- w zakładzie pracy w Częstochowie inspektor pracy ustalił, że występowały przekroczenia wartości NDN przy obsłudze szlifierek pneumatycznych na 3 stanowiskach pracy, wartości progu działania dla drgań mechanicznych przy obsłudze wózka jezdniowego silnikowego i szlifierki pneumatycznej kątowej. W wyniku wydanych środków prawnych pracodawca wymienił (na nowe): szlifierki pneumatyczne, opony i siedzisko w wózku jezdniowym. Przeprowadzono również ponowne badania i pomiary drgań mechanicznych o oddziaływaniu ogólnym i miejscowym na organizm człowieka. Inspektor pracy stwierdził, że wyniki pomiarów drgań mechanicznych były niższe od wartości progu działania, co w znacznym stopniu przyczyniło się do poprawy warunków pracy.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem drgań mechanicznych w środowisku pracy” udzielono ogółem 101 porad.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie przeprowadzonych kontroli tematycznych należy stwierdzić, że pracodawcy zazwyczaj przestrzegali obowiązku wykonywania badań i pomiarów drgań mechanicznych w środowisku pracy. Natomiast w sprawozdaniach z wyników badań i pomiarów drgań mechanicznych w środowisku pracy nie wskazywano na przekroczenie wartości progu działania dla drgań mechanicznych, a jedynie przekroczenie wartości NDN. Możliwość wskazywania w treści sprawozdań z pomiarów czynników szkodliwych informacji o przekroczeniu progu działania dla drgań mechanicznych spowodowałaby, że pracodawcy w takim dokumencie nie tylko otrzymywaliby wskazanie przekroczenia wartości NDN, ale także wartości progu działania, którego przekroczenie również obliguje do podjęcia różnego rodzaju obowiązków prawnych.

5.10.3. OGRANICZENIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĘPOWANIEM CZYNNIKÓW FIZYCZNYCH W ŚRODOWISKU PRACY - MIKROKLIMAT GORĄCY I ZIMNY

W roku 2025 inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili 12 kontroli tematycznych w zakładach, w których występowało narażenie pracowników na oddziaływanie mikroklimatu w środowisku pracy, w tym w sześciu zakładach branży hutniczej i przemysłowej, w których panowały warunki mikroklimatu gorącego, oraz w sześciu zakładach zajmujących się produkcją artykułów spożywczych, handlem, magazynowaniem i dystrybucją produktów spożywczych, w których występował mikroklimat zimny. Celem prowadzonych kontroli była ocena działań podejmowanych przez pracodawców dla ograniczenia lub wyeliminowania narażenia pracowników na działanie szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych czynników fizycznych w środowisku pracy, tj. mikroklimatu gorącego i mikroklimatu zimnego.

Łącznie w 12 kontrolowanych podmiotach pracę świadczyło 3051 pracowników, w tym w warunkach mikroklimatu gorącego pracę wykonywało 173 pracowników, a w warunkach mikroklimatu zimnego pracę wykonywało 216 pracowników.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Podczas prowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bhp przy zatrudnianiu pracowników w warunkach mikroklimatu gorącego i zimnego nie stwierdzono rażących naruszeń przepisów. W żadnym kontrolowanym zakładzie nie stwierdzono bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia pracujących oraz popełnienia wykroczeń przeciw prawom pracownika związanych z realizowanym tematem. Nie wydawano też decyzji wstrzymania prac, wstrzymania eksploatacji maszyn ani też skierowania pracowników do innych prac. Do najczęściej ujawnianych nieprawidłowości należały:

- pomijanie zagadnień związanych z występującym mikroklimatem w prowadzonych szkoleniach w zakresie bhp, w skierowaniach na badania profilaktyczne oraz w prowadzonej ocenie ryzyka zawodowego,
- nieprawidłowości w zakresie prowadzenia pomiarów środowiska pracy obejmujących mikroklimat, w szczególności pomijanie części stanowisk pracy w prowadzonych pomiarach, brak aktualnych pomiarów, nieprowadzenie rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- nieustalenie zasad wydawania pracownikom posiłków profilaktycznych i napojów, nieodpowiednia kaloryczność wydawanych posiłków,
- niedostarczenie odzieży ciepłochronnej o odpowiednich parametrach, adekwatnych do ustalonych w pomiarach parametrów mikroklimatu zimnego, a także nieustalenie na piśmie

zasad przydziału środków ochrony indywidualnej, nieprowadzenie ewidencji przydziału środków ochrony indywidualnej i zaniechanie wymaganych konsultacji w tym zakresie z przedstawicielami pracowników.

Wydane środki prawne

W efekcie 12 przeprowadzonych kontroli inspektorzy pracy wydali łącznie 13 decyzji nakazowych, w wyniku ich realizacji uzyskano między innymi niżej wymienione efekty:

- przeprowadzono pomiary mikroklimatu,
- opracowano szczegółowe programy szkoleń w zakresie bhp, obejmujące zagadnienia panującego w zakładzie mikroklimatu gorącego bądź zimnego,
- wyposażono 25 pracowników zatrudnianych w warunkach mikroklimatu zimnego w odzież ciepłochronną o parametrach odpowiadających warunkom wykonywania pracy,
- ustalono na piśmie w porozumieniu z przedstawicielami pracowników stanowiska pracy, na których zatrudnieni pracownicy powinni otrzymywać posiłki i napoje oraz szczegółowe zasady ich wydawania.

Skierowano do kontrolowanych pracodawców wystąpienia zawierające łącznie 25 wniosków związanych z realizowanym tematem, w wyniku ich wykonania uzyskano m.in. następujące efekty:

- uzupełniono i zaktualizowano karty oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, na których występował mikroklimat gorący lub zimny,
- zapewniono pracownikom posiłki profilaktyczne o wymaganej przepisami kaloryczności,
- uzupełniono i zaktualizowano rejestry czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w zakresie pomiarów mikroklimatu gorącego i zimnego.

Przyczyny stwierdzanych nieprawidłowości

Jako przyczyny stwierdzanych nieprawidłowości kontrolujący, jak i kontrolowani wskazywali na:

- nieznaną obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie mikroklimatu w środowisku pracy przez pracodawców,
- wykonywanie pewnych czynności zwyczajowo, bez dokumentowania, dotyczy to między innymi wydawania posiłków i napojów, wydawania pracownikom odzieży ochronnej itp.,
- traktowanie pracy w warunkach mikroklimatu gorącego lub zimnego jako coś normalnego, na co pracodawca prowadzący działalność w danej branży nie ma wpływu.

Przykłady kontroli z realizacji tematu

Pracodawcy, w szczególności w zakładach, gdzie występowały wysokie wskaźniki WBGT, stosowali środki ograniczające narażenie pracowników:

- w walcowni metali w Gliwicach na wydziale odlewni pomiary wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych wskaźnika WBGT – wynosił on na poszczególnych stanowiskach pracy od 29,630°C do 49,820°C. Jak ustalono podczas kontroli, dla ograniczenia narażenia pracowników wprowadzono rotację na stanowiskach pracy, zapewniono pracownikom możliwość schłodzenia się w klimatyzowanych pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, zapewniono pracownikom wodę mineralną oraz preparaty wspomagające utrzymanie równowagi wodno-elektrolitowej, ponadto pracownikom zatrudnionym w warunkach mikroklimatu gorącego udostępniono do korzystania szatnię przepustową,
- w hucie szkła w Częstochowie wskaźnik WBGT wynosił na poszczególnych stanowiskach pracy od 31,50°C do 37,40°C. W celu ograniczenia wpływu gorącego mikroklimatu na zdrowie pracowników na stanowisku operatora krojczego szkła zmieniono organizację stanowiska i ustawiono klimatyzowane pomieszczenie kontenerowe. Operatorzy mogli z niego prowadzić nadzór pracy urządzeń i obsługę monitoringu wizyjnego.

Klimatyzowane pomieszczenie dla operatorów

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Ograniczenie zagrożeń związanych z występowaniem czynników fizycznych w środowisku pracy – mikroklimat gorący i zimny” udzielono ogółem 32 porad.

Podsumowanie i wnioski

Ze względu na postęp technologiczny, automatyzację procesów, a także dążenie do ograniczenia zużycia energii w procesach technologicznych coraz mniej jest zakładów, w których występują bardzo

trudne warunki pracy. Mikroklimat gorący występował w zakładach na pojedynczych stanowiskach pracy, a tam gdzie występował, parametry środowiska pracy z każdym kolejnym pomiarem były coraz korzystniejsze dla pracowników. Stwierdzano, że stosowane są przez pracodawców działania techniczne, organizacyjne jak i profilaktyczne, przez co następowała poprawa warunków pracy. Wdrażane działania były efektem zarówno postępu technicznego, jak i realizacji wydawanych przez inspektorów pracy środków prawnych. Nie przybywało również zakładów zatrudniających pracowników w warunkach zimnego mikroklimatu, a przez zmiany w organizacji pracy czas przebywania poszczególnych pracowników w warunkach mikroklimatu zimnego był ograniczany do minimum. Co do zasady wydawane były właściwe środki ochrony indywidualnej, zapewniano odpoczynki w ogrzewanych pomieszczeniach, co także minimalizowało narażenie na zagrożenia związane z pracą w warunkach zimnego mikroklimatu. Koreluje z tym fakt, że ujawnione podczas kontroli nieprawidłowości nie wiązały się z bezpośrednim zagrożeniem życia i zdrowia. Część z nich dotyczyła wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej czy wydawania posiłków i napojów profilaktycznych, ale większość ujawnionych nieprawidłowości obejmowała zagadnienia niedotyczące bezpośrednio warunków pracy, lecz prowadzonej dokumentacji bhp. W kolejnych kontrolowanych zakładach powtarzały się nieprawidłowości w zakresie treści programów szkoleń, sporządzania skierowań na badania profilaktyczne, oceny ryzyka zawodowego, wykonywania pomiarów środowiska pracy i prowadzenia związanych z tym rejestrów, konsultowania zagadnień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy z przedstawicielami pracowników.

W wyniku przeprowadzanych kontroli uzyskano widoczne efekty w zakresie przestrzegania przepisów bhp. Większość wydanych środków prawnych została zrealizowana. We wszystkich 12 skontrolowanych zakładach, w ramach realizacji tematu, wcześniej były już prowadzone kontrole inspektorów pracy w innym zakresie, a wydane wówczas środki prawne zostały przez pracodawców zrealizowane. Powyższe dowodzi, że prowadzone kontrole przyniosły oczekiwane skutki, a nadzór nad tego typu zakładami wydaje się być odpowiednio skuteczny.

5.10.4. OGRANICZANIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĘPOWANIEM

SZKODLIWYCH CZYNNIKÓW BIOLOGICZNYCH W ŚRODOWISKU PRACY

W 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili 19 kontroli w ramach realizacji tematu pt. „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy”.

Celem przeprowadzonych czynności kontrolnych było sprawdzenie warunków pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pracy, w których występowało narażenie na czynniki biologiczne oraz ocena stanu przestrzegania przepisów bhp.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Największa liczba nieprawidłowości dotyczyła etapu przygotowania pracowników do wykonywania pracy związanej z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały:

- nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną przez pracowników pracą, co bezpośrednio przekładało się na nieprawidłowości w zakresie informowania o tym ryzyku,
- nieprawidłowości w zakresie wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej chroniące przed zagrożeniami chemicznymi,
- nieprawidłowe programy szkoleń w dziedzinie bhp oraz nieprawidłowości w zakresie wstępnych szkoleń w dziedzinie bhp,
- nieprawidłowo opracowane instrukcje postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- nieodpowiednie pomieszczenia higieniczno-sanitarne i ich nieodpowiedni stan techniczny oraz wyposażenie,
- brak lub nieprawidłowe badania lekarskie wstępne i okresowe,
- niestosowanie przez pracowników środków ochrony indywidualnej,
- nieprawidłowości w zakresie prania, konserwacji, naprawy, odpylania i odkażania środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.

Wydane środki prawne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy” wydano ogółem 136 decyzji nakazowych, w tym 21 decyzji ustnych. Do pracodawców skierowano łącznie 44 wnioski w wystąpieniach oraz zastosowano 1 środek wychowawczy.

Przyczyny nieprawidłowości

Przeprowadzone kontrole wykazały, że przyczynami stwierdzonych naruszeń prawa pracy, w tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy była głównie nieznamość obowiązujących regulacji prawnych przez pracodawców, lekceważenie przez nich ryzyka związanego z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy oraz niedostateczne reagowanie na występujące zagrożenia.

Przekłada się to na lekceważenie występujących zagrożeń wynikających z charakteru prowadzonej działalności, co należy zaliczyć do mechanizmów mogących skutkować pojawieniem się negatywnych tendencji, jakie mogą zostać zaobserwowane w przyszłości.

Przykład kontroli

W czasie kontroli spółki z Brzezówka stwierdzono, że podłoga w hali sortowni pokryta była linoleum, które miejscowo było uszkodzone, z wyrwanymi fragmentami, pod linoleum podłoga wykonana była z materiału niezmywalnego. Pracownicy wykonujący pracę przy segregacji odpadów nie stosowali okularów ochronnych oraz rękawic chroniących przed czynnikami biologicznymi. Stanowiska sortowania wyposażono w podesty ułatwiające dostęp do segregowanych odpadów, przy czym podesty wykonane były z surowych niezmywalnych płyt meblowych, paździerzowych, przykrytych dodatkowo dywanikami. Stwierdzone ustalenia obrazuje poniższa dokumentacja fotograficzna.

Podłoga w hali sortowni pokryta linoleum, miejscowo uszkodzonym, z wyrwanymi fragmentami, pod linoleum podłoga wykonana z materiału niezmywalnego

Stanowiska sortowania wyposażone w podesty ułatwiające dostęp do segregowanych odpadów, podesty wykonane z płyt meblowych, paździerzowych niezmywalnych, przykryte dywanikami.

W następstwie działań kontrolno-nadzorczych organów Państwowej Inspekcji Pracy stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte.

Powyższy przykład potwierdza, że czynności kontrolne przekładają się bezpośrednio na poprawę warunków pracy poprzez realizację wydawanych decyzji i wniosków organów Państwowej Inspekcji Pracy.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy” udzielono ogółem 89 porad.

Podsumowanie

Analiza materiałów pokontrolnych wskazuje na:

- konieczność kontynuowania działań nadzorczych przez organy Państwowej Inspekcji Pracy,
- nawiązanie współpracy z innymi organami nadzoru nad warunkami pracy, m.in. Państwową Inspekcją Sanitarną, w zakresie wymiany informacji dotyczących występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy,
- intensyfikację kampanii edukacyjnych i prewencyjnych dotyczących identyfikacji szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy oraz wynikających stąd obowiązków zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Powyższe działania pozwolą na skuteczne ograniczanie stwierdzonych nieprawidłowości, przyczyniając się do poprawy warunków pracy.

5.10.5. CZYNNIKI CHEMICZNE W ŚRODOWISKU PRACY

Kontrole przeprowadzono w 23 podmiotach, w których pracownicy wykonywali prace wymagające pozostawania w kontakcie z czynnikami chemicznymi. Były wśród nich zakłady produkcyjne oferujące różnego rodzaju produkty chemiczne takie jak: farby, rozpuszczalniki, środki myjące i czyszczące, chemię basenową; podmioty świadczące usługi: prania, odbioru odpadów, oczyszczania ścieków, lakierniczo-blacharskie, serwisu urządzeń, a także przedsiębiorcy stosujący chemikalia w procesach: lakierowania proszkowego, druku, produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, utrzymania czystości.

Zakres kontroli obejmował wybrane zagadnienia dotyczące kwestii badań lekarskich pracowników, szkoleń bhp, oceny ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynniki chemiczne, posiadania dokumentacji związanej ze stosowaniem i magazynowaniem chemikaliów, w tym instrukcji bhp.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Z analizy wyników kontrolnych wynika to, że najwięcej nieprawidłowości lokowało się w obszarze takich zagadnień jak ocena ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynniki chemiczne, prowadzenie spisu substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie oraz posiadania kart charakterystyki tych substancji/mieszanin, a także sporządzanie instrukcji z zakresu bhp dotyczących postępowania z materiałami niebezpiecznymi.

Kontrole wykazały, że sposób przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynniki chemiczne odbiegał od wymagań określonych w przepisach. W dokumentacjach często występowały zapisy ogólne, nieokreślające szczegółowo rodzaju, ilości i częstotliwości stosowania czynników chemicznych, a oceny dokonywano dla bliżej niezidentyfikowanych: „płynów”, „proszków”, „detergentów”, „szpachli”, „lakierów”, „czynników chemicznych drażniących”, „zagrożeń chemicznych” lub też sprowadzano ją wyłącznie do wymienienia substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie wraz z treścią zwrotów „H” i „P”, przypisanych tym substancjom/mieszaninom w kartach charakterystyki. Przeprowadzanie oceny w taki sposób skutkowało nieuwzględnianiem niektórych substancji/mieszanin w ocenie ryzyka zawodowego, w tym: sklasyfikowanych jako reprotoksyczne (Repr.1A, Repr.1B), diizocyjanianów oraz substancji z przypisaną notacją „skóra”. Można było zaobserwować, że zagrożenia ze strony czynników chemicznych były kojarzone głównie z tymi właściwościami, które mogą powodować wypadki. Stąd też w dokumentacjach akcentowano takie właściwości jak: toksyczność, działanie żrące lub drażniące, natomiast inne oddziaływania czynników chemicznych na zdrowie były ujmowane w ograniczonym zakresie lub nie były ujmowane w ogóle.

Kart charakterystyki dla żadnej ze stosowanych substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie nie posiadało 9% pracodawców. W pozostałych zakładach stwierdzano brak kart charakterystyki dla części stosowanych substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie, a także posługiwanie się kartami nieaktualnymi. Blisko 1/3 pracodawców nie posiadała spisów substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie, a u połowy tych, którzy sporządzili spis, był on nieaktualny.

Częstym błędem w instrukcjach dotyczących postępowania z materiałami niebezpiecznymi było powoływanie się na nieaktualną, niewynikającą z rozporządzenia (WE) 1272/2008 – „CLP”, klasyfikację i oznakowanie substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie. Do innych uchybień w tych instrukcjach zaliczano zamieszczanie w nich jedynie ogólnych postanowień dotyczących zasad pracy z chemikaliami, bez powiązania z konkretnymi substancjami/mieszaninami występującymi w zakładzie, a także konkretnymi miejscami w zakładzie, w których wykonywane były czynności i operacje technologiczne. Negowano również niezamieszczanie w instrukcjach wszystkich informacji wynikających z kart charakterystyki substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie.

Wśród innych nieprawidłowości ujawnianych w czasie kontroli było: niezamieszczanie w skierowaniach na badania lekarskie informacji o czynnikach chemicznych, z którymi pracownicy mieli kontakt podczas wykonywania pracy, nieposiadanie szczegółowych programów szkolenia z zakresu bhp lub też posiadanie programów, w których jedynie sygnalizowano konieczność omówienia problematyki związanej z obecnością czynników chemicznych w miejscu pracy, np. poprzez ujęcie wśród zagadnień „czynników chemicznych”, wyposażanie pracowników w nieodpowiednie środki

ochrony indywidualnej rąk i oczu, tj. rękawice niespełniające wymagań normy EN 374 oraz okulary ochronne zamiast gogli, w sytuacjach gdy miały one stanowić ochronę przed kroplami cieczy.

Najmniej nieprawidłowości i uchybień stwierdzano w zakresie oznakowania opakowań i zbiorników zawierających chemikalia, co wynikało z przechowywania produktów chemicznych w oryginalnych, odpowiednio oznakowanych opakowaniach. Problemy w identyfikacji substancji/mieszaniny znajdującej się w pojemniku występowały głównie w przypadku konfekcjonowania produktu na potrzeby własne, a także przy przechowywaniu większych ilości w zbiornikach.

Wydane środki prawne

W wyniku przeprowadzonych kontroli tematycznych inspektorzy pracy wydali łącznie 190 decyzji nakazowych, w tym 121 pisemnych. Do pracodawców skierowano także 17 wystąpień zawierających 46 wniosków oraz nałożono 3 mandaty karne.

Przyczyny nieprawidłowości

W ocenie inspektorów pracy przyczynami stwierdzanych w trakcie kontroli nieprawidłowości były przede wszystkim:

- nieprawidłowe identyfikowanie zagrożeń już na pierwszym etapie dokonywania oceny ryzyka zawodowego bądź też nieprzeprowadzanie ponownej oceny ryzyka zawodowego w przypadku wprowadzania zmian w organizacji pracy,
- problemy z ustaleniem/wytypowaniem czynników chemicznych występujących w środowisku pracy pracowników,
- upatrywanie skutków oddziaływania czynników chemicznych na organizm człowieka głównie w obszarze urazów, związanych z krótkotrwałym kontaktem, a pomijanie lub niedoszacowanie skutków oddziaływania długotrwałego, przejawiających się w postaci chorób lub upośledzenia funkcji organizmu,
- brak umiejętności kompleksowego zarządzania kwestiami bezpieczeństwa związanego z obecnością czynników chemicznych w procesach pracy, wynikający z braku wiedzy i nieznajomości przepisów odnoszących się do omawianej problematyki,
- ogólne zaniedbania, nieprzykładanie przez pracodawców szczególnej wagi do kwestii posiadania wymaganej dokumentacji z zakresu bhp, związanej ze stosowaniem/obecnością czynników chemicznych w środowisku pracy.

Przykład kontroli

W przedsiębiorstwie zajmującym się wykonywaniem nadruków na odzieży, stosującym 15 substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie, nie sporządzono spisu tych substancji/mieszanin, jak również nie posiadano dla nich kart charakterystyki. W podmiocie nie opracowano szczegółowych programów szkolenia z zakresu bhp, a także instrukcji bhp dotyczących prowadzonego procesu, obsługi

maszyn i urządzeń, postępowania z materiałami niebezpiecznymi, magazynowania chemikaliów, udzielania pierwszej pomocy. W dokumentacji z oceny ryzyka zawodowego nie ujęto żadnych zagrożeń związanych z czynnikami chemicznymi bądź też ogólnie wskazano na możliwość kontaktu z tuszami, farbami i środkami czyszczącymi, dodając, że mogą one zawierać lotne związki organiczne i inne toksyczne składniki. Do skutków zagrożenia zaliczono: podrażnienia skóry, oczu i dróg oddechowych, reakcje alergiczne, zatrucia. W trakcie kontroli pracodawca uzyskał karty charakterystyki, z których wynikało, że stosowane farby są między innymi sklasyfikowane jako reprotoksyczne (Repr.1B). Pracodawca nie podejmował do czasu kontroli żadnych działań, do których zobowiązują przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy. Troje pracowników stosujących chemikalia nie zostało poddanych okresowemu szkoleniu z zakresu bhp, a ich orzeczenia lekarskie o zdolności do pracy były wystawione na podstawie skierowań, w których wskazano stanowisko pracownika administracyjno-biurowego, nie wykazując przy tym żadnego narażenia na czynniki chemiczne.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Czynniki chemiczne w środowisku pracy” udzielono ogółem 209 porad.

Podsumowanie i wnioski

Podstawą do prawidłowej organizacji pracy w środowisku, w którym dochodzi do kontaktu z czynnikami chemicznymi jest przede wszystkim poprawna identyfikacja tych czynników oraz zagrożeń, które one generują. Kontrole wykazały, że proces ten był w wielu przypadkach prowadzony pobieżnie. W opracowaniach z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz instrukcjach i programach szkoleń występowały zapisy ogólnikowe, niepowiązane z realiami zakładu, a zagrożenia stwarzane przez czynniki chemiczne łączono przede wszystkim z ich właściwościami, które przy kontakcie z czynnikiem prowadzą do urazu. Skutki długotrwałego oddziaływania czynników chemicznych na organizm były co najmniej niedoszacowane. W wyniku błędów w ocenie ryzyka zawodowego niektórych substancji/mieszanin w ogóle nie wzięto pod uwagę. Były wśród nich również substancje/mieszaniny, które w ostatnich latach zostały objęte szczegółowymi przepisami, jak np. diizocyjaniany czy substancje/mieszaniny reprotoksyczne (Repr.1A, Repr.1B).

Powyższe pozwala twierdzić, że podstawowym problemem była właściwa identyfikacja czynników chemicznych i stwarzanych przez nie zagrożeń dla zdrowia. Na drugim miejscu należy wymienić brak szczegółowości różnego rodzaju opracowań/dokumentacji z zakresu bhp. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w braku wiedzy, nieznajomości przepisów oraz pobieżnym realizowaniu obowiązków z zakresu bhp.

**5.10.6. SUBSTANCJE/MIESZANINY CHEMICZNE, CZYNNIKI LUB PROCESY
TECHNOLOGICZNE O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM
ORAZ SUBSTANCJE/MIESZANINY CHEMICZNE DZIAŁAJĄCE SZKODLIWIE NA
ROZRODCZOŚĆ (REPROTOKSYCZNE)**

Kontrole przeprowadzono w 29 podmiotach, w których pracownicy wykonywali prace wymagające pozostawania w kontakcie z substancjami/mieszaninami chemicznymi o działaniu rakotwórczym i/lub mutagennym, i/lub reprotoksycznym (Carc. 1A, Carc.1B, Muta.1A, Muta.1B, Repr.1A, Repr.1B), promieniowaniem jonizującym, procesami technologicznymi, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Spośród ww. procesów technologicznych, wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. poz. 1126), zwanego dalej rozporządzeniem CMR, kontrolami objęto „Prace związane z narażeniem na wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, obecne w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych”, „Prace związane z narażeniem na pył drewna”, „Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy”, „Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania, w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika”, „Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla”.

Celem kontroli była przede wszystkim ocena wywiązywania się pracodawców z obowiązków nałożonych w rozporządzeniu CMR obowiązującym od 28.07.2024 r. Ponadto badano inne, wybrane zagadnienia bhp, w tym takie jak: ocena ryzyka zawodowego, prowadzenie badań/pomiarów czynników szkodliwych, profilaktyczne badania lekarskie.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Nieprawidłowości notowano generalnie niezależnie od: branży, liczby zatrudnionych, utworzenia lub nieutworzenia przez pracodawców służby bhp lub powierzenia/niepowierzenia wykonywania jej zadań specjalistom spoza zakładu, w odniesieniu do różnych substancji/mieszanin chemicznych oraz procesów technologicznych. Jedynie do prac, podczas których pracownicy mieli kontakt z promieniowaniem jonizującym, stosowanym w medycynie, weterynarii czy też podczas badań naukowych, inspektorzy pracy nie wnieśli żadnych uwag. Była to sytuacja analogiczna do tej, którą stwierdzono podczas kontroli prowadzonych w 2024 roku.

Kontrole wykazały, że część pracodawców oraz osób wykonujących zadania służby bhp nie była świadoma zmian wprowadzonych rozporządzeniem CMR („rozszerzenia” dotychczasowych przepisów o grupę substancji/mieszanin reprotoksycznych) oraz zmian wprowadzonych w latach minionych do rozporządzenia w tej sprawie, obowiązującego uprzednio (dodanie nowych procesów do załącznika nr 1).

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości podczas kontroli tematycznych należały:

- niezłożenie „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym mutagennym lub reprotoksycznym”, wynikające z nieznamości rozporządzenia CMR lub przeświadczenia, że jego przepisy nie dotyczyły działalności prowadzonej przez pracodawcę,
- błędne wypełnianie ww. „Informacji...” oraz nieuwzględnienie w niej części substancji/mieszanin/procesów technologicznych, w szczególności pomijanie substancji/mieszanin reprotoksycznych, wynikające z przyczyn wskazanych powyżej,
- nieprowadzenie rejestrów wymaganych rozporządzeniem CMR, tj. rejestru prac i rejestru pracowników lub prowadzenie ww. rejestrów z błędami, lub bez uwzględnienia części substancji/mieszanin/procesów technologicznych,
- niska jakość dokumentacji z oceny ryzyka zawodowego, zwłaszcza w odniesieniu do oceny ryzyka stwarzanego przez czynniki chemiczne. Sposób prowadzenia tej oceny zdecydowanie odbiegał od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych,
- nieprzeprowadzenie badań/pomiarów czynników chemicznych o działaniu rakotwórczym/mutagennym/reprotoksycznym lub niezachowanie wymaganej częstotliwości ich przeprowadzania.

Wydane środki prawne

W wyniku przeprowadzonych kontroli tematycznych, inspektorzy pracy wydali łącznie 129 decyzji nakazowych, w tym 108 pisemnych. Do pracodawców skierowano także 23 wystąpienia zawierające łącznie 79 wniosków, wydano 1 polecenie oraz nałożono 1 mandat karny.

Przyczyny nieprawidłowości

W ocenie inspektorów pracy przyczynami stwierdzanych nieprawidłowości były przede wszystkim:

- ogólne zaniedbania odnoszące się nie tylko do opisywanej problematyki, lecz również innych zagadnień bhp,

- brak świadomości, że czynniki rakotwórcze/mutagenne i/lub substancje/mieszaniny reprotoksyczne występują w środowisku pracy,
- niedostrzeżenie przez część pracodawców oraz osób wykonujących zadania służby bhp wprowadzenia w lipcu 2024 roku zmiany w przepisach bhp, na mocy której szczególnymi regulacjami, dotyczącymi uprzednio wyłącznie czynników rakotwórczych i mutagennych, zostały objęte również substancje/mieszaniny reprotoksyczne, sklasyfikowane jako: Repr.1A, Repr.1B,
- niechęć do ponoszenia kosztów w związku z obowiązkiem częstszego przeprowadzania badań/pomiarów substancji rakotwórczych/mutagennych/reprotoksycznych,
- bezkrytyczne, bez modyfikacji uwzględniających realia występujące w zakładzie, kopiowanie dostępnych w Internecie opracowań z zakresu bhp, zwłaszcza w zakresie oceny ryzyka zawodowego,
- brak wiedzy dotyczącej problematyki czynników chemicznych występujących w środowisku pracy.

Przykład kontroli

W przedsiębiorstwie, w którym główną substancją obecną w procesie technologicznym był ołów, zaliczany do substancji reprotoksycznych (Repr.1A), ale też stosowano inne substancje/mieszaniny reprotoksyczne (Repr.1A, Repr.1B) oraz dwie substancje kancerogenne (Carc.1A, Carc.1B):

- w „Informacji...” złożonej za 2024 rok ujęto wyłącznie jedną substancję kancerogenną, wykazując, że prace z nią wykonywali pracownicy laboratorium. Pominięto zatem ołów, na działanie którego narażonych było zdecydowanie więcej pracowników, a także inne substancje/mieszaniny o działaniu kancerogennym i/lub reprotoksycznym. Skutkiem takiego działania było błędne prowadzenie rejestrów prac i pracowników,
- niektórym pracownikom, na przestrzeni kilku lat, w skierowaniach na badania lekarskie podawano te same informacje dotyczące poziomu narażenia na substancje chemiczne, przy czym w zakresie narażenia na ołów i jego związki nieorganiczne wpisywano „Krotność NDS: 0”, choć wyniki pomiarów z lat 2023, 2024 wskazywały, że poziomy ekspozycji na ołów osiągały odpowiednio: 0,20 NDS i 0,68 NDS,
- część pracowników, pomimo jednoznacznego zapisu w dokumentacji z oceny ryzyka zawodowego przewidującego w ramach ograniczania ryzyka zawodowego prowadzenie monitoringu biologicznego polegającego na badaniu poziomu stężenia ołowiu we krwi, nie była objęta takim monitoringiem. Wyniki badań i pomiarów stężenia ołowiu przeprowadzonych w czerwcu 2025 r. wskazywały, że poziom narażenia na ołów i jego

związki nieorganiczne na stanowiskach, których dotyczyła ocena ryzyka, kształtował się na poziomie 0,18/0,28 NDS,

- do sprzątania pyłów osiadłych zawierających ołów stosowano odkurzacze z filtrem zasadniczym „M”, przeznaczonym do pyłów nietoksycznych, choć z instrukcji obsługi odkurzacza wynikało, że istniała możliwość zainstalowania filtra HEPA, a wyjaśnienia wskazywały, że początkowo odkurzacze były wyposażone w taki filtr,
- z czynności kontrolnych prowadzonych na terenie zakładu wynikało, że istotną kwestią do rozwiązania było ograniczenie pylenia wtórnego. W wielu miejscach stwierdzono bowiem pyły osiadłe, zalegające na terenie otwartym oraz na elementach obiektów, wyposażeniu i instalacjach. Nie zastosowano również rozwiązania ograniczającego rozwiewanie się pyłu z odpylni podczas jego składowania i transportu w otwartych pojemnikach,
- stan techniczny nawierzchni ścian i/lub wewnętrznych elementów konstrukcyjnych niektórych obiektów utrudniał ich utrzymywanie w czystości. Stwierdzono ubytki tynku, złuszczającą się farbę, zabrudzenia,
- w warsztacie naprawy środków transportu napędzanych silnikami Diesla stwierdzono: silne, występujące w kilku miejscach zabrudzenie posadzki tłustym narostem, wykorzystywanie do składowania zużytych filtrów oleju pojemników o konstrukcji ażurowej lub skorodowanych bądź pękniętych, co nie zabezpieczało przed wyciekaniem resztek oleju na posadzkę, niesprawny odciąg miejscowy, niepozwalający na odciąganie spalin w miejscu ich emisji. Nie przeprowadzono też badań/pomiarów czynników szkodliwych, w tym spalin emitowanych z silników Diesla – mierzonych jako węgiel elementarny.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Substancje/mieszaniny chemiczne, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz substancje/mieszaniny chemiczne działające szkodliwie na rozrodczość (reprotoksyczne)” udzielono ogółem 141 porad.

Podsumowanie i wnioski

Podczas kontroli odnotowano wiele nieprawidłowości w zakresie wypełniania przez pracodawców obowiązków określonych w rozporządzeniu CMR. Wynikało to z zaniedbań, nieznajomości przepisów oraz problemów z identyfikacją występujących w zakładzie substancji/mieszanin chemicznych, w szczególności reprotoksycznych, a także procesów technologicznych, do których należało stosować przepisy rozporządzenia. Kwestia właściwego identyfikowania zagrożeń, w tym ze strony omawianych substancji/mieszanin/procesów, była ściśle powiązana z procesem oceny ryzyka zawodowego, który – jak wykazały kontrole – nie był prowadzony

właściwie, zwłaszcza w odniesieniu do czynników chemicznych. Inspektorzy pracy ujawniali występowanie w zakładach substancji/mieszanin/procesów technologicznych, które nie zostały zidentyfikowane przez pracodawców. Skutkiem nieprawidłowej identyfikacji zagrożeń część pracodawców w ogóle nie stosowała się do przepisów rozporządzenia CMR lub też stosowała je w odniesieniu do zawężonej grupy substancji/mieszanin/procesów technologicznych.

Ustalenia z kontroli przeprowadzonych w 2025 roku były zbieżne z wynikami kontroli z poprzedniego roku i potwierdziły, że po objęciu specjalnymi regulacjami substancji reprotoksycznych wzrosła liczba podmiotów niestosujących się do przepisów rozporządzenia CMR. Przemawia to za zwróceniem szczególnej uwagi na identyfikowanie substancji/mieszanin reprotoksycznych, zarówno przez pracodawców – w ramach dokonania lub ponowienia oceny ryzyka zawodowego, jak i przez inspektorów pracy – w trakcie prowadzenia kontroli.

5.10.7. PRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PODCZAS USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I PRZEMYSŁOWYCH

Celem działań kontrolnych było dokonanie oceny przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy podczas usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych i przemysłowych oraz ich zabezpieczania. Efektem kontroli było zapewnienie bezpieczeństwa pracy oraz zwiększenie stopnia przestrzegania przepisów.

W 2025 roku inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili na terenie województwa śląskiego 22 kontrole przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Kontrolami objęto 16 podmiotów, na rzecz których świadczyło pracę na terenie kontrolowanych budowli łącznie 109 osób wykonujących pracę w narażeniu na azbest.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

Z analizy danych z przeprowadzonych kontroli wynikało, że najwięcej nieprawidłowości stwierdzanych podczas czynności kontrolnych dotyczyło:

- niewydzielania stref niebezpiecznych podczas demontażu wyrobów azbestowych oraz brak odpowiedniego oznakowania miejsc zagrożenia,
- wyposażenia i stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej,
- zagrożeń dla środowiska, w tym braku odpowiedniego nawilżania wyrobów azbestowych, niewłaściwego składowania odpadów azbestowych, braku szczelnego pakowania i oznakowania,
- nieprawidłowości w szkoleniach – programy szkoleń BHP nie uwzględniały zagadnień związanych z bezpiecznym usuwaniem azbestu,

- braku badań lekarskich lub nieprawidłowości w skierowaniach na badania lekarskie w zakresie braku informacji o narażeniu na azbest,
- braku lub dokonania nieprawidłowych zgłoszeń do okręgowego inspektoratu pracy dotyczącego zamiaru przeprowadzenia prac w kontakcie z azbestem,
- nieprawidłowości w organizacji pracy, braku opracowanego planu usuwania azbestu.

Wydane środki prawne

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli naruszeń prawa inspektorzy pracy wydali ogółem 122 decyzje nakazowe, w tym 74 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności, po 6 decyzji wstrzymania prac i eksploatacji maszyn oraz skierowania do innych prac. Do pracodawców skierowano również 26 wniosków w wystąpieniach. Największy procent decyzji dotyczył przygotowania i organizacji prac budowlanych, wydano w tym zakresie 61 decyzji. Wysoki był również udział decyzji dotyczących środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego, wydano 29 decyzji. Wydano również 24 decyzje regulujące zagadnienia dotyczące uprzątnięcia terenu, pakowania i składowania oraz 8 decyzji dotyczących eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych.

Podczas przeprowadzonych kontroli nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 6200 zł oraz zastosowano 2 środki wychowawcze.

Przyczyny ujawnianych nieprawidłowości

Głównymi przyczynami stwierdzanych w trakcie czynności kontrolnych nieprawidłowości były:

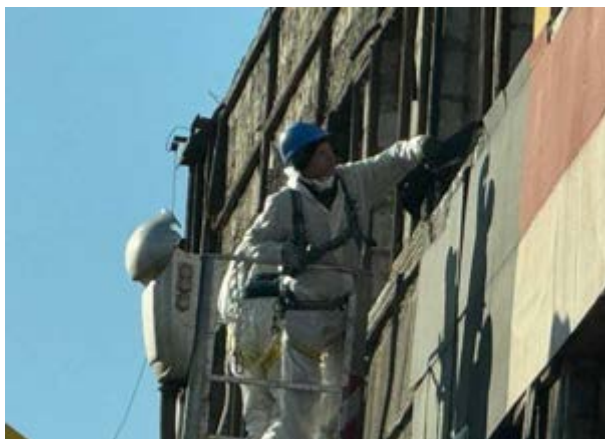
- brak skutecznego nadzoru nad prowadzonymi robotami budowlanymi przez osoby odpowiedzialne za organizację i bezpieczeństwo ich wykonywania. Część naruszeń wynikała jedynie ze zwykłej niedbałości o stan techniczny obiektów, zabezpieczenia budów, organizacji stanowisk pracy oraz stosowania środków ochrony indywidualnej przez zatrudnianych pracowników.
- nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa pracy oraz tolerowanie zagrożeń i niewłaściwego stanu bezpieczeństwa podczas usuwania wyrobów azbestowych było związane z brakiem właściwie sprawowanego nadzoru przez osoby kierujące pracownikami,
- obniżanie kosztów wykonywanych prac do poziomu pozwalającego osiągnąć jak najwyższe zyski przez przedsiębiorców,
- działanie pod presją czasu zdeterminowaną zmiennymi warunkami atmosferycznymi,
- niska świadomość związana z zagrożeniami występującymi podczas prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, zarówno osób kierujących pracami, jak i zatrudnianych pracowników,

- lekceważenie przez pracodawców oraz przez osoby sprawujące nadzór zagrożeń związanych z niewłaściwym stanem technicznym eksploatowanych maszyn i urządzeń, jak również zagrożeń występujących podczas wykonywania prac w kontakcie z azbestem.

Przykład kontroli

Kontrolę przeprowadzono w związku ze zgłoszeniem zamiaru rozpoczęcia wykonania robót budowlanych związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z obiektu budowlanego zlokalizowanego w Częstochowie. Kontrola obejmowała roboty związane z demontażem płyt azbestowo-cementowych typu acekol z elewacji budynku o powierzchni około 400 m².

Ustalono, że nie dokonano zgłoszenia wykonywania ww. robót do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Podczas kontroli stwierdzono między innymi, że zatrudnieni na ww. budowie pracownicy nie posiadali i nie używali okularów ochronnych podczas wykonywania prac w kontakcie z azbestem, a jeden z pracowników nie stosował środka ochrony indywidualnej dróg oddechowych, tj. półmaski filtrującej typu FFP3 z zaworem, którą miał założoną na szyję i nie chronił dróg oddechowych przed pyłem azbestowym. Dwóch z zatrudnianych pracowników używało podczas wykonywania robót lekkich hełmów ochronnych zamiast hełmów ochronnych zgodnych z PN-EN 397.

Nieprawidłowo złożona półmaska filtrująca.

Kierujący robotami posiadał kombinezon ochronny, który był uszkodzony, rozerwany w okolicy bioder. Natomiast operator roboczego podestu ruchomego, znajdując się w strefie oddziaływania pyłu azbestowego, nie posiadał kombinezonu ochronnego oraz okularów ochronnych podczas obsługi podestu roboczego. Wszyscy zatrudniani przy demontażu wyrobów azbestowych pracownicy nie mieli nałożonych na głowy kapturew ochronnych będących częścią kombinezonów ochronnych.

Pracownik stosujący uszkodzony, rozerwany kombinezon ochronny bez poprawnego założenia kaptura ochronnego na głowę

Operator podestu roboczego nie stosujący kombinezonu ochronnego oraz okularów ochronnych

W miejscu prowadzonych prac demontażowych płyt azbestowych, na gruncie i na daszku nad wejściem do budynku, nie ułożono foli zabezpieczającej przed spadaniem odłamków wyrobów azbestowych, rozprzestrzenianiem się i przenikaniem włókien azbestowych do gruntu.

Brak zabezpieczenia przed rozprzestrzenianiem się i przenikaniem włókien azbestowych do gruntu

Na terenie wokół budynku zalegały małe odłamki płyt azbestowych, które nie były na bieżąco usuwane. Ponadto ustalono, że zatrudniony na stanowisku operatora podestu roboczego pracownik nie został przeszkolony w zakresie bezpiecznego i higienicznego użytkowania wyrobów zawierających azbest oraz nie posiadał orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy w kontakcie z azbestem.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przy pracach związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest inspektor pracy wydał łącznie 17 decyzji nakazowych i zastosował postępowanie wykroczeniowe przeciwko prawom pracowników, nakładając kary grzywny w postaci mandatów karnych w łącznej wysokości 2300 złotych.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy podczas usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych i przemysłowych” udzielono ogółem 47 porad. Inspektorzy pracy prowadzili również działania informacyjno-promocyjne na terenie Politechniki Częstochowskiej, gdzie na stoisku zorganizowanym przez OIP w Katowicach udzielali zainteresowanym osobom porad nt. bezpieczeństwa pracy w budownictwie w zakresie bezpiecznego prowadzenia prac związanych z usuwaniem wyrobów budowlanych zawierających azbest oraz udostępniali wydawnictwa PIP między innymi takie jak broszura: „AZBEST – podręcznik dobrych praktyk”, „NIEBEZPIECZNY azbest”, ulotki „UWAGA AZBEST! Ważne informacje dla rolników”.

Stoisko zorganizowane na terenie Politechniki Częstochowskiej

Podsumowanie i wnioski

Analiza dokumentacji z kontroli, ponownie jak w latach ubiegłych, wykazała, że stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły małych zakładów zatrudniających do kilku pracowników. Wobec stwierdzanych licznych nieprawidłowości podczas prowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy podczas usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych i przemysłowych należy prowadzić cykliczne czynności kontrolne w tym zakresie. Również niezbędnym jest prowadzenie działań prewencyjno-informacyjnych wśród pracodawców i pracowników poprzez wznawianie i aktualizację wydawnictw, ulotek i plakatów dotyczących zagrożeń azbestem oraz prowadzenie poradnictwa. Działania informacyjne należy kierować do małych zakładów oraz osób kierujących pracownikami. Powyższe można realizować poprzez prowadzenie szkoleń w zakresie prawidłowej organizacji prac związanych z usuwaniem wyrobów budowlanych zawierających azbest oraz propagowanie dobrych praktyk w tym obszarze.

Wzrost liczby podmiotów zajmujących się usuwaniem azbestu oraz zbliżający się termin usunięcia wszystkich wyrobów zawierających azbest (do 2032 roku) wymagają pilnych działań w zakresie poprawy organizacji pracy, szkoleń, badań lekarskich oraz sprawowania skutecznego nadzoru nad wykonywaniem prac poprzez:

- zapewnienie lepszego przygotowania merytorycznego i technicznego firm zajmujących się usuwaniem azbestu, szczególnie tych działających okazjonalnie,
- podniesienie poziomu świadomości pracodawców i pracowników o zagrożeniach związanych z azbestem, poprawę jakości szkoleń BHP i przeprowadzanych badań profilaktycznych,
- rygorystyczne egzekwowanie wyposażania i stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej zabezpieczających przed działaniem pyłu azbestu.

5.11. PIERWSZA KONTROLA I KONTROLA SPRAWDZAJĄCA U PRACODAWCY, U KTÓREGO WCZEŚNIEJ PRZEPROWADZONO PIERWSZĄ KONTROLĘ

W ramach terytorialnej właściwości Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2025 roku przeprowadzono 270 kontroli w zakładach pracy, które nie były uprzednio kontrolowane, natomiast prowadziły działalność nie dłużej niż 3 lata i zatrudniały do 49 pracowników. Kontrole miały na celu kompleksową identyfikację nieprawidłowości w zakresie prawa pracy, w tym przepisów bhp oraz przepisów dotyczących legalności zatrudnienia, a następnie podjęcie działań instruktażowo-doradczych służących wyeliminowaniu przez pracodawców lub przedsiębiorców stwierdzonych uchybień oraz zapewnieniu przestrzegania przedmiotowych uregulowań prawnych w przyszłości.

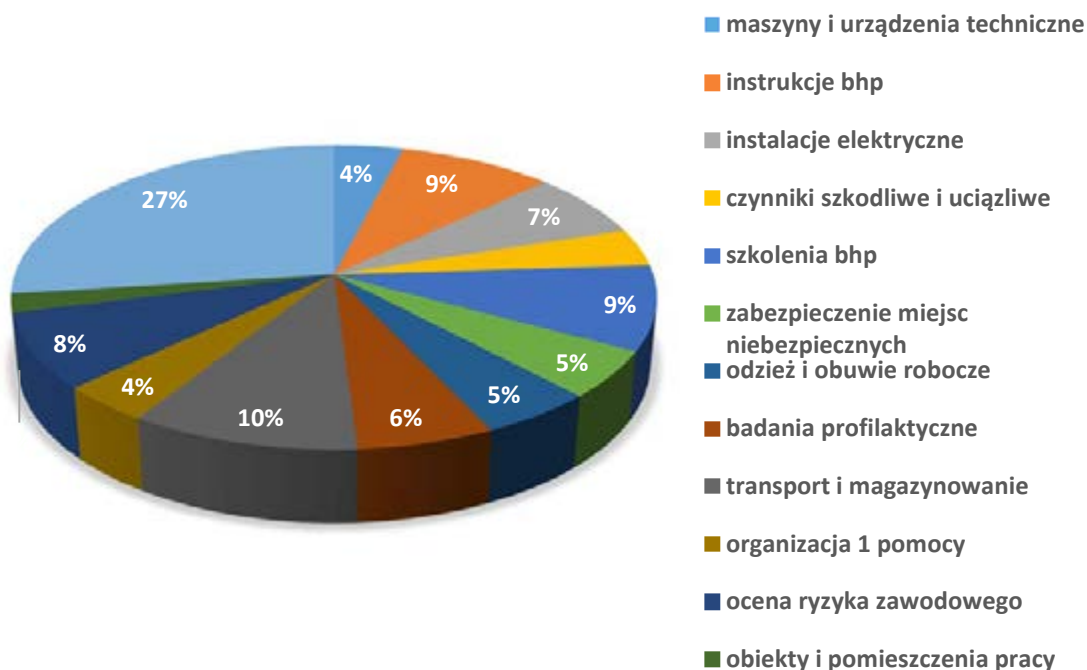
W skontrolowanych zakładach pracowały łącznie 1872 osoby, w tym w ramach stosunku pracy 1268 pracowników. Najwięcej kontroli przeprowadzono w przedsiębiorstwach związanych z handlem, co stanowi ponad 34,8% ogółu kontroli.

Inspektorzy pracy dokonali również weryfikacji skuteczności oraz efektywności podjętych działań wobec pracodawców objętych pierwszą kontrolą, które realizowano w latach 2022-2025. W roku 2025 przeprowadzono łącznie 112 rekontroli w zakładach pracy zatrudniających łącznie 715 pracowników na podstawie umów o pracę i 310 osób w ramach umów cywilnoprawnych lub osób samozatrudniających się.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

W trakcie kontroli przeprowadzonych w ramach realizacji tematu najwięcej nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związanych było z:

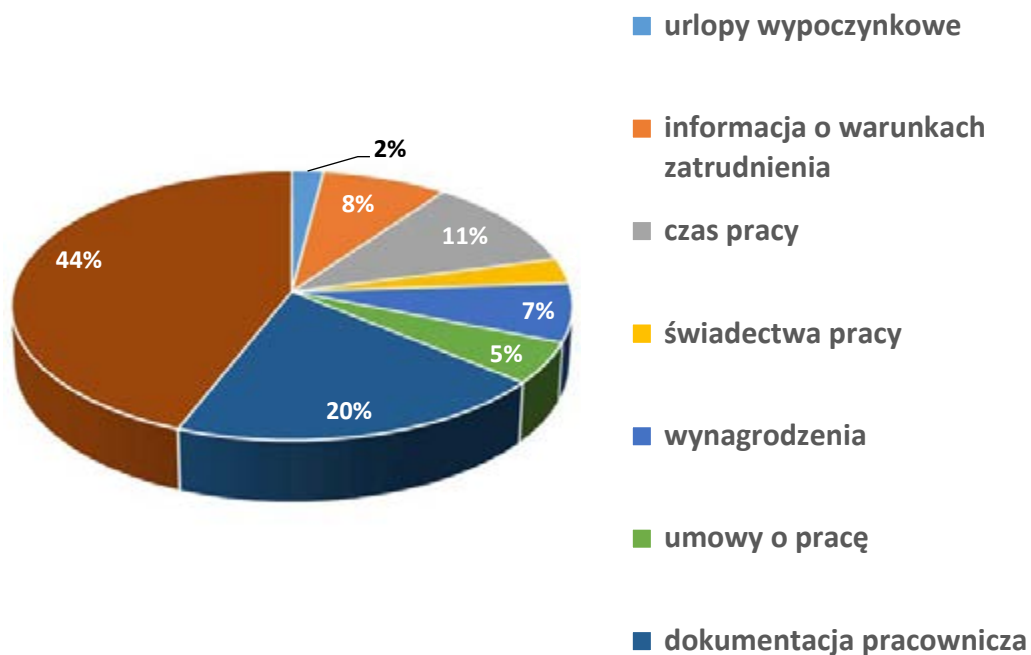
- transportem, magazynowaniem i składowaniem materiałów,
- szkoleniami w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- profilaktycznymi badaniami lekarskimi pracowników,
- opracowaniem instrukcji bezpieczeństwa dotyczących procesów pracy,
- odzieżą i obuwiem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej,
- eksploatacją instalacji elektrycznej,
- oceną ryzyka zawodowego,
- zabezpieczeniem miejsc niebezpiecznych,
- eksploatacją maszyn i urządzeń technicznych.

Obszary, w których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

W trakcie kontroli przeprowadzonych w ramach realizacji tematu najwięcej nieprawidłowości w zakresie prawnej ochrony pracy związanych było z:

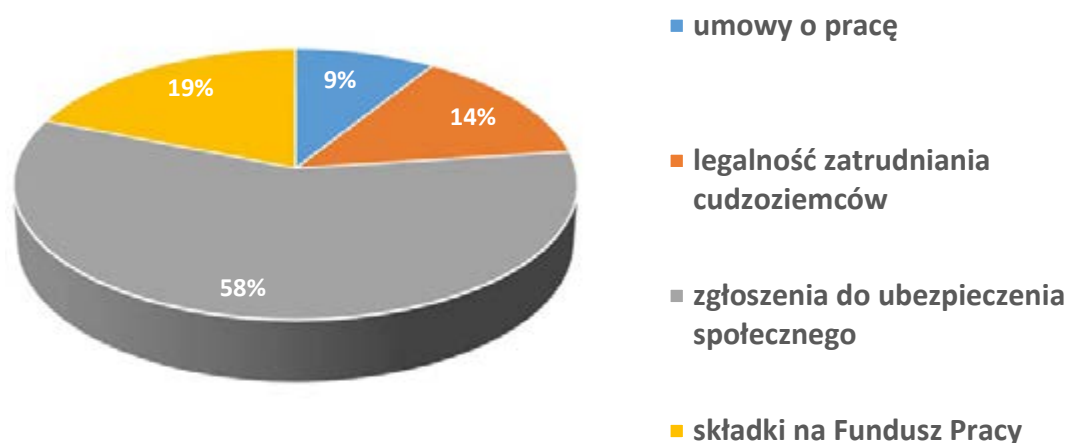
- prowadzeniem dokumentacji pracowniczej, w szczególności z prowadzeniem akt osobowych pracowników, ewidencją czasu pracy oraz świadectwami pracy,
- przekazywaniem pracownikom informacji o warunkach zatrudnienia,
- przestrzeganiem przepisów o czasie pracy, zapewnieniem przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy,
- wynagrodzeniem za pracę i innymi świadczeniami wynikającymi ze stosunku pracy, terminowością wypłaty wynagrodzeń za pracę oraz wypłacaniem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych,
- nawiązywaniem stosunku pracy i terminowym, prawidłowym sporządzaniem umów o pracę,
- urlopami wypoczynkowymi.

Obszary, w których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawnej ochrony pracy

Nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia ujawniono w 104 zakładach pracy objętych realizacją tematu. Najwięcej ujawnionych nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia polegało na:

- niezgłoszeniu oraz nieterminowym zgłaszaniu do ubezpieczenia społecznego pracowników oraz osób świadczących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, które podlegały takiemu zgłoszeniu,
- zatrudnianiu cudzoziemców na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę, zawiadomieniu lub powiadomieniu przekazywanym do Powiatowych Urzędów Pracy, niepowiadomieniu właściwych organów administracji publicznej o zatrudnieniu cudzoziemca,
- nieopłacaniu lub nieterminowym opłacaniu składek na Fundusz Pracy, jak również na przekazywaniu ZUS nieprawdziwych danych mających wpływ na wymiar składek na Fundusz Pracy,
- niepotwierdzeniu na piśmie zawartej umowy przed dopuszczeniem pracownika do pracy.

Obszary, w których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia

Wydane środki prawne

W zakładach objętych kontrolami wydano łącznie 690 decyzji nakazowych regulujących nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym 290 decyzji ustnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości w czasie trwania kontroli. Wydano 202 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności i 2 decyzje wstrzymania eksploatacji maszyn. Wydano 4 decyzje nakazujące ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy i 6 decyzji dotyczących wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy. Ponadto zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy zostały uregulowane w 216 wnioskach zawartych w wystąpieniach.

W zakładach objętych kontrolami inspektorzy pracy wydali 7 decyzji płacowych na łączną kwotę 6948,68 zł, skierowali do pracodawców 1034 wniosków w wystąpieniach oraz wydali 82 polecenia wykonane przez pracodawców w czasie trwania kontroli.

Nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia były regulowane przez inspektorów pracy w 124 wnioskach wystąpienia oraz 5 poleceniami, które zostały wykonane w czasie kontroli.

Podczas przeprowadzonych pierwszych kontroli ujawniono ogółem 143 wykroczenia, z czego 40 pracodawców ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę 58 350 zł, a wobec 33 pracodawców zastosowano środek wychowawczy. Ponadto skierowano do sądu 1 wniosek o ukaranie.

W trakcie rekontroli stwierdzono 15 wykroczeń, za które 7 pracodawców ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę 7900 zł, a wobec 5 pracodawców zastosowano środek wychowawczy.

Przyczyny ujawnianych nieprawidłowości

Występujące nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy były spowodowane między innymi:

- nieznajomością obowiązujących przepisów bhp zarówno przez przedsiębiorców, jak i osoby kierujące pracownikami,
- brakiem doświadczenia pracodawców w organizacji pracy zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- niedostatecznym wyszkoleniem w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zarówno pracowników, jak również osób pracujących na innej podstawie niż stosunek pracy,
- niedostateczną współpracą ze specjalistami wykonującymi zadania służby bhp,
- brakiem odpowiednio wykwalifikowanych osób gotowych do podjęcia pracy,
- sytuacją ekonomiczną narzucającą ograniczenia wydatków na bezpieczeństwo pracy.

Występujące nieprawidłowości w zakresie prawa pracy były spowodowane między innymi:

- nieznajomością lub niewystarczającą znajomością przepisów prawa w szczególności dotyczących prowadzenia ewidencji czasu pracy oraz naliczania i wypłacania wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy,
- nieprzywiązywaniem szczególnej wagi do prowadzenia dokumentacji związanej z zatrudnieniem pracowników,
- rezygnacją z korzystania z usług wykonywanych przez podmioty specjalizujące się w prowadzeniu spraw kadrowych i finansowych z powodu zwiększania się kosztów obsługi.

Występujące nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia były spowodowane między innymi:

- niedostateczną znajomością przepisów dotyczących ubezpieczenia społecznego oraz przepisów związanych z legalnością zatrudnienia, zwłaszcza cudzoziemców,
- chęcią uzyskania wysokich przychodów w krótkim okresie prowadzenia działalności gospodarczej kosztem legalnego zatrudnienia pracowników, w tym cudzoziemców,
- koniecznością utrzymania płynności finansowej, co wiązało się z przekładaniem terminu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, w tym na Fundusz Pracy,
- zmianami w przepisach prawa związanymi z zatrudnianiem cudzoziemców, w szczególności narodowości ukraińskiej, które nie zawsze były zrozumiałe dla osób prowadzących działalność gospodarczą, a także służb kadrowych i księgowych,
- dużą rotacją w zatrudnieniu cudzoziemców.

Działania prewencyjne

W wyniku kontroli przeprowadzonych w związku z realizacją tematu „Pierwsza kontrola i kontrola sprawdzająca u pracodawcy, u którego wcześniej przeprowadzono pierwszą kontrolę” udzielono ogółem 2449 porad.

Podsumowanie

Kontrole przeprowadzone po raz pierwszy w mikroprzedsiębiorstwach oraz w małych zakładach pracy w ramach realizacji tematu „Pierwsza kontrola i kontrola sprawdzająca u pracodawcy, u którego wcześniej przeprowadzono pierwszą kontrolę” wykazały podobne naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy jak w latach ubiegłych.

Porównując wyniki kontroli przeprowadzonych w 270 zakładach w 2025 r. z wynikami kontroli w 295 zakładach w 2024 r., można zauważyć, że pod względem bezpieczeństwa pracy nastąpiło nieznaczne polepszenie stanu przestrzegania przepisów w obszarach związanych ze szkoleniami w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (113 decyzji przy 140 decyzjach w 2024 r.), profilaktyczną ochroną zdrowia (105 decyzji przy 116 decyzjach w 2024 r.) oraz związanych z odzieżą i obuwiem roboczym i środkami ochrony indywidualnej (76 decyzji przy 90 decyzjach w 2024 r.). W obszarze związanym z transportowaniem i magazynowaniem nastąpiło niewielkie pogorszenie stanu przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (wydano 184 decyzje przy 173 decyzjach w 2024 r.). W przypadku eksploatacji instalacji elektrycznej nastąpiła poprawa stanu przestrzegania przepisów (99 decyzji przy 109 decyzjach w 2024 r.). Podobnie w obszarze ryzyka zawodowego ujawniono mniej nieprawidłowości (102 decyzje przy 114 decyzjach w 2024 r.). Stan przestrzegania przepisów dotyczących eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych utrzymał się na zbliżonym poziomie (27 decyzji przy 30 decyzjach w 2025 r.).

Porównując środki prawne eliminujące bezpośrednie zagrożenia dla pracujących, należy zaznaczyć, że przy mniejszej liczbie przeprowadzonych kontroli w 2025 roku wydano 2 decyzje wstrzymania eksploatacji maszyn, a w roku 2024 takich decyzji wydano 6. Ponadto nie było przesłanek do wydania decyzji wstrzymania prac, podobnie jak w latach 2023 i 2024 r. Reasumując, najwięcej nieprawidłowości wystąpiło w obszarze związanym z przygotowaniem zawodowym pracowników. Nastąpiła nieznaczna poprawa w obszarze dotyczącym eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych.

Biorąc pod uwagę liczbę przeprowadzonych kontroli w ubiegłych latach (tj. 248 w roku 2023 i 295 w roku 2024) wydano mniej decyzji płacowych, znacznemu zmniejszeniu uległa także ogólna kwota decyzji płacowych, tj. 6948,68 zł w roku sprawozdawczym i odpowiednio w roku 2024 ogólna kwota decyzji płacowych wyniosła 70 323 zł przy wydanych 11 decyzjach płacowych. W odniesieniu do wydanych wniosków i poleceń w zakresie wynagrodzeń występowała tendencja malejąca, tak samo jak w pozostałych zagadnieniach z zakresu prawa pracy, zwłaszcza

w obszarach dotyczących nawiązywania stosunku pracy, prowadzenia dokumentacji pracowniczej i czasu pracy.

Porównując wyniki kontroli w odniesieniu do kontroli przeprowadzonych w latach 2023 i 2024, należy przyjąć, że poziom nieprawidłowości nieznacznie się podniósł.

Oprócz standardowych działań kontrolnych wynikających z ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy należy nadal prowadzić działalność promocyjno-prewencyjną popularyzującą problematykę ochrony pracy, ponieważ działania te mogą w znaczny sposób przyczyniać się do poszerzenia wiedzy wśród pracodawców w zakresie prawa pracy i poprawy warunków pracy.

5.12. ZATRUDNIANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach realizacji tematu „Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych” zawartego w programie działania Państwowej Inspekcji Pracy na rok 2025 inspektorzy pracy przeprowadzili ogółem 59 kontroli.

Głównym zadaniem związanym z realizacją tematu był nadzór i kontrola w zakresie dostosowania obiektów, pomieszczeń oraz stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych zatrudnionych zarówno na chronionym, jak i na otwartym rynku pracy.

Główne nieprawidłowości

W zakresie prawnej ochrony pracy uchybienia dotyczyły przede wszystkim:

- zatrudnienia pracowników z niepełnosprawnością w godzinach nadliczbowych i ponad obowiązujący ich wymiar czasu pracy,
- niewypłacenia wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za pracę ponad wymiar wynikający z zawartej umowy o pracę oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
- udzielenia nieprawidłowej informacji o warunkach zatrudnienia,
- nieudzielenia urlopu wypoczynkowego, w tym urlopu dodatkowego.

W zakresie technicznego bezpieczeństwa pracy stwierdzone uchybienia dotyczyły:

- niewłaściwej eksploatacji instalacji i urządzeń elektrycznych,
- wyposażenia użytkowanych maszyn i urządzeń w urządzenia ochronne,
- niewłaściwego stanu technicznego dróg, przejść komunikacyjnych i ramp,
- niedostosowania miejsc do rodzaju składowanych tam materiałów,
- organizacji i wyposażenia stanowisk pracy (bhp, ergonomia, sposób wykonywania pracy).

Wydane środki prawne

W wyniku przeprowadzonych kontroli zastosowano następujące środki prawne:

- wydano 191 decyzji nakazowych,
- skierowano 95 wniosków wystąpienia oraz 4 polecenia,
- nałożono na pracodawców 3 mandaty karne na kwotę 3100 zł w związku z ujawnieniem 5 wykroczeń przeciwko prawom pracowniczym.

Przyczyny nieprawidłowości

Do najczęstszych przyczyn występowania nieprawidłowości należy zaliczyć:

- podobnie jak w roku poprzednim znaczna część pracodawców wskazywała na problemy związane z pozyskaniem nowych pracowników, w tym osób z niepełnosprawnościami i to niezależnie od poziomu wymaganych kwalifikacji. Dodatkowym problemem była rotacja pracowników wynikająca z coraz większych wymagań nowo zatrudnionych pracowników oraz zbyt pochopnych decyzji o rezygnacji z powierzonej im pracy,
- utrzymujący się wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, co według pracodawców spowodowane jest wzrostem kosztów zatrudnienia, podwyżkami cen energii elektrycznej i gazu. Sytuacja ta wymusiła w zakładach szereg działań mających na celu oszczędzanie energii oraz ograniczenie innych kosztów,
- pracodawcy otwartego rynku pracy jako przyczynę nieprawidłowości w zakresie przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wskazują na problemy z uzyskaniem informacji dotyczących zakresu tego dostosowania. Zwracali uwagę, że w orzeczeniach lekarskich z badań profilaktycznych lekarze medycyny pracy nie zamieszczali wskazówek dotyczących dostosowania stanowiska pracy,
- duża część nieprawidłowości w zakładach działających na otwartym rynku pracy dotyczyła prawnej ochrony pracy, a w tym: czasu pracy, wypłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i ponad wymiar wynikający z umowy o pracę, udzielania urlopów wypoczynkowych, w tym urlopu dodatkowego. Jako przyczynę powstawania tych nieprawidłowości inspektorzy pracy wskazywali na brak znajomości przepisów prawa pracy i niewłaściwą organizację czasu pracy pracowników.

Przykładowa kontrola

Jako przykład można przytoczyć stan faktyczny w zakładzie zabawkarskim w Częstochowie zatrudniającym 144 osoby z niepełnosprawnościami, gdzie inspektor pracy stwierdził, że pracodawca:

- powierzył pracę w godzinach nadliczbowych dwóm pracownikom z niepełnosprawnością, pomimo braku ich wniosku oraz zgody lekarza medycyny pracy,

- od 2020 r. nie dokonywał waloryzacji kwoty ekwiwalentu za pranie i konserwację odzieży roboczej wypłacanego pracownikom w zależności od stanowiska pracy w wysokości od 7 zł do 14 zł miesięcznie,
- tolerował użytkowanie 2 maszyn do obróbki metalu niespełniających wymagań minimalnych w zakresie bhp.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami do pracodawcy skierowano odpowiednie środki prawne, w tym decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności i wstrzymania eksploatacji maszyn. Na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny.

Działania prewencyjne

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach aktywnie wspierał zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami poprzez udział w kilkunastu wydarzeniach. Dla przykładu:

- w webinarium on-line, które odbyło się na wniosek Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrze. Prelekcję na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnościami podczas spotkania wygłosił inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Wydarzenie skierowane było do pracodawców zatrudniających lub zamierzających zatrudnić osoby z niepełnosprawnościami. Podczas konsultacji z inspektorem pracy poruszano praktyczne aspekty związane z tą kwestią w świetle obowiązujących przepisów. Uczestnicy webinarium dowiedzieli się, jakie wymagania musi spełnić pracodawca zatrudniający osoby z niepełnosprawnością, jakie zapewnić warunki pracy, z jakich ulg i zwolnień może skorzystać oraz na jakie przywileje pracownicze i ułatwienia może liczyć pracownik. Przekazano również informacje na temat wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach,
- w obchodach Tygodnia Promocji Zatrudnienia Osób z Niepełnosprawnościami Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował stoisko promocyjno-informacyjne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myszkowie. Inspektor pracy udzielał informacji na temat możliwości i zasad zatrudniania osób z niepełnosprawnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Z porad mogli skorzystać pracodawcy z powiatu myszkowskiego oraz osoby z niepełnosprawnością poszukujące pracy. Uczestnicy otrzymali bezpłatne publikacje Państwowej Inspekcji Pracy.

Dzięki tym inicjatywom Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przyczynił się do promocji aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością oraz wsparcia ich w procesie poszukiwania zatrudnienia.

Podsumowanie

Sytuacja osób z niepełnosprawnościami na polskim rynku pracy w ostatnich latach ulega stopniowej poprawie, jednak nadal pozostaje wiele obszarów do poprawy.

Wyniki statystyczne kontroli prowadzonych w ramach tematu „Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych” nie wskazują na powstawanie zjawisk powodujących rażące naruszenia przepisów o zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie stwierdzone przypadki nieprawidłowości, biorąc pod uwagę zarówno liczbę skontrolowanych zakładów, jak i liczbę pracowników, miały charakter incydentalny. Dzięki zastosowanym przez inspektorów pracy środkom prawnym, w tym sankcjom nałożonym na pracodawców, nie tylko udało się wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości, ale również osiągnąć efekt prewencyjny.

Spośród efektów działalności inspektorów pracy, w ramach realizacji tematu „Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych”, warto wskazać następujące przypadki:

- w podmiocie świadczącym usługi w zakresie gastronomii w Bielsku-Białej pracownicy młodocianej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności powierzano przez okres 13 miesięcy od przedłożenia pracodawcy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności pracę w wymiarze dobowym 8 godzin, zamiast w skróconej normie dobowej 7 godzin. W ramach realizacji polecenia inspektora pracy pracodawca naliczył i wypłacił pracownicy wynagrodzenie z 50% dodatkiem za przepracowane 85 godzin nadliczbowych wynikających z pracy powyżej skróconej normy dobowej czasu pracy w łącznej kwocie 560,02 zł,
- w podmiocie świadczącym usługi kosmetyczne w Czechowicach-Dziedzicach stwierdzono powierzanie pracy ponadwymiarowej pracownicy z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności zatrudnionej w niepełnym wymiarze czasu pracy. Pracodawca, nie uwzględniając prawa pracownicy do skróconej normy czasu pracy, nieprawidłowo ustalił jej wymiar czasu pracy, co skutkowało pracą w godzinach ponadwymiarowych w niemal 3-letnim okresie zatrudnienia. Na wniosek inspektora pracy pracodawca za okres nieprzedawniony naliczył, a następnie wypłacił pracownicy wynagrodzenie za pracę w godzinach ponad wymiar określony w umowie w łącznej kwocie 7488 zł. Ponadto w ramach realizacji wniosku wystąpienia inspektora pracy pracodawca udzielił też pracownicy za okres nieprzedawniony 30 dni zaległego urlopu dodatkowego,
- w podmiocie działającym w branży produkcji pojazdów specjalnych w Bielsku-Białej, zatrudniającym 2 osoby z niepełnosprawnością, inspektor pracy stwierdził, że stanowiska

pracy biurowej dla 4 pracowników, w tym 1 pracownicy z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, zorganizowano w pomieszczeniu bez okien, tj. bez oświetlenia naturalnego. W ramach realizacji wydanej decyzji terminowej nakazu inspektora pracy pracodawca przeniósł stanowiska pracowników do nowego pomieszczenia pracy zapewniając oświetlenie naturalne, co w sposób istotny poprawiło warunki pracy.

6. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNO-PROMOCYJNA

6.1. WSTĘP

Bezpieczne środowisko pracy nie powstaje wyłącznie w wyniku kontroli – jest efektem systematycznej edukacji, budowania świadomości oraz partnerskiej współpracy z pracodawcami, pracownikami i instytucjami z otoczenia rynku pracy. Taka filozofia działania od wielu lat wyznacza kierunek aktywności Państwowej Inspekcji Pracy, która obok funkcji kontrolno-nadzorczych konsekwentnie rozwija działalność prewencyjno-promocyjną i edukacyjną.

Rok 2025 był dla Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach okresem intensywnych działań ukierunkowanych na zapobieganie naruszeniom przepisów prawa pracy poprzez upowszechnianie wiedzy, kształtowanie właściwych postaw oraz wspieranie pracodawców w prawidłowej organizacji pracy. Priorytetem było również zapobieganie zagrożeniom w miejscu pracy, ograniczanie wypadkowości oraz eliminacja ryzyka zawodowego. Dążąc do osiągnięcia tego celu, kontynuowano realizację kluczowych programów Państwowej Inspekcji Pracy, w tym: „Zdobądź Dyplom Państwowej Inspekcji Pracy”, „Prewencja wypadkowa” – program realizowany w ramach kampanii „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie” zaplanowanej na lata 2025–2027 oraz program informacyjno-edukacyjny „Budowa. STOP wypadkom!” skierowany do sektora budowlanego. Znaczącą rolę w działaniach prewencyjnych odegrał program profilaktyczny „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy” odpowiadający na rosnące wyzwania związane ze stresem zawodowym, mobbingiem i wypaleniem zawodowym. Równolegle realizowano działania w ramach kampanii dotyczącej legalnego zatrudniania cudzoziemców zgodnie z polskimi przepisami oraz program informacyjno-edukacyjny „Ekspozycja pracowników na niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia czynniki chemiczne w środowisku pracy”.

Nadal edukacja młodzieży pozostaje jednym z kluczowych elementów misji Państwowej Inspekcji Pracy. Kontynuowany w 2025 roku program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”, konkurs „Poznaj swoje prawa w pracy” oraz inicjatywy własne OIP w Katowicach przyczyniały się do zwiększania świadomości młodych ludzi na temat ich praw, obowiązków oraz zagrożeń zawodowych. W okresie wakacyjnym prowadzono intensywne działania informacyjne dotyczące podejmowania pierwszej pracy i pracy sezonowej w ramach projektu „Pierwsza praca – pierwszy krok”.

Z kolei w obszarze rolnictwa indywidualnego kontynuowano program prewencyjno-promocyjny „Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”, angażując rolników, dzieci i młodzież wiejską oraz partnerów instytucjonalnych w działania edukacyjne, wizytacje gospodarstw oraz konkursy promujące bezpieczne zachowania.

Rok 2025 charakteryzował się także rozszerzeniem działań o inicjatywy o charakterze regionalnym, ukierunkowanych na specyfikę województwa śląskiego, w tym na działania realizowane

w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy oraz Akademii Dobrych Praktyk, jako narzędzia wspierającego pracodawców w praktycznym wdrażaniu rozwiązań poprawiających stan bezpieczeństwa pracy.

Podejmowane działania miały charakter systemowy, długofalowy i komplementarny, łącząc edukację, doradztwo, popularyzację wiedzy oraz bezpośrednie wsparcie pracodawców i pracowników w budowaniu trwałej kultury bezpieczeństwa pracy na terenie województwa śląskiego.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia zakres, skalę i efekty działań prewencyjno-promocyjnych realizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w 2025 roku, ukazując ich znaczenie dla budowania bezpiecznego i świadomego środowiska pracy w województwie śląskim.

6.2. PROGRAM PREWENCYJNY „ZDOBĄDŹ DYPLOM PIP”

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w 2025 roku realizował program prewencyjny „Zdobądź Dyplom PIP”, którego celem było wspieranie pracodawców w dostosowaniu warunków pracy do przepisów prawa pracy oraz trwała poprawa poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy. Program stanowi jedno z kluczowych narzędzi oddziaływania prewencyjnego Państwowej Inspekcji Pracy, umożliwiając wdrażanie rozwiązań sprzyjających ograniczeniu ryzyka zawodowego.

Adresatami programu byli pracodawcy z różnych branż, zatrudniający do 20 pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem mikroprzedsiębiorstw, podmiotów o podwyższonym ryzyku zawodowym oraz pracodawców wymagających dalszego wsparcia po wcześniejszych działaniach kontrolnych PIP. Istotnym elementem programu była pomoc udzielana przez inspektorów pracy w procesie samokontroli prowadzonej przez pracodawców. Uczestnicy, korzystając z materiałów szkoleniowych oraz „Listy kontrolnej z komentarzem”, identyfikowali nieprawidłowości, planowali działania naprawcze i wdrażali je w określonych terminach. Zakończeniem tego etapu była kontrola sprawdzająca przeprowadzana przez organy PIP, której pozytywny wynik stanowił podstawę do przyznania Dyplomu PIP.

W 2025 roku kontynuowano również współpracę z partnerami instytucjonalnymi, w tym jednostkami samorządu terytorialnego i powiatowymi urzędami pracy, co umożliwiło szersze dotarcie z działaniami informacyjno-promocyjnymi oraz zwiększyło efektywność realizacji programu.

Realizacja programu

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach rozpoczął realizację programu od działań informacyjnych mających na celu upowszechnianie programu „Zdobądź Dyplom PIP” wśród przedsiębiorców z województwa śląskiego. Informacje o programie oraz możliwości przystąpienia do niego publikowano na stronie internetowej OIP w Katowicach oraz w mediach społecznościowych.

Kolejnym etapem było wytypowanie i zaproszenie pracodawców spełniających kryteria udziału w programie. Wykorzystano w tym celu rozmowy telefoniczne, korespondencję e-mailową oraz zaproszenia wysyłane pocztą tradycyjną. W efekcie do OIP w Katowicach wpłynęły zgłoszenia od pracodawców zainteresowanych udziałem w programie.

Zaproszenie na szkolenie w ramach programu prewencyjnego „Zdobądź Dyplom PIP”

W ramach programu przeprowadzono dwa szkolenia dla pracodawców. Pierwsze szkolenie odbyło się 3 kwietnia 2025 r. i zgromadziło 29 uczestników reprezentujących różne branże. Drugie szkolenie zorganizowano 6 maja 2025 r. i wzięło w nim udział 8 pracodawców. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracodawców, szkolenie zrealizowano w formie hybrydowej – uczestnicy mogli wziąć udział zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie, za pośrednictwem aplikacji Microsoft Teams.

Podczas szkoleń omówiono założenia programu, zasady samokontroli, sposób korzystania z „Listy kontrolnej z komentarzem” oraz procedurę kontroli sprawdzających. Uczestnicy zostali poinformowani o możliwości korzystania z nieodpłatnego wsparcia merytorycznego inspektorów pracy oraz otrzymali materiały szkoleniowe wydane przez Państwową Inspekcję Pracy. Szkolenia obejmowały zagadnienia z zakresu prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji i eliminacji zagrożeń w miejscu pracy.

Szkolenie pracodawców w ramach programu prewencyjnego „Zdobądź Dyplom PIP”

Po szkoleniach pracodawcy przystąpili do identyfikacji i usuwania uchybień w zakresie bhp oraz prawnej ochrony pracy, korzystając z przekazanych materiałów i konsultacji z inspektorami pracy. Kontrole sprawdzające przeprowadzone w dalszej części roku pozwoliły ocenić stopień realizacji działań dostosowawczych. Pozytywny wynik kontroli stanowił podstawę do przyznania Dyplomu PIP.

Kontrole sprawdzające

W okresie od sierpnia do października 2025 roku inspektorzy pracy OIP w Katowicach przeprowadzili kontrole sprawdzające u pracodawców uczestniczących w programie. Celem kontroli była weryfikacja realizacji działań dostosowawczych oraz ocena zgodności warunków pracy z przepisami prawa pracy, w tym przepisami bhp.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli wydano 27 pozytywnych ocen potwierdzających prawidłowe wdrożenie działań dostosowawczych i uprawniających do uzyskania Dyplomu PIP.

Przyznanie Dyplomów PIP

Zakończeniem realizacji programu było uroczyste wręczenie Dyplomów PIP, które odbyło się 2 grudnia 2025 r. w siedzibie OIP w Katowicach, z udziałem Okręgowego Inspektora Pracy. Dyplomy otrzymało 27 pracodawców, którzy zostali pozytywnie ocenieni w trakcie kontroli sprawdzającej.

Podczas wydarzenia podkreślono znaczenie programu jako skutecznego narzędzia podnoszenia poziomu bezpieczeństwa pracy oraz budowania świadomości pracodawców w zakresie obowiązków wynikających z prawa pracy.

Uroczyste wręczenie Dyplomów PIP

Podsumowanie realizacji programu

Program „Zdobądź Dyplom PIP” w 2025 roku skutecznie wspierał pracodawców w poprawie warunków pracy oraz kształtowaniu kultury bezpieczeństwa w małych zakładach pracy. Szczególnie istotną rolę odegrał bezpośredni kontakt inspektorów pracy z pracodawcami oraz możliwość samodzielnej identyfikacji nieprawidłowości przy wsparciu „Listy kontrolnej z komentarzem”.

Doświadczenia z realizacji programu wskazują na zasadność jego kontynuowania oraz dalszego rozwijania jego formuły, w tym elastycznych form wsparcia i działań promocyjnych, w celu jeszcze skuteczniejszego oddziaływania prewencyjnego w kolejnych latach.

6.3. PROGRAM PROFILAKTYCZNY „PREWENCJA ZAGROŻEŃ PSYCHOSPOŁECZNYCH W ŚRODOWISKU PRACY”

Zagrożenia psychospołeczne, w tym stres zawodowy, wypalenie czy mobbing, stanowią obecnie jedno z najpoważniejszych wyzwań wpływających na zdrowie pracowników oraz funkcjonowanie organizacji. W dynamicznie zmieniającym się środowisku pracy obciążenia emocjonalne i presja czasu stają się powszechne, co sprzyja narastaniu napięcia i obniżeniu dobrostanu psychicznego. Długotrwały stres prowadzi nie tylko do zaburzeń zdrowotnych, takich jak schorzenia układu sercowo-naczyniowego czy zaburzenia lękowe, lecz także negatywnie odbija się na jakości pracy, bezpieczeństwie pracy oraz relacjach między pracownikami. W skrajnych przypadkach może przyczyniać się do wypalenia zawodowego, konfliktów w zespołach i zwiększonej absencji.

W odpowiedzi na te wyzwania Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w 2025 roku realizował działania w ramach programu profilaktycznego „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy”. Ich celem było nie tylko zwiększenie świadomości pracodawców i pracowników

na temat zjawisk związanych ze stresem, mobbingiem i wypaleniem zawodowym, ale także dostarczenie wiedzy praktycznej – możliwej do natychmiastowego zastosowania w środowisku pracy. Program obejmował szeroki wachlarz inicjatyw, m.in. specjalistyczne szkolenia, badania poziomu stresu wśród pracowników, telefoniczne dyżury eksperckie oraz stoiska informacyjne, w ramach których udzielano indywidualnych porad.

Istotnym elementem programu była także działalność edukacyjna oparta na upowszechnianiu materiałów dotyczących mechanizmów stresu, działania hormonów stresu oraz sposobów przeciwdziałania jego skutkom. Publikowane treści oraz rekomendacje materiałów wydawniczych Państwowej Inspekcji Pracy miały na celu wspieranie przedsiębiorstw w budowaniu kultury organizacyjnej sprzyjającej bezpieczeństwu psychicznemu i dobrostanowi pracowników. Dzięki kompleksowemu podejściu program stał się istotnym narzędziem wspomagającym zarówno prewencję, jak i wczesne rozpoznawanie zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy.

Realizacja programu

W ramach realizacji programu w 2025 roku w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach podjęto działania wobec 3271 podmiotów, w tym 2425 pracowników i 112 pracodawców z terenu województwa śląskiego.

Szkolenia zorganizowane w ramach realizacji programu

W 2025 roku w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach, w ramach programu zrealizowano 18 szkoleń, w tym między innymi dla pracowników urzędów, placówek edukacyjnych, instytucji kultury czy zakładów produkcyjnych.

Organizacja szkolenia dla pracowników firmy Nemak Poland w Bielsku-Białej

Podczas szkoleń omawiano zagadnienia związane ze stresem oraz mobbingiem. Przedstawiono psychologiczny model stresu, przyczyny i objawy jego nadmiernego występowania, etapy reakcji na stres oraz problem wypalenia zawodowego. Uczestnicy mogli dowiedzieć się, jaki wpływ na odczuwanie stresu ma odporność psychiczna i jak zmierzyć jej poziom, ale przede wszystkim mieli

okazję poznać podstawowe metody radzenia sobie ze stresem w pracy, wziąć udział w ćwiczeniach relaksacyjnych oraz otrzymać materiały pomocne w wypracowaniu indywidualnych strategii radzenia sobie ze stresem. Podczas szkoleń prezentowano również przykłady działań umożliwiających identyfikację i skuteczne przeciwdziałanie mobbingowi.

Organizacja szkolenia dla pracowników Politechniki Śląskiej w Gliwicach

Koordinator programu podczas spotkań zachęcała zarówno pracodawców, jak i pracowników do skorzystania z poradników i materiałów dostępnych na stronach internetowych Państwowej Inspekcji Pracy: www.programyprewencyjne.pl oraz www.streswpracy.pl, gdzie znajdują się informacje na temat stresu, mobbingu i dyskryminacji.

Badanie stresogenności cech stosunku pracy – SRP

W 2025 roku cztery podmioty wyraziły zgodę na przeprowadzenie badania stresogenności cech pracy za pomocą narzędzia opracowanego przez Instytut Medycyny Pracy – Skali Ryzyka Psychospołecznego SRP. W dniu organizacji szkoleń w tych podmiotach przeprowadzono badania ankietowe, wyniki badań przekazano do Głównego Inspektoratu Pracy, a następnie zespół psychologów opracował raporty dotyczące oceny stresogenności cech pracy oraz propozycje działań naprawczych.

Promocja programu poprzez organizowanie stoisk informacyjnych

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach w 2025 r. w ramach programu profilaktycznego „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy” zorganizowano 9 stoisk informacyjnych, w tym: 6 lutego 2025 r. w Pszczyńskim Centrum Kultury, 4 marca 2025 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym podczas 21 Międzynarodowych Targów Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej BHP 2025, 13 marca 2025 r. w Urzędzie Miasta w Dąbrowie Górniczej, 28 kwietnia 2025 r. przed siedzibą OIP w Katowicach w związku z obchodzonym Światowym Dniem Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowym Dniu Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych, 20 maja 2025 r.

w siedzibie Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach podczas trwania ogólnopolskiej konferencji „Przeciwdziałanie mobbingowi w środowisku pracy”, 21 maja 2025 r. na Politechnice Śląskiej w Gliwicach podczas Tygodnia Bezpieczeństwa Politechniki Śląskiej, 23 maja 2025 r. w Narodowym Instytucie Onkologii w Gliwicach, 19 września oraz 5 listopada 2025 r. na Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

Popularyzacja programu na stoiskach informacyjnych OIP w Katowicach

Popularyzacja treści programowych w internecie

Tematykę zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy popularyzowano na stronie internetowej i profilach społecznościowych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach – Facebook, LinkedIn oraz X poprzez zamieszczanie informacji, zaproszeń, jak również artykułów dotyczących stresu związanego z pracą, w tym między innymi materiałów: „Hormony szczęścia a środowisko pracy jak wspierać dobre samopoczucie”, „Czy wiesz, że czekolada to naturalne źródło endorfin?”, „Uśmiech – Twój naturalny zastrzyk endorfin”, „Siła oddechu w pracy – jak „5 minut” dziennie poprawia nastrój i koncentrację”.

Grafiki popularyzujące program

Promocja programu poprzez organizację dyżurów eksperckich

W ramach realizacji programu w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach organizowano telefoniczne dyżury eksperckie „Stop stresowi w pracy”. Dyżury zorganizowane zostały 27 lutego oraz 30 października 2025 r.

Grafiki popularyzujące organizację dyżurów eksperckich

Na pytania pracodawców i pracowników odpowiadał koordynator programu, zapraszając jednocześnie do przystąpienia do realizacji programu i skorzystania z bezpłatnych szkoleń oraz możliwości przeprowadzenia dla pracodawców bezpłatnej oceny stresogenności cech pracy wśród pracowników oraz przygotowania propozycji działań naprawczych w oparciu o wyniki tej oceny. Organizowane dyżury stanowiły okazję do uzyskania rzetelnej wiedzy i wsparcia w zakresie profilaktyki stresu zawodowego, którego ograniczanie przekłada się na poprawę dobrostanu i efektywności pracy.

Podsumowanie realizacji programu

Realizacja programu profilaktycznego „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy” przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w 2025 roku potwierdziła, że tematyka stresu, mobbingu oraz innych zagrożeń psychospołecznych jest niezwykle istotna i aktualna dla pracodawców oraz pracowników województwa śląskiego. Podjęte działania – obejmujące szkolenia, badania ankietowe, dyżury eksperckie, stoiska informacyjne, aktywność edukacyjną w internecie oraz współpracę instytucjonalną – stworzyły spójny i szeroki pakiet wsparcia umożliwiający zarówno zwiększenie świadomości, jak i wdrożenie realnych działań prewencyjnych w miejscach pracy. Program objął łącznie kilka tysięcy odbiorców – pracowników i pracodawców, którzy aktywnie uczestniczyli w szkoleniach i konsultacjach. Z dużym zaangażowaniem przyjęto szczególnie warsztatowy charakter zajęć, możliwość poznania praktycznych metod radzenia sobie ze stresem, a także uzyskania konkretnych rekomendacji dotyczących poprawy psychospołecznych warunków pracy. Zainteresowanie programem przełożyło się również na dużą liczbę szkoleń oraz na wysoką frekwencję. Oprócz działań szkoleniowych i konsultacyjnych istotnym elementem programu były badania stresogenności cech pracy przy użyciu specjalistycznego narzędzia Skali Ryzyka

Psychospołecznego (SRP), które pozwoliły na rzetelną diagnozę skali i charakteru zagrożeń psychospołecznych w zakwalifikowanych podmiotach.

Ogromne zainteresowanie tematyką, duża frekwencja oraz pozytywny odbiór podejmowanych działań potwierdzają, że zagrożenia psychospołeczne stanowią ważny i wymagający dalszej pracy obszar profilaktyki. Jednocześnie dowodzą, że kompleksowe działania edukacyjne i doradcze prowadzone w ramach programu odpowiadają na rzeczywiste potrzeby środowiska pracy oraz przyczyniają się do budowania bezpiecznego, zdrowego i przyjaznego środowiska pracy.

6.4. PROGRAM EDUKACYJNY „KULTURA BEZPIECZEŃSTWA”

Program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”, skierowany do młodzieży w wieku 15–24 lat, był w 2025 r. realizowany przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach jako stały element działań prewencyjno-promocyjnych Państwowej Inspekcji Pracy.

Logo programu edukacyjnego „Kultura Bezpieczeństwa”

Celem programu było upowszechnianie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, prawnej ochrony pracy oraz kształtowanie świadomości praw pracowniczych wśród osób przygotowujących się do wejścia na rynek pracy lub podejmujących pierwsze zatrudnienie. Program koncentrował się na zagadnieniach legalnego zatrudnienia, zawierania umów, pracy sezonowej i wakacyjnej, praw i obowiązków pracowników młodocianych oraz identyfikacji zagrożeń zawodowych i sposobów ich ograniczania.

Realizacja programu

Realizacja programu rozpoczęła się jesienią 2024 r. poprzez nawiązanie współpracy z nauczycielami szkół ponadpodstawowych. Inauguracja kolejnego roku programu odbyła się 31 stycznia 2025 r. Podczas spotkania przedstawiono zasady udziału, harmonogram działań oraz

omówiono konkurs „Poznaj swoje prawa w pracy”. Nauczycielom przekazano materiały dydaktyczne PIP, a spotkanie zakończył wykład inspektora pracy dotyczący aktualnych przepisów prawa pracy w odniesieniu do młodych pracowników.

Spotkanie inauguracyjne programu „Kultura bezpieczeństwa”

Podstawową formą realizacji programu były szkolenia prowadzone przez inspektorów pracy w formie stacjonarnej i zdalnej. W 2025 r. przeprowadzono liczne szkolenia dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz studentów uczelni wyższych, m.in. Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Śląskiej i Uniwersytetu Śląskiego.

Szkolenie online dla szkół

Tematyka szkoleń obejmowała w szczególności zasady podejmowania pierwszej pracy, zatrudnianie pracowników młodocianych, zawieranie umów o pracę i umów cywilnoprawnych, czas pracy, wynagrodzenia, urlopy, a także podstawowe zasady bhp w branżach takich jak budownictwo,

rolnictwo czy górnictwo. Łącznie w szkoleniach prowadzonych przez pracowników OIP w Katowicach uczestniczyło 1499 uczniów oraz 157 studentów.

Szkolenie w Technikum Architektoniczno-Budowlanym w Sosnowcu

Dodatkowo nauczyciele i wykładowcy akademicki, realizując program w oparciu o materiały PIP, przeprowadzili zajęcia dla 3046 uczniów oraz 55 studentów.

Istotnym elementem programu były stoiska informacyjno-promocyjne organizowane podczas targów pracy, targów edukacyjnych, dni kariery oraz wydarzeń plenerowych. Pracownicy OIP w Katowicach udzielali porad prawnych, informacji dotyczących legalnego zatrudnienia, praw młodych pracowników oraz wsparcia oferowanego przez Inspekcję Pracy.

Stoisko OIP w Katowicach na Politechnice Śląskiej

W okresie wakacyjnym prowadzono wzmożone działania skierowane do młodzieży podejmującej prace sezonowe, m.in. poprzez stoiska w Parku Śląskim w Chorzowie, uruchomienie wakacyjnej infolinii dla młodocianych oraz aktywność informacyjną w mediach społecznościowych i na stronach internetowych PIP.

W 2025 r. OIP w Katowicach był organizatorem lub współorganizatorem licznych konkursów dla młodzieży. Najważniejszym z nich był konkurs „Poznaj swoje prawa w pracy”, do którego zgłosiło się 31 szkół, a w etapie regionalnym udział wzięło 59 uczniów. Laureaci reprezentowali województwo

śląskie w etapie centralnym. Zrealizowano również konkursy branżowe i tematyczne, m.in. „Bezpieczny krok z BHP do górnictwa”, konkurs „Bezpiecznie od startu” dla uczniów rzemiosła oraz konkurs autorski OIP w Katowicach poświęcony prawu pracy, BHP i historii NSZZ „Solidarność”. Działania konkursowe cieszyły się dużym zainteresowaniem młodzieży i nauczycieli.

W ramach programu prowadzono współpracę z uczelniami wyższymi oraz instytucjami rynku pracy. Informacje o działaniach OIP w Katowicach były regularnie przekazywane mediom lokalnym i branżowym, w tym radiu, telewizji i portalom internetowym.

Podsumowanie realizacji programu

Program „Kultura bezpieczeństwa” w 2025 r. spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem szkół, nauczycieli i uczniów. Odnotowano wzrost liczby placówek zgłaszających chęć udziału w programie oraz wysoką frekwencję na szkoleniach i konkursach. Ankiety ewaluacyjne potwierdziły duże zainteresowanie tematyką prawa pracy i prewencji wypadkowej oraz gotowość do dalszej współpracy.

W roku szkolnym 2024/2025 w województwie śląskim w realizację programu zaangażowanych było 57 nauczycieli i 3 wykładowców akademickich z 39 placówek. Łączna liczba odbiorców działań edukacyjnych i szkoleniowych wyniosła łącznie ponad 4600 osób.

Wyniki przeprowadzonych działań potwierdzają zasadność kontynuacji programu „Kultura bezpieczeństwa” w kolejnych latach w dotychczasowej formule jako skutecznego narzędzia kształtowania świadomości prawnej i kultury bezpieczeństwa wśród młodzieży.

6.5. DZIAŁANIA PREWENCYJNO-PROMOCYJNE W ROLNICTWIE

INDYWIDUALNYM „SZANUJ ŻYCIE! BEZPIECZNA PRACA W GOSPODARSTWIE ROLNYM”

Program prewencyjno-promocyjny „Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym” był realizowany na terenie województwa śląskiego i ukierunkowany na poprawę stanu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób wykonujących prace rolnicze oraz przebywających w środowisku gospodarstw rolnych. Działania koncentrowały się na podnoszeniu poziomu wiedzy rolników indywidualnych i członków ich rodzin w zakresie zagrożeń zawodowych występujących podczas prac polowych, obsługi maszyn i urządzeń rolniczych, transportu rolniczego oraz wykonywania prac gospodarczych w obrębie siedliska. Szczególną uwagę poświęcono kształtowaniu bezpiecznych postaw wśród dzieci i młodzieży wiejskiej, w tym uświadamianiu zagrożeń związanych z pomocą przy pracach rolniczych oraz przebywaniem w strefach niebezpiecznych.

Realizacja programu odbywała się poprzez szkolenia, prelekcje edukacyjne, wizytacje gospodarstw rolnych, stoiska informacyjne, konkursy oraz działania informacyjne i popularyzatorskie. Istotnym elementem była współpraca z partnerami instytucjonalnymi, w szczególności z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, ARiMR, samorządami lokalnymi, szkołami rolniczymi oraz organizacjami społecznymi.

Realizacja programu

W 2025 roku inspektorzy pracy prowadzili prelekcje w szkołach podstawowych, zespołach szkolno-przedszkolnych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz szkołach rolniczych. Spotkania miały na celu kształtowanie bezpiecznych postaw od najmłodszych lat oraz ograniczenie ryzyka wypadków z udziałem nieletnich. Prelekcjom towarzyszyły konkursy plastyczne i edukacyjne, a uczestnicy otrzymywali materiały informacyjne Państwowej Inspekcji Pracy oraz drobne upominki promocyjne. Zwycięzcy konkursów otrzymywali nagrody ufundowane przez OIP w Katowicach. Prelekcje w placówkach edukacyjnych odbyły się w: Koziegłowach, Krzyżanowicach, Żarnowcu, Ogrodzieńcu, Pilicy, Nakle Śląskim, Wierbce i Rudach.

Równolegle realizowano szkolenia skierowane do rolników indywidualnych i członków ich rodzin. Szkolenia organizowane były głównie w pierwszej części roku, przed rozpoczęciem intensywnych prac polowych. Ich tematyka obejmowała m.in. zapobieganie upadkom, bezpieczną obsługę maszyn i urządzeń rolniczych, zasady porządku i organizacji pracy w gospodarstwie oraz najczęstsze przyczyny wypadków w rolnictwie. Szkolenia prowadzone były we współpracy z KRUS i ODR, co zwiększało ich zasięg i skuteczność. Szkolenia dla rolników odbyły się w Koziegłowach, Żarnowcu, Koryczanach i Otoli.

Wizytacje indywidualnych gospodarstw rolnych

Ważnym elementem programu były wizytacje indywidualnych gospodarstw rolnych prowadzone przez inspektorów pracy OIP w Katowicach. Podczas wizyt oceniano organizację pracy w gospodarstwie, stan techniczny maszyn i narzędzi rolniczych oraz warunki bezpieczeństwa w obrębie siedliska. Inspektorzy udzielali rolnikom praktycznych wskazówek dotyczących eliminowania zagrożeń, właściwego użytkowania sprzętu oraz stosowania bezpiecznych metod pracy. Rolnicy otrzymywali materiały informacyjne PIP oraz Apel Głównego Inspektora Pracy dotyczący bezpieczeństwa pracy na wsi. Wizytacje odbyły się na terenie wielu powiatów województwa śląskiego, m.in. tarnogórskiego, będzińskiego, gliwickiego, raciborskiego oraz zawierciańskiego.

Stoiska informacyjne i działania popularyzacyjne

W celu dotarcia do szerokiego grona odbiorców Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach prowadził również działania w formie stoisk informacyjno-promocyjnych podczas wydarzeń plenerowych, targów i imprez tematycznych. Działania te realizowane były m.in. podczas Targów

Zawodów i Kariery w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu, 45. Dni Otwartych Drzwi ŚODR oraz w ramach akcji „Podwórkowy Mopsikobus” promującej bezpieczne zachowania dzieci i młodzieży.

Konkursy i inicjatywy edukacyjne

W 2025 roku OIP w Katowicach aktywnie uczestniczył w organizacji i współorganizacji konkursów o charakterze edukacyjnym. Podczas 45. Dni Otwartych Drzwi ŚODR odbył się regionalny finał konkursu „Mistrz wiedzy rolniczej”. Ponadto inspektor pracy brał również udział w V Ogólnopolskim Konkursie Orki Jesiennej Szkół Rolniczych oraz konkursie AGROLIFE w ZSCKR w Żarnowcu. Konkursy te łączyły elementy praktyczne i teoretyczne, promując bezpieczne użytkowanie maszyn, prawidłową organizację pracy oraz nowoczesne rozwiązania w rolnictwie. Laureaci konkursów otrzymali nagrody ufundowane przez OIP w Katowicach.

Konkurs AGROLIFE w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu

Pozostałe działania

Uzupełnieniem działań prewencyjno-promocyjnych były dyżury telefoniczne, podczas których rolnicy mogli uzyskać porady i wyjaśnienia dotyczące bezpiecznego wykonywania prac w gospodarstwie. Prowadzone były również publikacje informacyjne na stronie internetowej OIP w Katowicach zachęcające do korzystania z wydawnictw Państwowej Inspekcji Pracy.

Podsumowanie realizacji programu

Działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach prowadzone w 2025 roku w ramach programu „Szczepnij życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym” miały charakter kompleksowy i wielokierunkowy. Program obejmował edukację dzieci i młodzieży, szkolenia rolników, wizytacje gospodarstw, działania informacyjne oraz inicjatywy konkursowe. Realizacja programu przyczyniła się

do podniesienia poziomu wiedzy w zakresie zagrożeń zawodowych, promowania kultury bezpieczeństwa oraz kształtowania bezpiecznych postaw w rolnictwie indywidualnym.

6.6. PROGRAM PREWENCYJNY „PREWENCJA WYPADKOWA”

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zrealizował program prewencyjny „Prewencja wypadkowa” realizowany jako część kampanii „Bezpieczeństwo pracy zależy dla Ciebie” w latach 2025-2027. Celem działań było wdrażanie europejskiego podejścia „Wizja zero” zakładającego dążenie do całkowitej eliminacji zgonów związanych z pracą. Program koncentrował się na budowaniu wysokiej kultury bezpieczeństwa w zakładach pracy oraz na promowaniu odpowiedzialnych postaw pracodawców i pracowników.

Realizacja programu

Realizację programu prewencyjnego oparto na popularyzacji, która odbywała się poprzez cykliczne zamieszczanie informacji na stronie internetowej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach oraz na portalach społecznościowych Facebook, LinkedIn i X. W ramach realizacji programu prewencyjnego zorganizowano 4 stacjonarne stoiska Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

W efekcie podjętych działań, w ramach realizacji programu prewencyjnego „Prewencja wypadkowa”, zorganizowano 7 szkoleń stacjonarnych, w których uczestniczyło 229 przedstawicieli pracodawców i pracowników służb bhp z zakładów pracy.

Szkolenie „Prewencja Wypadkowa” dla pracodawców i pracowników

Podczas szkoleń omawiano założenia i etapy realizacji programu prewencyjnego. Pracodawcy mogli sprawdzić, czy ich przedsiębiorstwo jest zorganizowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz czy odpowiada standardom bezpieczeństwa pracy. Prowadzący szkolenia przedstawiali zagadnienia dotyczące technicznego bezpieczeństwa pracy oraz odpowiedzialności za wykonywane zadania

w kontekście ochrony życia i zdrowia własnego i osób zatrudnionych. Prezentowano wnioski z analiz wypadków przy pracy, wskazując na tragiczne konsekwencje nieodpowiedzialnych i niewłaściwych zachowań pracowników oraz zaniedbań pracodawców w sferze organizacji pracy.

Kontrole sprawdzające

W ramach programu prewencyjnego „Efektywne Zarządzanie Ryzykiem Zawodowym” do kontroli sprawdzającej wdrożenie działań korygujących przystąpiło 14 pracodawców. W wyniku kontroli audytowych wydano 14 pozytywnych opinii.

Wręczenie zaświadczeń o ukończeniu programu

W dniu 9 grudnia 2025 r. w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach odbyło się uroczyste wręczenie zaświadczeń o ukończeniu programu prewencyjnego „Prewencja wypadkowa”.

Laureaci programu w siedzibie OIP w Katowicach

Podsumowanie programu

Wskazane jest kontynuowanie programu ze względu na występujący wśród pracodawców problem niedostatecznej znajomości aktualnych przepisów prawa pracy i bhp, w tym szczególnie metodyki ustalania przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy oraz dokonywania oceny ryzyka zawodowego i świadomości, w jakim celu jest ona przeprowadzana. Większość pracodawców potwierdza, że program prewencyjny „Prewencja Wypadkowa” jest potrzebny, szczególnie w małych przedsiębiorstwach, w których świadomość obowiązków pracodawców w zakresie prawa pracy i bhp nie jest na wystarczającym poziomie.

6.7. KAMPANIA PROMUJĄCA ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW ZGODNIE Z POLSKIMI PRZEPISAMI

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował pierwszy rok trzyletniej kampanii „Zatrudnianie cudzoziemców zgodnie z polskimi przepisami”, której celem było przeciwdziałanie nieprawidłowościom w zatrudnianiu cudzoziemców oraz upowszechnianie wiedzy na temat legalności pracy i bezpiecznych warunków jej wykonywania.

Działania kampanii koncentrowały się na edukacji pracodawców i przedsiębiorców w zakresie procedur legalnego powierzania pracy cudzoziemcom, ich obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy oraz konsekwencji naruszeń. Równolegle prowadzono działania informacyjne skierowane do cudzoziemców, mające na celu zwiększenie ich świadomości praw i obowiązków związanych z podejmowaniem pracy w Polsce.

Realizacja programu

W ramach realizacji tematu zorganizowano szkolenia stacjonarne i online, webinaria, punkty konsultacyjne oraz dyżury telefoniczne. OIP w Katowicach aktywnie uczestniczył w targach pracy, konferencjach, dniach pracodawców oraz wydarzeniach organizowanych we współpracy z powiatowymi urzędami pracy i innymi instytucjami. Szczególny nacisk położono na zmiany legislacyjne wprowadzone w 2025 r., w tym nowe obowiązki pracodawców wynikające z ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom.

W 2025 roku przeprowadzono 9 szkoleń, w których uczestniczyło 290 pracodawców i przedsiębiorców. Tematyka spotkań obejmowała m.in. zasady legalnego powierzania pracy, podstawowe prawa i obowiązki pracowników-cudzoziemców, najczęściej występujące nieprawidłowości w zatrudnianiu, zasady BHP i minimalne standardy bezpiecznej pracy oraz formy wsparcia oferowane przez Państwową Inspekcję Pracy.

Przykładowe szkolenia zorganizowane w ramach realizacji tematu:

- szkolenie poświęcone tematyce legalnego zatrudniania cudzoziemców zorganizowane 14 kwietnia 2025 roku w siedzibie Okręgowego Inspektoratu w Katowicach,

Organizacja szkolenia z legalności zatrudnienia cudzoziemców w siedzibie OIP w Katowicach

- szkolenie poświęcone zasadom zatrudniania cudzoziemców w 2025 r. zorganizowane 12 maja 2025 roku w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach we współpracy ze Śląską Federacją Przedsiębiorców Polskich,
- szkolenie za pośrednictwem aplikacji Microsoft Teams poświęcone zagadnieniom związanym z działalnością agencji zatrudnienia w świetle obowiązujących przepisów oraz legalnością zatrudnienia cudzoziemców zorganizowane 25 czerwca 2025 roku przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi oraz Kampanii promującej zatrudnianie cudzoziemców zgodnie z polskimi przepisami,
- szkolenie podczas konferencji online pt. „Między przepisami a praktyką – legalizacja pobytu i zatrudnianie cudzoziemców spoza Unii Europejskiej”, która została zorganizowana 18 lipca 2025 r. przez Wydział Spraw Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach,
- spotkanie z lokalnymi pracodawcami w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku poświęcone zmianom w zasadach zatrudniania cudzoziemców w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzenia pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 21 listopada 2025 r.,
- szkolenie w ramach spotkania odbywającego się pod hasłem „Legalnie. Odpowiedzialnie. Wspólnie” zorganizowanego 3 grudnia 2025 r. przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach w ramach Dni Pracodawców 2025,

Szkolenie „Legalnie. Odpowiedzialnie. Wspólnie” w siedzibie Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Gliwicach

- szkolenie pt. „Zatrudnianie cudzoziemców w praktyce inspektorów pracy” zorganizowane 3 grudnia 2025 r. przez Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku z okazji Dni Pracodawców,
- webinarium pt. „Zatrudnianie cudzoziemców – aktualne przepisy po zmianie ustaw”, które odbyło się 4 grudnia 2025 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrze,
- szkolenie oraz udzielanie konsultacji dotyczących obowiązków pracodawców w zakresie zatrudniania cudzoziemców podczas VII Dnia Otwartego Urzędu Pracy w PUP Tarnowskie Góry, które odbyło się 5 grudnia 2025 roku.

Webinar „Zatrudnianie cudzoziemców – aktualne przepisy po zmianie ustaw” w PUP w Zabrze.

Zorganizowano 8 stoisk i punktów konsultacyjnych w ramach wydarzeń takich jak targi pracy czy konferencje branżowe skierowane do pracodawców i cudzoziemców. Ich głównym celem było udzielanie porad prawnych, informowanie o przepisach dotyczących legalnego zatrudnienia oraz propagowanie działań prewencyjno-promocyjnych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Przykładowe inicjatywy obejmowały organizację konsultacji dotyczących legalnego zatrudniania cudzoziemców w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej, organizację punktu informacyjnego podczas Letnich Targów Pracy w Częstochowie, w którym udzielano porad m.in. z zakresu legalności

zatrudnienia oraz rozwiązywano bieżące problemy, organizację stoiska informacyjnego OIP w Katowicach podczas 19. Edycji Jesiennych Targów Pracy i Przedsiębiorczości, a także organizację spotkania konsultacyjno-informacyjnego w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Dąbrowskim Inkubatorze Przedsiębiorczości w Dąbrowie Górniczej,

W ramach realizacji tematu przeprowadzono 9 telefonicznych dyżurów eksperckich skierowanych do pracodawców oraz cudzoziemców, podczas których udzielano informacji dotyczących legalnego zatrudnienia, obowiązujących przepisów oraz nowych regulacji prawnych.

W trakcie realizacji tematu wykorzystywano materiały informacyjne Państwowej Inspekcji Pracy. Łącznie rozdysponowano 600 egzemplarzy publikacji.

Podsumowanie realizacji programu

Realizacja kampanii potwierdziła duże zapotrzebowanie na rzetelną i aktualną wiedzę z zakresu legalnego zatrudniania cudzoziemców, zwłaszcza w kontekście zmian przepisów prawa. Podejmowane inicjatywy edukacyjne i informacyjne przyczyniły się do podniesienia świadomości pracodawców, wsparcia cudzoziemców oraz wzmocnienia prewencyjnej roli Państwowej Inspekcji Pracy.

6.8. PROGRAM INFORMACYJNO-EDUKACYJNY „BUDOWA.

STOP WYPADKOM!”

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach, w ramach realizacji „Programu informacyjno-edukacyjnego „Budowa. STOP wypadkom!”, podejmowano w 2025 roku pozakontrolne działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa pracy w budownictwie. Były to działania o charakterze szkoleniowo-informacyjnym, którymi obejmowano pracodawców, przedsiębiorców, osoby kierujące pracownikami, pracowników, inwestorów, studentów i uczniów kształcących się w zawodach budowlanych, w tym branżę budowlaną zrzeszoną w różnych izbach i organizacjach.

Działania prewencyjne inicjowane były głównie przez inspektorów pracy na budowach, których kadra kierownicza zainteresowana była takimi działaniami. W ramach prowadzonych działań informacyjno-edukacyjnych na budowach nawiązywano współpracę z kierownikami budów, których zapraszano do wzięcia udziału przede wszystkim w szkoleniach. Prowadzono również spotkania z inwestorami na budowach znajdujących się na wstępnym etapie realizacji. Na łącznie przeprowadzonych 33 szkoleń, 28 szkoleń przeprowadzono na budowach, w tym 10 skierowanych było do inwestorów, którzy rozpoczynali budowę. Łącznie w szkoleniach udział wzięło 484 osób, w tym między innymi: 142 pracodawców, 197 pracowników, 35 osób reprezentujących służbę BHP. Ponadto

na 8 budowach zorganizowano punkty porad, gdzie pracownicy budowy mogli spotkać się z inspektorami pracy, wymienić poglądy, podzielić się problemami, czy też uzyskać poradę w zakresie bezpieczeństwa pracy na budowie.

Tematyka przeprowadzanych szkoleń dotyczyła przede wszystkim zasad bezpieczeństwa pracy w budownictwie, a jej uszczegółowienie zależało od rodzaju budowy, zakresu prowadzonych prac i osób uczestniczących w szkoleniu. Szkolenia dotyczyły m.in. wybranych przepisów przy pracach na wysokości, w tym podczas prac wykonywanych z rusztowań oraz drabin. Tematyką szkoleń obejmowano również zasady stosowania zbiorowych i indywidualnych środków ochrony przed upadkiem z wysokości. Podczas szkoleń inspektorzy pracy przedstawiali zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i urządzeń oraz w zakresie użytkowania instalacji elektrycznej na budowie. Pracownicy pełniący funkcję osób kierujących na budowie pracownikami zapoznawali się ponadto z zakresem odpowiedzialności wykroczeniowej, karnej i zawodowej oraz z wymogami dotyczącymi przygotowania pracowników do pracy, w tym obowiązkowych szkoleń w dziedzinie bhp oraz wpływu prawidłowo opracowanej instrukcji bezpiecznego wykonywania robót budowlanych na bezpieczeństwo pracy, jak również koordynacji robót. Łącznie z ww. programu skorzystało 791 osób.

Przykłady działań prewencyjnych na priorytetowych budowach kierowane do wykonawców robót budowlanych

Podczas XII „Tygodnia Bezpieczeństwa”, który przebiegał pod hasłem przewodnim „Bezpieczeństwo. Tu nie ma miejsca na iluzję”, inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili 13 szkoleń dla pracowników pracujących na budowach województwa śląskiego. Ponadto prowadzono codzienny dyżur telefoniczny, w czasie którego inspektorzy pracy udzielali porad eksperckich dotyczących bezpieczeństwa pracy w budownictwie. W mediach społecznościowych i na stronie internetowej OIP w Katowicach zamieszczano relacje z wydarzeń w ramach przebiegu Tygodnia Bezpieczeństwa. Współpracująca z OIP w Katowicach redakcja wkatowicach.eu towarzyszyła inspektorom pracy podczas realizacji wydarzeń, opublikowała artykuł z przebiegu tego wydarzenia wraz z relacją zamieszczoną na YouTube pod adresem: <https://youtu.be/bivFIVDhVvI>. Ponadto na stronie OIP w Katowicach oraz na platformie „X” publikowano porady prawne.

Przykładowo na budowach:

- Sądu Rejonowego oraz „Ceglana Park” w Katowicach realizowanych przez tego samego Generalnego Wykonawcę robót przeprowadzono działania prewencyjno-szkoleniowe skierowane do wszystkich świadczących prace na przedmiotowych budowach. W szkoleniu prowadzonym przez inspektora

pracy udział wzięło 20 osób. Ponadto na ww. budowach zorganizowano dla wszystkich pracowników punkt informacyjny oraz pokazy pierwszej pomocy oraz montażu rusztowań metalowych.

Budowa Sądu Rejonowego w Katowicach – szkolenie i punkt informacyjny

Budowa „Ceglana Park” - szkolenie z pierwszej pomocy oraz z montażu rusztowań

- budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Katowicach przeprowadzono szkolenie „O bezpiecznej pracy na budowie” skierowane do wszystkich osób wykonujących prace budowlane, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych. W szkoleniu udział wzięły 54 osoby. Podczas spotkania przeprowadzono również praktyczny instruktaż z zakresu bezpiecznego korzystania z drabin oraz zasad eksploatacji instalacji elektrycznej. Dodatkowo Generalny Wykonawca robót zorganizował na placu budowy szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, zwiększając tym samym świadomość pracowników w zakresie reagowania na sytuacje awaryjne. Uczestnicy mieli również możliwość skorzystania ze stoiska informacyjnego Państwowej Inspekcji Pracy, gdzie udostępniono materiały edukacyjne przeznaczone dla branży budowlanej oraz udzielano indywidualnych porad pracującym na budowie.

Szkolenie i punkt informacyjny na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Katowicach

Szkolenie z pierwszej pomocy na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Katowicach

Podsumowanie realizacji programu

Działania prewencyjne na budowach województwa śląskiego realizowane były głównie wskutek inicjatywy inspektorów pracy, często były następstwem przeprowadzonych czynności kontrolnych. W kolejnych latach należy kontynuować działania prewencyjno-edukacyjne w branży budowlanej zmierzające do podnoszenia kultury bezpieczeństwa pracy w budownictwie.

6.9. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE „EKSPOZYCJA PRACOWNIKÓW NA NIEBEZPIECZNE I SZKODLIWE DLA ZDROWIA CZYNNIKI CHEMICZNE W ŚRODOWISKU PRACY”

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował działania informacyjno-edukacyjne w ramach tematu „Ekspozycja pracowników na niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia czynniki chemiczne w środowisku pracy”. Program miał na celu wsparcie pracodawców, służb BHP oraz pracowników w identyfikacji, ocenie i ograniczaniu ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na substancje chemiczne, w tym czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne. Celem programu było promowanie zasad bezpiecznego postępowania z substancjami i mieszaninami chemicznymi na etapach ich stosowania i magazynowania, a także upowszechnianie wiedzy dotyczącej obowiązków pracodawców w zakresie ochrony zdrowia pracowników.

Realizacja programu

Realizację działań informacyjno-edukacyjnych rozpoczęto od opublikowania zaproszenia do udziału w programie na stronie internetowej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach oraz w mediach społecznościowych. OIP w Katowicach zaprosił do udziału w programie poprzez szkolenia stacjonarne, konsultacje eksperckie oraz udostępnienie materiałów edukacyjnych.

W dniu 6 lutego 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował stoisko informacyjno-promocyjne podczas konferencji „Dofinansowanie dla Startupów i Małych i Średnich Przedsiębiorstw” w Pszczynie. Na stoisku dystrybuowano materiały edukacyjne dotyczące zagrożeń chemicznych oraz udzielano informacji o dostępnych działaniach prewencyjnych w ramach programu.

W dniu 13 lutego 2025 r. na stronie internetowej OIP w Katowicach opublikowano artykuł zachęcający do zapoznania się z broszurą „Chemia dla rolników”. Publikacja miała na celu zwiększenie świadomości zagrożeń chemicznych w rolnictwie oraz promowanie bezpiecznych zasad pracy z chemikaliami stosowanymi w gospodarstwach rolnych.

W dniach 4–5 marca 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach uczestniczył w 21. Międzynarodowych Targach BHP w MCK w Katowicach, organizując stoisko informacyjno-promocyjne. W ramach wydarzenia promowano programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy oraz dystrybuowano materiały dotyczące bezpiecznego postępowania z substancjami chemicznymi.

W siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach 16 kwietnia 2025 r. odbyło się szkolenie dla pracodawców z województwa śląskiego na temat ekspozycji pracowników na niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia czynniki chemiczne.

Podczas spotkania inspektor pracy omówiła obowiązki pracodawców wynikające z przepisów prawa pracy, w szczególności w sytuacjach, gdy w środowisku pracy występują chemiczne czynniki niebezpieczne, w tym substancje rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne. Uczestnikom przedstawiono m.in. zasady typowania chemicznych czynników niebezpiecznych obecnych w środowisku pracy, sposób identyfikacji czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych, wymagania dotyczące prowadzenia dokumentacji z zakresu bhp w związku ze stosowaniem ww. czynników, obowiązki pracodawców w zakresie wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych. Uczestnicy otrzymali również materiały wydawnicze przygotowane przez Państwową Inspekcję Pracy, wspierające wdrażanie dobrych praktyk w codziennym funkcjonowaniu zakładów pracy.

Szkolenie dla pracodawców w siedzibie OIP w Katowicach

W ramach obchodów Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy 28 kwietnia 2025 r., przed siedzibą OIP w Katowicach zorganizowano stoisko informacyjne. Uczestnikom wydarzenia udostępniono materiały edukacyjne oraz informacje dotyczące szkoleń i działań prewencyjnych związanych z bezpieczną pracą z chemikaliami.

W dniu 23 maja 2025 r. zorganizowano stoisko informacyjne w Narodowym Instytucie Onkologii w Gliwicach w ramach programu dotyczącego ekspozycji na czynniki chemiczne. Odwiedzający mogli skorzystać z konsultacji prawnych oraz otrzymać materiały edukacyjne poświęcone zagrożeniom chemicznym w środowisku pracy. Podobne stoisko informacyjne zostało zorganizowane 26 maja 2025 r. w Centrum Zdrowia w Mikołowie. Uczestnikom udzielano porad prawnych oraz udostępniano wydawnictwa tematyczne wspierające bezpieczne stosowanie substancji chemicznych.

W dniu 6 czerwca 2025 r. opublikowano na stronie internetowej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach materiał zachęcający do zapoznania się z wydawnictwem „Cytostatyki – ekspozycja zawodowa personelu podmiotów leczniczych”. Publikacja zwracała uwagę na zagrożenia związane z pracą z cytostatykami oraz obowiązki pracodawców w zakresie organizacji bezpiecznych warunków pracy.

Na stronie internetowej OIP w Katowicach 9 lipca 2025 r. zamieszczono informację promującą film edukacyjny „Napo w krainie niebezpiecznych substancji”. Materiał multimedialny w przystępnej formie przedstawiał zagrożenia chemiczne oraz zasady bezpiecznego postępowania z substancjami niebezpiecznymi w miejscu pracy.

14 sierpnia 2025 r. Okręgowy inspektorat Pracy w Katowicach uruchomił bezpłatną infolinię. Zainteresowane osoby miały możliwość skorzystania z telefonicznego dyżuru eksperckiego i porad specjalisty w zakresie programu PIP „Ekspozycja pracowników na niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia czynniki chemiczne”. Dyżur miał na celu wsparcie pracodawców i pracowników w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem pracy, a także promowanie kultury bezpieczeństwa w miejscach pracy, gdzie występuje narażenie na czynniki chemiczne.

Grafika z zaproszeniem do skorzystania z dyżuru telefonicznego

Podsumowanie realizacji programu

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach kontynuował realizację działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących ekspozycji pracowników na niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia czynniki chemiczne. Zrealizowane inicjatywy, obejmujące zarówno szkolenie stacjonarne, wydawnictwa tematyczne, publikacje internetowe, konsultacje specjalistyczne, jak i działania informacyjne prowadzone bezpośrednio wśród pracowników, znacząco przyczyniły się do upowszechniania wiedzy dotyczącej zagrożeń chemicznych oraz zasad bezpiecznego obchodzenia się z niebezpiecznymi substancjami.

Szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia związane z substancjami o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznymi, w tym cytostatykami wykorzystywanymi w leczeniu oraz środkami chemicznymi stosowanymi w rolnictwie i przemyśle. Podkreślano znaczenie prawidłowej organizacji pracy, stosowania środków ochrony indywidualnej, czytania dokumentacji technicznej, a także rzetelnej oceny ryzyka zawodowego. Odbiorcy chętnie korzystali z materiałów multimedialnych i edukacyjnych, szczególnie z broszur przygotowanych z myślą

o użytkownikach, którzy na co dzień pracują z chemikaliami.

Realizacja działań w 2025 roku potwierdziła, że zagadnienia związane z działaniem substancji chemicznych nadal stanowią ważny obszar zainteresowania pracodawców, służb BHP oraz pracowników, a potrzeba dostępu do rzetelnych i przystępnie podanych informacji w tym zakresie sukcesywnie rośnie.

Mając na uwadze zmieniające się technologie, nowe substancje wprowadzane do obrotu oraz rosnące wymagania prawne, uzasadnione jest rozwijanie programów szkoleniowych, publikacji edukacyjnych oraz kampanii informacyjnych.

6.10. KAMPANIA POPULARYZUJĄCA NAJNOWSZE ROZWIĄZANIA PRAWA PRACY DOTYCZĄCE RODZICIELSTWA

W roku 2025 Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach prowadził kampanię informacyjno-edukacyjną, której celem było podniesienie świadomości pracowników-rodziców oraz pracodawców w zakresie przysługujących uprawnień rodzicielskich wynikających z nowelizacji Kodeksu pracy z dnia 26 kwietnia 2023 r. oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158. W ramach realizacji kampanii podjęto takie działania jak dyżury telefoniczne, szkolenia online, porady udzielane w bezpośrednim kontakcie oraz działania informacyjne.

Realizacja programu

W ramach kampanii zorganizowano dyżury telefoniczne, które odbywały się: 28 maja, 29 lipca, 27 sierpnia, 11 września oraz 25 września 2025 r. W trakcie dyżurów specjalista Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielał pracownikom-rodzicom oraz pracodawcom szczegółowych informacji dotyczących m.in. urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego i wychowawczego oraz innych uprawnień przysługujących rodzicom w myśl obowiązujących przepisów prawa pracy. Dzięki temu uczestnicy mogli uzyskać rzetelną i natychmiastową informację prawną w przystępnej formie, co zwiększało skuteczność edukacyjną kampanii.

Obok dyżurów telefonicznych, w ramach kampanii prowadzono również szkolenia online pod tytułem „Rodzic w pracy – nowe uprawnienia rodzicielskie”, które odbyły się 30 maja i 30 października 2025 r. Szkolenia były skierowane zarówno do pracowników-rodziców, jak i pracodawców, a wzięło w nich udział niemal 100 osób. Specjalista omawiał w ich trakcie najnowsze regulacje dotyczące urlopu macierzyńskiego, w tym nowego urlopu dla rodziców wcześniaków, urlopu rodzicielskiego oraz dodatkowego urlopu rodzicielskiego, a także uprawnienia rodziców dzieci do lat 8 i kwestie elastycznej organizacji pracy. Uczestnicy szkolenia otrzymali zarówno wiedzę teoretyczną,

jak i praktyczne wskazówki umożliwiające stosowanie przepisów w codziennej działalności zawodowej.

Zdjęcie ze szkolenia online pod tytułem „Rodzic w pracy – nowe uprawnienia rodzicielskie”

Działania kampanii obejmowały również spotkania i porady udzielane w formie bezpośredniego kontaktu. W dniu 13 sierpnia 2025 r. w Parku Śląskim w Chorzowie przygotowano stoisko informacyjno-promocyjne dotyczące uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem w ramach akcji „Kultura bezpieczeństwa”, podczas którego specjalista udzielał porad prawnych dotyczących zasad zawierania umów o pracę, udzielania urlopów, wypłacania wynagrodzeń oraz uprawnień rodzicielskich. Odwiedzający otrzymywali także bezpłatne materiały edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy, co pozwalało na pogłębienie wiedzy w sposób trwały i praktyczny.

Stoisko informacyjno-promocyjne OIP w Katowicach

Osobiste porady prawne w zakresie uprawnień rodzicielskich udzielano również w dniach 19 września oraz 5 listopada 2025 r. przy okazji szkoleń dla pracowników Politechniki Śląskiej

poświęconych radzeniu sobie ze stresem i przeciwdziałaniu mobbingowi w miejscu pracy. W tym czasie Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował na Politechnice Śląskiej stoisko informacyjne, na którym specjalista udzielał porad prawnych oraz popularyzował temat związany z uprawnieniami rodzicielskimi wynikającymi z Kodeksu pracy. Uczestnicy szkoleń otrzymywali również materiały wydawnicze opracowane w tym zakresie.

Istotnym elementem kampanii była również edukacja online poprzez udostępnienie broszury „Uprawnienia rodzicielskie pracujących ojców” na stronie internetowej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Publikacja w sposób przystępny przedstawiała prawa ojców w zakresie urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego i wychowawczego, a także dodatkowe uprawnienia, takie jak elastyczna organizacja czasu pracy czy ochrona przed zwolnieniem. Broszura zawierała również praktyczne przykłady ułatwiające interpretację przepisów oraz ich zastosowanie w codziennej działalności zawodowej.

Podsumowanie realizacji programu

Przeprowadzone działania – obejmujące dyżury telefoniczne, szkolenia online, porady udzielane w formie bezpośredniej oraz materiały edukacyjne – pozwoliły na pełne osiągnięcie celów kampanii, wspierając pracowników-rodziców i pracodawców w prawidłowym korzystaniu z przysługujących uprawnień oraz promując dobre praktyki w zakresie godzenia obowiązków zawodowych z obowiązkami rodzicielskimi. Wszystkie założone cele kampanii, obejmujące zwiększenie świadomości, edukację w zakresie prawa pracy dotyczącego rodzicielstwa oraz promocję aktywnego korzystania z przysługujących uprawnień, zostały w pełni zrealizowane.

6.11. ŚLĄSKA RADA DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA PRACY PRZY OKRĘGOWYM INSPEKTORZE PRACY W KATOWICACH

Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy powołana została z inicjatywy Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach i jest organem opiniodawczo-doradczym działającym przy Okręgowym Inspektorze pracy w Katowicach, a jej głównym celem jest podejmowanie działań zmierzających do minimalizowania zagrożeń występujących w środowisku pracy na terenie województwa śląskiego. Załoženiami Rady są działania prewencyjne oraz dialog oparty na współpracy z członkami Rady. Kadencja Rady trwa dwa lata.

W dniu 29 kwietnia 2025 r., z okazji Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy, odbyło się posiedzenie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy działającej przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach. Spotkanie zorganizowane w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach dotyczyło kwestii

związanych z bezpieczeństwem pracy w województwie śląskim. Na wstępie posiedzenia Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wręczył powołanie w skład Rady nowym członkom. Zostali nimi: dr hab. inż. Jarosław Brodny – prof. Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Wydział Organizacji i Zarządzania, dr inż. Rafał Hrynyk – Przewodniczący Platformy ds. Promocji Bezpieczeństwa i Zdrowia Pracy Pracodawcy RP, członek Rady Ochrony Pracy.

Posiedzenie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron zaprezentował zebranim informację na temat działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w roku 2024. Przedstawił dane dotyczące działań nadzorczo-kontrolnych oraz ich następstw w postaci podjętych decyzji i nałożonych sankcji, jak również statystyki związane z wypadkami przy pracy. Przekazano też informacje dotyczące poradnictwa i działań prewencyjnych, przeprowadzonych konkursów i konferencji zorganizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

Przewodniczący Rady omówił Śląską Strategię Ograniczania Wypadków przy Pracy – nowy projekt realizowany przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, zainicjowany z myślą o zintensyfikowaniu działań na rzecz ograniczania zdarzeń wypadkowych i tym samym poprawy bezpieczeństwa w zakładach pracy województwa śląskiego. Zebrani poznali cele Strategii, terytorialny i branżowy obszar jej oddziaływania, grupy docelowe oraz zaplanowane działania prewencyjne i promocyjne. Wspomniano o Akademii Dobrych Praktyk – cyklu spotkań dla służb bhp i pracodawców w ramach realizacji Strategii.

Posiedzenie zwieńczyła dyskusja. Członkowie Rady wyrazili uznanie dla podjętej inicjatywy i zgodnie podkreślali, że wdrożenie Strategii oraz wszystkie inne działania podejmowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach świadczą o tym, że zadaniem inspekcji pracy nie jest jedynie

kontrola zakładów pracy. Doceniono to, że najsilniejszy nacisk kładziony jest na wspieranie, doradztwo oraz pomoc pracodawcom, jak i pracownikom w działaniu w zgodzie z prawem i z troską o bezpieczeństwo pracy.

W opinii członków Rady przedsięwzięcia o charakterze prewencyjno-promocyjnym i popularyzacja właściwych postaw mają znacznie silniejszą moc oddziaływania na świadomość społeczną niż działania nadzorcze i nakładanie sankcji.

Posiedzenie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy

Uczestnicy posiedzenia przedstawili propozycje włączenia się reprezentowanych przez nich instytucji w realizację Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy, wymienili się też pomysłami i dobrymi praktykami w już podjętych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy.

W dniu 27 listopada 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach odbyło się drugie posiedzenie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy.

II posiedzenie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy

Część merytoryczną spotkania rozpoczęła starszy inspektor pracy – specjalista Anna Kołodziej, przedstawiając prezentację nt. problematyki umów cywilnoprawnych. Inspektor pracy omówiła kluczowe zagadnienia dotyczące zasad zatrudniania oraz stosowania umów cywilnoprawnych,

przypominając podstawy prawne i wskazując na najczęściej występujące nieprawidłowości, a także przedstawiła dane kontrolne Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach obrazujące skalę i charakter stwierdzanych nieprawidłowości. Oprócz działalności kontrolnej Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach prowadzi również działania promocyjne i prewencyjne mające na celu podnoszenie świadomości prawnej pracowników i pracodawców oraz zapobieganie naruszeniom przepisów prawa pracy. Dzięki intensywnej działalności kontrolnej i prewencyjnej Okręg w Katowicach wzmacnia ochronę pracowników i promuje prawidłowe standardy zatrudnienia na terenie województwa śląskiego.

Po prezentacji dyskusję rozpoczął dr inż. Rafał Hrynyk – przewodniczący Platformy ds. Promocji Bezpieczeństwa i Zdrowia Pracy Pracodawcy RP, członek Rady Ochrony Pracy, przedstawiając informacje dotyczące robotyzacji, cyfryzacji, nowych technologii oraz zastosowania sztucznej inteligencji w środowisku pracy. Członkowie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy rozmawiali na tematy związane z rozwiązaniami cyfrowymi i rozwojem nowych technologii na rynku chińskim w porównaniu z rynkiem europejskim, odpowiedzialnością prawną za błędy sztucznej inteligencji, zmianami ustawy o PIP i nadaniu nowych uprawnień inspektorom pracy oraz o zagrożeniach z tego płynących, a także ze zmianami w przepisach dot. umów cywilno-prawnych.

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach zaprosił członków Rady do włączenia się w działania promocyjno-prewencyjne w 2026 r., w tym organizację konferencji oraz wyjazdowego posiedzenia Rady.

6.12. ŚLĄSKA RADA DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA PRACY W BUDOWNICTWIE PRZY OKRĘGOWYM INSPEKTORZE PRACY W KATOWICACH

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach powołana została Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym, której zadaniem jest inicjowanie przedsięwzięć w sprawach dotyczących ochrony pracy w budownictwie oraz współpraca z zainteresowanymi tą problematyką organami, urzędami, instytucjami i organizacjami, w tym podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa pracy.

W dniu 29 października 2025 r. w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach odbyło się posiedzenie Śląskiej Rady do spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Na wstępie posiedzenia Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wręczył powołanie w skład Rady nowemu członkowi – prof. dr hab. inż. Barbarze Klemczak, Dziekan Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Podczas spotkania nadinspektor pracy Marek Dudek z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przedstawił podsumowanie kontroli przeprowadzonych na budowach w województwie śląskim w okresie od stycznia do września 2025 r. Najczęściej występujące nieprawidłowości związane były z eksploatacją rusztowań elewacyjnych i kolumnowych; eksploatacją urządzeń i instalacji elektrycznych, w tym m.in. brakiem zabezpieczenia przewodów elektrycznych przed uszkodzeniami mechanicznymi; nieprawidłowościami podczas wykonywania prac na wysokości, w tym m.in. brakiem balustrad ochronnych oraz brakiem wyposażenia lub niestosowaniem przez pracowników środków ochrony indywidualnej; niewłaściwym zabezpieczeniem robót ziemnych, w tym m.in. niewłaściwym zabezpieczeniem ścian wykopów przed możliwością osunięcia gruntu do ich wnętrza; brakiem zaplecza higieniczno-sanitarnego dla pracowników.

Posiedzenie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie

Podczas posiedzenia poruszono tematykę dotychczasowych działań w budownictwie realizowanych na terenie województwa śląskiego oraz zwrócono uwagę na powtarzające się problemy, które występują w branży budowlanej. W opinii członków Rady przedsięwzięcia o charakterze prewencyjno-promocyjnym i popularyzacja właściwych postaw mają znacznie silniejszą moc oddziaływania na świadomość społeczną niż działania nadzorcze i nakładanie sankcji. Szczególnie istotne jest podniesienie świadomości inwestorów, bo to od nich w głównej mierze zależy bezpieczeństwo pracy na budowach. Ważna jest również edukacja młodych ludzi – uczniów i studentów, którzy za kilka lat wejdą na rynek pracy.

Uczestnicy posiedzenia przedstawili propozycje włączenia się reprezentowanych przez nich instytucji w realizację działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa pracy na budowach, wymienili się też pomysłami i dobrymi praktykami w już podjętych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy.

6.13. ŚLĄSKA RADA DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA PRACY W ROLNICTWIE PRZY OKRĘGOWYM INSPEKTORZE PRACY W KATOWICACH

Istotnym wydarzeniem w 2025 roku było powołanie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach. Celem Rady jest inicjowanie i wspieranie działań poprawiających warunki pracy w rolnictwie indywidualnym, analiza zagrożeń i wypadkowości, inspirowanie kampanii edukacyjnych oraz promowanie dobrych praktyk. Inauguracyjne posiedzenie Rady odbyło się 19 listopada 2025 r. i zgromadziło przedstawicieli kluczowych instytucji działających na rzecz rolnictwa i bezpieczeństwa pracy.

Inauguracyjne posiedzenie Rady w siedzibie OIP w Katowicach

Wydarzenie otworzyło nowy etap współpracy regionalnych instytucji działających na rzecz poprawy warunków pracy i ograniczenia liczby wypadków w rolnictwie indywidualnym. Podczas spotkania Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wręczył akty powołania członkom nowo utworzonej Rady, wśród których znaleźli się przedstawiciele najważniejszych instytucji rolniczych regionu.

Po części inauguracyjnej przedstawiono prezentację sporządzoną przez nadinspektora pracy Katarzynę Krzyżanowską pt. „Wybrane działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie indywidualnym”, po której nastąpiła dyskusja dotycząca priorytetowych kierunków działań Rady. Uczestnicy dzielili się doświadczeniami, obserwacjami oraz propozycjami projektów, które mogą przyczynić się do podniesienia świadomości w zakresie BHP.

6.14. KONFERENCJA O RELACJACH INTERPERSONALNYCH W OCHRONIE ZDROWIA

W dniu 11 lutego 2025 r. w Domu Lekarza w Katowicach odbyła się konferencja pt. „Relacje interpersonalne w Ochronie Zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem mobbingu – ujęcie interdyscyplinarne” zorganizowana przez Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych wraz z Okręgową Radą Pielęgniarek i Położnych w Katowicach. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach był partnerem wydarzenia.

Zdjęcie z konferencji o relacjach interpersonalnych w ochronie zdrowia

W spotkaniu uczestniczył Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron. W czasie konferencji nadinspektor pracy Iwona Nowak z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wygłosiła prelekcję pt. „Mobbing, dyskryminacja – zjawiska niepożądane w środowisku pracy”. Zebrani wysłuchali także referatów dotyczących charakterystyki mobbingu, wyników badań prowadzonych nad tym zjawiskiem, prawnych aspektów mobbingu w wykonywaniu zawodów medycznych, jak również zapoznali się z dobrymi praktykami w zwalczaniu dyskryminacji pracowniczej na przykładach z zagranicy.

6.15. KONFERENCJA „BEZPIECZEŃSTWO PRACY A INNOWACYJNE TECHNOLOGIE W PRZEMYŚLE”

W dniu 5 marca 2025 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbyła się ogólnopolska konferencja „Bezpieczeństwo pracy a innowacyjne technologie w przemyśle” zorganizowana przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

Konferencję otworzył Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron. „Nowoczesne, szybko rozwijające się technologie z jednej strony usprawniają produkcję i eliminują zagrożenia. Z drugiej strony mogą też stwarzać nowe ryzyka, stąd konieczność zapewnienia w zakładach pracy odpowiednich systemów szkoleń oraz dostosowywanie regulacji prawnych i organizacyjnych do nowych potrzeb. Chciałbym zwrócić uwagę na psychofizyczny aspekt pracy jako kolejny obszar pojawiających się zagrożeń dla pracowników. Musimy pamiętać, że praca będzie tak bezpieczna jak wszystkie zidentyfikowane zagrożenia. Stanowi to wyzwanie dla Państwowej Inspekcji Pracy. Mam nadzieję, że dzisiejsza konferencja pozwoli nam poznać i oswoić nowe zjawiska w technologii pracy” – mówił Piotr Kalbron.

Otwarcie konferencji przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach

W pierwszej części zebrani wysłuchali referatów związanych z tematyką konferencji. Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki w swoim wystąpieniu przedstawił obecną sytuację i aktualne trendy na rynku pracy. Z przeprowadzonych przez PIP kontroli wynika, że robotyzacja i automatyzacja produkcji dotyczy w głównej mierze dużych przedsiębiorstw. Małe podmioty, które dominują w Polsce, nie inwestują w robotyzację i unowocześnianie parku maszynowego ze względu na wciąż wysokie koszty wdrażania nowych technologii. „Pojawią się nowe zawody, głównie związane ze zmieniającą się strukturą demograficzną, czyli starzenie się społeczeństwa. Nie wszystko da się jednak zastąpić algorytmem, nie jesteśmy również w stanie rozpoznać części zagrożeń. Zmiany modeli pracy będą wymagały zmiany podejścia. Dla Państwowej Inspekcji Pracy oznacza to na przykład konieczność wpisania zagrożeń psychospołecznych do definicji środowiska pracy” – mówił minister Marcin Stanecki.

Nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Jacek Czech przedstawił zastosowanie robotyki przemysłowej w procesach produkcyjnych w branży automotive. Dr hab. inż. Andrzej Loska z Politechniki Śląskiej w Gliwicach zaprezentował Centrum Testowania Technologii

Przemysłu 4.0 stworzone z myślą o bezpieczeństwie pracy przy maszynach. Wykorzystanie nowoczesnych technologii do analizy zachowań pracowników i poprawy bezpieczeństwa pracy omówił radca prawny Rafał Kolano.

Podczas panelu dyskusyjnego eksperci analizowali między innymi takie zagadnienia jak technologie przemysłu 4.0 w BHP, zarządzanie ryzykiem w dobie cyfryzacji, rola sztucznej inteligencji w prognozowaniu i zapobieganiu wypadkom przy pracy czy cyfrowe narzędzia monitorowania zgodności z normami BHP. W debacie moderowanej przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach Piotra Kalbrona udział wzięli: Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki, dr hab. Marcin Lis z Akademii WSB, dr inż. Artur Pollak, prezes Zarządu APA Group sp. z o.o., Wiktor Pawlik, Prezydent RIPH w Gliwicach oraz Grzegorz Ochman, dyrektor biura BHP w PGG SA.

Uczestnicy panelu dyskusyjnego podczas konferencji

Dzięki współpracy z Polską Grupą Górniczą SA uczestnicy mieli okazję poznać innowacyjną technologię wirtualnej rzeczywistości VR i doświadczyć symulacji pożaru i gaszenia wybuchu.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przygotował stoisko informacyjno-promocyjne, które odwiedził również Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki. Goście targów mogli uzyskać poradę prawną, zapoznać się z ofertą Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w zakresie doradztwa, szkoleń, wsparcia pracowników i pracodawców, programów edukacyjnych i prewencyjnych, a także otrzymać bezpłatne materiały wydawnicze PIP.

Stoisko OIP w Katowicach podczas Targów BHP

Konferencja była wydarzeniem towarzyszącym 21. Międzynarodowych Targów Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej BHP 2025 odbywających się w dniach 4-5 marca 2025 r. Targi były okazją do zapoznania się z nowościami i osiągnięciami firm z branży bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. To również źródło informacji o najnowszych technologiach i produktach oraz aktualnej sytuacji na rynku. Wydarzenie było skierowane do pracowników służb BHP, specjalistów, handlowców czy właścicieli przedsiębiorstw oraz wszystkich zainteresowanych tematyką bezpieczeństwa w środowisku pracy.

Gościem wydarzenia był Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki. Obecni byli także wojewoda śląski Marek Wójcik oraz prezydent Katowic Marcin Krupa. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele świata nauki, biznesu, instytucji związanych z bezpieczeństwem pracy, organizacji pracowniczych i związkowych, samorządowcy oraz uczniowie szkół branżowych.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: TVP3 Katowice, Radio Katowice, Radio eM, Tygodnik „Solidarność”, Tysol.pl i ŚląskiBiznes.pl.

6.16. KONFERENCJA „PRZECIWDZIAŁANIE MOBBINGOWI W ŚRODOWISKU PRACY”

W dniu 20 maja 2025 r. w siedzibie Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się ogólnopolska konferencja „Przeciwdziałanie mobbingowi w środowisku pracy” zorganizowana przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach we współpracy z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach.

Konferencja została zorganizowana w ramach Ogólnopolskiego Cyklu Konferencji Państwowej Inspekcji Pracy pod patronatem honorowym Wicemarszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Moniki Wielichowskiej oraz Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk.

Grafiki popularyzujące organizację konferencji nt. mobbingu

Udział w wydarzeniu wzięli m.in. Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki oraz Dziekan Wydziału Prawa i Administracji dr hab. Witold Kurowski, prof. UŚ. Obecni byli także przedstawiciele administracji publicznej, sądów, służby więziennej, urzędów skarbowych, przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, powiatowych urzędów pracy, związków zawodowych, organizacji pracodawców, uczelni wyższych i organizacji studenckich, jak również członkowie dwóch rad działających w przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach: Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy oraz Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Zdjęcie z konferencji na temat mobbingu

Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki w swoim wystąpieniu przedstawił obecną sytuację i statystyki związane z problematyką mobbingu. Moderował panel dyskusyjny „Mobbing. Istota zjawiska, pojęcie prawne, ochrona danych osobowych”, w czasie którego omawiano m.in. propozycje zmian definicji mobbingu oraz kwestie ochrony danych osobowych.

Wystąpienie Głównego Inspektora Pracy podczas konferencji

Podczas drugiego panelu dyskusyjnego eksperci analizowali zagrożenia psychospołeczne w środowisku pracy oraz sposoby przeciwdziałania i reagowania w praktyce na to zjawisko. Dyskutanci podjęli próbę odpowiedzi na pytanie, czy w środowisku akademickim występuje mobbing i jakie wnioski można wyciągnąć z orzecznictwa komisji dyscyplinarnych działających w strukturach szkolnictwa wyższego.

Mobbing z perspektywy pracodawców i związków zawodowych był głównym tematem kolejnego spotkania, w którym, prócz naukowców, wzięli udział przedstawiciele organizacji związkowych i zakładów pracy. Dzielili się oni swoimi doświadczeniami wynikającymi z praktycznego rozwiązywania sporów w ich środowiskach pracy.

Konferencję zwieńczył panel studencki, w czasie którego skupiono się na zjawisku mobbingu z perspektywy osób wchodzących na rynek pracy. Dyskutowano m.in. o prewencyjnych zadaniach Państwowej Inspekcji Pracy i organizacji związkowych, a także o zakresie odpowiedzialności pracodawców w tym zakresie w świetle najnowszych przepisów.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przygotował stoisko informacyjno-promocyjne, na którym uczestnicy konferencji mogli uzyskać poradę prawną, zapoznać się z ofertą Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w zakresie doradztwa, szkoleń, wsparcia pracowników i pracodawców, programów edukacyjnych i prewencyjnych, a także otrzymać bezpłatne materiały wydawnicze PIP.

Organizacja stoiska podczas targów

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: TVP3 Katowice, Radio Katowice, Radio eM, Tygodnik „Solidarność” oraz portale: wkatowicach.eu i tysol.pl.

6.17. KONFERENCJA „PROBLEMY BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA W POLSKIM GÓRNICTWIE”

W dniach 20-21 maja 2025 r. w Wiśle odbyła się XXV konferencja „Problemy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w polskim górnictwie” zorganizowana przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa przy współudziale Wyższego Urzędu Górniczego oraz Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach był partnerem wydarzenia. W konferencji uczestniczył Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki oraz Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron.

Konferencja - Problemy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w polskim górnictwie

W pierwszym dniu sympozjum Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki oraz Prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa podpisali porozumienie w sprawie zasad współdziałania Państwowej Inspekcji Pracy z organami nadzoru górniczego.

Głównym założeniem zawartej umowy jest stałe współdziałanie na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy w górnictwie, wymiana doświadczeń oraz promocja dobrych praktyk. W trakcie konferencji Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował stoisko informacyjno-promocyjne, na którym inspektorzy pracy udzielali gościom wydarzenia porad prawnych. Uczestnicy konferencji mogli także zapoznać się z ofertą Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w zakresie doradztwa, szkoleń, wsparcia pracowników i pracodawców, programów edukacyjnych i prewencyjnych, a także otrzymać bezpłatne materiały wydawnicze PIP.

Wydarzenie było kontynuacją rozpoczętego w 1999 r. cyklu konferencji pt. „Problemy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w polskim górnictwie”. Celem przedsięwzięcia było podejmowanie działań zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników oraz zmniejszenia uciążliwości środowiska pracy w zakładach górniczych.

Do udziału zaproszono przedstawicieli wszystkich rodzajów górnictwa. Referaty wygłosili eksperci i specjaliści w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zwalczania zagrożeń występujących w przemyśle wydobywczym, m.in. przedstawiciele Wyższego Urzędu Górniczego, Głównego Instytutu Górnictwa – PIB, Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechniki Śląskiej, Politechniki Wrocławskiej, Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego SA oraz przedsiębiorców. Prelegenci zaprezentowali oryginalne rozwiązania problemów dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w górnictwie, górniczych zagrożeń naturalnych i technicznych, bezpieczeństwa powszechnego, nowoczesnych rozwiązań w zakresie maszyn i urządzeń górniczych, kwalifikacji i kształcenia kadr w przemyśle wydobywczym. Przedstawiono zagadnienia związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem jako zadaniem wielowymiarowym stawianym przed pracodawcami, jednostkami naukowymi i organizacjami społecznymi.

6.18. KONFERENCJE, W KTÓRYCH UCZESTNICZYLI PRZEDSTAWICIELE OIP W KATOWICACH

W dniu 18 lipca 2025 r. nadinspektor pracy Dariusz Natkaniec z Sekcji Legalności Zatrudnienia OIP w Katowicach wystąpił jako prelegent podczas konferencji online pt. „Między przepisami a praktyką – legalizacja pobytu i zatrudnianie cudzoziemców spoza Unii Europejskiej”. Wydarzenie zorganizowane przez Wydział Spraw Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach

było skierowane do pracodawców i agencji pracy zatrudniających cudzoziemców spoza Unii Europejskiej.

Konferencja miała na celu omówienie najnowszych zmian legislacyjnych oraz wyzwań praktycznych, jakie stoją przed podmiotami zatrudniającymi obywateli państw trzecich. Nadinspektor pracy w swoim wystąpieniu omówił m.in. zagadnienia związane z kontrolą legalności zatrudniania cudzoziemców oraz najczęściej identyfikowane nieprawidłowości w tym obszarze.

Konferencja „Między przepisami a praktyką – legalizacja pobytu i zatrudnianie cudzoziemców spoza Unii Europejskiej”

Do udziału w konferencji zaproszono również przedstawicieli Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach, Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie i Straży Granicznej.

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w konferencji Business in Silesia #20 „Zastosowanie AI w Biznesie – jak AI zmienia rynek pracy”, która odbyła się 25 lipca 2025 r. w Centrum Aktywności w Mikołowie.

Konferencja poświęcona była poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie, co AI oznacza dla przyszłości zatrudnienia oraz jak wdrażać najnowsze technologie w codziennej działalności zakładów pracy. Uczestnicy mogli zyskać praktyczną wiedzę o przyszłości rynku pracy, jak również inspiracje do wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie rozwoju firmy.

Jednym z ekspertów sympozjum był specjalista z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach starszy inspektor pracy – główny specjalista Jarosław Krzywański. W swoim wystąpieniu pt. „Sztuczna inteligencja w transformacji procesów biznesowych i rynku pracy” przedstawił, w jaki

sposób sztuczna inteligencja przekształca biznes i globalny rynek pracy, a także wskazał kluczowe zastosowania technologii wpływające na rynek pracy, zmiany w strukturze zatrudnienia, kompetencje przyszłości oraz ich etyczne, społeczne i ekonomiczne konsekwencje. Sztuczna inteligencja staje się kluczowym czynnikiem wzrostu w przedsiębiorstwach każdej branży, dlatego że ma potencjał automatyzacji wielu z dzisiejszych zadań, likwidując role rutynowe, ale jednocześnie generuje zapotrzebowanie na nowe kompetencje. Prowadzi to do konkluzji, że w dłuższej perspektywie czasowej może powstać więcej miejsc pracy, lecz struktura zatrudnienia może ulec silnej polaryzacji.

Organizatorem wydarzenia było Centrum Aktywności w Mikołowie oraz Zarząd Związku Przedsiębiorców i Pracodawców ŚLĄSK. Konferencja została objęta patronatem honorowym Marszałka Województwa Śląskiego.

W dniu 24 października 2025 r. nadinspektor pracy Jacek Czech uczestniczył w konferencji nt. „Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracujących w branży odnawialnych źródeł energii”. W ramach referatów wygłoszonych w toku konferencji omówiono zagadnienia ekonomiczne związane z budową oraz wprowadzaniem do eksploatacji źródeł OZE. W ocenie inspektora pracy bardzo ważne merytorycznie były referaty dotyczące wymagań bezpieczeństwa związanych z wykonywaniem prac eksploatacyjnych w turbinach wiatrowych „OFF SHORE” budowanych w pasie strefy ekonomicznej Polski.

Podczas konferencji nadinspektor pracy wygłosił referat pt. „Odnawialne źródła energii – farmy fotowoltaiczne i wiatrowe – zasady eksploatacji oraz organizacji prac”. W związku z wygłoszonym referatem uczestnicy konferencji z sektora wytwarzania energii OZE zadali szereg pytań o wymagania formalne dotyczące zasad eksploatacji turbin wiatrowych na morzu.

6.19. PROJEKT INFORMACYJNY „PIERWSZA PRACA – PIERWSZY KROK”

W 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował autorski projekt edukacyjny „Pierwsza praca – pierwszy krok” skierowany do uczniów i studentów planujących podjęcie pierwszego zatrudnienia. Projekt, będący już piątą edycją przedsięwzięcia, uzupełniał program „Kultura bezpieczeństwa” Państwowej Inspekcji Pracy, dostarczając młodzieży wiedzy niezbędnej do bezpiecznego i zgodnego z przepisami wykonywania obowiązków zawodowych. Celem projektu była popularyzacja przepisów dotyczących pracy sezonowej, zatrudnienia młodocianych, legalności zatrudnienia, zawierania umów o pracę i cywilnoprawnych oraz regulacji dotyczących wynagrodzenia.

Realizacja projektu

Większość działań realizowano w okresie letnim, gdy młodzi ludzie podejmują prace sezonowe, a absolwenci przygotowują się do pierwszej pracy. Najskuteczniejszą formą dotarcia do młodzieży

okazały się stoiska informacyjno-promocyjne. W 2025 r. stoisko OIP w Katowicach pojawiło się w nowych lokalizacjach, m.in. w Piekarach Śląskich, Rudzie Śląskiej, Wodzisławiu Śląskim i Żywcu, przy wydarzeniach plenerowych organizowanych przez samorządy lub instytucje kultury.

Grafika promująca projekt „Pierwsza praca - pierwszy krok”

Stoiska funkcjonowały w następujących miejscach i terminach roku 2025:

- 12 czerwca – Piekary Śląskie (Piknik Bezpieczeństwa, Finał Wojewódzkiego konkursu „Najlepszy policjant ruchu drogowego”)
- 12 czerwca – Rynek w Żywcu (Kiermasz Pracy Wakacyjnej)
- 13 czerwca – Cieszyn (Święto Trzech Braci)
- 26 lipca – Wodzisław Śląski (Dziesięciolecie Rodzinnego Parku Rozrywki „Trzy Wzgórza”)
- 28 lipca – Rynek w Żywcu (Tydzień Kultury Beskidzkiej)
- 31 lipca – Katowice, Plac Kwiatowy (Turniej koszykówki 3x3)
- 31 sierpnia – Bielsko-Biała (Dni Bielska i piknik rodzinny)
- 18 września – Ruda Śląska, targowisko miejskie

Stoisko inaugurujące projekt w Piekarach Śląskich podczas Pikniku Bezpieczeństwa

Podczas spotkań inspektorzy pracy i specjaliści OIP w Katowicach przekazywali wiedzę na temat praw i obowiązków młodych pracowników, zasad pracy sezonowej oraz pierwszego zatrudnienia, a także zachęcali do korzystania ze szkoleń, porad prawnych i innych form wsparcia. Uczestnicy mogli otrzymać materiały informacyjne i wydawnictwa PIP. Informacje te były dodatkowo publikowane w mediach społecznościowych oraz wspierane przez infolinię w ramach programu „Kultura bezpieczeństwa”.

Działania projektu przyczyniły się do zwiększenia świadomości młodzieży w zakresie prawa pracy i bezpieczeństwa zatrudnienia. Potwierdzeniem skuteczności przedsięwzięcia są wysokie wyniki uczniów w konkursach dotyczących prawa pracy i BHP, m.in. „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Bezpieczny krok z BHP do górnictwa” i „Bezpiecznie od startu”. W lipcu 2025 r. inspektor pracy Sekcji Prawnej OIP był również gościem Radia Katowice, prezentując projekt i informując słuchaczy o dyżurach telefonicznych oraz harmonogramie stoisk.

Podsumowanie realizacji projektu

Realizacja projektu obejmowała osiem stoisk promocyjno-informacyjnych w miejscach o dużym natężeniu ruchu turystycznego oraz działania medialne, w tym w Internecie i mediach społecznościowych. Projekt spotkał się z wyraźnym zainteresowaniem młodzieży i okazał się skutecznym narzędziem zwiększania wiedzy o prawach pracowniczych i zasadach bezpiecznego podejmowania pierwszej pracy. Zrealizowane przedsięwzięcie potwierdziło zasadność kontynuowania projektu „Pierwsza praca – pierwszy krok” w kolejnych latach.

6.20. ŚLĄSKA STRATEGIA OGRANICZANIA WYPADKÓW PRZY PRACY

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, po dokonaniu analizy stanu wypadkowości na terenie województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem branż najbardziej narażonych na wypadki przy pracy, zainicjował realizację projektu pn. „Śląska Strategia Ograniczania Wypadków przy Pracy”. Podjęte działania stanowiły odpowiedź na zidentyfikowane zagrożenia i miały na celu systemowe ograniczenie liczby wypadków oraz poprawę poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w regionie.

Celem Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy było podniesienie poziomu świadomości uczestników procesu pracy, w tym pracowników, pracodawców oraz innych osób zaangażowanych w organizację i nadzór pracy, na temat zasad BHP oraz obowiązków i praw z tym związanych. Dzięki zintegrowanym działaniom prewencyjnym i promocyjnym w 2025 roku Strategia dążyła do ograniczenia liczby wypadków przy pracy, szczególnie w branżach o najwyższym wskaźniku wypadkowości, takich jak górnictwo, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe. Realizacja Strategii miała również na celu poprawę przestrzegania przepisów BHP w zakładach pracy na terenie województwa śląskiego, co ostatecznie przyczynia się do wzrostu bezpieczeństwa pracy.

Odbiorcami Strategii były instytucje oraz organizacje, które mają wpływ na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy w województwie śląskim. Należą do nich pracodawcy i pracownicy szczególnie narażeni na wysokie ryzyko wypadków przy pracy w branży przetwórstwa przemysłowego, budownictwa i górnictwa, partnerzy społeczni, związki zawodowe, społeczni inspektorzy pracy oraz przedstawiciele służby BHP.

Strategia obejmowała obszar województwa śląskiego, gdzie problem wypadków przy pracy jest szczególnie istotny. Sektorowo działania koncentrowały się na branżach o wysokim ryzyku występowania wypadków:

- ⇒ **Górnictwo** – duża liczba wypadków spowodowanych specyfiką pracy pod ziemią oraz złożonymi warunkami środowiskowymi.
- ⇒ **Budownictwo** – wypadki związane z pracą na wysokościach, użyciem ciężkiego sprzętu oraz dynamicznymi warunkami pracy.
- ⇒ **Przetwórstwo przemysłowe** – wypadki wynikające z pracy przy wysokich temperaturach i użyciu ciężkiego sprzętu.

W ramach Strategii realizowane były liczne szkolenia i warsztaty skierowane do pracodawców, pracowników, kadry zarządzającej, uwzględniające specyficzne zagrożenia w branżach takich jak górnictwo, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe. Organizowane były targi, konferencje i dni otwarte promujące dobre praktyki i innowacyjne rozwiązania w zakresie poprawy bezpieczeństwa

pracy. Istotnym elementem Strategii było prowadzenie kampanii informacyjnych poprzez publikację materiałów edukacyjnych w Internecie. Równocześnie wdrażane były inicjatywy wspierające przedsiębiorców, w tym doradztwo prawne, organizacja stoisk z poradami w miejscach publicznych oraz telefoniczne dyżury ekspertów.

Strategia promowała także dialog społeczny i zaangażowanie partnerów w tworzenie kultury bezpieczeństwa mającej na celu ochronę zdrowia i życia pracowników w regionie. Ważną rolę odgrywała współpraca z mediami oraz organizacjami branżowymi, które wspierały propagowanie kultury bezpieczeństwa pracy.

Realizacja Strategii odbywała się przy wsparciu Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy oraz Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie, które inicjują działania mające na celu ograniczenie wypadkowości na terenie województwa śląskiego.

Rozpoczęcie realizacji Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy zainaugurowano ogłoszeniem konkursu na logotyp Strategii, skierowanego do pełnoletnich uczniów i studentów z województwa śląskiego. Celem inicjatywy było stworzenie graficznego symbolu identyfikującego działania podejmowane w ramach Strategii, która ma na celu ograniczenie liczby wypadków przy pracy w regionie poprzez edukację, współpracę instytucjonalną i promocję dobrych praktyk. W dniu 13 lutego 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach odbyło się posiedzenie Okręgowej Komisji Konkursowej, która oceniła sześć nadesłanych projektów. Podczas oceny brano pod uwagę m.in. zgodność z tematyką Strategii, oryginalność, wartość artystyczną oraz możliwość wykorzystania projektu w materiałach promocyjnych. Zwyciężczynią konkursu została studentka Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, której praca została uznana za najlepiej oddającą cele i charakter Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy.

Konkurs na logotyp Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy

Zwycięski logotyp był wykorzystywany we wszystkich działaniach promujących Strategię – w materiałach informacyjnych, publikacjach, podczas szkoleń i konferencji, a także w mediach społecznościowych. Tym samym stał się on pierwszym oficjalnym symbolem podejmowanych w regionie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w 2025 r. organizował w ramach Strategii szkolenia dla pracodawców, pracowników, kadry zarządzającej w zakresie BHP, społecznych inspektorów pracy ze szczególnym uwzględnieniem specyficznych zagrożeń dla najbardziej zagrożonych branż.

W dniu 23 stycznia 2025 r. odbyło się szkolenie pt. „Ocena ryzyka zawodowego. Postępowanie wypadkowe”. Wydarzenie skierowane było do pracodawców branż: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, górnictwo, osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i higienę pracy w zakładach pracy oraz przedstawicieli służb BHP z województwa śląskiego.

Szkolenie z zakresu: Ocena ryzyka zawodowego, postępowanie wypadkowe

Podczas szkolenia omówiono kluczowe zagadnienia związane z identyfikacją i oceną ryzyka zawodowego. Uczestnicy poznali metody skutecznego zarządzania ryzykiem oraz praktyczne wskazówki dotyczące minimalizowania zagrożeń w środowisku pracy. Druga część spotkania poświęcona była procedurom postępowania w przypadku zaistnienia wypadków przy pracy. Nadinspektor pracy Zbigniew Łatacz przedstawił obowiązki pracodawców, procedury zgłaszania i dokumentowania wypadków, a także zasady przeprowadzania postępowania powypadkowego.

Grafika popularyzująca organizowane szkolenie

Cyklicznie raz na miesiąc odbywały się szkolenia dla społecznych inspektorów pracy w siedzibie Regionu NSZZ „Solidarność” w Częstochowie. Szkolenia dotyczyły wypadków przy pracy, zasad bhp oraz technicznych i organizacyjnych rozwiązań wpływających na poprawę bezpieczeństwa pracy, w tym ergonomię stanowisk pracy, chorób zawodowych, prac szczególnie niebezpiecznych, a także profilaktycznej opieki zdrowotnej.

W dniu 7 marca 2025 r. w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach odbyło się seminarium szkoleniowe dla funkcjonariuszy policji. Szkolenie obejmowało proces organizowania i prowadzenia czynności w miejscu wypadków przy pracy w trybie art. 308 kodeksu postępowania karnego. W seminarium uczestniczył nadinspektor pracy Zbigniew Latacz z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. W trakcie swojego wystąpienia omówił procedury i sposób prowadzenia kontroli u pracodawcy, jak również w miejscach wypadków przy pracy. Przedstawił także zasady postępowania kontrolnego i powypadkowego oraz sposoby jego zakończenia.

W dniu 12 marca 2025 r. w ośrodku szkolenia SYNERCOM USŁUGI WSPÓLNE sp. z o.o. w Mysłowicach odbyło się seminarium doskonalące dla pracowników służb BHP Polskiej Grupy Górniczej SA, których staż pracy w służbie BHP nie przekracza 3 lat. W wydarzeniu uczestniczył inspektor pracy z Sekcji Krajowej Górnictwa w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach, który przedstawił zagadnienia dotyczące prawidłowego sporządzania dokumentacji powypadkowej oraz określania właściwych środków profilaktycznych na podstawie wniosków wynikających z działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Pracy w zakładach górniczych. Seminarium stanowiło okazję do wymiany doświadczeń oraz podniesienia kwalifikacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w górnictwie.

W dniu 18 marca 2025 r. w Izbie Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Węgierskiej Górze odbyło się szkolenie z profilaktyki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy skierowane do pracowników zakładów usług leśnych realizujących prace na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górką. Wydarzenie

miało charakter prewencyjny i miało na celu zwiększenie świadomości w zakresie zasad BHP oraz propagowanie działań minimalizujących ryzyko zawodowe w trudnym, górskim terenie leśnym. Szkolenie poprowadził Inspektor Pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, a w jego przebieg zaangażowana była również służba BHP Nadleśnictwa. W trakcie spotkania omówiono przypadki wypadków przy pracy, które miały miejsce w ostatnim czasie na terenie Lasów Państwowych, ze szczególnym uwzględnieniem zdarzeń związanych z pozyskaniem drewna. Szczegółowo przeanalizowano przyczyny i skutki tych wypadków, wskazując jednocześnie najlepsze praktyki profilaktyczne. Podczas szkolenia zwrócono również uwagę na odpowiedzialność wykroczeniową i karną w kontekście wypadków przy pracy, szczególnie przy obsłudze urządzeń poddózorowych. Przedstawiono kluczowe zasady bezpieczeństwa, niezbędne środki ochrony indywidualnej oraz sposoby organizacji pracy, które mogą znacząco zmniejszyć ryzyko wystąpienia niebezpiecznych sytuacji. Szkolenie zakończyło się otwartą dyskusją, podczas której uczestnicy mogli zadawać pytania i dzielić się swoimi doświadczeniami. Spotkanie stanowiło istotny element działań profilaktycznych mających na celu poprawę warunków pracy w branży leśnej oraz dalsze podnoszenie świadomości w zakresie BHP.

W dniu 28 kwietnia 2025 r. – w Światowym Dniu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowym Dniu Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy – nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadził szkolenie dla członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP Oddział w Katowicach. Prowadzący omówił nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego 2023/1230 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie maszyn i uchylające dotychczas obowiązującą dyrektywę maszynową. Zwrócił uwagę na zmiany w rozporządzeniu istotne z punktu widzenia użytkowników i producentów. Celem szkolenia było podniesienie wiedzy i kompetencji pracowników służby bhp, a tym samym poprawa bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy województwa śląskiego.

Szkolenie dla członków OSPSBHP Oddział w Katowicach

W dniu 9 maja 2025 r. w Szczyrku odbyło się szkolenie dla SIP z KWK Borynia-Zofiówka-Bzie, które zgromadziło przedstawicieli z różnych działów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i higienę pracy. Szkolenie przeprowadził inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, który zaprezentował najważniejsze zagadnienia z zakresu ochrony pracy i prawa pracy, przepisów bhp, metod monitorowania warunków pracy oraz skutecznego reagowania na potencjalne zagrożenia w miejscu pracy. Celem szkolenia była wymiana doświadczeń, podniesienie kwalifikacji oraz omówienie najnowszych procedur i wytycznych w zakresie funkcjonowania społecznych inspektorów pracy w szczególnych warunkach, jakie panują w kopalniach.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy

W dniach 12-18 maja 2025 r. zorganizowano liczne szkolenia i stoiska informacyjne z poradami na temat bezpieczeństwa pracy w budownictwie podczas Tygodnia Bezpieczeństwa w Budownictwie.

Grafika promująca organizację Tygodnia Bezpieczeństwa

W dniu 29 września 2025 r. w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach odbyło się szkolenie „Środki ochrony indywidualnej – obowiązki pracodawcy i pracownika, najczęstsze uchybienia i dobre praktyki”.

Grafika promująca organizowane szkolenie

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli służby BHP, pracodawców, kadre zarządzającą, społecznych inspektorów pracy oraz pracowników branż o podwyższonym ryzyku z województwa śląskiego. Celem szkolenia było przypomnienie i omówienie obowiązujących przepisów dotyczących środków ochrony indywidualnej, ale także podniesienie świadomości w zakresie ich prawidłowego doboru, stosowania i konserwacji.

Organizacja szkolenia w siedzibie OIP w Katowicach

W pierwszej części spotkania Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy ds. Nadzoru Waldemar Korczak omówił przepisy dotyczące ŚOI. Kolejnym punktem spotkania była promocja dobrych praktyk i upowszechnianie wiedzy wśród osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w zakładach pracy. Podczas dyskusji analizowano konkretne przypadki naruszeń i nieprawidłowości związanych ze stosowaniem ŚOI, omawiano najczęstsze błędy popełniane zarówno przez pracodawców, jak i pracowników, wskazywano również skuteczne rozwiązania organizacyjne i techniczne. Uczestnicy

dzielili się spostrzeżeniami z własnych zakładów pracy, co pozwoliło na stworzenie katalogu praktycznych sugestii przydatnych w codziennym nadzorze nad bezpieczeństwem pracy. Spotkanie zakończyło się podkreśleniem roli kultury bezpieczeństwa i konieczności systematycznego doskonalenia wiedzy zarówno wśród pracodawców, jak i pracowników. Uczestnicy szkolenia otrzymali materiały wydawnicze Państwowej Inspekcji Pracy.

W dniu 7 listopada 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach odbyło się szkolenie w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy pt. „Prawa i obowiązki uczestników prac budowlanych przy obsłudze żurawi wieżowych i szybkomontujących – przepisy, obowiązki, dobre praktyki”. Spotkanie zgromadziło przedstawicieli firm budowlanych oraz operatorów żurawi, hakowych i sygnalistów.

Szkolenie zorganizowane w siedzibie OIP w Katowicach

Celem szkolenia było przypomnienie oraz usystematyzowanie wiedzy dotyczącej przepisów w zakresie bezpiecznej eksploatacji żurawi, a także wymiana doświadczeń zawodowych. Wystąpienie eksperta Państwowej Inspekcji Pracy poświęcone było m.in. obowiązkom pracodawcy, operatora żurawia, sygnalisty i hakowego, najczęściej występującym nieprawidłowościom w tym obszarze oraz przykładom dobrych praktyk. Uczestnicy aktywnie włączyli się w dyskusję, dzieląc się własnymi obserwacjami i analizując rzeczywiste przypadki wypadków przy pracy. Na zakończenie omówiono kluczowe wnioski oraz zaproszono uczestników do dalszego udziału w działaniach realizowanych w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy.

W dniu 25 listopada 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach odbyło się szkolenie pt. „Poprawa warunków pracy poprzez skuteczne stosowanie środków ochrony indywidualnej i nowoczesnych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo pracy”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy, a także w powiązaniu z kampanią kontrolno-prewencyjną „Bezpieczeństwo pracy zależy od ciebie”.

Grafika popularyzująca organizowane szkolenie

W szkoleniu uczestniczyli m.in. specjaliści i pracownicy służby BHP, pracodawcy, kadra zarządzająca, w tym pracownicy branż o podwyższonym ryzyku zawodowym. Celem spotkania było podniesienie świadomości w zakresie doboru i stosowania środków ochrony indywidualnej, omówienie zagrożeń związanych z poślizgnięciami, potknięciami i upadkami (STF), a także przedstawienie wyzwań dotyczących bezpiecznego użytkowania elektronarzędzi. W pierwszym bloku tematycznym skupiono się na zagadnieniach dotyczących środków ochrony indywidualnej. Przedstawiciel firmy Milwaukee Polska omówił praktyczne aspekty stosowania ŚOI, wskazał najczęściej popełniane błędy oraz przedstawił rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo użytkowników. Następnie Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach ds. Nadzoru Waldemar Korczak zaprezentował analizę wybranych wypadków przy pracy z perspektywy inspektorskiej, podkreślając znaczenie właściwego doboru i stosowania środków ochrony indywidualnej. Drugi blok poświęcono ograniczaniu wypadków typu STF (slip, trip, fall). Reprezentant firmy Milwaukee Polska przedstawił najskuteczniejsze metody zapobiegania poślizgnięciom, potknięciom i upadkom. Z kolei nadinspektor pracy w OIP w Katowicach zaprezentowała temat bezpieczeństwa pracy w budownictwie, omawiając przypadki wypadków przy pracy i wynikające z nich wnioski. W trzecim bloku tematycznym omówiono zagadnienia związane z bezpieczeństwem użytkowania elektronarzędzi. Ekspert Milwaukee Polska przybliżył uczestnikom najważniejsze zagrożenia oraz zaprezentował nowoczesne rozwiązania techniczne, które wpływają na ograniczenie ryzyka podczas pracy. Podczas panelu dobrych praktyk uczestnicy mieli możliwość wymiany doświadczeń, zaprezentowania skutecznych rozwiązań w zakresie wdrażania ŚOI oraz zadawania pytań prowadzącym. Dyskusja pozwoliła na praktyczne podsumowanie zagadnień omawianych w trakcie szkolenia.

Szkolenie nt. środków ochrony indywidualnej w siedzibie OIP w Katowicach

Spotkanie zakończyło się podsumowaniem najważniejszych wniosków oraz ponownym zaproszeniem do korzystania z działań prewencyjnych i promocyjnych realizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Przedstawiciele OIP w Katowicach zachęcili uczestników do udziału w programach i kampaniach, które będą prowadzone w 2026 roku, podkreślając ich praktyczny charakter i wartość dla poprawy bezpieczeństwa pracy w regionie.

Przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w ramach realizacji Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy brali udział w targach o tematyce bezpieczeństwa pracy i innych wydarzeniach organizowanych przez partnerów społecznych.

W dniu 9 kwietnia 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach wziął udział w Targach Pracy 2025, które odbyły się na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Wydarzenie skierowane było do studentów i absolwentów kierunków technicznych, przede wszystkim budownictwa, ale także inżynierii środowiska, architektury i elektrotechniki.

Podczas wydarzenia inspektorzy pracy OIP w Katowicach udzielali bezpłatnych porad dotyczących prawa pracy, technicznego bezpieczeństwa pracy, prawidłowej organizacji budowy, zapewnienia nadzoru i koordynacji prowadzonych prac oraz prawidłowego przygotowania pracowników do pracy na budowie. Specjaliści OIP w Katowicach zachęcali także do udziału w programach prewencyjnych realizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy. Obecność na targach była doskonałą okazją do rozmów z młodymi osobami, które dopiero wchodzi na rynek pracy, a także do promowania działań Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wśród lokalnych pracodawców i partnerów rynku pracy.

Stoisko OIP w Katowicach na Wydziale Budownictwa PŚ w Gliwicach

W dniu 28 kwietnia 2025 r. obchodzone Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych. Z tej okazji, w dniach 28–30 kwietnia 2025 r. przed siedzibą Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach zorganizowano stoisko konsultacyjne Państwowej Inspekcji Pracy. Pracownicy PIP udzielali bezpłatnych porad, a także informowali o programach prewencyjno-promocyjnych realizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Osoby odwiedzające stoisko mogły również otrzymać bezpłatne wydawnictwa edukacyjno-informacyjne przygotowane przez Państwową Inspekcję Pracy.

Organizacja stoiska OIP w Katowicach przed siedzibą Okręgu

W dniach od 10-12 czerwca 2025 r. w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej zorganizowano III Dni Bezpieczeństwa 2025 pod hasłem „Zdrowie ponad wszystko”. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach objął to wydarzenie patronatem honorowym. W ramach udzielonego patronatu przedstawiciele Okręgu 12 czerwca 2025 r. na przygotowanym stoisku informacyjno-promocyjnym

udzielali zainteresowanym porad prawnych dotyczących prawa pracy, porad związanych z technicznym bezpieczeństwem pracy oraz ze stosowaniem w praktyce przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stoisko OIP podczas Dni Bezpieczeństwa w Dąbrowie Górniczej

Informowali również o prowadzonych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach działaniach prewencyjnych, konkursach oraz o możliwości uzyskania wsparcia przez pracowników, jak i pracodawców. Można było otrzymać bezpłatne materiały edukacyjne i promocyjne PIP.

W dniu 29 września 2025 r. inspektor Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wziął udział w Jesiennym Kiermaszu Ofert Pracy, zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu. Na stoisku OIP w Katowicach udzielano zainteresowanym osobom porad prawnych z zakresu prawa pracy oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Na stoisku dostępne były także bezpłatne wydawnictwa Państwowej Inspekcji Pracy cieszące się dużym zainteresowaniem odwiedzających.

Stoisko OIP w Katowicach podczas Jesiennego Kiermaszu Ofert Pracy w PUP Zabrze

W ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy w 2025 roku organizowano konferencje i spotkania poświęcone bezpieczeństwu i higienie pracy, w tym jako wydarzenia towarzyszące realizowano warsztaty oraz panele dyskusyjne z ekspertami, prezentacje dobrych praktyk w zakresie BHP oraz przykłady wdrożeń skutecznych rozwiązań.

Konferencja prasowa OIP Katowice

W dniu 7 lutego 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach odbyła się konferencja prasowa poświęcona podsumowaniu działalności Okręgu w 2024 roku. Zostały przedstawione informacje dotyczące: czynności kontrolnych, wypadków przy pracy, kontroli na małych placach budowy, legalności zatrudnienia, kontroli w związku z zakazem handlu w niedzielę i święta oraz działań prewencyjno-promocyjnych podejmowanych na terenie województwa śląskiego w 2024 roku. Podczas konferencji Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron poinformował o rozpoczęciu realizacji Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy w województwie śląskim.

Konferencja prasowa w siedzibie OIP w Katowicach

I Śląska Debata o bezpieczeństwie pracy

W dniu 5 marca 2025 r. podczas 21 Międzynarodowych Targów Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej BHP 2025 w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbyła się „I Śląska Debata o bezpieczeństwie pracy” zorganizowana przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służb BHP Oddział w Katowicach. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach objął wydarzenie patronatem honorowym. Jednym z prelegentów w ramach panelu „Czy wypadek to przypadek? Przegląd wypadków i wypadkowości na Śląsku w ostatnich 10 latach” był nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Nadinspektor pracy omówił stan wypadkowości w zakładach pracy w województwie śląskim, przedstawił najczęstsze przyczyny i koszty wypadków oraz praktyczne wskazówki dotyczące zapobiegania wypadkom w miejscu pracy. W trakcie panelu „Czy zastosowanie technologii AI i VR w szkoleniach BHP może przynieść rewolucyjne zmiany w sposobie przygotowywania pracowników do bezpiecznej pracy?” uczestnicy debaty rozważali

korzyści płynące z zastosowania AI i VR w szkoleniach BHP, wady i zagrożenia wynikające z wykorzystania tych technologii, a także ich przyszłą rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i higieny pracy.

I Śląska Debata o bezpieczeństwie pracy

Dobre Praktyki – „O bezpieczeństwie pracy w Browarze w Żywcu”

W dniu 5 marca 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wraz z Głównym Inspektorem Pracy Marcinem Staneckim odwiedzili Browar w Żywcu. Podczas wizyty omówiono kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz wprowadzanymi nowoczesnymi rozwiązaniami technicznymi w zakładzie. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach miał również okazję zapoznać się z pełnym procesem technologicznym browaru, co pozwoliło na lepsze zrozumienie specyfiki produkcji piwa w tym historycznym miejscu.

Dobre Praktyki w Browarze w Żywcu

Przedstawicielom Państwowej Inspekcji Pracy zaprezentowano działania podejmowane przez firmę mające na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa pracy pracowników. Browar w Żywcu od lat kładzie duży nacisk na zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy. Stosuje metodologię TPM, która skupia się na ciągłym doskonaleniu procesów produkcyjnych oraz eliminacji strat, co przekłada się na poprawę bezpieczeństwa pracy. Prowadzi zintegrowaną politykę systemów zarządzania poprzez monitorowanie najnowszych dostępnych rozwiązań technicznych oraz dzielenie się doświadczeniami w tym zakresie. Organizuje Dni Bezpieczeństwa, w ramach których pracownicy uczestniczą w ćwiczeniach na symulatorach wypadków, kursach pierwszej pomocy oraz szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa w miejscu pracy i poza nim. Celem tych działań jest zwiększenie świadomości zagrożeń oraz przekazanie praktycznych umiejętności radzenia sobie w sytuacjach niebezpiecznych.

Spotkanie Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach z przedstawicielami OSPSBHP

W dniu 18 marca 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron spotkał się z Krystianem Włoskiem, Prezesem Oddziału Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służb BHP w Katowicach oraz Piotrem Gapysem, Członkiem Zarządu OSPSBHP.

Podczas spotkania omówiono działania mające na celu ograniczenie wypadków przy pracy oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa pracy w województwie śląskim. Podsumowano dotychczasową współpracę, określono również kierunki działań na rok 2025. Podjęto dyskusję na temat nowych wyzwań dla służb BHP wynikających z rozwoju nowoczesnych technologii w zakładach pracy, a także zebrano propozycje dotyczące dalszych wspólnych inicjatyw mających na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w województwie śląskim, w szczególności w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy.

Spotkanie z przedstawicielami OSPSBHP Oddział w Katowicach

XXII Śląskie Seminarium Budowlane

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron był gościem XXII Śląskiego Seminarium Budowlanego, które odbyło się 20 marca 2025 r. w Ustroniu. Uczestnicy konferencji wysłuchali prelekcji dotyczących różnych aspektów budownictwa takich jak np. obecna sytuacja gospodarcza i perspektywy dla budownictwa mieszkaniowego, działalność spółdzielni mieszkaniowych, oczekiwane zmiany w prawodawstwie dotyczące ustawy o własności lokali czy ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Partnerzy wydarzenia w swoich wystąpieniach omawiali m.in. kwestie efektywności energetycznej, wymogi dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa technicznego budynków czy proces inwestycyjny w budownictwie w świetle zmieniających się przepisów.

XXII Śląskie Seminarium Budowlane

Organizatorem spotkania była Śląska Izba Budownictwa oraz uczestnicy Forum Budownictwa Śląskiego: Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa i Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielczości Mieszkaniowej w Katowicach.

Nowe perspektywy współpracy – spotkanie Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach z Dziekanem Wydziału Inżynierii Materiałowej Politechniki Śląskiej

W dniu 14 kwietnia 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron spotkał się z Dziekanem Wydziału Inżynierii Materiałowej Politechniki Śląskiej prof. dr. hab. inż. Krzysztofem Nowackim. Rozmowy dotyczyły określenia planów wspólnych przedsięwzięć w zakresie edukacji oraz wymiany wiedzy i doświadczeń związanych z bezpieczeństwem pracy w przemyśle materiałowym. Podczas spotkania Piotr Kalbron miał okazję zapoznać się z zapleczem dydaktycznym oraz laboratoriami, którymi dysponuje Wydział Inżynierii Materiałowej Politechniki Śląskiej.

Spotkanie z Dziekanem Wydziału Inżynierii Materiałowej Politechniki Śląskiej

Współpraca Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z Wydziałem Inżynierii Materiałowej Politechniki Śląskiej to okazja do skutecznego promowania kultury bezpieczeństwa pracy już na etapie kształcenia przyszłych inżynierów. Dla uczelni to także szansa na dostęp do aktualnej wiedzy z zakresu prawa pracy i BHP. Spotkanie przedstawicieli obu instytucji otworzyło drogę do dalszych, konkretnych działań, które przyniosą realne korzyści zarówno środowisku akademickiemu, jak i praktyce zawodowej w zakresie bezpieczeństwa pracy.

Dobre praktyki – wizyta studyjna Głównego Inspektora Pracy w KWK Budryk

W dniu 19 maja 2025 r. Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki wraz z Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach Piotrem Kalbronek odwiedzili kopalnię JSW SA KWK „Budryk” w Ornontowicach.

Gościom przedstawiono zakres i charakterystykę działalności kopalni oraz najważniejsze aspekty jej funkcjonowania z naciskiem na kwestie zapewnienia bezpieczeństwa pracy górnikom. Uczestnicy wizyty przeszli szkolenie w zakresie użytkowania sprzętu ochrony układu oddechowego, lampy górniczej i środków ochrony indywidualnej.

Goście zostali zapoznani ze spodziewanymi uciążliwościami i zagrożeniami związanymi z warunkami klimatycznymi, zapyleniem, hałasem, nachyleniem terenu i gabarytami przejścia

w wyrobiskach górniczych. Po instruktażu nastąpił zjazd szybem VI w Chudowie na poziom 1290 – najgłębszej Kopalni Węgla Kamiennego w Europie, a następnie udano się w rejon eksploatowanej Ściany B–2łg w pokładzie 405/1łg, w rejon czynnego wyrobiska górniczego, gdzie goście mieli możliwość zapoznania się z technologią pracy w ścianie oraz transportem urobku.

Dobre praktyki w KWK Budryk

Celem wizyty było zapoznanie Głównego Inspektora Pracy z wyjątkowością regionu i charakterystyczną sferą działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, który wyróżnia się spośród innych na terenie kraju tym, że posiada w swoich strukturach Sekcję Krajową Górnictwa. Była to okazja do zaprezentowania szczególnych potrzeb i zakresu działań podejmowanych na rzecz propagowania wiedzy oraz zapewniania bezpieczeństwa i higieny pracy w górnictwie. Ważnym aspektem wizyty było również podkreślenie zakresu wsparcia i współpracy, na jakie Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach może liczyć w tej kwestii ze strony partnerów społecznych, instytucjonalnych i biznesowych.

Dobre praktyki – wizyta studyjna Głównego Inspektora Pracy w Rosomaku

W dniu 29 maja 2025 r. Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki wraz z Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach Piotrem Kalbronem odwiedzili zakłady „Rosomak” SA w Siemianowicach Śląskich. Gości przywitał prezes zarządu spółki i dyrektor naczelny dr Cezary Dominiak w towarzystwie członka zarządu Marka Niedbała. Uczestnicy wizyty obejrzeli prezentację multimedialną przedstawiającą historię firmy, rozwój technologiczny oraz szerokie portfolio produktów, jak również osiągnięcia w zakresie innowacji oraz współpracy z partnerami w kraju i za granicą.

Goście wizytowali halę produkcji Kołowych Transporterów Opancerzonych Rosomak, gdzie zapoznali się z kluczowymi etapami procesu produkcyjnego pojazdów opancerzonych, nowoczesnymi technologiami wykorzystywanymi w produkcji oraz systemami zapobiegania ryzykom wypadkowym.

Dobre praktyki w Rosomaku

Inspektorzy pracy mieli okazję zobaczyć linie montażowe oraz przykłady gotowych pojazdów takich jak transporter opancerzony KTO Rosomak, który jest flagowym produktem firmy. Zaprezentowano także procesy serwisowe, które mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia niezawodności pojazdów. Ostatnim etapem wizyty było zwiedzanie centrum szkoleniowego firmy, gdzie przedstawiono metody szkolenia użytkowników produkowanych pojazdów, symulacje oparte na wirtualnej rzeczywistości oraz przeprowadzono krótkie szkolenie na symulatorze wozu bojowego KTO Rosomak. Celem wizyty w Rosomaku było zapoznanie Głównego Inspektora Pracy ze specyfiką najbardziej uprzemysłowionego regionu w Polsce oraz prezentacja działalności jednego z najbardziej renomowanych i zaawansowanych technologicznie zakładów produkcyjnych, stanowiącego kluczowe wsparcie dla przemysłu zbrojeniowego.

Wizyta była również okazją do przedstawienia szczególnych potrzeb i zakresu działań podejmowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach na rzecz propagowania wiedzy oraz zapewniania bezpieczeństwa i higieny pracy w przemyśle w związku z dużą liczbą zakładów różnorodnych branż w województwie śląskim.

Spotkanie Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach z Wiceprezesem ZPP Śląsk

W dniu 20 sierpnia 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron spotkał się z Andrzejem Romańczukiem-Fiedorowiczem, wiceprezesem Zarządu Związku Pracodawców i Przedsiębiorców Śląsk. Celem spotkania było omówienie współpracy na rzecz poprawy warunków i bezpieczeństwa pracy w regionie. Podczas rozmowy obie strony podkreśliły kluczową rolę dialogu społecznego oraz wspólnych działań w budowaniu kultury bezpieczeństwa pracy na Śląsku.

Dyskutowano nad konkretnymi inicjatywami, które mogą być skierowane zarówno do pracowników, jak i pracodawców. Wśród poruszanych tematów znalazły się m.in. kwestie promowania dobrych praktyk w zakresie BHP, edukacji w miejscu pracy oraz wzajemnego wsparcia w rozwiązywaniu problemów.

Spotkanie było ważnym krokiem w zacieśnianiu relacji między Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach a kluczowymi organizacjami pracodawców. Obie strony wyraziły przekonanie, że wspólne wysiłki przyczynią się do poprawy standardów pracy i zrównoważonego rozwoju gospodarczego regionu.

Okręgowy Inspektor Pracy na spotkaniu w Pyrzowicach

W dniu 16 września 2025 roku w Międzynarodowym Porcie Lotniczym w Katowicach odbyło się spotkanie „Otwarcia na biznes – otwarcia na świat”. Wydarzenie, połączone z posiedzeniem Rady Biznesu, zgromadziło przedstawicieli świata biznesu oraz samorządu. Wśród uczestników był m.in. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron. Organizatorami spotkania byli Śląska Federacja Przedsiębiorców Polskich oraz Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze. Uroczystego otwarcia dokonali: Przewodniczący ŚFPP Michał Gawroński oraz Prezes GTL Artur Tomasik.

Podczas posiedzenia, w ramach bloku prezentacji, przedstawiciele ŚFPP podsumowali dotychczasową działalność i omówili plany na przyszłość. Z kolei GTL przedstawiło swoje plany inwestycyjne oraz strategię rozwoju sektora cargo. Po części merytorycznej uczestnicy mieli okazję do networkingu, a następnie udali się na wizytę studyjną na terenie lotniska. Tego typu spotkania są niezwykle cenną okazją do wymiany doświadczeń oraz rozmów na temat zmieniających się przepisów prawa pracy i ewolucji rynku. Pozwalają również na przybliżenie działań prewencyjnych urzędu i zaproszenie przedsiębiorców do udziału w szkoleniach, co w efekcie przyczynia się do poprawy warunków pracy.

Okręgowy Inspektor Pracy na Forum Nowego Przemysłu

W dniach 14–15 października 2025 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbyła się kolejna edycja Forum Nowego Przemysłu. Forum jest jednym z najważniejszych wydarzeń poświęconych rozwojowi i przyszłości polskiego przemysłu. W trakcie debat eksperckich omawiano aktualne wyzwania stojące przed sektorem przemysłowym, m.in. w obszarze innowacji, zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa pracy i transformacji energetycznej. Podczas tego wydarzenia 14 października 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy, Piotr Kalbron wziął udział w panelu dyskusyjnym Industry Talks. Forum zorganizowane przez PTWP skupiło przedstawicieli administracji publicznej, biznesu i środowiska naukowego.

W Industry Talks eksperci z różnych sektorów – od administracji po przemysł i instytuty badawcze – rozmawiali m.in. o wpływie automatyzacji procesów produkcyjnych na organizację pracy,

roli administracji w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego, a także o tym, jak nowoczesne systemy wpływają na bezpieczeństwo pracowników.

Piotr Kalbron wskazał na nowe zagrożenia wynikające z cyfryzacji i robotyzacji produkcji. Zwrócił uwagę na znaczenie bezpieczeństwa i higieny pracy w procesie automatyzacji oraz cyfryzacji przemysłu, podkreślając, że nowoczesne technologie powinny iść w parze z dbałością o zdrowie i życie pracowników.

Grafika promująca organizowane wydarzenie

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach zaznaczył, że bezpieczeństwo pracy musi pozostać jednym z kluczowych elementów modernizacji przemysłu. Zwrócił uwagę, że wdrażanie nowych technologii – w tym robotyzacji i systemów sterowania cyfrowego – wymaga dostosowania przepisów, procedur oraz kultury organizacyjnej zakładów do nowych realiów. Udział przedstawiciela Państwowej Inspekcji Pracy w Forum Nowego Przemysłu był okazją do zabrania głosu w konferencji o odpowiedzialnym i zrównoważonym rozwoju przemysłu w Polsce.

XIV Forum Społecznej Inspekcji Pracy pod patronatem OIP w Katowicach

W dniach 8-10 października 2025 r. w Łodzi trwało XIV Forum Społecznej Inspekcji Pracy. W wydarzeniu 9 października 2025 r. udział wzięł Okręgowy Inspektor Pracy Piotr Kalbron. „Siła w równowadze: Motywacja i odporność na stres w górnictwie” – hasło tej edycji podkreśla znaczenie równowagi między efektywnością pracy a troską o dobrostan psychiczny i fizyczny pracowników. Forum zgromadziło społecznych inspektorów pracy, przedstawicieli instytucji nadzoru, środowiska naukowego, służb bhp, organizacji związkowych, służb ratowniczych, a także pracodawców i pracowników.

Panel wykładowy otworzył inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z prelekcją pt. „Przestrzeganie przepisów prawa pracy w górnictwie.” Udział Państwowej Inspekcji Pracy w wydarzeniu podkreślił znaczenie dialogu i współpracy pomiędzy organami nadzoru a środowiskiem górniczym. Był także istotnym elementem działań edukacyjnych i prewencyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy w sektorze górniczym.

Forum SIP pod patronatem OIP w Katowicach

W ramach trzydniowego wydarzenia zrealizowano cykl wykładów i debat poświęconych zagadnieniom związanym z przestrzeganiem przepisów prawa pracy i zasad bhp w górnictwie, przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu i poprawą dobrostanu psychicznego pracowników, a także odpowiedzialnością pracodawców i służb nadzorczych za bezpieczeństwo w kopalniach. Uczestnicy dyskutowali m.in. o sposobach wzmacniania motywacji, radzenia sobie ze stresem zawodowym oraz o roli liderów w budowaniu zdrowych relacji w miejscu pracy. Głównym celem spotkania było wzmocnienie roli społecznej inspekcji pracy w zakładach górniczych, rozwój kompetencji w zakresie ochrony zdrowia pracowników, a także budowanie kultury bezpieczeństwa.

Organizatorami XIV Forum Społecznej Inspekcji Pracy byli: Zakładowa Społeczna Inspekcja Pracy JSW SA KWK „Budryk” i Zakładowa Społeczna Inspekcja Pracy PGG SA KWK „Jankowice”. Patronatem wydarzenie objęli także Minister Energii, Jastrzębska Spółka Węglowa SA, Polska Grupa Górnicza SA oraz Wyższy Urząd Górniczy.

III Pomorskie Forum Bezpieczeństwa i Zdrowia Pracujących „Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracujących w branży odnawialnych źródeł energii”

W dniu 24 października 2025 r. nadinspektor pracy w OIP w Katowicach Jacek Czech uczestniczył w konferencji nt. „Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracujących w branży odnawialnych źródeł energii”. W ramach referatów wygłoszonych w toku konferencji omówiono zagadnienia ekonomiczne związane z budową oraz wprowadzaniem do eksploatacji źródeł OZE. Podczas konferencji inspektor wygłosił referat pt. „Odnawialne źródła energii - farmy fotowoltaiczne i wiatrowe zasady eksploatacji oraz organizacji prac”. W związku z wygłoszonym referatem uczestnicy konferencji z sektora wytwarzania energii OZE zadali szereg pytań o wymagania formalne dotyczące zasad eksploatacji turbin wiatrowych na morzu.

Seminarium z udziałem przedstawiciela OIP w Katowicach „Jak stosować środki ochrony indywidualnej?”

W dniu 28 października 2025 r. w Centrum Innowacji 3M we Wrocławiu odbyło się seminarium „Wymagania prawne dotyczące zasad wprowadzania do obrotu środków ochrony oraz obowiązki ich producentów, importerów i dystrybutorów zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu i Rady (UE) nr 425/2016”.

Seminarium „Jak stosować środki ochrony indywidualnej?”

Spotkanie zgromadziło przedstawicieli instytucji nadzoru rynku, producentów, dystrybutorów oraz ekspertów z branży bezpieczeństwa pracy. W wydarzeniu uczestniczył Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach ds. Nadzoru Waldemar Korczak, który w swoim wystąpieniu zaprezentował narzędzia wykorzystywane przez inspektorów pracy w kontroli poprawności użycia ŚOI.

Podczas seminarium omówiono najważniejsze zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa pracy, w tym problematykę zagrożeń wynikających z działania pyłów przemysłowych, zasady wprowadzania środków ochrony indywidualnej na rynek, a także wymagania stawiane producentom i dystrybutorom zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi. Uczestnicy zapoznali się również z procedurami badań eksploatacyjnych, obejmującymi m.in. testowanie skuteczności zestawów ochronnych.

Omówiono postanowienia Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) nr 425/2016, które określa szczegółowe wymagania dotyczące projektowania, certyfikacji i wprowadzania do obrotu środków ochrony indywidualnej na terenie Unii Europejskiej. Po części wykładowej odbyła się dyskusja, w której uczestnicy wymienili doświadczenia dotyczące stosowania i kontroli ŚOI w zakładach pracy. Przewidziano również możliwość zwiedzenia zakładu produkcyjnego 3M oraz laboratoriów, gdzie zaprezentowano proces wytwarzania środków ochrony indywidualnej.

Spotkanie stanowiło okazję do poszerzenia wiedzy z zakresu przepisów prawnych oraz praktycznych aspektów stosowania środków ochrony indywidualnej, a także do wzmocnienia współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy.

II Małopolski Kongres Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia

W dniu 13 listopada 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w pierwszym dniu II Małopolskiego Kongresu Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia, który odbył się w Krakowie. Spotkanie przebiegało pod hasłem „Bezpieczeństwo pracy i zdrowie pracowników – nowe wyzwania, wspólna odpowiedzialność”.

Pierwszy dzień wydarzenia obejmował sesję panelową, trzy panele eksperckie z udziałem przedstawicieli instytucji rządowych, naukowców i organizacji działających w obszarze bezpieczeństwa pracy, a także warsztaty i prezentacje partnerów kongresu.

Piotr Kalbron wraz z innymi okręgowymi inspektorami pracy uczestniczył w panelu eksperckim pt. „Rola PIP w zapewnieniu bezpieczeństwa pracy w regionach”. Tematyka debaty obejmowała praktyki kontrolne, współpracę z lokalnymi środowiskami, dobre praktyki i nowe wyzwania związane z rozwojem sztucznej inteligencji oraz nowoczesnymi sposobami zapewniania bezpieczeństwa pracy.

II Małopolski Kongres Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia

W drugim dniu odbyła się sesja tematyczna przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, panel ekspercki przedstawicieli samorządu oraz panel partnerów i wystawców poświęcony nowoczesnym technologiom oraz produktom i usługom wspierającym poprawę bezpieczeństwa pracy.

Tegoroczna edycja Kongresu koncentrowała się na współpracy służby BHP, świata nauki, instytucji rządowych i pozarządowych, środowiska medycznego oraz przedsiębiorców. Uczestnicy podejmowali dyskusję na temat ochrony zdrowia i życia pracowników oraz wyzwań, jakie stawia współczesny, dynamicznie zmieniający się rynek pracy.

Warsztaty Ratownicze Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego pod honorowym patronatem Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach

W dniu 14 listopada 2025 r. w Bytomiu odbyły się VI Warsztaty Ratownicze CSRG SA pod hasłem „Wysoka temperatura i wilgotność to wysokie ryzyko – Jak bezpiecznie pracować? Jak skutecznie ratować?” Wydarzenie zgromadziło liczne grono specjalistów – kadrę kierowniczą działów wentylacji, służby BHP, społecznych inspektorów pracy w podziemnych zakładach górniczych, przedstawiciele służb ratownictwa górniczego, Państwowej Straży Pożarnej i Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele instytucji naukowych i technicznych zajmujących się bezpieczeństwem pracy w środowiskach o podwyższonym ryzyku, a także reprezentanci organów nadzoru nad warunkami pracy – wśród nich Piotr Kalbron, Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach.

Celem warsztatów było podniesienie świadomości oraz kompetencji służb ratowniczych i osób pracujących w warunkach podwyższonego zagrożenia cieplnego, a także wymiana doświadczeń między ratownikami, naukowcami i praktykami z różnych branż. Jednym z prelegentów był Piotr Szparaga, starszy inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Wykłady prowadzili również specjaliści z CSRG SA w Bytomiu, CIOP – PIB w Warszawie, WUG – OUG w Rybniku, ZUS w Warszawie, Akademii Pożarniczej w Warszawie, a także DIAMO – oddziału ratownictwa górniczego w Ostrawie. Ekspersi skupili się na bilansie cieplnym organizmu górnika w trudnych warunkach pracy pod ziemią, metodach właściwego nawadniania osób pracujących fizycznie, wpływie stresu cieplnego na funkcjonowanie strażaków i procesie aklimatyzacji pracowników do wysokich temperatur w miejscu pracy. Omówione zostały także wypadki ratowników górniczych podczas akcji w trudnych warunkach mikroklimatu.

Warsztaty Ratownicze Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego

VI Warsztaty Ratownicze CSRG w Bytomiu stanowiły forum wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy instytucjami nadzorującymi warunki pracy, jednostkami ratowniczymi i przedstawicielami

świata nauki. Inicjatywa przyczyniła się do promowania kultury bezpieczeństwa pracy. Wydarzenie zostało objęte honorowymi patronatami Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Wyższego Urzędu Górniczego.

Warsztaty szkoleniowe dla organów nadzoru budowlanego w Wiśle

W dniu 26 listopada 2025 r. Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy ds. Nadzoru w Katowicach Waldemar Korczak oraz nadinspektor pracy Anetta Ranoż uczestniczyli w warsztatach szkoleniowych organizowanych przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele organów nadzoru budowlanego z całego województwa śląskiego. Spotkanie poświęcone było zagadnieniom związanym ze stosowaniem przepisów prawa budowlanego, wymianie doświadczeń oraz omówieniu stanu wypadkowości w branży budowlanej.

Warsztaty szkoleniowe dla organów nadzoru budowlanego w Wiśle

Podczas wystąpienia Zastępca OIP ds. Nadzoru przedstawił założenia Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy, podkreślając działania ukierunkowane na podniesienie świadomości uczestników procesu pracy – pracowników, pracodawców oraz osób odpowiedzialnych za organizację i nadzór w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Podkreślił, że strategia koncentruje się na ograniczeniu liczby wypadków, zwłaszcza w branżach o najwyższej wypadkowości, takich jak budownictwo, oraz na poprawie przestrzegania przepisów BHP w zakładach pracy województwa śląskiego.

Z kolei nadinspektor pracy zaprezentowała zasady współpracy pomiędzy organami Państwowej Inspekcji Pracy oraz Państwowego Nadzoru Budowlanego, wynikające z porozumienia zawartego pomiędzy Głównym Inspektorem Pracy a Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego. Przedstawione zagadnienia dotyczyły przede wszystkim obszarów wspólnego działania, koordynacji kontroli oraz wymiany informacji.

Warsztaty stanowiły ważną platformę współpracy pomiędzy instytucjami nadzoru, służącą wzmocnieniu bezpieczeństwa pracy w sektorze budowlanym oraz usprawnieniu działań kontrolnych podejmowanych na terenie województwa śląskiego.

W ramach realizacji Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach promował zasady BHP realizując konkursy i kampanie Państwowej Inspekcji Pracy.

Wojewódzki Konkurs „Młody Mistrz Budownictwa”

W dniu 10 kwietnia 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielali porad z zakresu prawnej ochrony pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy podczas VIII Wojewódzkiego Konkursu „Młody Mistrz Budownictwa” na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej. Organizatorem konkursu było Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Częstochowie przy współudziale Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej. Do rywalizacji przystąpiła młodzież szkolna z województwa śląskiego, kształcąca się w zakresie budownictwa. Na przygotowanym podczas wydarzenia stoisku OIP w Katowicach uczestnicy konkursu oraz ich opiekunowie mieli możliwość uzyskania porady z zakresu prawa pracy oraz bezpiecznego wykonywania robót budowlanych, a także uzyskać informacje na temat wsparcia oferowanego przez Inspektorat w ramach szkoleń, konsultacji czy programów prewencyjno-promocyjnych. Rozdawano również materiały edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.

XIII edycja konkursu z zakresu znajomości przepisów bhp o Puchar Prezesa JSW SA

W dniu 6 listopada 2025 r. w kopani Pniówek odbył się XIII finał „Konkursu z zakresu znajomości zasad i przepisów BHP o Puchar Prezesa JSW”. Gościem wydarzenia był Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron.

Finał XIII edycji konkursu z zakresu znajomości przepisów bhp o Puchar Prezesa JSW SA

W konkursie wzięli udział pracownicy zatrudnieni w zakładach górniczych JSW – po dwóch laureatów konkursów przeprowadzonych w poszczególnych kopalniach i po jednym pracowniku wyłonionym w XII edycji „Internetowego konkursu z zakresu znajomości zasad i przepisów bhp”.

W pierwszym etapie uczestnicy musieli odpowiedzieć na 30 zamkniętych pytań wielokrotnego wyboru. Drugi etap odbył się w formie wirtualnej rywalizacji trwającej 10 minut. W trakcie przemieszczania się po wytyczonej trasie obejmującej wybrane miejsca i obiekty Jastrzębskiej Spółki Węglowej należało udzielić odpowiedzi na 30 rozmieszczonych na niej pytań wielokrotnego wyboru. Inspiracją dla tej formy rywalizacji była popularna aplikacja „Kopalnie Jastrzębskiej Spółki Węglowej 360°”.

Konkursu „Pracuję Bezpiecznie 2025”

W dniu 13 listopada 2025 roku w Miejskim Domu Kultury Katowice Giszowiec odbył się finał konkursu „Pracuję Bezpiecznie 2025”. W uroczystym rozstrzygnięciu wziął udział nadinspektor pracy Sekcji Krajowej Górnictwa w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach Dariusz Lis.

Organizatorem konkursu „Pracuję Bezpiecznie 2025” była Polska Grupa Górnicza. Rywalizacja odbywała się w całości online na Portalu Pracownika. Głównym celem konkursu było podnoszenie świadomości na temat bezpieczeństwa i higieny pracy wśród pracowników górnictwa.

Do udziału w konkursie zaproszeni zostali pracownicy PGG. Konkurs miał kilka etapów. Eliminacje trwały od kwietnia do września, a zadaniem uczestników było rozwiązywanie testów – każdego miesiąca jeden test, który liczył się do klasyfikacji.

Finał konkursu „Pracuję Bezpiecznie 2025”

Konkurs „Pracuję bezpiecznie” to jeden z największych i jednocześnie najstarszy konkurs poświęcony problematyce BHP w polskich przedsiębiorstwach. Każda z edycji konkursu „Pracuję bezpiecznie” ma swoją specyfikę. W 2025 roku prócz standardowych pytań górniczych na przygotowanej platformie konkursowej pojawiły się zadania związane z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej, z dziedziny zarządzania stresem oraz z polityką ochrony zdrowia w górnictwie.

Podsumowanie realizacji Śląskiej Strategii Ograniczenia Wypadków przy Pracy

Realizacja Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy w 2025 roku stanowiła kompleksowe i wieloaspektowe działanie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach,

ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy w regionie charakteryzującym się wysokim udziałem branż o podwyższonym ryzyku: górnictwo, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe. Celem nadrzędnym podejmowanych działań było ograniczenie liczby wypadków przy pracy poprzez zwiększenie świadomości i wiedzy pracodawców oraz pracowników, rozwijanie kompetencji służb BHP, a także promowanie dobrych praktyk i nowoczesnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i edukacyjnych.

W ciągu całego roku zrealizowano szeroki program edukacyjny obejmujący szkolenia, warsztaty, konsultacje, konferencje oraz inicjatywy środowiskowe, dzięki którym podniesiono poziom wiedzy z zakresu oceny ryzyka zawodowego, postępowań powypadkowych, stosowania środków ochrony indywidualnej, eksploatacji maszyn i urządzeń, zagrożeń psychospołecznych oraz specyficznych uwarunkowań bezpieczeństwa w górnictwie, budownictwie i przetwórstwie przemysłowym. Kluczowym przedsięwzięciem Strategii była „Akademia Dobrych Praktyk”, która umożliwiła wymianę doświadczeń między przedstawicielami różnych branż oraz stworzyła przestrzeń do opracowania wspólnego dokumentu „Złote Zasady BHP dla Śląska”, stanowiącego podsumowanie rekomendacji i standardów postępowania sprzyjających ograniczaniu wypadkowości w regionie.

Równolegle podejmowano działania popularyzujące bezpieczeństwo pracy poprzez udział w wydarzeniach publicznych, targach, debatach i spotkaniach środowiskowych, w ramach których zapewniano profesjonalne poradnictwo oraz upowszechniano materiały edukacyjne. Współpraca z partnerami instytucjonalnymi, społecznymi i naukowymi, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami branżowymi, uczelniami oraz zakładami pracy, wzmacniała efektywność podejmowanych przedsięwzięć i umożliwiła dotarcie do szerokiego grona odbiorców. W ramach prezentacji dobrych praktyk zrealizowano wizyty studyjne w przedsiębiorstwach wdrażających nowoczesne technologie i zaawansowane systemy zarządzania bezpieczeństwem, co sprzyjało upowszechnianiu efektywnych rozwiązań i standardów organizacji pracy.

Przeprowadzone działania wykazały, że skuteczna prewencja wymaga stałego podnoszenia kompetencji służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pracy, systematycznego nadzoru nad warunkami pracy, jak również tworzenia mechanizmów sprzyjających wymianie wiedzy i doświadczeń między przedsiębiorstwami. Strategia potwierdziła, że połączenie działań edukacyjnych, doradczych i promocyjnych z szeroką współpracą instytucjonalną stanowi istotny czynnik zmniejszający ryzyko wypadków przy pracy. Zrealizowane przedsięwzięcia w znacznym stopniu przyczyniły się do wzrostu świadomości pracodawców i pracowników w zakresie obowiązków wynikających z przepisów BHP, a także do zwiększenia poziomu wiedzy na temat zagrożeń zawodowych i sposobów ich ograniczania.

Wnioski płynące z realizacji Strategii wskazują na konieczność dalszego rozwijania działań prewencyjnych, utrzymywania wysokiego poziomu współpracy z partnerami społecznymi i instytucjonalnymi oraz kontynuowania inicjatyw edukacyjnych skierowanych do branż o najwyższym poziomie ryzyka wypadkowego. Istotne jest również utrzymywanie aktywnej komunikacji z zakładami pracy, wspieranie ich w prawidłowym wdrażaniu systemów bezpieczeństwa oraz wzmacnianie kultury organizacyjnej opartej na prewencji i odpowiedzialności. Strategia potwierdziła, że kompleksowe podejście do działań prewencyjnych, obejmujące zarówno edukację, jak i praktyczne wsparcie przedsiębiorstw, stanowi efektywny kierunek działań mogących przyczynić się do trwałego ograniczenia liczby wypadków przy pracy w województwie śląskim.

6.21. PROJEKT „AKADEMIA DOBRYCH PRAKTYK” – KOMPLEKSOWA INICJATYWA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Akademia Dobrych Praktyk to flagowa inicjatywa realizowana przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, we współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP – Oddział w Katowicach. Projekt wpisiał się w założenia Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy i został stworzony z myślą o poprawie bezpieczeństwa pracy w branżach wysokiego ryzyka – takich jak górnictwo, budownictwo czy przemysł przetwórczy.

Uczestnicy Akademii to przedstawiciele służby BHP, pracodawcy oraz kadra zarządzająca z zakładów pracy działających w branżach o podwyższonym ryzyku.

Grafika promująca projekt pt. Akademia Dobrych Praktyk

Cel i założenia Akademii Dobrych Praktyk

W odpowiedzi na stale rosnące wyzwania związane z bezpieczeństwem pracy celem Akademii Dobrych Praktyk było:

- zwiększenie wiedzy i świadomości w zakresie prewencji wypadków przy pracy,
- wzmocnienie kompetencji służb BHP i kadry zarządzającej w branżach o podwyższonym ryzyku, m.in. górnictwo, budownictwo, przemysł,
- wymiana doświadczeń i dobrych praktyk,
- wspólne opracowanie „Złotych zasad BHP dla Śląska” – uniwersalnych rekomendacji dla środowiska pracy,
- wzmocnienie kultury bezpieczeństwa i prewencji w zakładach pracy na Śląsku.

Uroczysta inauguracja Akademii Dobrych Praktyk miała miejsce 27 marca 2025 r. w siedzibie OIP w Katowicach. Otwarcia dokonał Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron, podkreślając znaczenie dialogu i współpracy w budowaniu bezpiecznego środowiska pracy. Krystian Włosek – Prezes katowickiego Oddziału Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP – zaznaczył wagę wymiany doświadczeń i wdrażania sprawdzonych rozwiązań w zakładach pracy.

*Rozpoczęcie Akademii Dobrych Praktyk
przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach*

Pierwszy wykład wygłosił nadinspektor pracy OIP w Katowicach Marek Dudek. Przedstawił on praktyczne metody identyfikacji zagrożeń oraz narzędzia wspierające ocenę ryzyka zawodowego – zarówno w ujęciu ogólnym, jak i branżowym. W trakcie spotkania omówiono także studia przypadków oraz wskazano narzędzia ułatwiające skuteczne wdrażanie działań prewencyjnych.

Inauguracja Akademii Dobrych Praktyk w siedzibie OIP w Katowicach

Drugie spotkanie Akademii Dobrych Praktyk zostało zorganizowane 15 kwietnia 2025 r. i skupiło się na analizie rzeczywistych przypadków wypadków przy pracy oraz najczęściej występujących nieprawidłowości.

Prelegentem spotkania był nadinspektor pracy Sekcji Badania Wypadków przy Pracy w OIP w Katowicach Zbigniew Łatacz, który przedstawił szczegółowe dane statystyczne ukazujące skalę i przyczyny zdarzeń w zakładach pracy na terenie województwa śląskiego. Uczestnicy poznali konkretne studia przypadków, ich przebieg, źródła zagrożeń i sposoby postępowania powypadkowego.

Drugie spotkanie Akademii Dobrych Praktyk

Duży nacisk położono na rolę pracodawcy w zapobieganiu wypadkom i tworzeniu bezpiecznych warunków pracy, rolę służby BHP w dokumentowaniu i analizie zdarzeń, a także znaczenie współpracy z instytucjami kontrolnymi w celu ograniczenia ryzyka zawodowego. Spotkanie miało charakter praktyczny – uczestnicy brali udział w dyskusjach, dzielili się doświadczeniem oraz wspólnie analizowali możliwości poprawy procedur bezpieczeństwa pracy.

Tematem trzeciego spotkania, które odbyło się 27 maja 2025 r., były zagrożenia psychospołeczne w miejscu pracy – stres, wypalenie zawodowe, mobbing. Część szkoleniową

dotyczącą stresu oraz warsztaty praktyczne poprowadziła koordynator programu profilaktycznego w Państwowej Inspekcji Pracy pn. „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy” Wioletta Natkaniec, natomiast problematykę mobbingu przedstawił uczestnikom specjalista do spraw prawnych z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Piotr Bogdański. Przedstawiono także rolę kampanii informacyjnych i narzędzi wspierających zdrowie psychiczne pracowników.

Trzecie spotkanie Akademii Dobrych Praktyk

Część warsztatowa objęła: ćwiczenie „Mapa Stresu” – identyfikacja źródeł napięć w miejscu pracy, ćwiczenie „Drzewo Wsparcia” – budowanie systemów wsparcia dla pracowników, scenki z przełożonymi – trening empatycznej komunikacji i rozwiązywania konfliktów, ćwiczenie „Odwrócenie myśli” – radzenie sobie z obciążeniami psychicznymi.

Warsztaty podczas Akademii Dobrych Praktyk

Trzecie spotkanie Akademii potwierdziło, jak ważne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na prewencję zagrożeń psychospołecznych oraz tworzenie bezpiecznego, wspierającego środowiska pracy.

Uczestnicy Akademii Dobrych Praktyk

Finałowe spotkanie zorganizowane w siedzibie OIP w Katowicach 24 czerwca 2025 r. miało charakter podsumowujący. Głównym punktem wydarzenia było wspólne opracowanie dokumentu „Złote Zasady BHP dla Śląska” – zestawu uniwersalnych rekomendacji dla pracodawców i pracowników. Uczestnicy aktywnie współtworzyli treść dokumentu, dzieląc się doświadczeniami i najlepszymi praktykami wdrażanymi w swoich zakładach pracy. Wspólna praca nad dokumentem prowadzona była w formie warsztatu konsultacyjnego. Ostateczny dokument stanowi cenne źródło wytycznych dla firm i instytucji w regionie.

Złote Zasady BHP dla Śląska

Dodatkowo zaprezentowano przykłady innowacyjnych działań w zakresie BHP wdrożonych przez uczestników Akademii. Spotkanie zakończyło się wręczeniem dyplomów ukończenia Akademii Dobrych Praktyk oraz zaproszeniem do kontynuowania współpracy w ramach kolejnych inicjatyw OIP w Katowicach.

Uroczyste zakończenie Akademii Dobrych Praktyk

Znaczenie i efekty Akademii Dobrych Praktyk

Projekt „Akademia Dobrych Praktyk” był nie tylko serią wykładów – była to przede wszystkim platforma dialogu, wymiany doświadczeń i współpracy między przedstawicielami różnych branż oraz

instytucji zajmujących się bezpieczeństwem pracy. Efekty Akademii to między innymi: wypracowanie praktycznych rozwiązań możliwych do wdrożenia w codziennej pracy, podniesienie świadomości nt. prewencji wypadków, stresu zawodowego i procedur bezpieczeństwa, stworzenie „Złotych Zasad BHP dla Śląska” – dokumentu, który może stać się regionalnym wzorcem dla działań prewencyjnych, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk między uczestnikami, jak również wzmocnienie współpracy między służbami BHP, pracodawcami i Państwową Inspekcją Pracy oraz integracja środowiska zawodowego wokół wspólnego celu – poprawy bezpieczeństwa pracy.

Akademia Dobrych Praktyk to przykład skutecznej, merytorycznej współpracy wielu środowisk na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy. Projekt zakończył się sukcesem, ale stanowi jednocześnie punkt wyjścia do kolejnych działań w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy. Akademia pokazała, że dobrze zaprojektowany i interdyscyplinarny projekt edukacyjny może realnie wpływać na poprawę warunków pracy i zmniejszanie liczby wypadków – co jest szczególnie ważne w regionach o wysokim udziale branż wysokiego ryzyka. Uczestnicy zostali zaproszeni do dalszego udziału w inicjatywach PIP oraz do dzielenia się wiedzą i rozwiązaniami w swoich środowiskach pracy, kontynuując misję upowszechniania dobrych praktyk BHP.

Projekt był relacjonowany przez Piotra Gapysa – specjalistę ds. BHP i twórcę podcastu „Po ludzku o BHP”, który wspierał upowszechnianie efektów Akademii Dobrych Praktyk.

6.22. WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach prowadził intensywną i konsekwentną współpracę z mediami regionalnymi oraz ogólnopolskimi, traktując ją jako istotny element realizacji zadań informacyjnych, edukacyjnych i prewencyjno-promocyjnych Państwowej Inspekcji Pracy. Działania podejmowane przez Urząd były systematycznie upowszechniane za pośrednictwem telewizji, radia, prasy drukowanej oraz portali internetowych, co umożliwiło dotarcie z przekazem do szerokiego grona odbiorców na terenie województwa śląskiego.

Dzięki stałej i merytorycznej współpracy z przedstawicielami mediów możliwe było skuteczne nagłaśnianie inicjatyw Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, w szczególności działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy, ochronę praw pracowniczych oraz podnoszenie świadomości w zakresie obowiązujących przepisów prawa pracy.

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w 13 wywiadach oraz udzielił licznych dodatkowych wypowiedzi dla mediów. Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy ds. Prawnych Arkadiusz Antonik, w okresie od lipca do grudnia 2025 r., udzielił 20 odpowiedzi na zapytania

dziennikarzy, dotyczące m.in. prowadzonych kontroli w zakładach pracy na terenie województwa śląskiego oraz zagadnień związanych z przestrzeganiem przepisów prawa pracy. W programach o charakterze poradnikowym i eksperckim aktywnie uczestniczyły koordynator Sekcji Prawnej Anna Łyp oraz starszy inspektor pracy specjalista Beata Sikora-Nowakowska. W kontaktach z mediami najczęściej poruszano tematy związane z podsumowaniem działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2024 roku, wyjaśnianiem aktualnie obowiązujących przepisów prawa pracy, zmianami w prawie pracy, realizacją *Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy*, projektem *Akademia Dobrych Praktyk*, konferencjami naukowymi organizowanymi przez OIP w Katowicach, rozstrzygnięciami konkursów organizowanych przez OIP w Katowicach, działalnością Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy OIP w Katowicach.

W I kwartale 2025 roku, w siedzibie OIP w Katowicach odbyła się konferencja prasowa. Tematem było podsumowanie działalności Okręgu na terenie województwa śląskiego w 2024 roku. Podczas spotkania z dziennikarzami zostały przedstawione informacje dotyczące czynności kontrolnych, wypadków przy pracy, kontroli na małych placach budowy, legalności zatrudnienia, kontroli w związku z zakazem handlu w niedzielę i święta oraz działań prewencyjno-promocyjnych.

Konferencja prasowa w siedzibie OIP w Katowicach

Relacje z konferencji prasowej odbyły się m.in. w programie informacyjnym „Raport” na antenie Telewizji TVT, w Radiu Katowice, na portalach internetowych nettg.pl, tysol.pl, europerspektywy.pl i w Dzienniku Zachodnim.

Fragment programu „Raport” w TVT nt. konferencji prasowej

Na antenie Radia eM w programie „Gość Poranka”, w TVP3 Katowice w magazynie „Relacje”, a także w Telewizji TVT w programie „Nie Tak” Okręgowy Inspektor Pracy udzielił wywiadów, w których przedstawił dane dotyczące wypadków przy pracy oraz czynności kontrolnych podejmowanych na terenie województwa śląskiego w 2024 roku. Ponadto zapowiedział nowy projekt pn. *Śląska Strategia Ograniczania Wypadków przy Pracy*. Poruszył także tematy związane z rosnącym udziałem robotyzacji i sztucznej inteligencji w zakładach pracy.

Wywiad w TVP3 Katowice

Wywiad w Telewizji TVT

Wywiad w Radiu eM

Lokalne media publikowały informacje na temat konferencji *Bezpieczeństwo pracy a innowacyjne technologie w przemyśle*, organizowanej 5 marca 2025 r. przez OIP w Katowicach podczas Targów BHP w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Przy okazji tego wydarzenia „Dziennik Zachodni” zrealizował wywiad z Głównym Inspektorem Pracy. O konferencji można było przeczytać również na portalach internetowych nettg.pl czy śląskibiznes.pl. O wydarzeniu mówiono także w Radiu Katowice. Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki i Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron zostali zaproszeni przez Redakcję Puls.HR do rozmowy nt. konferencji *Bezpieczeństwo pracy a innowacyjne technologie w przemyśle*.

Wywiad w Puls.HR

Wywiad w Puls.HR

W marcu 2025 r. portal wKatowicach.eu opublikował pierwszą informację nt. rozpoczęcia *Akademii Dobrych Praktyk* – cyklu czterech spotkań organizowanych przez OIP w Katowicach. Celem projektu było podniesienie standardów bezpieczeństwa i higieny pracy w województwie śląskim poprzez zwiększanie świadomości oraz propagowanie skutecznych działań prewencyjnych, szczególnie w branżach o wysokim wskaźniku wypadkowości, takich jak górnictwo, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe. Projekt wpisuje się w *Śląską Strategię Ograniczania Wypadków przy Pracy*. Pierwsza edycja realizowana była we współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP – Oddział w Katowicach.

[Strona główna](#) » [Informacje](#) » [W Katowicach](#) » Ruszyła Akademia Dobrych Praktyk! Sprawdź, czy dbasz o (...)

Ruszyła Akademia Dobrych Praktyk! Sprawdź, czy dbasz o bezpieczeństwo w pracy

Kamil Zatoński

28.03.2025 • W KATOWICACH

W czwartek, 27 marca, w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach zainaugurowano innowacyjny projekt "Akademia Dobrych Praktyk", którego patronem medialnym jest nasz portal. To cykl czterech spotkań, których celem jest podnoszenie standardów bezpieczeństwa i higieny pracy w województwie śląskim poprzez zwiększanie świadomości oraz propagowanie skutecznych działań prewencyjnych, szczególnie w branżach o wysokim wskaźniku wypadkowości, takich jak górnictwo, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe. Projekt wpisuje się w Śląską Strategię Ograniczania Wypadków przy Pracy. Inicjatywa realizowana jest przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach we współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP – Oddział w Katowicach.

Fragment artykułu na portalu [wkatowicach.eu](#)

Na antenie Radia Katowice wyemitowano audycję *Każdemu damy radę*, w której udział wzięła Anna Łyp, koordynator Sekcji Prawnej w OIP w Katowicach. To audycja poradnikowa, skupiająca się na wyjaśnianiu przepisów prawa, której nieodłącznym elementem jest dyżur telefoniczny dla słuchaczy. W ramach programu uruchomiono specjalną infolinię z poradami na temat urlopów wypoczynkowych.

W „Forum Budownictwa Śląskiego” (73) 2025 r. ukazał się wywiad z Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach nt. bezpieczeństwa w sektorze budowlanym na terenie województwa śląskiego. Piotr Kalbron skupił się na działaniach prewencyjnych, które realizuje Urząd.

Cel naszej misji to bezpieczna budowa!

Budownictwo to druga po górnictwie branża, w której występuje najwięcej zagrożeń wypadkowych i zawodowych, które w konsekwencji mogą spowodować wypadki śmiertelne i ciężkie uszkodzenia ciała. Stan przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy w budownictwie, należy uznać za niezadowalający, co potwierdzają przeprowadzane przez inspektorów pracy kontrole. Mając na uwadze powyższe nasuwa się kluczowe pytanie: Dlaczego dochodzi do tego typu tragicznych zdarzeń i braku ochrony zdrowia i życia osób pracujących w budownictwie? O bezpieczeństwie pracy w budownictwie na terenie województwa śląskiego rozmawiamy z **Piotrem Kalbron** – Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach.

4 Forum Budownictwa Śląskiego (73) 2025

– Panie Inspektorze, czy może Pan wyjaśnić, kto jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo: pracownik czy pracodawca?

– Odpowiedź na tak zadane pytanie nie jest prosta, ponieważ uważam, że wskazane przez Pana redaktora osoby należy wymienić na samym końcu listy osób odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa pracy w budownictwie. Chociaż najczęściej odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracy pracowników egzekwowana jest od pracodawcy i osób kierujących pracownikami w imieniu pracodawcy.

Chciałbym zwrócić uwagę na fakt, że bezpieczeństwo realizacji inwestycji kształtuje się już na etapie planowania robót. To w jaki sposób prowadzone będą roboty w dużej mierze zależy od inwestora, do obowiązków którego należy zorganizowanie procesu budowy z uwzględnieniem, zawartych w przepisach, zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Następnie bym wymienił kierownika budowy lub kierownika robót, ponieważ są to osoby sprawujące samodzielne funkcje techniczne na budowie, które zobowiązane są do kierowania budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz do koordynowania realizacji zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Wobec powyższego wydaje się, że zorganizowanie procesu inwestycyjnego a także bezpieczny przebieg realizacji robót leży po stronie inwestora jak również kierownika budowy. Nieobjęcie inwestorów odpowiedzialnością za bezpieczeństwo pracy podczas realizacji inwestycji skutkuje narzucaniem krótkich terminów realizacji inwestycji oraz zatrudnianiem wykonawców,

Wywiad w Forum Budownictwa Śląskiego

W II kwartale 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron był gościem programu „Gość Regionów” na ogólnopolskiej antenie TVP3, gdzie poruszane były kwestie związane z bezpieczeństwem pracy i wypadkowością na terenie województwa śląskiego. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach przedstawił dane statystyczne dotyczące wypadków przy pracy na terenie

województwa śląskiego, omówił procedury zgłoszenia wypadku przy pracy, opowiedział także o działaniach prewencyjno-promocyjnych, podejmowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w ramach *Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy*.

Program Gość Regionów w TVP3

W kwietniu 2025 r. dziennikarze lokalnych mediów podjęli temat konkursu dla młodzieży *Bezpieczny Krok z BHP do Górnictwa*, którego organizatorem był OIP w Katowicach. Finał odbył się w kopalni „Budryk” w Ornontowicach. Uczniowie szkół ponadpodstawowych kształcący się w zawodach górniczych zmierzali się w testach teoretycznych i zadaniach praktycznych z zakresu bezpieczeństwa pracy. O wydarzeniu wspominało w Telewizji TVT, Radiu Katowice, na portalach internetowych: tysol.pl, śląskibiznes.pl, nettg.pl i behapowcy.com.

Nagranie wypowiedzi dla Telewizji TVT

Redakcja ŚląskiBiznes.pl opublikowała wywiad z Piotrem Kalbronek nt. działalności Okręgu, podejmowanych działań i wnioskach, wynikających z podsumowania rocznego w 2024 r.

Wywiad dla Redakcji ŚląskiBiznes.pl

Portal internetowy wkatowicach.eu opublikował relację (film i artykuł) na temat działań realizowanych podczas Tygodnia Bezpieczeństwa w województwie śląskim. „Pod hasłem *Bezpieczeństwo. Tu nie ma miejsca na iluzję* odbył się XII Tydzień Bezpieczeństwa. Inspektorzy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przekonywali m.in. pracowników budów oraz studentów, że pozorowanie bezpiecznych warunków pracy nie pomaga w uniknięciu zagrożeń i wypadków. Zasady bezpieczeństwa są skuteczne wtedy, kiedy stosuje się je rzetelnie i rozważnie” – napisano w artykule.

Nagranie wypowiedzi dla portalu wkatowicach.eu

W maju 2025 r. na antenie Radia Katowice została wyemitowana kolejna audycja *Każdemu damy radę*, w której udział wzięła koordynator Sekcji Prawnej w OIP w Katowicach Anna Łyp. Słuchacze mieli okazję dowiedzieć się, co zakładają przepisy dotyczące wynagrodzenia za pracę. Ponadto do ich dyspozycji były porady telefoniczne zorganizowane przez OIP w Katowicach.

Również w maju Radio Katowice transmitowało rozmowę z Głównym Inspektorem Pracy w programie „Rozmowa dnia”. Wywiad dotyczył m.in. zasad udzielania urlopu wypoczynkowego oraz planowanych zmian w definicji mobbingu w kontekście organizowanej przez OIP w Katowicach konferencji *Przeciwdziałanie mobbingowi w środowisku pracy*.

Wywiad w Radiu Katowice

Artykuł nt. konferencji *Przeciwdziałanie mobbingowi w środowisku pracy* pojawił się na portalu wkatowicach.eu. Tematyka konferencji była przedstawiona również w Radiu eM, Radiu Katowice i w Telewizji TVT.

Nagranie wypowiedzi dla TVT

W maju 2025 r. Radio Piekary opublikowało wywiad z Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach Piotrem Kalbronem. W rozmowie poruszono kluczowe kwestie związane z przestrzeganiem prawa pracy na terenie województwa śląskiego.

Wywiad w Radiu Piekary

W III kwartale 2025 r. dziennikarze często pytali o sytuację w zakładzie EKO-OKNA Spółka Akcyjna z siedzibą w Kornicach. Pytania pojawiały się m.in. z „Gazety Wyborczej”, „Dziennika Zachodniego”, „Faktu”, Next.pl. Odpowiedzi udzielał Zastępca OIP ds. Prawnych Arkadiusz Antonik. Dziennikarze publikowali także informacje nt. bieżącej działalności Urzędu.

Inspektorzy pracy OIP w Katowicach wypowiadali się jako eksperci. Na antenie Radia Katowice starszy inspektor pracy – specjalista Beata Sikora-Nowakowska wystąpiła w programie *Magazyn Reporterów*. Podczas audycji poruszono kwestie związane z legalnością zatrudnienia młodych ludzi. W Gazecie Wyborczej ukazał się artykuł, w którym starszy inspektor pracy – główny specjalista Rafał Wójcicki wyjaśnił przepisy związane z czasem pracy lekarzy w Polsce.

Justyna Węcek
Szefowa działu Pieniądże Fakt

Data utworzenia: 30 lipca 2025, 18:10.

Udostępnij

Państwowa Inspekcja Pracy prowadzi kontrolę w firmie Eko-Okna należącej do katolickiego miliardera Mateusza Kłoska. Jak ustalił "Fakt", ma ona zakończyć się pod koniec sierpnia. Okazuje się, że to związkowcy zwrócili się do inspekcji, by sprawdziła, czy kroki podejmowane przez firmę, są zgodne z przepisami. Chodzi m.in. o ograniczenie benefitów dla pracowników i wielką redukcję zatrudnienia.

Fragment artykułu w Fakcie

Dziś: 30 lipca 2025, 18:10

wyborcza.pl | RYBNIK

Pytamy, czy kontrola inspekcji pracy obejmuje również przypadki przetrzucania ludzi z jednego zakładu do drugiego oraz nakłaniania, by pracownicy donosili na uzależnionych kolegów. Okazuje się, że tak. - Kontrolą objęto powierzanie pracownikom pracy w różnych miejscach pracy, dokonano również ustaleń w zakresie uruchomionego w spółce tzw. "telefonu zaufania" - wyjaśnia Arkadiusz Antonik, pełniący obowiązki zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy.

To właśnie przez tzw. "telefon zaufania" pracownicy mieli donosić na uzależnionych współpracowników. W lipcu pracownicy Eko-Okien dostali maila od pracodawcy z apelem "Zgłaszaj każdą osobę, która potrzebuje terapii, a zarazem blokuje miejsce pracy".

Fragment artykułu w Gazecie Wyborczej

Wybierz branżę Baza produktów BHP Czasopismo Wykup dostęp Kontakt FAQ

W wydarzenie łączące ekspertów i praktyków z branży:

- wydobywczej

Polecane artykuły

Porozumienie pomiędzy Okręgowym Inspektorem Pracy a Urzędem Dozoru Technicznego

Aktualności

- Porozumienie pomiędzy Okręgowym Inspektorem Pracy a Urzędem Dozoru Technicznego
- Dymek za miliardy? Przerwa na papierosa w pracy dzień i kosztuje
- Odpuśćmy rzecz świętą? Urlopy wypoczynkowe od A do Z
- Warto zdobywać certyfikaty ISO
- Polacy przestają bać się, że AI zabierze im pracę. Prawdziwym wyzwaniem stają się koszty i dane
- Inspektorzy pracy na straży ustawowych stawek płac
- K. Skorek: Dobry inspektor to lider
- Samodzielność kontra mikrozarządzanie: jak

Fragment artykułu na portalu behapowcy.com

Dzisiejsza gazeta (e-wydanie)

Zapytaliśmy, czy takie przypadki podlegają kontroli Państwowej Inspekcji Pracy.

Rafał Wójcicki, starszy inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, przesłał nam stanowisko w tej sprawie. Wynika z niego, że czas pracy lekarzy zatrudnionych w podmiotach leczniczych uregulowany został ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz – w pewnych aspektach – w kodeksie pracy oraz w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

W ramach wskazanych ustaw i kodeksu pracy wdrożono do polskiego systemu prawnego postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 4 listopada 2003 r. dotyczących niektórych aspektów organizacji czasu pracy.

Fragment artykułu w Gazecie Wyborczej

- Dyrektywa ta ustanawia minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia w zakresie organizacji czasu pracy pracowników Unii Europejskiej. Obejmują one: minimalne okresy dobowego i tygodniowego odpoczynku, corocznego urlopu, przerw oraz maksymalny tygodniowy wymiar czasu pracy, aspekty pracy w porze nocnej i w systemie zmianowym - informuje Wójcicki.

Inspektor OIP podkreśla, że w dyrektywie nie zdefiniowano pojęcia "pracownik".

- To spowodował, że w Polsce wszelkie ograniczenia związane z czasem pracy lekarzy, w tym minimalne okresy dobowego odpoczynku, odpoczynku tygodniowego, corocznego urlopu wypoczynkowego, przerwy oraz maksymalny tygodniowy wymiar czasu pracy, jak również niektóre aspekty pracy w porze nocnej, pracy w systemie zmianowym, dotyczą wyłącznie lekarzy zatrudnionych na podstawie umowy o pracę - wyjaśnia Wójcicki.

Fragment artykułu w Gazecie Wyborczej

▼ Wybierz kategorię

Akademia Dobrych Praktyk – Złote zasady BHP dla Śląska

Data publikacji: 28.08.2025 r.

BEZPIECZEŃSTWO PRACY

Akademia Dobrych Praktyk to inicjatywa Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach realizowana w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy. Jej celem było stworzenie przestrzeni do współpracy, wymiany doświadczeń i wspólnego poszukiwania skutecznych rozwiązań w zakresie bhp.

Fragment artykułu na portalu behaPowcy.com

[Wybierz branżę](#)
[Baza produktów BHP](#)
[Czasopismo](#)
[Wykup dostęp](#)
[Kontakt](#)
[FAQ](#)

[Wybierz kategorię](#)

ZŁOTE ZASADY BHP DLA ŚLĄSKA

Opracowane przez uczestników Akademii Dobrych Praktyk

01. Zyskaj wiedzę na temat bezpieczeństwa	02. Niektóre zasady w bezpieczeństwie obowiązują na całym świecie
03. Nie ma bezpiecznego miejsca pracy	04. Każdy z nas jest częścią systemu BHP
05. Bądź realistą, nie przesadzaj z odpowiedzialnością	06. Zawsze stosuj odpowiednie narzędzia, sprzęt, środki
07. Uważaj na kufyngi – mogą być przyczyną wypadku	08. Względnie unikaj sytuacji niebezpiecznych
09. Stosuj odpowiednie i prawidłowe narzędzia	10. Podważań nie wnoszą na cały świat

Wnioski i dalsze działania

ZNACZENIE I EFEKTY AKADEMII DOBRZYCH PRAKTYK

Projekt „Akademia Dobrych Praktyk” był nie tylko serią wykładów – to platforma dialogu, wymiany doświadczeń, a także współpracy między przedstawicielami różnych branż oraz instytucji zajmujących się bezpieczeństwem pracy.

POCZĄTEK DOBRZYCH ZMIAN

Akademia Dobrych Praktyk to przykład skutecznej, merytorycznej współpracy wielu środowisk na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy. Projekt stanowi punkt wyjścia do kolejnych działań w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy.

EDUKACJA, KTÓRA DZIAŁA

Akademia pokazała, że dobrze zaprojektowany i interdyscyplinarny projekt edukacyjny może realnie wpływać na poprawę warunków pracy i zmniejszanie liczby wypadków, co jest ważne w regionach o wysokim udziale branż wysokiego ryzyka.

Dziękujemy za zaangażowanie i aktywny udział w Akademii Dobrych Praktyk. Wasza wiedza i doświadczenie są nieocenione dla poprawy bezpieczeństwa pracy w regionie. Razem

Fragment artykułu na portalu behapowcy.com

W sierpniu 2025 r. gościem programu „Rozmowa poranka” w Radiu eM był Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron. Rozmowa dotyczyła aktualnych działań Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach oraz wyzwań, z jakimi mierzą się inspektorzy pracy na terenie województwa śląskiego. „Reagujemy w każdym momencie, kiedy otrzymamy skargę od pracownika lub byłego pracownika, ale prowadzimy też rutynowe kontrole” - powiedział Piotr Kalbron. Audycja była okazją do podsumowania pierwszego półroczu działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

We wrześniu 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy Piotr Kalbron był gościem Radia Jasna Góra. Okazją do rozmowy była 43. Pielgrzymka Ludzi Pracy na Jasną Górę. Redaktor Agata Białecka-Nowak pytała o tematy związane z działalnością PIP, OIP w Katowicach. Okręgowy Inspektor Pracy wspominał m.in. o znaczeniu Pielgrzymki Ludzi Pracy i programach prewencyjnych PIP. Rozmowę wyemitowało także Radio eM.

Wywiad w Radiu eM

 Dzisiejsza gazeta (e-wydanie)

wyborcza.pl | RYBNIK

Pytamy, czy kontrola inspekcji pracy obejmuje również przypadki przetrzucania ludzi z jednego zakładu do drugiego oraz nakłaniania, by pracownicy donosili na uzależnionych kolegów. Okazuje się, że tak. - Kontrolą objęto powierzanie pracownikom pracy w różnych miejscach pracy, dokonano również ustaleń w zakresie uruchomionego w spółce tzw. "telefonu zaufania" - wyjaśnia Arkadiusz Antonik, pełniący obowiązki zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy.

To właśnie przez tzw. "telefon zaufania" pracownicy mieli donosić na uzależnionych współpracowników. W lipcu pracownicy Eko-Okien dostali maila od pracodawcy z apelem "Zgłaszaj każdą osobę, która potrzebuje terapii, a zarazem blokuje miejsce pracy".

Fragment artykułu w Gazecie Wyborczej

W IV kwartale 2025 r. nadal pojawiały się zapytania prasowe związane z sytuacją w zakładzie EKO-OKNA. Zastępca OIP ds. Prawnych Arkadiusz Antonik udzielał odpowiedzi dziennikarzom m.in. „Nowej Trybuny Opolskiej”, „Śląskiego Biznesu” i „Faktu”.

Fragment artykułu w Fakcie

Fragment artykułu na portalu slaskibiznes.pl

W październiku 2025 r. portal PulsHR.pl opublikował wywiad z Okręgowym Inspektorem Pracy, który odbył się w ramach panelu dyskusyjnego Industry Talks podczas Forum Nowego Przemysłu 14 października 2025 w Katowicach. Rozmowa koncentrowała się na zagrożeniach wynikających z cyfryzacji i robotyzacji produkcji.

Wywiad dla PulsHR

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach wydał komunikat po wypadku śmiertelnym, do którego doszło w Hucie Częstochowa. Komunikat publikowały następujące portale: zycieczestochowy.pl, tvs.pl, wnp.pl, dziennikzachodni.pl, radiojura.pl, tysol.pl, slaskibiznes.pl, behapwcy.com i serwis internetowy Aktualności TVP3 Katowice.

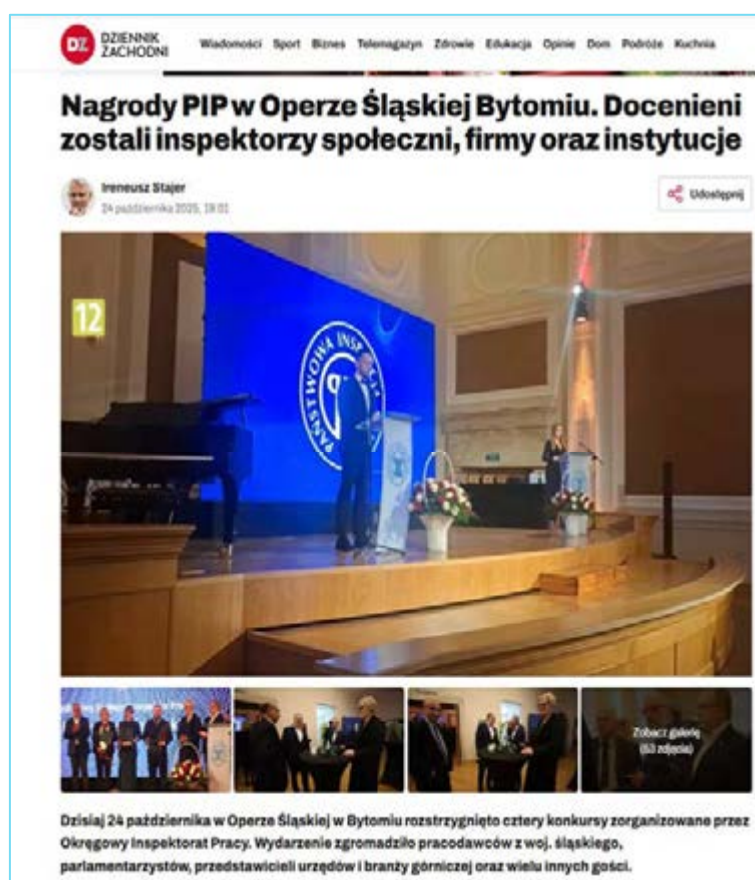

Fragment artykułu na portalu tvs.pl

Uroczystość rozdania nagród w konkursach Państwowej Inspekcji Pracy na etapie regionalnym, która odbyła się 24 października 2025 r. w Operze Śląskiej w Bytomiu, była szeroko relacjonowana w lokalnych mediach – m.in. w Radiu Katowice, Telewizji TVT , „Dzienniku Zachodnim”, na portalach: behapowcy.com, ślaskibiznes.pl i tysol.pl.

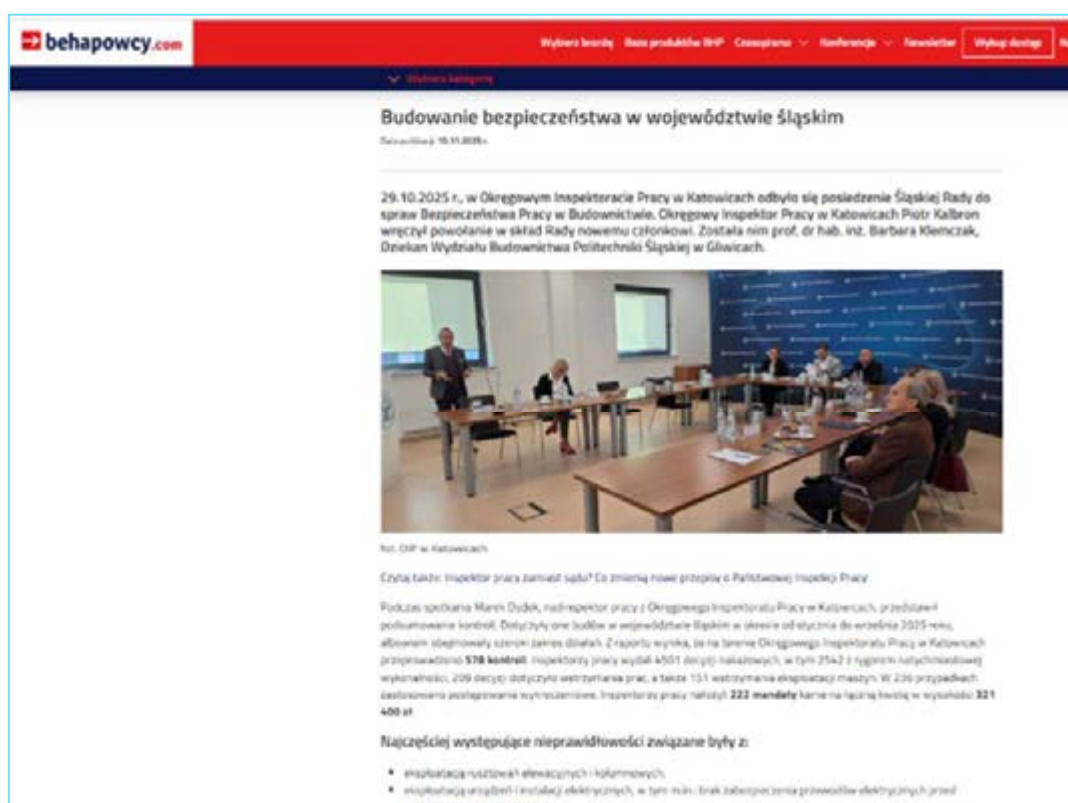

Wypowiedź dla TVT

Fragment artykułu w Dzienniku Zachodnim

Radio eM wyemitowało specjalną audycję z przebiegu posiedzenia Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie, które odbyło się 29 października 2025 r. Na wydarzeniu obecny był red. Mateusz Kornas, który przeprowadził rozmowę z Piotrem Kalbronem, Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach, Markiem Dudkiem, nadinspektorem pracy OIP w Katowicach oraz Tomaszem Golisem, reprezentantem na terenie województwa śląskiego Pracodawcy RP – Prezesem Zarządu Śląskiej Izby Pracodawców w Gliwicach. Poza audycją informacja o wydarzeniu została opublikowana także na stronie internetowej Radia eM. Kolejna informacja o posiedzeniu pojawiła się na portalu behapowcy.com.

Fragment artykułu na portalu behapowcy.com

W dniu 1 grudnia 2025 r. podczas finału *Konkursu wiedzy o prawie pracy, BHP i działalności Państwowej Inspekcji Pracy oraz historii NSZZ Solidarność w 45. rocznicę jego powstania*, który odbywał się w siedzibie OIP w Katowicach, obecni byli przedstawiciele mediów lokalnych i ogólnopolskich. Relacje z wydarzenia wyemitowano m.in. w Radiu Katowice i Radiu eM.

Z kolei „Tygodnik Solidarność” i portal internetowy tysol.pl opublikowały specjalny wywiad z Piotrem Kalbronem. Rozmowę przeprowadziła red. Agnieszka Żurek.

Fragment artykułu na portalu radiokatowice.pl

Fragment artykułu na portalu tysol.pl

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron był gościem w podcaście *Po ludzku o BHP*, prowadzonym przez Piotra Gapysa. W trakcie wywiadu omówiono założenia *Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków Przy Pracy*, której celem jest zmniejszenie liczby wypadków poprzez działania edukacyjne, kontrolne i doradcze. Przedstawiono również funkcjonowanie *Akademii Dobrych Praktyk*.

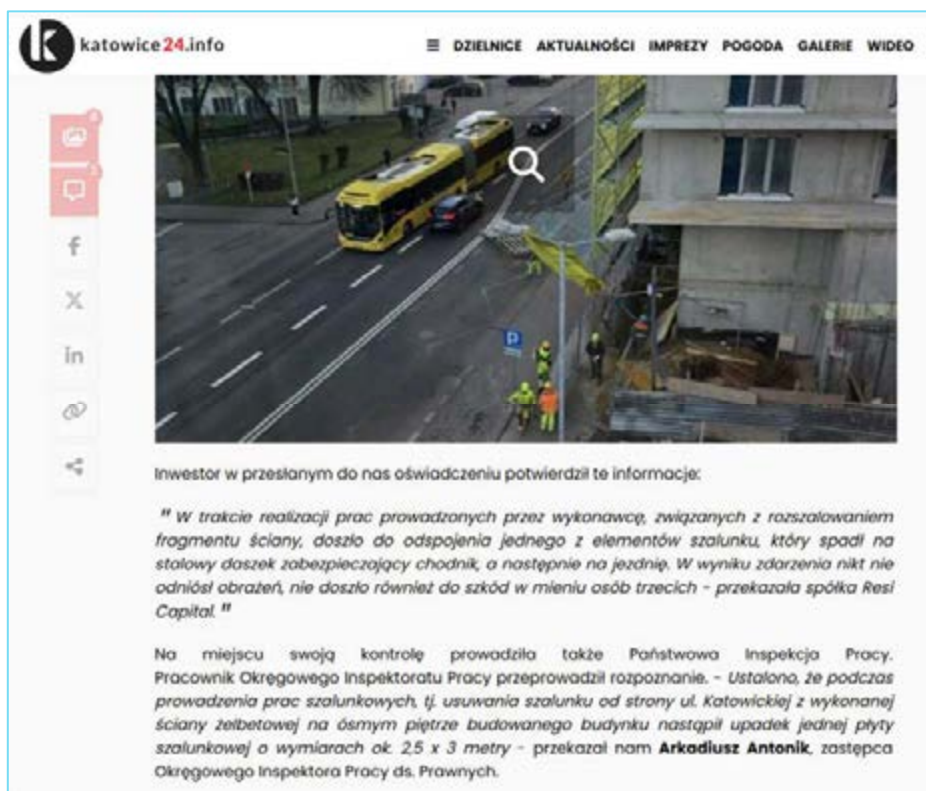

Po ludzku o BHP z udziałem Piotra Kalbrona

W grudniu dziennikarze interesowali się sytuacją pracowników w Panteonie Górnośląskim oraz kontrolą OIP w Katowicach, po tym jak na placu budowy w centrum Katowic spadła płyta szalunkowa. Odpowiedzi w tym zakresie udzielił Zastępca OIP ds. Prawnych Arkadiusz Antonik.

Fragment artykułu na portalu slazag.pl

Fragment artykułu na portalu katowice24.info

Starszy inspektor pracy – specjalista Beata Sikora-Nowakowska wzięła udział w programie *Każdemu damy radę* w Radiu Katowice. Odcinek był poświęcony urlopom wypoczynkowym. Po rozmowie z red. Józefem Wyciskiem Sekcja Prawna OIP w Katowicach zorganizowała dla słuchaczy dyżur telefoniczny z poradami prawnymi.

Podsumowanie współpracy z mediami

W 2025 roku współpraca Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z mediami miała charakter systematyczny, wielokanałowy i skuteczny. Obecność przedstawicieli Urzędu w telewizji, radiu, prasie oraz mediach internetowych pozwoliła na bieżące informowanie opinii publicznej o działaniach kontrolnych, prewencyjno-promocyjnych i edukacyjnych realizowanych przez OIP w Katowicach. Współpraca z mediami umożliwiła skuteczne nagłaśnianie nowych projektów takich jak *Śląska Strategia Ograniczania Wypadków przy Pracy* czy *Akademia Dobrych Praktyk*, a także innych wydarzeń o charakterze edukacyjnym, konkursowym i konferencyjnym.

Aktywny udział Okręgowego Inspektora Pracy, Zastępcy OIP ds. Prawnych oraz pozostałych przedstawicieli Urzędu w wywiadach, audycjach poradnikowych i programach informacyjnych przyczynił się do budowania wizerunku Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach jako instytucji eksperckiej, rzetelnej i otwartej na dialog społeczny. Podjęte w 2025 roku działania medialne

przyczyniły się do zwiększenia świadomości pracowników i pracodawców w zakresie obowiązujących przepisów oraz znaczenia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

6.23. KONKURSY ORGANIZOWANE PRZEZ OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W KATOWICACH

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował działania prewencyjno-promocyjne ukierunkowane na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa i ochrony pracy oraz kształtowanie właściwych postaw wśród pracodawców, pracowników, młodzieży i dzieci. Istotnym elementem tych działań była organizacja konkursów, które stanowiły skuteczne narzędzie popularyzowania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów prawa pracy oraz promowania dobrych praktyk w organizacji pracy.

Wśród konkursów organizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach dla mieszkańców województwa śląskiego znalazły się: „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”, „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy”, „Bezpiecznie od startu”, „Buduj bezpiecznie” oraz „Bezpieczne gospodarstwo rolne”.

KONKURS „PRACODAWCA - ORGANIZATOR PRACY BEZPIECZNEJ”

Konkurs pt. „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej” miał na celu promowanie pracodawców, którzy organizują pracę w sposób zapewniający wysoki poziom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników oraz przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym dotyczących legalności zatrudnienia. Celem przedsięwzięcia było budowanie pozytywnego wizerunku pracodawcy dbającego o systematyczną poprawę stanu bhp w swoim zakładzie pracy.

W konkursie mogli uczestniczyć pracodawcy, którzy uzyskali pozytywną ocenę stanu bezpieczeństwa i warunków pracy. Do I etapu konkursu na terenie województwa śląskiego przystąpiło 23 pracodawców: 8 w kategorii do 49 zatrudnionych pracowników, 8 w kategorii od 50 do 249 zatrudnionych, 7 w kategorii powyżej 249 zatrudnionych.

Oceny zgłoszonych firm oraz wyłonienia laureatów dokonała Kapituła Konkursowa powołana przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach. Wręczenie nagród dla zwycięzców etapu regionalnego odbyło się 24 października 2025 r. podczas uroczystej gali w Operze Śląskiej w Bytomiu.

W uroczystej gali, na zaproszenie Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach Piotra Kalbrona, uczestniczyli posłowie i senatorowie, przedstawiciele organów administracji rządowej i samorządowej, urzędów i instytucji państwowych, członkowie Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy przy Okręgowym Inspektorze Pracy oraz Śląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy

Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach, partnerzy społeczni, przedstawiciele związków zawodowych, społeczni inspektorzy pracy oraz pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Gala wręczenia nagród w konkursie „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”

„To dla nas szczególny moment – wspólne docenienie tych, którzy doradzają, wspierają i edukują w zakresie ochrony zdrowia i życia pracowników. Choć ich praca często pozostaje niezauważona, to właśnie ona stanowi fundament bezpiecznego i odpowiedzialnego środowiska pracy. Należy ze szczególną uwagą podkreślić, że wzrost tej świadomości wynika przede wszystkim z działań podejmowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, a także dzięki zaangażowaniu naszych partnerów społecznych, związków zawodowych, urzędów, organizacji pracodawców i stowarzyszeń. Korzystając z podniosłości dzisiejszego wydarzenia i obecności znamienitych gości, z tego miejsca pragnę przekazać Państwu słowa najwyższego uznania. To dzięki naszej współpracy możliwe są realne zmiany, które przekładają się na jakość i bezpieczeństwo środowiska pracy” – powiedział Okręgowy Inspektor Pracy.

Wyniki konkursu „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”:

I kategoria – do 49 zatrudnionych pracowników:

- 1. Dunlop Conveyor Belting Polska z Mikołowa**
- 2. Pracownia Informatyki „Numeron” z Częstochowy**
- 3. Zagłębiowski Park Sportowy z Sosnowca**

Wyróżnienie przyznano Niepublicznej Szkole Podstawowej „Zamkowa Szkoła” Aneta Pasieka, Arkadiusz Pasieka z Radzionkowa.

II kategoria – od 50 do 249 zatrudnionych pracowników:

1. **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe z Sosnowca**
2. **Euro-Locks sp. z o.o. z Rudy Śląskiej**
3. **Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika z Chorzowa**

Wyróżnienie przyznano Fortum Power and Heat Polska – Fortum Silesia z Zabrze.

III kategoria – powyżej 249 zatrudnionych pracowników:

1. **Grupa Żywiec, Arcyksiążęcy Browar w Żywcu**
2. **Rosomak SA z Siemianowic Śląskich**
3. **Stoelzle Częstochowa sp. z o.o. z Częstochowy**

Wyróżnienie przyznano Narodowemu Instytutowi Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Gliwicach.

Nagrodzeni w konkursie „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”

Zwycięzcy konkursów z poszczególnych kategorii reprezentowali województwo śląskie podczas drugiego etapu na szczeblu centralnym.

W dniu 26 listopada 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w uroczystości wręczenia nagród w konkursach organizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy, która odbyła się na Zamku Królewskim w Warszawie. Podczas gali wyróżniono osoby i instytucje, które zasłużyły się dla poprawy warunków pracy, bezpieczeństwa pracowników oraz promocji prawa pracy w Polsce.

Laureaci Konkursu „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej” na szczepku krajowym

Nagrodą w konkursie „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej” jest statuetka Mecum Tutissimus Ibis (ze mną będziesz najbezpieczniejszy). Jedną z nagród XXXII edycji tego konkursu w kategorii zakładów dużych otrzymała firma z województwa śląskiego – Grupa Żywiec sp. z o.o. Arcyksiążęcy Browar w Żywcu.

Podczas uroczystości wręczono Nagrodę Głównego Inspektora Pracy im. Haliny Krahelskiej. W gronie tegorocznych laureatów znalazły się osoby z województwa śląskiego – prezes Zarządu Śląskiej Izby Pracodawców Tomasz Golis oraz wiceprzewodniczący OPZZ dr Błażej Mądrzycki. Odznaczenie to trafia do osób i instytucji wyróżniających się działaniami na rzecz ograniczania zagrożeń zawodowych, nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań technicznych zwiększających bezpieczeństwo.

Wyróżniono również zwycięzców konkursu „Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy”. Nagrody te przyznawane są osobom, które z dużym zaangażowaniem dbają w swoich zakładach o przestrzeganie zasad BHP oraz skutecznie wspierają pracowników w sytuacjach konfliktowych.

KONKURS „POZNAJ SWOJE PRAWA W PRACY”

Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych uczestniczących w programie „Kultura bezpieczeństwa”. Jego celem było popularyzowanie wiedzy z zakresu prawa pracy, legalności zatrudnienia oraz zasad bhp. W etapie regionalnym wzięło udział 59 uczniów z 31 szkół województwa śląskiego.

Uczniowie podczas pisania testu z konkursu „Poznaj swoje prawa w pracy”

Laureaci konkursu „Poznaj swoje prawa w pracy”:

1. **Natalia Lewandowska** – Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Rybniku
2. **Anna Czyż** – Zespół Szkół nr 1 im. E. Kwiatkowskiego w Myszkowie
3. **Julia Saternus** – Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu

Finał etapu regionalnego konkursu „Poznaj swoje prawa w pracy”

KONKURS „NAJAKTYWNIJSZY SPOŁECZNY INSPEKTOR PRACY”

Celem konkursu „Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy” jest promowanie działalności społecznych inspektorów pracy, którzy, realizując swoje ustawowe zadania, skutecznie wpływają na poprawę stanu bezpieczeństwa pracy w zakładach i ochronę uprawnień pracowniczych. Konkurs przebiega w dwóch etapach: wojewódzkim i krajowym. Mogą w nim uczestniczyć zakładowi, oddziałowi i grupowi społeczni inspektorzy pracy, zgłoszeni przez organizacje związkowe. Oceny ich pracy dokonuje powołana przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach kapituła, w skład której wchodzi przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy oraz reprezentatywnych central

związkowych – Forum Związków Zawodowych, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” i Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. W etapie wojewódzkim konkursu udział wzięło 8 społecznych inspektorów pracy.

Finale etapu regionalnego konkursu „Najaktywniejszy społeczny inspektor pracy”

Kapituła Konkursowa wyłoniła troje laureatów. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się podczas gali w Operze Śląskiej w Bytomiu.

Laureaci konkursu „Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy”:

1. **Mirosław Śleziński** – Zakładowy Społeczny Inspektor Pracy z PKP Polskie Linie Kolejowe SA Zakład Linii Kolejowych w Sosnowcu
2. **Wioleta Fulbiszewski** – Zakładowy Społeczny Inspektor Pracy z Huhtamaki Foodservice Poland sp. z o.o.
3. **Beata Tomsza** – Społeczny Inspektor Pracy z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 – Centrum Urazowe w Sosnowcu

KONKURS „BEZPIECZNIE OD STARTU”

Konkurs skierowany był do pracowników młodocianych oraz uczniów szkół branżowych odbywających praktyki u rzemieślników. Jego celem było kształtowanie świadomości w zakresie przepisów prawa pracy oraz zasad bhp. Etap regionalny w województwie śląskim przeprowadzono w dwóch terminach w Częstochowie oraz w Katowicach. Łącznie w konkursie uczestniczyło 54 uczniów. Wyłoniono laureatów, którzy uzyskali kwalifikację do dalszego etapu ogólnopolskiego.

Laureaci konkursu „Bezpiecznie od Startu”:

- **Karolina Michel** – Zespół Szkół nr 7 w Tychach
- **Natalia Waniczek** – CKZiU nr 1 w Raciborzu

Finał etapu regionalnego konkursu „Bezpiecznie od startu” w Katowicach

KONKURS „BUDUJ BEZPIECZNIE”

Konkurs „Buduj bezpiecznie” adresowany był do wykonawców robót budowlanych, posiadających status pracodawcy. Jego celem było promowanie wysokich standardów bezpieczeństwa pracy oraz innowacyjnych rozwiązań stosowanych na placach budów. Organizatorem konkursu jest Państwowa Inspekcja Pracy, a partnerem – Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie. Do konkursu w województwie śląskim zakwalifikowano 6 inwestycji budowlanych. Laureatów ogłoszono podczas gali 24 października 2025 r. w Operze Śląskiej.

Laureaci konkursu „Buduj Bezpiecznie”:

1. **Przedsiębiorstwo Budowlane MODULAR sp. z o.o.**
2. **Goldbeck CEE North sp. z o.o**
3. **Konsorcjum firm: Usługi Remontowo Budowlane Mateusz Jankowski i Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „TECH-BUD” Mariusz Frącis**

Finał etapu regionalnego konkursu „Buduj bezpiecznie”

KONKURS „BEZPIECZNE GOSPODARSTWO ROLNE”

Celem konkursu było upowszechnianie zasad bezpiecznej pracy w rolnictwie oraz ograniczanie liczby wypadków przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Przedmiotem oceny było przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przez gospodarstwa rolne, w tym ładu i porządku w obejściu gospodarstwa, stanu technicznego budynków oraz maszyn i urządzeń rolniczych, bezpieczeństwa pracy ze zwierzętami, a także wyposażenie w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej. Gospodarstwa były oceniane na etapie regionalnym i wojewódzkim, a laureaci I miejsca na poziomie wojewódzkim zostali zakwalifikowani do etapu centralnego, gdzie reprezentują swoje województwo.

Do etapu wojewódzkiego zgłoszono 31 gospodarstw, z czego 26 zostało poddanych szczegółowej wizytacji. Za najbezpieczniejsze gospodarstwo rolne w województwie śląskim w 2025 roku uznano gospodarstwo należące do Anny i Romana Fiurów z Raciborza.

Finał etapu regionalnego konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”

KONKURS „BEZPIECZNIE NA WSI”

W ramach działań promujących bezpieczeństwo dzieci na terenach wiejskich zrealizowano finał XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Wioski bez troski”. Konkurs skierowany był do uczniów szkół podstawowych i polegał na wykonaniu pracy plastycznej promującej zasady bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym. W konkursie wzięło udział 561 uczniów z 66 szkół. Finał odbył się 14 czerwca 2025 r. w Częstochowie.

Finał XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Wioski bez troski”

KONKURS „SŁUŻBA BHP – NAJLEPSZY DORADCA PRACODAWCY”

Celem konkursu było wyróżnienie przedstawicieli służby bhp, którzy poprzez swoją działalność przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz budowania kultury bezpieczeństwa. Etap regionalny konkursu rozstrzygnięto 24 października 2025 r. podczas gali w Operze Śląskiej.

Laureaci konkursu „Służba BHP – najlepszy doradca pracodawcy”:

1. **Paulina Kurus i Jerzy Pawliński** – Grenevia SA Famur Gearo, oddział w Katowicach
2. **Sabina Borowik** – PreZero Service Południe

Finał etapu regionalnego konkursu „Służba BHP - Najlepszy Doradca Pracodawcy”

KONKURS WIEDZY O PRAWIE PRACY, BHP I DZIAŁALNOŚCI PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY ORAZ O HISTORII NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W 45. ROCZNICĘ JEGO POWSTANIA

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach zorganizował „Konkurs wiedzy o prawie pracy, bhp i działalności Państwowej Inspekcji Pracy oraz o historii NSZZ „Solidarność” w 45. rocznicę jego powstania”.

Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Piotr Duda, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Celem konkursu było popularyzowanie wśród uczniów szkół ponadpodstawowych wiedzy dotyczącej przepisów prawnej ochrony pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej. Ponadto zadaniem konkursu było upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy na temat powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

Konkurs składał się z dwóch etapów: szkolnego i finałowego (regionalnego). Za organizację szkolnego etapu odpowiedzialni byli dyrektorzy szkół. Uczniowie podczas tego etapu rozwiązywali test przygotowany przez Szkolną Komisję Konkursową. Następnie uczeń, który uzyskał największą liczbę punktów, reprezentował szkołę w finale konkursu. Etap regionalny odbył się 1 grudnia 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

W finałowych zmaganiach wzięło udział 13 uczniów, którzy rozwiązywali dwa testy. Pierwszy dotyczył zagadnień z zakresu prawa pracy, technicznego bezpieczeństwa pracy oraz działalności Państwowej Inspekcji Pracy. Natomiast drugi obejmował swoim zakresem wiedzę na temat historii powstania NSZZ „Solidarność”. O wyłonieniu zwycięzcy i ustaleniu kolejności pozostałych miejsc decydowała suma punktów uzyskana z obydwu testów. Na podstawie wyników testów Okręgowa Komisja Konkursowa dokonała rozstrzygnięcia i wyłoniła 5 laureatów, którzy wzięli udział w dogrywce.

Zmagania konkursowe uczniów w siedzibie OIP w Katowicach

Okręgowa Komisja Konkursowa pod przewodnictwem Zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach, uhonorowała następujących uczniów:

- **1 miejsce:** Weronika Gałuszka z Zespołu Szkół nr 2 im. ks. prof. J. Tischnera z Żor
- **2 miejsce:** Jakub Janczura z Zespołu Szkół Techniczno-Branżowych z Jastrzębia-Zdroju
- **3 miejsce:** Wiktoria Jodełka z Zespołu Szkół nr 1 im. E. Kwiatkowskiego z Myszkowa

Laureatom nagrody wręczyli: Okręgowy Inspektor Pracy Piotr Kalbron wraz z współorganizatorem konkursu, Dyrektorem Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach Andrzejem Sznajderem oraz zaproszonymi gośćmi honorowymi: Zastępcą Przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Maciejem Kłosińskim oraz duszpasterzem Ludzi Pracy ks. Ireneuszem Taturą.

Laureaci konkursu podczas wręczenia nagród w siedzibie OIP w Katowicach

Patronat medialny nad konkursem objęli: „Tygodnik Solidarność”, Tysol.pl, Polskie Radio Katowice oraz Radio eM.

Zorganizowanie Konkursu wiedzy o prawie pracy, bhp i działalności Państwowej Inspekcji Pracy oraz o historii NSZZ „Solidarność” w 45. rocznicę jego powstania stanowiło istotny element działań edukacyjnych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach skierowanych do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Przedsięwzięcie umożliwiło uczestnikom pogłębienie wiedzy z zakresu prawnej ochrony pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasad legalnego zatrudnienia, a także poszerzenie świadomości historycznej dotyczącej powstania i znaczenia NSZZ „Solidarność”.

Duże zainteresowanie konkursem oraz wysoki poziom przygotowania uczestników potwierdzają, że realizacja tego typu przedsięwzięć przez Okręgowy Inspektorat Pracy od lat skutecznie wpływa na wzrost świadomości młodzieży w zakresie przepisów prawa pracy i bezpiecznych zachowań w miejscu pracy, przyczyniając się do odpowiedzialnego podejścia młodych ludzi do zatrudnienia oraz ich właściwego przygotowania do przyszłej aktywności zawodowej.

KONKURS BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY DLA UCZNIÓW KSZTAŁCĄCYCH SIĘ W ZAWODACH GÓRNICZYCH POD NAZWĄ „BEZPIECZNY KROK Z BHP DO GÓRNICTWA”

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, we współpracy z Jastrzębską Spółką Węglową SA KWK „Budryk” w Ornontowicach zorganizował konkurs bezpieczeństwa i higieny pracy

dla uczniów kształcących się w zawodach górniczych pod nazwą „Bezpieczny krok z BHP do górnictwa”. Partnerem wydarzenia był Wyższy Urząd Górniczy. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa śląskiego i miał charakter edukacyjno-profilaktyczny.

Celem konkursu było upowszechnianie wiedzy z zakresu prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy w górnictwie oraz kształtowanie bezpiecznych postaw wśród przyszłych pracowników branży wydobywczej. Przedsięwzięcie miało również na celu budowanie świadomości znaczenia górnictwa dla regionu oraz promowanie odpowiedzialnego podejścia do ochrony zdrowia i życia w środowisku pracy.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: portal Tysol.pl, „Tygodnik Solidarność”, „Promotor BHP”, serwis behapowcy.com, a także Telewizja TVT.

Plakat popularyzujący organizację konkursu

Finał konkursu odbył się 11 kwietnia 2025 r. w Kopalni Węgla Kamiennego „Budryk” w Ornontowicach i obejmował pięć zadań o charakterze teoretycznym i praktycznym. Uczestnicy mieli możliwość sprawdzenia wiedzy oraz umiejętności z zakresu bezpieczeństwa pracy i ratownictwa górniczego.

Pierwsze zadanie polegało na opracowaniu koncepcji budowy tamy izolacyjnej w wyrobisku górniczym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wytycznymi ratownictwa górniczego. Zadanie miało na celu ocenę umiejętności praktycznego stosowania zasad BHP w sytuacjach awaryjnych.

Drugim zadaniem były ćwiczenia pozoracyjne po wybuchu substancji łatwopalnych, obejmujące symulowaną akcję ratowniczą. Uczestnicy oceniali miejsce zdarzenia, udzielali pierwszej pomocy oraz współpracowali w zespole, odwzorowując działania zastępu ratowniczego.

Trzecie zadanie dotyczyło identyfikacji sprzętu pomiarowo-kontrolnego stosowanego w górnictwie. Uczniowie rozpoznawali urządzenia oraz określali ich przeznaczenie i zakres pomiarowy.

Czwarte zadanie polegało na przeprowadzeniu wirtualnej inspekcji wyrobiska górniczego z wykorzystaniem technologii VR. Zadanie umożliwiło sprawdzenie umiejętności kontrolnych i technicznych w bezpiecznym, symulowanym środowisku.

Ostatnim elementem konkursu był test teoretyczny obejmujący zagadnienia z zakresu prawa pracy, BHP w górnictwie, zagrożeń naturalnych i technicznych, środków ochrony oraz zasad postępowania w sytuacjach awaryjnych. Test pozwolił na ocenę poziomu wiedzy teoretycznej uczestników.

W konkursie udział wzięli uczniowie sześciu szkół ponadpodstawowych z województwa śląskiego kształcących w zawodach górniczych. Z każdej szkoły w konkursie uczestniczyło czterech uczniów.

Zwycięzcą konkursu został Kacper Łapoń z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pawłowicach. Drugie miejsce zajął Jeremiasz Paździor z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pawłowicach, zaś trzecie – Szymon Musiolik z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie. W rankingu szkół zwyciężył Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pawłowicach.

Laureaci konkursu

Laureaci oraz najlepsza szkoła otrzymali nagrody ufundowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach oraz JSW SA KWK Budryk w Ornontowicach.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach od wielu lat realizuje szereg przedsięwzięć edukacyjnych i profilaktycznych, których celem jest przygotowanie młodzieży do bezpiecznego

i świadomego wejścia na rynek pracy. Działania te koncentrują się na podnoszeniu wiedzy z zakresu przepisów prawa pracy, zasad legalnego zatrudnienia oraz ochrony zdrowia i życia w środowisku pracy.

Zorganizowanie konkursu „Bezpieczny krok z BHP do górnictwa” stanowiło istotny element działań edukacyjnych i profilaktycznych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach skierowanych do młodzieży przygotowującej się do pracy w sektorze górniczym. Konkurs umożliwił uczestnikom praktyczną weryfikację wiedzy oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do bezpiecznego wykonywania pracy w warunkach górniczych.

Zastosowanie zróżnicowanych form zadań, w tym symulacji, ćwiczeń praktycznych i nowoczesnych technologii potwierdziło wysoką skuteczność takiej formy edukacji. Realizacja inicjatywy przyczyniła się do kształtowania świadomości zagrożeń oraz budowania kultury bezpieczeństwa wśród przyszłych pracowników branży wydobywczej.

Podsumowanie i wnioski

Realizacja konkursów Państwowej Inspekcji Pracy w 2025 roku potwierdziła skuteczność działań prewencyjno-promocyjnych podejmowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Konkursy stanowiły efektywne narzędzie edukacyjne umożliwiające dotarcie do szerokiego grona odbiorców i promowanie bezpiecznych zachowań w środowisku pracy.

Wysoki poziom zainteresowania oraz rosnąca liczba uczestników świadczą o zwiększającej się świadomości znaczenia problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy. Istotnym elementem sukcesu była również współpraca z partnerami instytucjonalnymi, szkołami, organizacjami związkowymi oraz samorządami.

6.24. WYDARZENIA

PRZEDSTAWICIEL OIP W KATOWICACH NA TARGACH BUDMA W POZNANIU

W dniu 12 lutego 2025 roku Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach ds. Organizacyjnych Piotr Stępień wziął udział w konferencji „Bezpieczna budowa – czy to możliwe?”, która odbyła się podczas Międzynarodowych Targów Budownictwa i Architektury BUDMA 2025 w Poznaniu.

OIP w Katowicach na targach BUDMA w Poznaniu

Omówiono między innymi poziom bezpieczeństwa pracy na polskich budowach, główne przyczyny wypadków przy pracy oraz nowoczesne rozwiązania techniczne w indywidualnym sprzęcie chroniącym przed upadkiem z wysokości.

PRACOWNIK – NAJCENNIJSZY KAPITAŁ BIZNESU

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w kolejnej edycji „Podwieczorku z biznesem”, która odbyła się 13 marca 2025 roku w Arenie Zabrze pod hasłem „Pracownik – najcenniejszy kapitał biznesu”.

W trakcie panelu dyskusyjnego „Benefity, zdrowie i konflikty. Co naprawdę przyciąga i zatrzymuje pracowników?” omówił zmiany standardów bhp na przestrzeni lat, jak również przedstawił najczęściej występujące nieprawidłowości w zakładach pracy na terenie województwa śląskiego.

Pracownik – najcenniejszy kapitał biznesu

„Podwieczorek z biznesem” zorganizowany przez Śląską Izbę Pracodawców w Gliwicach, Pracodawców RP oraz Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną zgromadził liderów, przedsiębiorców i ekspertów. Tematem spotkania był pracownik jako kluczowy filar sukcesu każdej organizacji.

Uczestnicy panelu dyskusyjnego

Goście wydarzenia wspólnie zastanawiali się, jakie znaczenie w budowaniu przedsiębiorstw ma pracownik, jak przyciągnąć wartościowych kandydatów i jak skutecznie zatrzymać najlepszych specjalistów. Omawiali warunki budowania środowiska pracy, które sprzyja rozwojowi i lojalności zespołu oraz prowadzi do osiągnięcia sukcesu w biznesie.

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach podczas „Podwieczorku z biznesem”

Cykl spotkań „Podwieczorek z biznesem” to okazja do wymiany doświadczeń, inspiracji i nawiązywania kontaktów w świecie przedsiębiorczości. Zaproszeni eksperci dzielą się swoją wiedzą, sprawdzonymi strategiami oraz praktycznymi wskazówkami, które można wdrożyć w każdej organizacji.

UROCZYSTOŚĆ NADANIA TYTUŁU DOCTORA HONORIS CAUSA ŚLĄSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron, na zaproszenie rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego prof. dr hab. n. med. Tomasza Szczepańskiego, wziął udział w uroczystości nadania tytułu Doktora Honoris Causa Śląskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Jerzemu Buzkowi. Wydarzenie miało miejsce 31 marca 2025 r. w siedzibie ŚUM w Katowicach.

Uroczystość nadania tytułu Doctora Honoris Causa Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

W trakcie uroczystości pracownikom Śląskiego Uniwersytetu Medycznego wręczono medale Komisji Edukacji Narodowej.

*Uroczystość nadania tytułu Doctora Honoris Causa
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego*

III KATYŃSKI MARSZ PAMIĘCI SŁUŻB MUNDUROWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w III Katyńskim Marszu Pamięci Służb Mundurowych Województwa Śląskiego, który odbył się 3 kwietnia 2025 r. w Katowicach.

Wydarzenie upamiętniające 85. rocznicę Zbrodni Katyńskiej zostało zorganizowane przez Oddział IPN w Katowicach we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach, Szkołą Policji w Katowicach oraz Stowarzyszeniem Rodzina Policyjna 1939 r. w Katowicach.

III Katyński Marsz Pamięci Służb Mundurowych Województwa Śląskiego

Marsz rozpoczął się pod Pomnikiem Ofiar Katynia przy pl. Andrzeja. Następnie uczestnicy uroczystości przemaszerowali katowickimi ulicami pod Grób Policjanta Polskiego przy Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach, gdzie odegrano hymn państwowy, odczytano apel pamięci i odmówiono modlitwę w intencji poległych. Uroczystość zakończyła się salwą honorową i złożeniem wspólnego wieńca przez organizatorów uroczystości.

WIELKA GALA IZBY RZEMIEŚNICZEJ ORAZ MŚP W KATOWICACH

W dniu 6 kwietnia 2025 roku Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w XXX Wielkiej Gali Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach na zaproszenie Prezesa Zarządu Jana Klimka oraz Dyrektora Naczelnego Grzegorza Mikety. Wydarzenie odbyło się w sali koncertowej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Podczas uroczystości uhonorowano przedsiębiorstwa wyróżniające się doskonałością i zaangażowaniem w rozwój gospodarczy regionu.

Wielka Gala Izby Rzemieślniczej oraz MŚP w Katowicach

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wręczył nagrodę w kategorii „Młode Talenty Rzemiosła”, która ma na celu wyróżnienie młodych adeptów sztuki rzemieślniczej, którzy z pasją i zaangażowaniem rozwijają swoje umiejętności. W trakcie swojego wystąpienia przypomniał zakres działania Państwowej Inspekcji Pracy. Podkreślił wagę dobrej współpracy w działaniach prewencyjnych na rzecz pracowników i pracodawców. „Przykładem tego jest Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach. Dziękuję Prezesowi za wszystkie lata wzorowej współpracy. Gratuluję 30-lecia działalności, gratuluję wszystkim rzemieślnikom zrzeszonym w Izbie. Życzę wszystkim bezpiecznej pracy” – powiedział Okręgowy Inspektor Pracy Piotr Kalbron.

Wielka Gala Izby Rzemieślniczej oraz MŚP w Katowicach

W czasie gali przyznano także statuetki: „Firma z Jakością”, „Firma z Przyszłości” oraz „Wiarygodny Lider Biznesu”, które trafiły do podmiotów oferujących produkty i usługi na najwyższym poziomie. Wyróżnienie „Firma Rodzinna” otrzymali przedsiębiorcy, którzy kultywują tradycje rzemieślnicze, budując markę regionu poprzez produkcję unikalnych, lokalnych wyrobów. Tytuł „Spolegliwy Przyjaciel Rzemiosła” przyznano osobie, która swoją działalnością wspiera rozwój rzemiosła i jego wartości. Po raz kolejny wręczona została również nagroda w kategorii „Lider Innowacyjności MŚP” podmiotom, które sięgają po nowoczesne technologie i wprowadzają innowacyjne rozwiązania. Tradycyjnie przyznano tytuł „Rzemieślnika Roku” – najwyższe wyróżnienie dla przedstawiciela środowiska rzemieślniczego. Wieczór uświetnił występ zespołu Golec uOrkiestra.

Gala jest jednym z najważniejszych wydarzeń gospodarczych w Polsce południowej poświęconych pracy, pasji i talentowi pokoleń rzemieślników, którzy swoją działalnością budują siłę i prestiż polskiego rzemiosła. Spotkanie zgromadziło ponad 2000 przedstawicieli świata rzemiosła i biznesu, jak również osobistości ze świata polityki, gospodarki, nauki i życia społecznego.

JUBILEUSZ 30-LECIA AKADEMII WSB

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron był gościem Koncertu Jubileuszowego z okazji 30-lecia Akademii WSB na zaproszenie JM dr hab. Zdzisławy Dacko-Pikiewicz. Uroczystość odbyła się 14 kwietnia 2025 r. w Sali Koncertowej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

Jubileusz 30-lecia Akademii WSB

Podczas uroczystości Rektor złożyła podziękowania partnerom i współpracownikom Akademii.

W 2022 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach i Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej zawarli porozumienie o współpracy na rzecz wspólnej realizacji projektów i przedsięwzięć edukacyjnych, naukowych i działań prewencyjnych.

DEBATA METROPOLIA 2.0 – QUO VADIS?

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w debacie „Metropolia 2.0 – Quo Vadis?”, która odbyła się 17 kwietnia 2025 roku. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Śląską Federację Przedsiębiorców Polskich, Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię i Urząd Miasta Katowice.

„Metropolia 2.0” to przestrzeń do wymiany doświadczeń, innowacyjnych pomysłów i budowania strategicznych partnerstw. Czołowi przedstawiciele biznesu, nauki i administracji omawiali kluczowe kwestie związane z przyszłością regionu. Zastanawiali się nad przyszłością Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii – czy jest gotowa na wyzwania przyszłości i jakie kierunki rozwoju powinna obrać, aby skutecznie konkurować na arenie krajowej i międzynarodowej.

Debata „Metropolia 2.0 – Quo Vadis?”

Debatę poprowadził Przewodniczący Śląskiej Federacji Przedsiębiorców Polskich Michał Gawroński. W spotkaniu udział wzięli m.in. Przewodniczący Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Kazimierz Karolczak, Prezydent Miasta Katowice dr Marcin Krupa, prof. dr hab. Tomasz Pietrzykowski – Przewodniczący Rady Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej Uniwersytetu Śląskiego, Prezes Zarządu Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego SA Artur Tomasik, dr hab. Rafał Żelazny – Prezes Zarządu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA oraz Henryk Orczykowski – Prezes Zarządu Stalprofil SA.

XXXII KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW „SOLIDARNOŚCI”

W dniach 24-25 kwietnia 2025 r. w Kołobrzegu odbył się XXXII Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” pod hasłem „Tylko Razem”. Gościem wydarzenia był Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron. W zjeździe uczestniczyło ponad 240 delegatów z całej Polski. Głównymi tematami spotkania było podsumowanie dotychczasowej działalności, plany na przyszłość, prace nad nowym, bardziej przejrzystym Statutem związku oraz inauguracja obchodów 45. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”.

XXXII Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”

W programie znalazło się także spotkanie z Prezydentem RP Andrzejem Dudą, któremu podziękowano za współpracę z „Solidarnością” podczas całej kadencji. Prezydent RP nadał odznaczenia państwowe zasłużonym działaczom związkowym i społecznym, w tym duchownym.

Obrady 32. Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „S” zostały zainaugurowane uroczystą mszą świętą. Związkowcy modlili się w intencji ludzi pracy oraz za duszę papieża Franciszka w Bazylice konkatedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kołobrzegu. Liturgia sprawowana była w obecności relikwii bł. ks. Jerzego Popiełuszki, patrona „Solidarności”, którymi na zakończenie uroczystości pobłogosławiono zebranych.

SPOTKANIE SIP NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” REGIONU PODBESKIDZIE

W dniu 28 kwietnia 2025 roku w Bielsku-Białej odbyła się uroczystość z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych. Gościem wydarzenia był nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

W spotkaniu uczestniczyli społeczni inspektorzy pracy i przewodniczący organizacji zakładowych z Podbeskidzia. Nadinspektor pracy Karol Pietrasina wystąpił z prelekcją dotyczącą wypadków przy pracy, zaprezentował statystyki oraz dane i okoliczności wypadków zbadanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Rozmawiano także m.in. o wsparciu i ofercie Okręgowego

Inspektoratu Pracy w Katowicach dla społecznych inspektorów pracy w formie szkoleń, konkursów i akcji promocyjno-prewencyjnych.

Spotkanie SIP NSZZ „Solidarność” Regionu Podbeskidzie

Uroczystość została zorganizowana przez Zarząd Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” oraz Klub Społecznego Inspektora Pracy przy Zarządzie Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność”.

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

W dniu 3 maja 2025 r. w Katowicach odbyły się uroczystości 234 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz 104 rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego. W obchodach uczestniczyło kierownictwo Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Uczestnicy uroczystości złożyli kwiaty pod pomnikiem Wojciecha Korfatego na placu Sejmu Śląskiego, następnie przeszli pod Pomnik Powstańców Śląskich, gdzie odbył się uroczysty apel. Obchody zwieńczyła msza święta pontyfikalna w intencji Ojczyzny odprawiona w Archikatedrze Chrystusa Króla w Katowicach.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, służb mundurowych, Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, organizacji kombatanckich oraz stowarzyszeń społecznych.

Uroczystości rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja

SPOTKANIE KOMITETU WYŻSZYCH INSPEKTORÓW PRACY W WARSZAWIE

W dniu 15 maja 2025 roku Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wziął udział w konferencji „Dobre praktyki w kontrolnej i pozakontrolnej działalności inspekcji pracy” w ramach spotkania Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy w Warszawie.

Obrady Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy odbyły się w dniach 14-15 maja 2025 roku w Warszawie. Tegorocznym gospodarzem była Państwowa Inspekcja Pracy w związku z polską prezydencją w Radzie Unii Europejskiej.

Spotkanie Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy w Warszawie

Spotkanie Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy gromadzi przedstawicieli kierownictw inspekcji pracy państw Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) oraz obserwatorów i ekspertów. Celem wydarzenia są rozmowy o bezpieczeństwie na unijnych rynkach pracy i wzmocnienie międzynarodowej współpracy na rzecz szeroko rozumianej

ochrony pracowników w Europie. Jest to również okazja do zdobycia i wymiany doświadczeń zawodowych i poszerzenia wiedzy merytorycznej.

Dzień Tematyczny w tym roku odbył się pod hasłem „Dobre praktyki w kontrolnej i pozakontrolnej działalności inspekcji pracy (2014-2023) – zaktualizowany kodeks dobrych praktyk Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działalności kontrolnej”.

Specjalnie z tej okazji przygotowany został kodeks dobrych praktyk, broszura w języku angielskim, w której zaprezentowane zostały wybrane działania kontrolne inspekcji pracy państw UE – istotne ze względu na ich efekty, skuteczność oraz potencjał edukacyjny. Uzupełnieniem kodeksu jest strona internetowa w języku angielskim, na której można znaleźć także opisy innych działań, którymi chcą się podzielić inspekcje poszczególnych państw Wspólnoty.

Pierwszego dnia spotkania odbyła się sesja plenarna Komitetu, która miała charakter zamknięty i dotyczyła spraw wewnętrznych. Omawiano raporty grup roboczych, efekty kampanii SLIC czy działania podejmowane przez inspekcje poszczególnych państw UE.

TYDZIEŃ BEZPIECZEŃSTWA NA POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ

W dniu 21 maja 2025 roku specjaliści Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach uczestniczyli w wydarzeniu z okazji Tygodnia Bezpieczeństwa Politechniki Śląskiej.

Spotkanie, w ramach którego zorganizowano stanowiska informacyjno-doradcze jednostek porządku publicznego oraz organów nadzoru i kontroli, miało na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa oraz świadomości zarówno pracowników, jak i studentów na temat postępowania w sytuacjach kryzysowych, propagowanie zasad bezpiecznego zachowania i reagowania na potencjalne zagrożenia w środowisku akademickim.

Inicjatywa ukierunkowana na zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom uczelni została podjęta przez Rektora Politechniki Śląskiej w związku z niedawną tragiczną sytuacją na Uniwersytecie Warszawskim.

Na przygotowanym stoisku pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielali zainteresowanym porad prawnych związanych z technicznym bezpieczeństwem pracy, omawiali zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, a także kwestie ryzyka zawodowego, obowiązków pracownika i pracodawcy oraz ogólnie prawa pracy.

Tydzień Bezpieczeństwa na Politechnice Śląskiej

Informowali także o programach prewencyjno-promocyjnych oraz o działaniach wspierających dla pracowników i pracodawców prowadzonych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Można było otrzymać bezpłatne wydawnictwa edukacyjno-informacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.

OBCHODY DNIA ENERGETYKA W ELEKTROWNI BEŁCHATÓW

11 sierpnia 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron uczestniczył w uroczystościach z okazji Dnia Energetyka. Organizatorem obchodów była Elektrownia Bełchatów.

Obchody Dnia Energetyka w Elektrowni Bełchatów

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w intencji pracowników elektrowni i ich rodzin w kościele parafialnym pw. Zesłania Ducha Świętego w Bełchatowie. Następnie w hali widowiskowo-sportowej odbyła się uroczysta akademia, w której wraz z pracownikami wzięli udział zaproszeni

goście. W trakcie uroczystości wręczono państwowe i branżowe odznaczenia wyróżniającym się pracownikom. Obchody były okazją do dorocznych podsumowań oraz integracji załogi zakładu.

43. PIELGRZYMKA LUDZI PRACY NA JASNĄ GÓRĘ

„W Ojców wierze daj wytrwanie, Maryjo...” – to hasło 43. Pielgrzymki Ludzi Pracy na Jasną Górę, która odbyła się w dniach 20-21 września 2025 roku. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. Zastępca Głównego Inspektora Pracy Jarosław Leśniewski, Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron, Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach Arkadiusz Antonik oraz pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy z różnych regionów Polski. Obecni byli także członkowie rodziny bł. ks. Jerzego Popiełuszki, przedstawiciele Prezydenta RP i rządu, parlamentarzyści, władze samorządowe oraz reprezentanci związków zawodowych, w tym NSZZ „Solidarność”.

43. Pielgrzymka Ludzi Pracy na Jasną Górę

Uroczystości rozpoczęły się w sobotę od złożenia kwiatów przed pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki – inicjatora pielgrzymek ludzi pracy na Jasną Górę. W skład delegacji Państwowej Inspekcji Pracy weszli Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron oraz zastępca Głównego Inspektora Pracy Jarosław Leśniewski. Pielgrzymi uczestniczyli również w Apelu Jasnogórskim oraz w Drodze Krzyżowej na Watach.

Najważniejszym momentem pielgrzymki była niedzielna msza św. odprawiona na jasnogórskim wzgórzu. Eucharystii przewodniczył metropolita wrocławski abp Józef Kupny, delegat KEP ds. Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Homilię wygłosił metropolita poznański abp Zbigniew Zieliński, który zwrócił uwagę na rolę religii w życiu społecznym i na to, że wartości chrześcijańskie pomagają kształtować odpowiedzialność za drugiego człowieka i za dobro wspólne. Podkreślał, że wychowanie w wierze i etyce daje młodym ludziom zakorzenienie, które pozwala im przeciwstawić się

powierzchnym ideologiom. Podczas uroczystości ponowiono tradycyjny akt zawierzenia Maryi – Patronce Robotników. Obchody wzbogacił koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Do pielgrzymów przemówił także Piotr Duda, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. „Dumnie z tego miejsca mówimy: Tak, wierzymy w Jezusa Chrystusa. I niesiemy to w codziennej naszej pracy, aby pracownikom w Polsce żyło się godnie, a praca była bezpieczna” – podkreślił Piotr Duda, który odniósł się również do bieżących problemów pracowniczych, m.in. do kwestii płacy minimalnej i dialogu społecznego.

Organizatorami wydarzenia były: Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Region Mazowsze NSZZ „S”, Region Częstochowski NSZZ „S” oraz Krajowe Duszpasterstwo Ludzi Pracy.

OBCHODY DNIA KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

W dniu 23 września 2025 roku w Katowicach odbyły się obchody Dnia Krajowej Administracji Skarbowej. Uroczystość zgromadziła licznych przedstawicieli instytucji państwowych, administracji rządowej i samorządowej oraz zaproszonych gości. W wydarzeniu uczestniczył m.in. Sekretarz Stanu, Szef Krajowej Administracji Skarbowej Marcin Łoboda, a także Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach Rafał Sitko. Obecność wysokich rangą przedstawicieli administracji podkreśliła znaczenie obchodów oraz rolę Krajowej Administracji Skarbowej w systemie państwowym.

Obchody Dnia Krajowej Administracji Skarbowej w województwie śląskim

Na zaproszenie organizatorów w uroczystości wziął udział również Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron, reprezentując Państwową Inspekcję Pracy. Udział kierownictwa OIP w Katowicach w tego rodzaju wydarzeniach stanowi wyraz otwartości Inspekcji Pracy na współpracę z innymi instytucjami publicznymi, które w swojej działalności realizują zadania o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa w życiu społecznym oraz gospodarczym regionu.

Obchody Dnia Krajowej Administracji Skarbowej są nie tylko okazją do uhonorowania pracowników tej służby za ich codzienną, wymagającą pracę, ale także ważnym momentem budowania i umacniania relacji pomiędzy instytucjami państwowymi.

JUBILEUSZ 25-LECIA SPÓŁKI RESTRUKTURYZACJI KOPALŃ

W dniu 17 listopada 2025 r. w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach odbyły się uroczystości z okazji 25-lecia działalności spółki Restrukturyzacji Kopalń. W wydarzeniu wziął udział Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron. Obecni byli również przedstawiciele administracji rządowej, samorządów oraz instytucji współpracujących z sektorem górniczym. Podczas spotkania przedstawiono podsumowanie dotychczasowych działań spółki oraz omówiono zagadnienia związane z prowadzonymi procesami restrukturyzacyjnymi.

Uroczystości z okazji 25-lecia działalności spółki Restrukturyzacji Kopalń

Okręgowy Inspektor Pracy wręczył list z życzeniami z okazji jubileuszu Prezesowi Spółki Restrukturyzacji Kopalń Jarosławowi Wieszołkowi.

OKRĘGOWY INSPEKTOR PRACY WYRÓŻNIONY NA UROCZYSTOŚCI BARBÓRKOWEJ

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron został uhonorowany podczas uroczystych obchodów Barbórki zorganizowanych przez Spółkę Węglokoks Kraj w Bytomiu. Akademia Barbórkowa, która odbyła się 4 grudnia 2025 roku, zgromadziła liczne grono przedstawicieli świata górnictwa, administracji publicznej oraz instytucji współpracujących z branżą wydobywczą.

Wyróżnienie dla Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach podczas Akademii Barbórkowej

W trakcie uroczystości, w uznaniu za szczególne zasługi na rzecz górnictwa oraz wieloletnie zaangażowanie w poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy w zakładach górniczych, Piotrowi Kalbronowi nadano stopień górniczy – Generalny Honorowy Dyrektor Górniczy. Jest to jedno z najbardziej prestiżowych wyróżnień w środowisku górniczym, przyznawane osobom, które w sposób wyjątkowy przyczyniły się do rozwoju i podnoszenia standardów tej branży.

„Otrzymany tytuł jest dla mnie wyjątkowym wyróżnieniem oraz zobowiązaniem do dalszej pracy ukierunkowanej na nieustanne podnoszenie standardów bezpieczeństwa pracy, ochronę zdrowia pracowników oraz rozwój kultury odpowiedzialnego i świadomego działania w branży górniczej” – podkreślił Piotr Kalbron, dziękując za to uhonorowanie.

Wyróżnienie dla Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach podczas Akademii Barbórkowej

Tegoroczna Barbórka w Bytomiu była nie tylko okazją do wręczenia odznaczeń i wyróżnień, ale również do wyrażenia wdzięczności wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w działania na

rzecz poprawy warunków pracy oraz bezpieczeństwa w górnictwie. W wydarzeniu udział wzięli m.in. parlamentarzyści, przedstawiciele władz samorządowych, instytucji kontrolnych, służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pracy, a także partnerzy społeczni i biznesowi oraz zaproszeni goście.

UDZIAŁ OIP W BARBÓRKOWYCH UROCZYSTOŚCIACH W GLIWICACH

Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron uczestniczył w Ogólnopolskim Barbórkowym Spotkaniu Gwarków 2025, które odbyło się 12 grudnia 2025 r. w Gliwicach.

Grafika popularyzująca organizowane wydarzenie

Obchody rozpoczęła uroczysta msza święta w kościele pw. św. Michała Archanioła w Gliwicach. Po nabożeństwie uformowano tradycyjny orszak, który przemaszerował w kierunku Wydziału Górnictwa, Inżynierii Bezpieczeństwa i Automatyki Przemysłowej Politechniki Śląskiej. Delegacje złożyły kwiaty pod pomnikiem patronki górników św. Barbary.

Kolejnym punktem programu było uroczyste Barbórkowe Posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej, podczas którego podkreślano znaczenie współpracy nauki i przemysłu na rzecz bezpieczeństwa pracy i nowoczesnych technologii. Po posiedzeniu odbyła się tradycyjna ceremonia „Skoku przez skórę” stanowiąca symboliczne przyjęcie młodych adeptów w szeregi braci górniczej.

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli środowiska górniczego, władz państwowych, samorządowych oraz świata nauki. Udział Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach Piotra Kalbrona w uroczystościach podkreślił znaczenie współpracy instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pracy z przedstawicielami branży górniczej oraz środowiskiem naukowym.

SPOTKANIE OPŁATKOWE IZBY RZEMIEŚNICZEJ ORAZ MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W KATOWICACH

W dniu 15 grudnia 2025 r. w Restauracji „Dworek Pod Lipami” w Katowicach-Giszowcu odbyło się uroczyste spotkanie opłatkowe zorganizowane przez Izbę Rzemieśniczą oraz Małą i Średnią Przedsiębiorczość w Katowicach.

Spotkanie opłatkowe zorganizowane przez Izbę Rzemieśniczą oraz Małą i Średnią Przedsiębiorczość w Katowicach

W spotkaniu opłatkowym, na zaproszenie Prezesa Zarządu Izby prof. dr. hab. Jana Klimka, uczestniczył Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron wraz z nadinspektorem pracy Katarzyną Krzyżanowską oraz starszym inspektorem pracy Tomaszem Musialikiem z Sekcji Prewencji i Promocji OIP w Katowicach.

Wśród gości obecni byli m.in. poseł na Sejm RP Urszula Koszutska, wiceprezydent Katowic Waldemar Bojarun, wiceprzewodniczący zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Maciej Biskupski, arcybiskup metropolita katowicki Andrzej Przybylski oraz biskup pomocniczy archidiecezji katowickiej Grzegorz Olszowski, jak również przedstawiciele duchowieństwa, samorządowcy, radni, przedstawiciele samorządu gospodarczego i zawodowego, urzędów pracy, uczelni wyższych i szkół, reprezentanci izb rzemieślniczych i rzemieślnicy, przedstawiciele instytucji kultury. Uczestnicy wysłuchali kolęd i pastorałek świątecznych w wykonaniu zespołu „Mały Śląsk”.

Podniosła uroczystość była okazją zarówno do wymiany życzeń świątecznych, jak również podkreślenia znaczenia współpracy między Państwową Inspekcją Pracy a środowiskiem przedsiębiorców rzemieślniczych. Tego typu inicjatywy wzmacniają relacje i sprzyjają dialogowi.

OBCHODY 44. ROCZNICY PACYFIKACJI KOPALNI „WUJEK”

W dniu 16 grudnia 2025 roku Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron złożył hołd górnikom, którzy zginęli, protestując przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. W głównych obchodach 44. rocznicy krwawej pacyfikacji strajku w kopalni „Wujek” udział wzięli Prezydent RP Karol Nawrocki. Obecni byli także świadkowie tamtych wydarzeń, rodziny poległych, parlamentarzyści oraz przedstawiciele władz samorządowych.

Obchody 44. rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek”

Uroczystości upamiętniające tragiczne wydarzenia z 1981 roku rozpoczęły się mszą świętą w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Katowicach. Następnie uczestnicy obchodów przeszli przed Krzyż–Pomnik Poległych Górników, gdzie odbyła się oficjalna część obchodów. Tam odczytano apel pamięci, złożono wieńce oraz wiązanek kwiatów. Obecność przedstawiciela Państwowej Inspekcji Pracy była wyrazem pamięci oraz szacunku dla ofiar wydarzeń, które pozostają jednym z najbardziej tragicznych momentów w historii współczesnej Polski.

44 lata temu, 16 grudnia 1981 roku, pluton specjalny ZOMO przeprowadził brutalną pacyfikację strajku w kopalni „Wujek” w Katowicach. Na teren zakładu wjechał czołg. Do protestujących oddano strzały. Zginęło dziewięciu górników, a kilkudziesięciu zostało rannych. Postawa górników z „Wujka” oraz ich tragiczna śmierć stały się symbolem masowego sprzeciwu ludzi pracy wobec władz komunistycznych po wprowadzeniu stanu wojennego. Coroczne spotkania przed Krzyżem–Pomnikiem przypominają o odwadze i determinacji pracowników, którzy domagali się zniesienia stanu wojennego oraz uwolnienia internowanych, płacąc najwyższą cenę za wolność, solidarność i prawa człowieka.

Uroczystości rocznicowe odbyły się pod patronatem honorowym Prezydenta RP Karola Nawrockiego. Organizatorami wydarzenia byli: Społeczny Komitet Pamięci Górników KWK „Wujek” Poległych 16 grudnia 1981 r., Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” oraz Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

SPOTKANIE OPŁATKOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” 80

W dniu 16 grudnia 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron był gościem spotkania opłatkowego na zaproszenie Zarządu Regionu Śląskiego NSZZ „Solidarność” 80. Wydarzenie zorganizowane w Kinoteatrze Rialto w Katowicach zgromadziło przedstawicieli władz związkowych, środowisk pracowniczych oraz instytucji publicznych.

Spotkanie opłatkowe NSZZ „Solidarność” 80

Spotkanie było okazją do złożenia życzeń świątecznych, ale również do wymiany doświadczeń i rozmów na temat bieżących wyzwań rynku pracy. Uczestnicy podkreślali znaczenie dialogu społecznego oraz wspólnych działań na rzecz poprawy warunków pracy i przestrzegania prawa pracy w regionie.

6.25. INNE DZIAŁANIA PROMOCYJNO-PREWENCYJNE

WEBINARIA I SZKOLENIA

W ciągu całego 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach organizował szkolenia dla pracodawców, pracowników, społecznych inspektorów pracy, związków zawodowych oraz innych partnerów społecznych.

SZKOLENIA DLA SPOŁECZNYCH INSPEKTORÓW PRACY

W 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował cykl szkoleń, których celem było wspieranie działalności społecznych inspektorów pracy, a tym samym podnoszenie stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach oraz ochrona uprawnień pracowniczych.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w Częstochowie

W dniu 15 stycznia 2025 r. nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, Oddziału w Częstochowie przeprowadził szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w siedzibie Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność”. Tematyka szkolenia obejmowała podstawy prawne działalności SIP – funkcje i zadania wynikające z ustawy o społecznej inspekcji pracy oraz kompetencje, zakres działania i uprawnienia SIP. Prowadzący omówił także system nadzoru nad warunkami pracy w Polsce oraz najważniejsze zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy niezbędne do pełnienia roli zakładowego społecznego inspektora pracy. Odpowiadał także na liczne pytania uczestników.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w Częstochowie

W szkoleniu brało udział 18 społecznych inspektorów pracy. Spotkanie to zainaugurowało cykl szkoleń dla społecznych inspektorów pracy przewidzianych na 2025 rok.

Szkolenie dla SIP w siedzibie Regionu NSZZ „Solidarność” w Częstochowie

W dniu 19 lutego 2025 r. nadinspektor pracy Olgierd Kucharski przeprowadził szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w siedzibie Regionu NSZZ „Solidarność” w Częstochowie. Tematem szkolenia było między innymi przygotowanie do pełnienia funkcji i zadań wynikających z ustawy o społecznej inspekcji pracy, uzupełnienie i uaktualnienie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy niezbędnej do wykonywania zadań i korzystania z uprawnień społecznego inspektora pracy, regulacje prawne i status prawny funkcjonowania SIP oraz uprawnienia i zasady postępowania społecznych inspektorów pracy.

Szkolenie dla SIP w siedzibie Regionu NSZZ „Solidarność” w Częstochowie

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w Częstochowie

W dniu 23 kwietnia 2025 r. inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Oddziału w Częstochowie przeprowadził szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w siedzibie Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność”.

Prowadzący szkolenie omówił kwestię wypadków przy pracy oraz udział społecznego inspektora pracy w dochodzeniu powypadkowym. Szczegółowo przedstawił podstawowe definicje, świadczenia przysługujące w razie wypadku, procedury przy ubieganiu się o uzyskanie tych świadczeń, wypadki w szczególnych okolicznościach, nowe regulacje prawne w zakresie rozpoznawania przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy oraz najczęściej powtarzane błędy w prowadzeniu dokumentacji powypadkowej. Uczestnicy mieli ponadto sposobność uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich pytania i wątpliwości.

Szkolenie „Bezpieczne środowisko pracy – rola i zadania SIP”

W siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach 25 kwietnia 2025 r. odbyło się szkolenie dla społecznych inspektorów pracy pt. „Bezpieczne środowisko pracy – rola i zadania społecznych inspektorów pracy”.

Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy, podniesienie kwalifikacji i umiejętności społecznych inspektorów pracy oraz wymiana doświadczeń, a tym samym skuteczniejsza ochrona praw pracowniczych w zakładach pracy województwa śląskiego.

Szkolenie „Bezpieczne środowisko pracy – rola i zadania SIP”

Prowadzący szkolenie omówił takie kluczowe aspekty prawne i praktyczne jak zadania i kompetencje społecznych inspektorów pracy zgodnie z ustawą o społecznej inspekcji pracy, przepisy BHP oraz sposoby ich egzekwowania w zakładzie pracy, prawa i obowiązki w zakresie kontroli warunków pracy, a także skuteczne metody współpracy z pracodawcą oraz Państwową Inspekcją Pracy.

Podczas spotkania zachęcono uczestników do udziału w konkursie „Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy” organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy. Wszyscy otrzymali materiały szkoleniowe i wydawnictwa edukacyjne PIP.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w Częstochowie

W dniu 21 maja 2025 r. inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadził szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w siedzibie Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność”.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy w Częstochowie

Tematem prelekcji były choroby zawodowe. Prowadzący omówił tryb zgłaszania choroby zawodowej, świadczenia przysługujące w razie choroby zawodowej i procedury ubiegania się o nie, a także sposób prowadzenia postępowania odwoławczego. Uczestnicy mieli ponadto sposobność uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich pytania i wątpliwości.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy KWK Budryk

W dniu 29 maja 2025 r. w Bystrej odbyło się szkolenie dla oddziałowych społecznych inspektorów pracy z JSW SA KWK Budryk, które zgromadziło osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo i higienę pracy w kopalni.

Szkolenie przeprowadził inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, który zaprezentował uprawnienia i obowiązki społecznej inspekcji pracy, najważniejsze zagadnienia z zakresu ochrony pracy i prawa pracy, przepisów bhp, metod monitorowania warunków pracy oraz skutecznego reagowania na potencjalne zagrożenia w miejscu pracy.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy KWK Budryk

Celem szkolenia była wymiana doświadczeń, podniesienie kwalifikacji oraz omówienie najnowszych procedur i wytycznych w zakresie funkcjonowania społecznych inspektorów pracy w szczególnych warunkach, jakie panują w kopalniach.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy

W dniu 24 września 2025 r. w siedzibie Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność” odbyło się szkolenie dla społecznych inspektorów pracy, które poprowadził inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Oddziału w Częstochowie.

Grafika promująca organizację szkolenia

Podczas spotkania omówiono zagadnienia dotyczące współpracy społecznych inspektorów pracy ze związkami zawodowymi, m.in. w zakresie kontroli BHP w zakładzie pracy, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania, konsultacji związkowych przy zwolnieniach pracowników.

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy – Częstochowa

W dniu 12 listopada 2025 r. w siedzibie Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność” odbyło się szkolenie dla społecznych inspektorów pracy zorganizowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach Oddział w Częstochowie. Spotkanie poprowadził inspektor pracy, który omówił kluczowe zagadnienia z zakresu prawa pracy oraz profilaktyki zdrowotnej pracowników.

Grafika promująca organizację szkolenia

W trakcie szkolenia omówiono m.in. tematykę profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, w tym okresowych i kontrolnych badań lekarskich – ich zakres, częstotliwość oraz obowiązki pracodawcy związane z kierowaniem pracowników na badania i przechowywaniem orzeczeń lekarskich.

Kolejnym istotnym zagadnieniem była odpowiedzialność materialna pracowników – zarówno w zakresie odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną pracodawcy, jak i odpowiedzialności za mienie powierzone pracownikowi. Inspektor pracy szczegółowo omówił warunki, które muszą być spełnione, by pracownik ponosił pełną odpowiedzialność, a także różnice pomiędzy odpowiedzialnością indywidualną a zbiorową.

Szkolenie dla Społecznych Inspektorów Pracy w Częstochowie

W dniu 17 grudnia 2025 roku w siedzibie Zarządu Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność” odbyło się szkolenie skierowane do Społecznych Inspektorów Pracy. Szkolenie przeprowadził starszy inspektor pracy specjalista z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, który omówił zagadnienia istotne z punktu widzenia wykonywania zadań przez społecznych inspektorów pracy.

Grafika popularyzująca organizowane szkolenie

Szkolenie stanowiło cenne źródło wiedzy praktycznej, umożliwiając uczestnikom pogłębienie znajomości przepisów prawa pracy oraz zasad ich stosowania w codziennej działalności społecznych inspektorów pracy.

Szkolenie dla członków RIPH w Gliwicach – zmiany w Kodeksie pracy

W dniu 27 marca 2025 r. w siedzibie Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach odbyło się szkolenie dotyczące wybranych przepisów Kodeksu pracy. Wydarzenie zostało

zorganizowane w ramach porozumienia o współpracy między Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach a RIPH.

Szkolenie dla członków RIPH w Gliwicach – zmiany w Kodeksie pracy

Podczas szkolenia omówiono zagadnienia dotyczące kluczowych zmian w prawie pracy, w tym: umowy o pracę na okres próbny po nowelizacji Kodeksu pracy, prawne możliwości skrócenia okresu wypowiedzenia, zwolnienia od pracy z powodu siły wyższej oraz prawo do urlopu opiekuńczego, wybrane zagadnienia związane z urlopem wypoczynkowym.

Spotkanie miało formę wykładu z prezentacją i było połączone z sesją pytań i odpowiedzi. Uczestnicy mieli okazję rozwiązać wątpliwości dotyczące nowych przepisów i ich praktycznego zastosowania.

Jak zatrudniać osoby z niepełnosprawnością – webinarium dla pracodawców

W dniu 9 kwietnia 2025 r. Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu zorganizował webinarium on-line na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnością. Prelekcję podczas spotkania wygłosił inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Wydarzenie skierowane było do pracodawców zatrudniających lub zamierzających zatrudnić osoby z niepełnosprawnością. Podczas konsultacji z pracownikiem OIP poruszano praktyczne aspekty związane z tą kwestią w świetle obowiązujących przepisów. Uczestnicy webinarium dowiedzieli się, jakie wymagania musi spełnić pracodawca zatrudniający osoby z niepełnosprawnościami, jakie zapewnić warunki pracy, z jakich ulg i zwolnień może skorzystać oraz na jakie przywileje pracownicze i ułatwienia może liczyć pracownik. Przekazano również informacje na temat wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

Szkolenie nt. przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców w Polsce

W dniu 12 maja 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach odbyło się szkolenie dotyczące legalnego zatrudniania cudzoziemców w 2025 r.

Organizatorem wydarzenia był Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, współorganizatorem Śląska Federacja Przedsiębiorców Polskich. Szkolenie było skierowane do przedstawicieli kierownictwa działów kadr, HR oraz administracji. W wydarzeniu udział wzięli: Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron, przewodniczący Śląskiej Federacji Przedsiębiorców Polskich Michał Gawroński, , prorektor Akademii Górnośląskiej, wiceprzewodnicząca Śląskiej Federacji Przedsiębiorców Polskich prof. Joanna Strzelczyk-Łucka oraz prof. Grażyna Spytek-Bandurska, ekspert ds. stosunków pracy, dialogu społecznego i rynku pracy w Federacji Przedsiębiorców Polskich, członkini Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP.

Szkolenie nt. przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców w Polsce

Prelekcje wygłosili prof. Grażyna Spytek-Bandurska oraz nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Dariusz Natkaniec. Prowadzący omówili zasady legalizacji pobytu i zatrudnienia cudzoziemców w Polsce w zależności od ich obywatelstwa i statusu pobytowego, nowe obowiązki pracodawców wynikające z ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom, jak również różnice między oświadczeniem, powiadomieniem a zezwoleniem na pracę, wraz z nowymi obowiązkami w zakresie zgłaszania podjęcia lub zakończenia pracy przez cudzoziemca. Przekazano także informacje dotyczące zmian w procedurach kontrolnych prowadzonych przez Państwową Inspekcję Pracy i Straż Graniczną, jak również nowych sankcji za nieprzestrzeganie przepisów.

Szkolenie nt. przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców w Polsce

Szkolenie obejmowało zasady zatrudniania cudzoziemców w 2025 r., zmiany zasad powierzenia pracy cudzoziemcom, wynikających z ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, przepisy regulujące aktualną sytuację cudzoziemców w Polsce w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie od 24 lutego 2022 r., kontrole legalności zatrudnienia przeprowadzane przez Państwową Inspekcję Pracy.

Szkolenie nt. przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców w Polsce

Uczestnicy mieli również możliwość zadawania pytań oraz wymiany doświadczeń związanych z praktycznym stosowaniem przepisów. Zainteresowanie tematem i aktywność obecnych potwierdziły, że kwestie legalnego zatrudniania cudzoziemców pozostają jednym z kluczowych wyzwań, z którymi mierzą się pracodawcy. Poruszone podczas szkolenia zagadnienia pozwoliły na pogłębienie wiedzy i uporządkowanie najważniejszych obowiązków związanych z zatrudnianiem cudzoziemców.

Szkolenie – jak zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami?

W dniu 21 maja 2025 r. w siedzibie Jaworznickiego Laboratorium Biznesu w Jaworznie odbyło się spotkanie informacyjno-konsultacyjne organizowane w ramach cyklicznych wydarzeń skierowanych do pracowników urzędów pracy z województwa śląskiego i małopolskiego.

Tematem przewodnim spotkania była realizacja zadań współfinansowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W wydarzeniu wzięli udział inspektorzy pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Szkolenie - Jak zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami?

W czasie prelekcji inspektorzy pracy przedstawili wymogi obowiązujące przy odbiorze stanowisk pracy dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Omówili przebieg kontroli prowadzonych przez PIP u pracodawców korzystających ze wsparcia PFRON oraz wskazali najczęstsze nieprawidłowości wykrywane podczas kontroli. Udzielili też praktycznych wskazówek dla instytucji wspierających pracodawców w realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. Spotkanie pozwoliło poszerzyć wiedzę pracowników urzędów pracy w zakresie zgodnego z przepisami prawa pracy i efektywnego wdrażania projektów ukierunkowanych na aktywizację osób niepełnosprawnych.

Szkolenie – wybrane zagadnienia prawa pracy dla członków Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej

W dniu 28 maja 2025 roku specjalista z OIP w Katowicach przeprowadził szkolenie dla pracodawców – członków Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach. Tematyka szkolenia obejmowała wybrane zagadnienia prawa pracy.

Warsztaty dla bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrze

W dniu 4 czerwca 2025 roku inspektor pracy Artur Sroga z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wziął udział w spotkaniu dla osób bezrobotnych zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze. Warsztaty prowadzone były z wykorzystaniem fińskiej metody „Stop and Go” stanowiącej innowacyjne podejście do poradnictwa zawodowego. Wydarzenie skierowane było głównie do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Podczas prelekcji inspektor pracy omówił aktualnie obowiązujące przepisy prawa pracy, a także praktyczne aspekty związane z zatrudnieniem – zawieranie umów o pracę, zatrudnianie nowych pracowników, prawa i obowiązki pracowników, uprawnienia i zobowiązania pracodawców, kwestie czasu pracy i wynagrodzenia za pracę.

Warsztaty dla bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrze

Uczestnicy mogli także uzyskać informacje na temat wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w ramach szkoleń, konsultacji czy programów prewencyjno-promocyjnych.

Szkolenie dla rzemieślników

W dniu 11 czerwca 2025 r. nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Oddziału w Częstochowie przeprowadził w Częstochowskiej Izbie Rzemiosła i Przedsiębiorczości szkolenie dla przedsiębiorców i pracodawców. Szkolenie skierowane było do rzemieślników zrzeszonych w Częstochowskiej Izbie Rzemiosła i Przedsiębiorczości, którzy są jednocześnie pracodawcami zatrudniającymi m.in. młodocianych.

Prowadzący omówił ostatnie nowelizacje Kodeksu pracy. Przedstawił zasady zatrudniania pracowników młodocianych, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w zakładach rzemieślniczych i podczas nauki zawodu oraz przepisy przeciwpożarowe.

Szkolenie dla rzemieślników

Szkolenie dla podmiotów prowadzących działalność agencji pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej oraz pracodawców zatrudniających cudzoziemców

W dniu 25 czerwca 2025 r. inspektorzy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadzili szkolenie poświęcone zagadnieniom związanym z działalnością agencji zatrudnienia w świetle obowiązujących przepisów oraz legalnością zatrudnienia cudzoziemców.

SZKOLENIE ONLINE

25 CZERWCA, 2025 | **09:00 - 12:00**

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zaprasza do udziału w szkoleniu online:

- działalność agencji zatrudnienia w świetle obowiązujących przepisów,
- legalność zatrudnienia cudzoziemców.

Rejestracja:

Zgłoszenia do 23.06.2025 r.: promocja@katowice.pip.gov.pl

Kontakt telefoniczny: **32 604-11-13**

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

Grafika popularyzująca organizację szkolenia

Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi oraz kampanii promującej zatrudnianie cudzoziemców zgodnie z polskimi przepisami. Podczas spotkania omówiono pośrednictwo pracy, pracę tymczasową, powierzenie pracy cudzoziemcom oraz zasady legalnego zatrudniania cudzoziemców.

Szkolenie miało na celu zwiększenie świadomości pracodawców i przedsiębiorców w zakresie obowiązujących regulacji oraz wskazanie dostępnych form wsparcia, z jakich mogą skorzystać zarówno podmioty zatrudniające, jak i cudzoziemcy podejmujący pracę w Polsce.

Szkolenie w Częstochowskiej Izbie Rzemiosła i Przedsiębiorczości dotyczące zatrudniania pracowników młodocianych

W dniu 3 października 2025 r. w siedzibie Częstochowskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości starszy inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Oddziału w Częstochowie przeprowadził szkolenie poświęcone aktualnym przepisom dotyczącym zatrudniania pracowników młodocianych.

Szkolenie dotyczące zatrudniania pracowników młodocianych

Podczas spotkania omówiono Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym oraz warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac, ze szczególnym uwzględnieniem substancji reprotoksydacyjnych. Podkreślono konieczność szczególnej ochrony młodych pracowników przed narażeniem na działanie tych substancji.

Szkolenie obejmowało praktyczne aspekty wdrażania przepisów w zakładach pracy, m.in. sporządzanie wykazów prac wzbronionych, przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego oraz zapewnienie odpowiedniego nadzoru i ochrony młodocianych pracowników. Program szkolenia został przygotowany w oparciu o aktualne przepisy prawne i zilustrowany praktycznymi przykładami z różnych branż – warsztatów samochodowych, przemysłu chemicznego, budownictwa oraz sektora usług.

Spotkanie umożliwiło pracodawcom zdobycie wiedzy niezbędnej do prawidłowego dostosowania dokumentacji zakładowej do obowiązujących wymogów i zapewnienia zgodności z przepisami, co ma kluczowe znaczenie dla ochrony pracowników młodocianych.

Szkolenie – urządzenia energetyczne w zakładach przemysłowych – zasady eksploatacji, nadzoru i bezpieczeństwa

W dniu 12 listopada 2025 r. odbyło się specjalistyczne szkolenie skierowane do członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Oddział w Częstochowie poświęcone tematyce urządzeń energetycznych w zakładach przemysłowych. Spotkanie poprowadził nadinspektor pracy z Oddziału w Częstochowie.

Szkolenie - Urządzenia energetyczne w zakładach przemysłowych

Celem szkolenia było omówienie najnowszych zmian w przepisach prawa energetycznego oraz przypomnienie podstawowych zasad bezpiecznej eksploatacji urządzeń energetycznych. Nadinspektor pracy przedstawił szeroki zakres zagadnień dotyczących codziennego funkcjonowania instalacji i sieci energetycznych w zakładach przemysłowych. Podczas spotkania omówił m.in. rodzaje urządzeń energetycznych występujących w różnych gałęziach przemysłu, obowiązki pracodawcy oraz służb BHP w zakresie nadzoru technicznego, organizację stanowisk pracy przy urządzeniach energetycznych, zasady postępowania w przypadku awarii lub zagrożenia życia i zdrowia pracowników.

Ważnym elementem szkolenia była również analiza ryzyka zawodowego związanego z obsługą urządzeń energetycznych oraz identyfikacja potencjalnych zagrożeń w procesach produkcyjnych. Prelegent odniósł się także do tematyki odnawialnych źródeł energii, zwracając uwagę na coraz częstsze wykorzystywanie instalacji fotowoltaicznych w zakładach przemysłowych. Podkreślił znaczenie właściwego nadzoru, przeglądów technicznych oraz zapewnienia pracownikom odpowiednich szkoleń i środków ochrony indywidualnej, szczególnie podczas obsługi i konserwacji tego typu instalacji.

Szkolenie pozwoliło członkom katowickiego oddziału Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy nie tylko zaktualizować wiedzę z zakresu przepisów i dobrych praktyk, ale także uzyskać praktyczne wskazówki dotyczące organizacji

bezpiecznej pracy w zakładach przemysłowych. Spotkanie stanowiło przykład efektywnej współpracy Państwowej Inspekcji Pracy ze środowiskiem służb BHP, której celem jest podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników w zakresie bezpieczeństwa technicznego oraz zapobieganie wypadkom przy pracy.

Inkluzywne zarządzanie – szkolenie dla ZUS

W dniu 27 listopada 2025 r. specjalista z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach – starszy inspektor pracy wziął udział w spotkaniu z kadrą zarządzającą oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Sosnowcu.

Inkluzywne zarządzanie – szkolenie dla ZUS

W trakcie spotkania inspektor pracy wygłosił prelekcję pt. „Budowa świadomości kadry zarządzającej dotyczącej włączania osób z niepełnosprawnością do zespołu pracowniczego”. Wydarzenie było jednym z działań ukierunkowanych na kształtowanie przyjaznego i dostępnego środowiska pracy oraz formą wsparcia dla pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

ORGANIZACJA I UDZIAŁ PRZEDSTAWICIELI OIP W KATOWICACH NA STOISKACH EKSPERCKICH

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach organizował stoiska informacyjne z dyżurami prawnymi, a informacje o ich organizacji oraz o możliwości otrzymania bezpłatnych wydawnictw Państwowej Inspekcji Pracy, jak również specjalistycznej porady w zakresie prawnej ochrony pracy publikowane były w ciągu całego roku na stronie internetowej OIP w Katowicach oraz portalach społecznościowych Facebook, LinkedIn oraz Platformie X.

STOISKO INFORMACYJNE DLA LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW Z PSZCZINY

W dniu 6 lutego 2025 r. w Pszczyńskim Centrum Kultury odbyła się konferencja „Dofinansowanie dla Startupów i Małych i Średnich Przedsiębiorstw” zorganizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie dla lokalnych przedsiębiorców i pracodawców. Okręgowy

Inspektorat Pracy w Katowicach włączył się w to wydarzenie poprzez organizację stoiska promocyjno-informacyjnego dla uczestników wydarzenia.

Stoisko informacyjne dla lokalnych przedsiębiorców z Pszczyny

Na przygotowanym stoisku inspektorzy pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielali zainteresowanym porad z zakresu prawa pracy, praw i obowiązków pracowniczych, zasad zatrudniania pracowników, w tym pracowników młodocianych, zawierania umów o pracę, czasu pracy i wypłaty wynagrodzeń. Można było także uzyskać informacje na temat wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w ramach szkoleń, konsultacji czy programów prewencyjno-promocyjnych. Dostępne były materiały edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.

OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W KATOWICACH NA TARGACH BHP W MCK W KATOWICACH

W Międzynarodowym Centrum Kongresowym 4 marca 2025 r. rozpoczęły się 21. Międzynarodowe Targi Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej BHP 2025.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach na Targach BHP

Jednym z wystawców był Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, który przygotował stoisko informacyjno-promocyjne. Odwiedzający targi mogą uzyskać poradę prawną, zapoznać się z ofertą Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w zakresie doradztwa, szkoleń, wsparcia pracowników i pracodawców, programów edukacyjnych i prewencyjnych, a także otrzymać bezpłatne materiały wydawnicze PIP.

STOISKO OIP W KATOWICACH NA TARGACH PRACY I EDUKACJI W ŻYWCU

W dniu 7 marca 2025 r. w Żywcu odbyły się Targi Pracy i Edukacji, które zgromadziły wielu zainteresowanych tematyką kształcenia i zatrudnienia.

Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych i uczelni wyższych, a także z aktualnymi propozycjami zatrudnienia w powiecie żywieckim. Swoje oferty prezentowały również instytucje wspierające rozwój zawodowy i rynek pracy.

W wydarzeniu uczestniczył także Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Podczas targów inspektor pracy odpowiadał na pytania i udzielał bezpłatnych porad prawnych. Odwiedzający mogli uzyskać informacje na temat przepisów prawa pracy, legalnego zatrudnienia oraz praw i obowiązków młodych pracowników.

Targi były doskonałą okazją do nawiązania kontaktów, zdobycia cennych informacji oraz świadomego planowania przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

Stoisko OIP na Targach Pracy i Edukacji w Żywcu

STOISKO Z PORADAMI EKSPERCKIMI DLA MIESZKAŃCÓW DĄBROWY GÓRNICZEJ

W dniu 13 marca 2025 r. w Urzędzie Miasta w Dąbrowie Górniczej zorganizowano stanowiska konsultacyjne, gdzie mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z porad ekspertów reprezentujących kluczowe instytucje publiczne. Wśród nich znalazła się Państwowa Inspekcja Pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Urząd Skarbowy.

Na stoisku informacyjnym Państwowej Inspekcji Pracy starszy inspektor pracy Arkadiusz Kusa z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielał porad z zakresu prawa pracy, a także informował o możliwościach wsparcia dla pracodawców i pracowników w ramach programów promocyjno-prewencyjnych. Uczestnicy wydarzenia mogli uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące m.in. praw i obowiązków pracowniczych, umów o pracę oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stoisko z poradami eksperckimi dla mieszkańców Dąbrowy Górniczej

Zaangażowanie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w tego typu wydarzenia podkreśla wagę edukacji i prewencji w zakresie przestrzegania prawa pracy oraz promocji bezpiecznych i godnych warunków zatrudnienia.

STOISKO OIP W KATOWICACH NA TARGACH EDUKACJI I PRACY W JASTRZĘBIU-ZDROJU

Starszy inspektor pracy – specjalista Jan Długosz z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wziął udział w Targach Edukacji i Pracy zorganizowanych 3 kwietnia 2025 r. przez Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju w Zespole Szkół nr 2 im. Wojciecha Korfantego. Na przygotowanym stoisku OIP goście targów mogli uzyskać porady z zakresu prawa pracy, egzekwowania praw pracowniczych, zasad zatrudniania pracowników młodocianych, a także uzyskać informacje na temat wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w ramach szkoleń, konsultacji czy programów prewencyjno-promocyjnych. Rozdawano również materiały edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.

Stoisko OIP w Katowicach podczas Targów Edukacji i Pracy w Jastrzębiu-Zdroju

UDZIAŁ OKRĘGOWEGO INSPEKTORATU PRACY W TARGACH PRACY NA WYDZIALE BUDOWNICTWA

W dniu 9 kwietnia 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach wziął udział w Targach Pracy 2025, które odbyły się na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Wydarzenie skierowane było do studentów i absolwentów kierunków technicznych, przede wszystkim budownictwa, ale także inżynierii środowiska, architektury i elektrotechniki.

Podczas wydarzenia inspektorzy pracy OIP w Katowicach udzielali bezpłatnych porad dotyczących prawa pracy, technicznego bezpieczeństwa pracy, prawidłowej organizacji budowy, zapewnienia nadzoru i koordynacji prowadzonych prac oraz prawidłowego przygotowania pracowników do pracy na budowie. Specjaliści OIP w Katowicach zachęcali także do udziału w programach prewencyjnych realizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy.

Udział Okręgowego Inspektoratu Pracy w Targach Pracy 2025

Obecność na targach była doskonałą okazją do rozmów z młodymi osobami, które dopiero wchodzą na rynek pracy, a także do promowania działań Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wśród lokalnych pracodawców i partnerów rynku pracy.

STOISKO Z PORADAMI NA KIERMASZU RĘKODZIEŁA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W dniu 11 kwietnia 2025 r. w Gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach odbył się wielkanocny kiermasz rękodzieła osób z niepełnosprawnościami. Swoje stoisko zorganizował Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

Stoisko z poradami na kiermaszu rękodzieła osób z niepełnosprawnościami

Na stoisku inspektorzy pracy udzielali porad prawnych związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Odwiedzający mogli dowiedzieć się m.in. jakie wymagania musi spełnić pracodawca zatrudniający osoby z niepełnosprawnościami, jakie zapewnić warunki pracy oraz na jakie przywileje pracownicze i ułatwienia może liczyć pracownik. Specjaliści informowali ponadto o formach wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, dostępne były także materiały wydawnicze PIP. Celem kiermaszu była promocja twórczości i pogłębienie integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

STOISKO OIP W KATOWICACH PODCZAS XVI GLIWICKICH TARGÓW PRACY

W dniu 14 maja 2025 r. w Hali Widowiskowo-Sportowej „Górnych Wałów” w Gliwicach odbyły się XVI Gliwickie Targi Pracy dla Osób z Niepełnosprawnością zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach. Ideą przewodnią targów było umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami nawiązania kontaktów z pracodawcami, specjalistami rynku pracy oraz instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne.

XVI Gliwickie Targi Pracy dla Osób z Niepełnosprawnościami

Do zorganizowania stoiska informacyjno-promocyjnego zaproszono Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Przedstawiciele OIP udzielali informacji dotyczących m.in. możliwości i zasad zatrudniania osób niepełnosprawnych w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Goście wydarzenia mogli dowiedzieć się, jakie wymagania musi spełnić pracodawca zatrudniający osoby z niepełnosprawnościami, jakie zapewnić warunki pracy, z jakich ulg i zwolnień może skorzystać oraz na jakie przywileje pracownicze i ułatwienia może liczyć pracownik. Informowano również o wsparciu oferowanym przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

STOISKO OIP W KATOWICACH W JAWORZNICKIM LABORATORIUM BIZNESU

W dniu 28 maja 2025 r. w Jaworznickim Laboratorium Biznesu odbyło się wydarzenie pod nazwą „Godność Osób Niepełnosprawnych”. Do zorganizowania stoiska informacyjno-promocyjnego zaproszono Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Przedstawiciele OIP udzielali informacji dotyczących m.in. możliwości i zasad zatrudniania osób niepełnosprawnych w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Ideą przewodnią pierwszego dnia wydarzenia było umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami zapoznania się z zasadami podejmowania przez nie zatrudnienia oraz nawiązania kontaktów ze specjalistami rynku pracy oraz instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne. Zainteresowani mogli dowiedzieć się m.in. na jakie wsparcie instytucjonalne oraz przywileje pracownicze i ułatwienia może liczyć pracownik z niepełnosprawnością.

Stoisko OIP w Jaworznickim Laboratorium Biznesu

Goście targów w punkcie konsultacyjnym Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach mogli uzyskać informacje, jakie wymagania musi spełnić pracodawca zatrudniający osoby z niepełnosprawnościami, jakie zapewnić warunki pracy oraz z jakich ulg i zwolnień może skorzystać, zatrudniając osobę niepełnosprawną. Informowano również o wsparciu oferowanym przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

STOISKO OIP W KATOWICACH NA KIERMASZU OFERT PRACY W ZABRZU

W dniu 2 czerwca 2025 r. przy Placu Krakowskim w Zabrze odbył się Kiermasz Ofert Pracy zorganizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze. Swoje stoisko wystawił również Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

Stoisko na Kiermaszu Ofert Pracy w Zabrze

Podczas kiermaszu inspektor pracy Artur Sroga z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielał zainteresowanym osobom porad prawnych z zakresu prawa pracy. Porady kierowane były przede wszystkim do uczniów i studentów zamierzających podjąć pierwszą pracę, którzy byli głównymi uczestnikami wydarzenia. Podczas spotkania przedstawiciel OIP udzielał informacji dotyczących obowiązujących przepisów związanych z podejmowaniem pierwszej pracy, zasad zatrudniania młodzieży, nawiązywania stosunku pracy, dokumentowania godzin pracy czy wypłaty wynagrodzenia oraz podstawowych przepisów BHP. Na stoisku można było otrzymać bezpłatne wydawnictwa Państwowej Inspekcji Pracy.

STOISKO OIP W KATOWICACH PODCZAS LETNICH TARGÓW PRACY W CZĘSTOCHOWIE

W dniu 10 czerwca 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie odbyły się Letnie Targi Pracy. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował punkt konsultacyjny. Targi skierowane były do osób poszukujących zatrudnienia lub zamierzających zmienić pracę. Na stoisku informacyjno-promocyjnym Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach inspektor pracy Joanna Dziewiątkowska udzielała zainteresowanym osobom porad z zakresu prawa pracy. Informowała m.in. o zasadach zawierania umów o pracę, prawach i obowiązkach pracodawców i pracowników, sposobach rozliczania czasu pracy, naliczania urlopów czy wypłaty wynagrodzenia.

Stoisko OIP podczas Letnich Targów Pracy w Częstochowie

Organizatorem wydarzenia był Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wraz z Ochotniczymi Hufcami Pracy – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie, Agencją Rozwoju Regionalnego w Częstochowie SA oraz Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.

STOISKO OIP W KATOWICACH PODCZAS TARGÓW PRACY, EDUKACJI I BIZNESU W RYBNIKU

W dniu 16 czerwca 2025 r. na terenie Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku-Niewiadomiu odbyły się Targi Pracy, Edukacji i Biznesu zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku.

Jednym z wystawców był Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Na stoisku informacyjno-promocyjnym inspektorzy pracy udzielali osobom poszukującym zatrudnienia, pracownikom oraz pracodawcom porad prawnych dotyczących m.in. zasad nawiązywania stosunku pracy, wynagradzania, czasu pracy czy urlopów.

Targi Pracy, Edukacji i Biznesu w Rybniku

Targi skierowane były głównie do młodzieży, osób planujących podjęcie zatrudnienia lub rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wszystkich zainteresowanych rozwojem kompetencji i kariery zawodowej.

Celem wydarzenia było wsparcie lokalnego rynku pracy poprzez umożliwienie bezpośredniego kontaktu osób poszukujących zatrudnienia z pracodawcami oraz zapoznanie ich z możliwościami rozwoju zawodowego. W ramach wydarzenia przygotowano cztery strefy tematyczne: Strefa Pracy – oferty pracy, rozmowy z pracodawcami, doradztwo zawodowe; Strefa Nauki – prezentacja uczelni i placówek szkoleniowych; Strefa Służb Mundurowych – informacje o naborze do służb mundurowych, a także Strefa Biznesu i Rozwoju – wsparcie dla osób planujących działalność gospodarczą, informacje o dostępnych dotacjach i formach pomocy.

STOISKO OIP W KATOWICACH PODCZAS IV EDYCJI TYGODNIA PROMOCJI ZATRUDNIENIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W dniu 21 października 2025 roku przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach byli obecni z punktem informacyjno-promocyjnym podczas wydarzenia zorganizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie. Spotkanie odbyło się w ramach IV edycji Tygodnia Promocji Zatrudnienia Osób z Niepełnosprawnościami, inicjatywy promującej aktywizację zawodową i integrację na rynku pracy.

Stoisko OIP podczas IV Edycji Tygodnia Promocji Zatrudnienia Osób

Na stoisku pracownicy udzielali informacji z zakresu prawa pracy, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudniania osób z orzeczoną niepełnosprawnością. Omawiano między innymi obowiązki pracodawcy względem zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, zasady stosowania przepisów prawa pracy i przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej, dostępne instrumenty wsparcia oraz możliwości zgłaszania nieprawidłowości związanych z warunkami pracy i ochroną pracownika.

Wydarzenie pozwoliło na bezpośredni kontakt z przedstawicielami rynku pracy i instytucji wspierających aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami. Zachęcano pracodawców, pracowników oraz osoby zainteresowane tematyką zatrudniania osób z niepełnosprawnością do korzystania z bezpłatnych porad prawnych i konsultacji udzielanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.

STOISKO OIP W KATOWICACH PODCZAS GIEŁDY PRACY DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W dniu 22 października 2025 r. w Miejskim Domu Kultury „Koszutka” filia Dąb odbyła się Giełda Pracy dla Osób z Niepełnosprawnościami. W wydarzeniu uczestniczył starszy inspektor pracy – główny specjalista Mariusz Kulig z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, który na przygotowanym stoisku udzielał informacji dotyczących m.in. możliwości i zasad zatrudniania osób niepełnosprawnych w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Stoisko OIP podczas Giełdy Pracy dla Osób z Niepełnosprawnościami

Celem giełdy była integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie spotkań poszukujących zatrudnienia z podmiotami otwartymi na współpracę z osobami z niepełnosprawnościami. Goście wydarzenia mogli zapoznać się z aktualnymi ofertami pracy, porozmawiać bezpośrednio z przedstawicielami firm oraz skorzystać z bezpłatnych konsultacji doradców zawodowych.

W programie wydarzenia znalazły się m.in. stoiska wystawiennicze pracodawców z różnych branż, warsztaty z zakresu przygotowania CV i autoprezentacji, a także porady ekspertów prawa pracy i rynku zatrudnienia.

Organizatorem wydarzenia była Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON we współpracy z Urzędem Miasta Katowice, Powiatowym Urzędem Pracy Katowice oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie.

STOISKO OIP W KATOWICACH PODCZAS „PRZEDSIĘBIORCZEGO CZWARTKU” W DĄBROWIE GÓRNICZEJ

W dniu 20 listopada 2025 r. w Dąbrowskim Inkubatorze Przedsiębiorczości w Dąbrowie Górniczej odbyło się spotkanie konsultacyjno-informacyjne w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Stoisko OIP podczas „Przedsiębiorczego Czwartku” w Dąbrowie Górniczej

Wydarzenie organizowane było w dniach 17-23 listopada 2025 r. pod hasłem „RAZEM budujemy PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ”. Wydarzenie wpisuje się w cykl „Przedsiębiorczych Czwartków”, podczas których przedstawiciele kluczowych instytucji otoczenia biznesu spotykają się z przedsiębiorcami, udzielając im praktycznego wsparcia i porad.

Przedstawiciele OIP w Katowicach podczas spotkania udzielali zainteresowanym porad prawnych dotyczących prawa pracy, technicznego bezpieczeństwa pracy, w tym w szczególności informacji na temat obowiązków pracodawców wobec pracowników.

Można było ponadto uzyskać informacje o realizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach działaniach prewencyjnych, konkursach oraz o możliwości uzyskania wsparcia przez pracowników, jak i pracodawców.

XII TYDZIEŃ BEZPIECZEŃSTWA W OKRĘGOWYM INSPEKTORACIE PRACY W KATOWICACH

W dniach 12-16 maja 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przeprowadził działania prewencyjne i szkoleniowe w ramach Tygodnia Bezpieczeństwa. W 2025 roku organizowana była dwunasta edycja pod hasłem „BEZPIECZEŃSTWO. TU NIE MA MIEJSCA NA ILUZJĘ”.

Grafika popularyzująca organizację wydarzenia

Celem Tygodnia Bezpieczeństwa była promocja na polskich budowach kultury pracy i zasad bezpieczeństwa dla eliminowania zagrożenia wypadkami. Przygotowane wydarzenia skierowane są do pracowników budów, inwestorów, inspektorów, wykonawców i podwykonawców.

Działania podejmowane w ramach Tygodnia Bezpieczeństwa w Budownictwie:

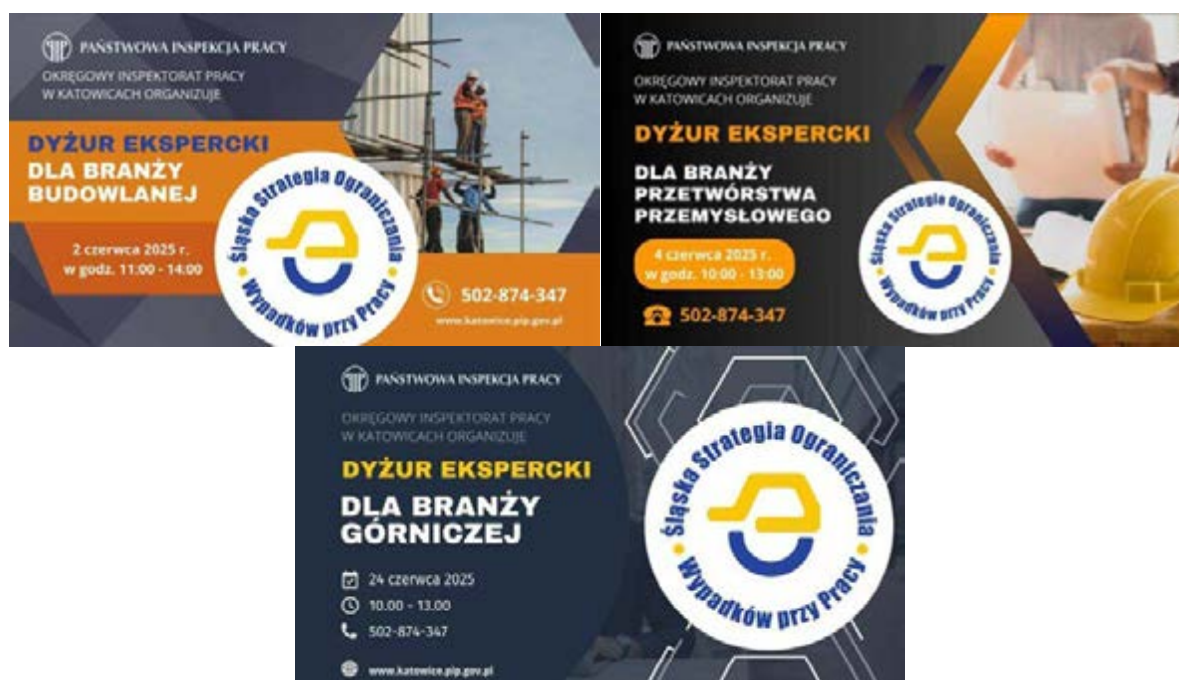
- organizacja infolinii dla pracodawców i pracowników z branży budowlanej z bezpłatnymi poradami z zakresu technicznego bezpieczeństwa pracy na budowie,
- organizacja szkoleń dla branży budowlanej,
- organizacja stoisk z poradami dla branży budowlanej.

Podczas szkoleń, jak również na stoiskach informacyjnych pracownicy OIP w Katowicach udostępniły wydawnictwa PIP skierowane do branży budowlanej oraz udzielali porad z zakresu prawidłowej organizacji stanowisk pracy.

ORGANIZACJA DYŻURÓW EKSPERCKICH I TELEFONICZNYCH INFOLINII

Infolinia dla branży budowlanej, górniczej i przetwórstwa przemysłowego

Przez cały rok sprawozdawczy prowadzono doradztwo w zakresie wdrażania rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo pracy. Organizowano porady prawne w miejscach publicznych oraz w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, organizowano telefoniczne dyżury eksperckie. W okresie od kwietnia do czerwca 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach co tydzień organizował dyżury telefoniczne dla branży górniczej oraz przetwórstwa przemysłowego, w każdą drugą środę miesiąca organizowano porady dla kierowców, a w każdy poniedziałek porady dla branży budowlanej.

Grafiki popularyzujące dyżury ekspertów OIP w Katowicach

Cykliczna infolinia nt. czasu pracy kierowców

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach organizował cykliczny dyżur telefoniczny z udziałem specjalistów, którzy w każdą drugą środę miesiąca odpowiadali na pytania dotyczące czasu pracy kierowców.

Grafika popularyzująca dyżur z czasu pracy kierowców

Dyżury eksperckie dot. zatrudniania cudzoziemców

W ciągu całego roku OIP w Katowicach organizował dyżury eksperckie w zakresie legalności zatrudniania cudzoziemców.

Grafika popularyzująca dyżur dot. zatrudniania cudzoziemców

Porady prawne dla branży budowlanej

W każdy poniedziałek udzielano porad prawnych za pośrednictwem telefonicznej infolinii.

Grafika promująca udzielanie porad dla pracodawców i pracowników z branży budowlanej

Cykliczne dyżury eksperckie w zakresie bezpieczeństwa pracy w rolnictwie

W ciągu całego 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach organizował dla rolników z województwa śląskiego telefoniczne dyżury eksperckiego i porady specjalisty w zakresie bezpieczeństwa pracy w rolnictwie.

Grafika popularyzująca organizację dyżuru

Porady prawne w ramach audycji radiowej „Każdemu damy radę” w Radiu Katowice

W dniu 31 stycznia 2025 roku na antenie Radia Katowice specjalista Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach był gościem programu „Każdemu damy radę”. Podczas audycji wypowiadał się na temat uprawnień związanych z prawem do urlopu wypoczynkowego. Słuchacze mieli okazję uzyskać informację m.in. na temat wymiaru urlopu wypoczynkowego, zasad jego udzielania, urlopów zaległych, terminów ich wykorzystania czy warunków uzyskania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Szczególną uwagę zwrócono na przepisy związane z urlopami wypoczynkowymi udzielanymi „na żądanie”. Słuchacze Radia Katowice mieli także możliwość skorzystania z telefonicznej porady prawnej.

Grafika popularyzująca dyżur ekspertów OIP w Katowicach

Porady prawne online z zakresu BHP

W dniach 28-30 kwietnia 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował porady prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy za pośrednictwem platformy Microsoft Teams: 28 kwietnia 2025 r. dla branży budowlanej, 29 kwietnia 2025 r. dla branży górniczej, a 30 kwietnia 2025 r. dla branży przetwórstwa przemysłowego.

Grafiki popularyzujące dyżury ekspertów OIP w Katowicach

Dyżur ekspercki dla słuchaczy Radia Katowice „Każdemu damy radę”

W dniu 2 maja 2025 roku na antenie Radia Katowice została wyemitowana audycja „Każdemu damy radę”, w której wziął udział specjalista z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Grafika popularyzująca dyżur ekspertów OIP w Katowicach

„Każdemu damy radę” to program, w którym specjaliści podpowiadają, jak rozwiązywać problemy związane m.in. z przepisami i pracą.

Słuchacze mieli okazję dowiedzieć się, co zakładają przepisy dotyczące wynagrodzenia za pracę, do kiedy należy wypłacać wynagrodzenie za pracę za danym miesiącu, czy za pracę w szóstym dniu tygodnia pracodawca może wypłacić wynagrodzenie z dodatkiem, nie udzielając dnia wolnego od pracy, czy stawka godzinowa pracownika może być niższa niż stawka minimalna przysługująca zleceniobiorcy, czy powszechnie obowiązujące przepisy regulują zasady wypłacania premii lub nagród, co może zrobić pracownik, gdy pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia za pracę.

Infolinia dotycząca zatrudniania osób z niepełnosprawnościami

W dniu 18 lipca 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował infolinię dotyczącą zatrudniania osób z niepełnosprawnościami.

Grafika popularyzująca dyżur ekspertów OIP w Katowicach

Dyżur telefoniczny dotyczący urlopu wypoczynkowego

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach 12 grudnia 2025 r. zorganizował dyżur telefoniczny poświęcony zagadnieniom związanym z urlopem wypoczynkowym. Inicjatywa realizowana była w ramach audycji „Każdemu damy radę” na antenie Radia Katowice.

W okresie końca roku pracownicy oraz pracodawcy często poszukują informacji dotyczących m.in. zasad udzielania urlopu, terminów wykorzystania urlopu niewykorzystanego oraz planowania urlopu na kolejne lata. Podczas dyżuru specjalista z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach udzielał odpowiedzi w zakresie obowiązujących przepisów.

POPULARYZACJA TREŚCI O TEMATYCE PRAWA PRACY I BHP

Przez cały rok sprawozdawczy publikowano na portalu społecznościowym Facebook oraz Platformie X Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach zagadnienia z zakresu prawa pracy i bhp.

Zaproszenie do lektury wydawnictwa PIP dla kobiet i pracowników młodocianych

W dniu 21 lutego 2025 r. opublikowano zaproszenie do lektury wydawnictwa Państwowej Inspekcji Pracy pt. „Ochrona pracy kobiet i młodocianych”. Broszura ta stanowi cenne źródło informacji na temat przepisów regulujących warunki pracy kobiet oraz pracowników młodocianych. W opracowaniu omówiono szczegółowo zagadnienia w zakresie ograniczeń dotyczących wykonywania określonych prac oraz obowiązki pracodawców związane z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków zatrudnienia kobiet i młodocianych.

Zaproszenie do lektury wydawnictwa PIP

Publikacja nt. wypadków przy pracy

Z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych oraz Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy pod hasłem „Cyfryzacja i sztuczna inteligencja – nowa era pracy” Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach 28 kwietnia 2025 r.

opublikował na stronie internetowej informację na temat wypadków przy pracy zbadanych przez inspektorów pracy w latach 2021–2024.

Grafika popularyzująca opracowaną publikację

Publikacja zaproszenia do zapoznania się z filmem o Napo

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach 28 kwietnia 2025 r. opublikował zaproszenie do zapoznania się z filmem pt. „Napo na budowie”. W tym filmie Napo pojawia się na typowym placu budowy i mierzy się z różnymi zagrożeniami charakterystycznymi dla budownictwa: praca na wysokości bez zabezpieczeń, spadające przedmioty, nieużywanie kasku, ochrony oczu, słuchu, złe oznakowanie stref niebezpiecznych, nieostrożne korzystanie z maszyn. Film edukuje poprzez humor i sytuacje, z którymi budowlańcy mogą się realnie spotkać.

Plac budowy to jedno z najbardziej niebezpiecznych miejsc pracy. W animowanym filmie Napo przypomina, jak ważne są kask, oznakowanie i zdrowy rozsądek.

Publikacja zaproszenia do zapoznania się z filmem o Napo

Publikacja nt. bezpieczeństwa pracy w kopalniach

W dniu 29 kwietnia 2025 roku z okazji Tygodnia Bezpieczeństwa Pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zachęcał do dzielenia się dobrymi praktykami i wspólnego budowania kultury bezpieczeństwa. Przestrzeganie przepisów BHP to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim wyraz troski o zdrowie, życie i godność każdego pracownika. Skierowano zaproszenie do zapoznania się z filmem pt. „Napo i pył w pracy”.

Film animowany „Napo i pył w pracy” w przystępny, a zarazem poruszający sposób pokazuje, z jakimi zagrożeniami związanymi z pyłem mierzą się pracownicy – także ci pod ziemią. Napo, jak zawsze z humorem, ale i konkretnym przesłaniem, uczy, jak unikać narażenia na szkodliwe pyły, dlaczego odpowiednia wentylacja, odkurzanie przemysłowe i maski ochronne to nie dodatki, lecz obowiązek, że bagatelizowanie niewidzialnych zagrożeń może mieć tragiczne skutki.

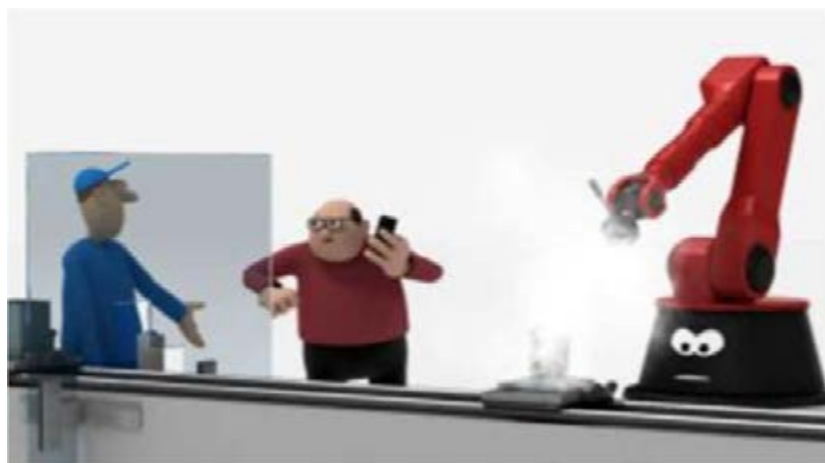

Publikacja zaproszenia do zapoznania się z filmem o Napo

Publikacja nt. bezpieczeństwa pracy w sektorze przetwórstwa przemysłowego

Z okazji Tygodnia Bezpieczeństwa Pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zachęcał do udziału w szkoleniach o tematyce związanej z prewencją wypadkową w miejscu pracy, prowadzeniem postępowań powypadkowych i analizowaniem przyczyn wypadków oraz zarządzaniem ryzykiem zawodowym. Skierował również zaproszenie do zapoznania się z filmem pt. „Napo i roboty w pracy”. Ten film porusza temat współpracy ludzi z robotami w środowisku przemysłowym. W przetwórstwie przemysłowym, gdzie automatyzacja i robotyzacja są coraz powszechniejsze, ważne jest zrozumienie potencjalnych zagrożeń i odpowiedniego zachowania w obecności robotów. Napo przedstawia różne scenariusze, w których niewłaściwe postępowanie może prowadzić do wypadków oraz pokazuje, jak ich unikać. Nowoczesne technologie to przyszłość przemysłu – ale nie zwalniają

z myślenia o bezpieczeństwie. W tym filmie Napo przekonuje, jak bezpiecznie współpracować z maszynami i robotami, by z pracy zawsze wracać do domu.

Publikacja zaproszenia do zapoznania się z filmem o Napo

Zaproszenie do zapoznania się z wydawnictwami PIP dla kierowców

W dniu 9 maja 2025 roku Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach opublikował zaproszenie do zapoznania się z publikacjami Państwowej Inspekcji Pracy poświęconymi ważnym zagadnieniom związanym z bezpieczeństwem i organizacją pracy kierowców:

■ „Czas pracy kierowców” – kompendium wiedzy na temat obowiązujących przepisów, obowiązków pracodawców oraz praw kierowców w zakresie czasu pracy.

■ „Czynniki psychospołeczne” – publikacja omawiająca czynniki psychospołeczne w miejscu pracy i stres z nimi związany powodujące niebagatelne skutki dla pracowników, w tym kierowców.

Zaproszenie do zapoznania się z wydawnictwami PIP

Zaproszenie do lektury wydawnictwa PIP „Pracownik niepełnosprawny”

Publikacja 15 lipca 2025 r. zaproszenia do zapoznania się z wydawnictwem Państwowej Inspekcji Pracy pt. „Pracownik niepełnosprawny”.

„Pracownik niepełnosprawny” – zaproszenie do lektury wydawnictwa PIP

Publikacja zawiera ważne informacje dla osób z niepełnosprawnościami chcących podjąć pracę zawodową. W broszurze omówiono m.in. zasady przystosowania stanowiska pracy, kwestie czasu pracy – normy i rozkłady, pracę w godzinach nocnych i nadliczbowych, uprawnienia urlopowe, zasady wypłaty wynagrodzenia wraz z podstawami prawnymi.

Informacja na temat zaległego urlopu wypoczynkowego

W dniu 17 września 2025 r. opublikowano informację na temat zaległego urlopu wypoczynkowego, a w szczególności, co powinien wiedzieć pracodawca i pracownik o terminie 30 września.

Publikacja nt. zaległego urlopu wypoczynkowego

Informacja nt. nowej stawki minimalnego wynagrodzenia w 2026 roku

W dniu 23 września 2025 r. opublikowano informację nt. nowej stawki minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2026 roku.

Nowe stawki minimalnego wynagrodzenia w 2026 roku

Dodatkowo w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach co miesiąc opracowywany i publikowany jest na portalu społecznościowym Facebook, LinkedIn oraz Platformie X „NEWSLETTER Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach”.

NEWSLETTER Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach

Newsletter zawiera najważniejsze informacje dotyczące realizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach działań promocyjno-prewencyjnych celem ich dalszej popularyzacji wśród odbiorców zainteresowanych problematyką prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Posumowanie działań popularyzacyjnych

Działania prewencyjno-promocyjne zrealizowane w 2025 roku przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach miały kompleksowy i wielowymiarowy charakter odpowiadający aktualnym potrzebom rynku pracy oraz wyzwaniom wynikającym ze zmian przepisów prawa pracy i uwarunkowań społeczno-gospodarczych regionu.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach prowadził intensywne działania informacyjne, edukacyjne i doradcze obejmujące m.in. szkolenia, webinaria, seminaria branżowe, dyżury eksperckie, infolinie tematyczne, audycje radiowe oraz stoiska informacyjne podczas targów, konferencji i wydarzeń lokalnych. Działania te skierowane były do szerokiego grona odbiorców: pracodawców, pracowników, społecznych inspektorów pracy, przedstawicieli służb BHP, kadry zarządzającej, osób młodych wchodzących na rynek pracy oraz osób z niepełnosprawnościami. Pozwoliło to na skuteczne upowszechnianie wiedzy z zakresu prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz legalności zatrudnienia, a także na budowanie świadomości odpowiedzialności za warunki pracy po stronie wszystkich uczestników procesu pracy.

Na szczególne podkreślenie zasługuje konsekwentne ukierunkowanie działań na branże o podwyższonym ryzyku zawodowym, takie jak budownictwo, górnictwo, przetwórstwo przemysłowe. Prowadzone szkolenia i spotkania branżowe umożliwiały analizę rzeczywistych zdarzeń wypadkowych, identyfikację najczęstszych nieprawidłowości oraz promowanie dobrych praktyk organizacyjnych i technicznych. Istotnym elementem była również realizacja działań w ramach Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy, co przyczyniło się do spójności podejmowanych inicjatyw oraz ich lepszego oddziaływania prewencyjnego.

Wysokie zainteresowanie dyżurami eksperckimi, infoliniami tematycznymi oraz poradnictwem prawnym – zarówno stacjonarnym, jak i zdalnym – potwierdziło zapotrzebowanie na bezpośredni kontakt z pracownikami Państwowej Inspekcji Pracy oraz na możliwość uzyskania rzetelnych i praktycznych informacji. Szczególnie istotne okazały się działania dotyczące czasu pracy, wynagrodzeń, ochrony pracy młodocianych oraz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami.

Współpraca z partnerami społecznymi, instytucjami rynku pracy, organizacjami pracodawców, związkami zawodowymi, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi organami nadzoru znacząco zwiększyła zasięg i skuteczność realizowanych działań. Wspólna organizacja szkoleń,

konferencji i wydarzeń informacyjnych sprzyjała wymianie doświadczeń, lepszemu rozumieniu problemów występujących w poszczególnych branżach oraz budowaniu pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Pracy jako instytucji wspierającej i doradczej.

Różnorodność podejmowanych inicjatyw – od programów skierowanych do mikroprzedsiębiorców, poprzez działania w obszarze zagrożeń psychospołecznych, bezpieczeństwa pracy w budownictwie i rolnictwie, edukację młodzieży, aż po zagadnienia związane z legalnym zatrudnianiem cudzoziemców i ekspozycją na czynniki chemiczne – pokazuje szerokie spektrum problemów, na które odpowiadała działalność prewencyjno-promocyjna Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

7. WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

W roku sprawozdawczym Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach prowadził współdziałanie z innymi organami nadzoru i kontroli, organizacjami pracodawców, związkami zawodowymi oraz instytucjami społecznymi i administracyjnymi, które opierało się na:

- wszczynaniu postępowań kontrolnych lub wyjaśniających na wniosek właściwych organów,
- przekazywaniu informacji o stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowościach w zakresie kompetencji i właściwości poszczególnych instytucji,
- organizowaniu oraz uczestnictwie w przedsięwzięciach o charakterze prewencyjno-promocyjnym mających na celu podnoszenie świadomości prawnej oraz poprawę bezpieczeństwa pracy.

Podejmowane działania wynikały wprost z realizacji ustawowych obowiązków Okręgowego Inspektoratu Pracy, a także z postanowień zawartych w porozumieniach regulujących zasady współpracy między Państwową Inspekcją Pracy a innymi instytucjami, organami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi.

Wydarzenia inicjowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, organizowane we współpracy z partnerami społecznymi i organami nadzoru, były systematycznie dokumentowane i opisywane w comiesięcznych informacjach sygnałnych przesyłanych do Głównego Inspektoratu Pracy. W 2025 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, podobnie jak w latach ubiegłych, nie podejmował natomiast działań w ramach współpracy międzynarodowej na szczeblu regionalnym.

7.1. WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY

Działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w obszarze współdziałania z Wyższym Urzędem Górniczym realizowane były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu zawartym w dniu 20 kwietnia 2021 r. pomiędzy OIP a Prezesem oraz Dyrektorem Generalną WUG. W ramach wykonania postanowień tego porozumienia, w 2025 r. zorganizowano i przeprowadzono szereg przedsięwzięć, obejmujących m.in.:

- 11 kwietnia 2025 r. w Kopalni Węgla Kamiennego „Budryk” w Ornontowicach odbył się finał wojewódzkiego konkursu bezpieczeństwa i higieny pracy dla uczniów szkół ponadpodstawowych kształcących się w zawodach górniczych – „Bezpieczny krok z BHP do górnictwa”. Organizatorem wydarzenia był Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, współorganizatorem – JSW SA KWK „Budryk”, a partnerem konkursu – Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach. W rywalizacji wzięli udział uczniowie szkół branżowych z województwa

śląskiego. Celem konkursu było popularyzowanie wśród młodzieży wiedzy z zakresu prawnej ochrony pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w górnictwie, a także upowszechnianie zasad profilaktyki zagrożeń w środowisku pracy i zwiększanie świadomości dotyczącej bezpieczeństwa pracy w sektorze górniczym,

- 20–21 maja 2025 r. w Wiśle odbyła się XXV konferencja „Problemy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w polskim górnictwie” zorganizowana przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa przy współudziale Wyższego Urzędu Górniczego oraz Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego. Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach pełnił rolę partnera wydarzenia. W konferencji uczestniczyli Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron oraz Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki. Celem corocznej konferencji jest podejmowanie działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników oraz ograniczenie uciążliwości środowiska pracy w zakładach górniczych. W ramach przedsięwzięcia Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował stoisko informacyjno-promocyjne, na którym inspektorzy pracy udzielali uczestnikom porad prawnych. Goście wydarzenia mogli również zapoznać się z ofertą Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach obejmującą doradztwo, szkolenia, wsparcie dla pracowników i pracodawców, programy edukacyjne i prewencyjne oraz otrzymać bezpłatne materiały wydawnicze Państwowej Inspekcji Pracy.

Konferencja - Problemy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w polskim górnictwie

- 14 listopada 2025 r. w Bytomiu odbyły się VI Warsztaty Ratownicze CSRG SA pod hasłem „Wysoka temperatura i wilgotność to wysokie ryzyko – Jak bezpiecznie pracować? Jak skutecznie ratować?”. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli z branży górniczej, służb

ratowniczych, instytucji naukowych oraz organów nadzoru, w tym Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach Piotra Kalbrona. Celem warsztatów było podniesienie kompetencji służb ratowniczych i pracowników narażonych na wysokie temperatury, wymiana doświadczeń oraz promocja bezpieczeństwa pracy w trudnych warunkach mikroklimatu. Prelegentem podczas wydarzenia był m.in. inspektor pracy z Sekcji Górnictwa i Hutnictwa Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. W trakcie warsztatów poruszono m.in. kwestie bilansu cieplnego organizmu, prawidłowego nawodnienia, stresu cieplnego, aklimatyzacji pracowników oraz wypadków ratowników w trudnych warunkach pracy pod ziemią. Spotkanie pełniło funkcję forum wymiany wiedzy i doświadczeń między instytucjami nadzoru, jednostkami ratowniczymi oraz środowiskiem naukowym, przyczyniając się do promocji kultury bezpieczeństwa pracy. Wydarzenie odbyło się pod honorowymi patronatami Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, CIOP-PIB oraz Wyższego Urzędu Górniczego.

Warsztaty Ratownicze Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego

4 grudnia 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron uczestniczył w uroczystych obchodach Barbórki zorganizowanych przez Spółkę Węglkoks Kraj w Bytomiu. Akademia Barbórkowa zgromadziła licznych przedstawicieli środowiska górniczego, administracji publicznej oraz instytucji współpracujących z branżą wydobywczą. W trakcie uroczystości, w uznaniu za szczególne zasługi na rzecz górnictwa oraz wieloletnie zaangażowanie w poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy w zakładach górniczych, Piotrowi Kalbronowi nadano stopień górniczy – Generalny Honorowy Dyrektor Górniczy.

7.2. INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO

Działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w zakresie współpracy z Powiatowymi Inspekcjami Nadzoru Budowlanego w 2025 r. były ukierunkowane na zapewnienie przestrzegania przepisów prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze budowlanym. Wspólne działania obejmowały realizację czynności kontrolno-nadzorczych, a także przedsięwzięcia prewencyjno-promocyjne mające na celu minimalizowanie zagrożeń oraz podnoszenie świadomości w zakresie bezpiecznej pracy.

Podejmowane działania polegały m.in. na wzajemnym informowaniu o wykrytych nieprawidłowościach podczas kontroli pracodawców. Inspektorzy pracy przekazali do Powiatowych Inspekcji Nadzoru Budowlanego łącznie 32 powiadomienia (nieznaczny spadek o 2 powiadomienia w stosunku do 2024 r.) dotyczące m.in. stanu technicznego budynków i instalacji, zmian sposobu użytkowania obiektów, nadzoru kierownika budowy nad robotami budowlanymi, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, przeglądów obiektów oraz obowiązkowych tablic informacyjnych. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole na wnioski Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego, które dotyczyły prowadzenia robót budowlanych niezgodnie z przepisami BHP.

- Przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w ramach współpracy uczestniczyli także w 2025 r. w warsztatach szkoleniowych organizowanych przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, podczas których omawiano stosowanie przepisów prawa budowlanego, wymieniano doświadczenia oraz analizowano stan wypadkowości w branży budowlanej. Warsztaty te stanowiły istotną platformę współpracy między organami nadzoru, wspierając usprawnienie działań kontrolnych oraz wzmacnianie bezpieczeństwa pracy w sektorze budowlanym. Wojewódzki Śląski Inspektor Nadzoru Budowlanego uczestniczył z kolei w posiedzeniach Śląskiej Rady do spraw Bezpieczeństwa w Budownictwie działającej przy Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach oraz w kapitule konkursu „Buduj Bezpiecznie” 2025 r.

Warsztaty szkoleniowe PINB w Wiśle

7.3. URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO

W 2025 r. doszło do nawiązania formalnej współpracy na szczeblu terenowym między Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach a Oddziałem Terenowym Urzędu Dozoru Technicznego w Katowicach, która znalazła swoje odzwierciedlenie w podpisanym 16 lipca 2025 r. przez Okręgowego Inspektora Pracy Piotra Kalbrona oraz Dyrektora Oddziału Terenowego UDT Marka Gocola porozumieniu.

Głównym celem porozumienia było ustalenie zasad współdziałania na szczeblu terenowym, obejmującego wymianę informacji i doświadczeń oraz prowadzenie działalności szkoleniowej mającej na celu podnoszenie kwalifikacji pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy oraz Oddziału Terenowego UDT w Katowicach.

W konsekwencji podpisanego porozumienia w dniu 29 października 2025 r. w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach zorganizowano szkolenie poświęcone „Eksplotacji urządzeń transportu bliskiego” (UTB). Szkolenie prowadzone było przez przedstawicieli Urzędu Dozoru Technicznego i obejmowało zagadnienia związane z bezpieczeństwem eksploatacji urządzeń transportu bliskiego, interpretacją przepisów dotyczących dozoru technicznego oraz analizą wypadków z udziałem UTB. Spotkanie zakończyła merytoryczna dyskusja i wymiana doświadczeń między uczestnikami.

Podpisanie 16 lipca 2025 r. porozumienia o współpracy przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach Piotra Kalbrona oraz Dyrektora Oddziału Terenowego Urzędu Dozoru Technicznego w Katowicach Marka Gocola.

Niezależnie od powyższego, analogicznie jak w latach ubiegłych, współpraca była realizowana również poprzez wzajemne przekazywanie informacji o nieprawidłowościach stwierdzonych w toku przeprowadzanych kontroli. W 2025 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach skierowali do Oddziałów Urzędu Dozoru Technicznego łącznie 67 pism dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli oraz wypadków przy pracy z udziałem urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu.

Przekazywane pisma dotyczyły m.in. eksploatacji urządzeń technicznych bez wymaganej decyzji inspektora dozoru technicznego, w tym w szczególności: wózków jezdniowych z mechanicznym napędem podnoszenia, zbiorników ciśnieniowych, samochodowych podnośników kolumnowych oraz dźwignic. Informacje te umożliwiały wszczęcie postępowań kontrolnych przez inspektorów dozoru technicznego, zmierzających do objęcia dozorem technicznym urządzeń dotychczas eksploatowanych bez wymaganej decyzji lub ich wycofania z eksploatacji.

Przyjęte formy współpracy mają na celu przede wszystkim eliminowanie zagrożeń związanych z eksploatacją urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu oraz zwiększenie bezpieczeństwa pracy w tym zakresie.

7.4. INSPEKCJA TRANSPORTU DROGOWEGO

W 2025 r. współpraca Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z Inspekcją Transportu Drogowego opierała się na wymianie informacji dotyczących nieprawidłowości w zakresie wykonywania pracy przez kierowców oraz przestrzegania przepisów prawa pracy przez przedsiębiorców transportowych.

W toku współpracy inspektorzy pracy skierowali do Inspekcji Transportu Drogowego łącznie pięć pism informujących o ustaleniach własnych kontroli. Powiadomienia te dotyczyły w szczególności:

- niezarejestrowania w Głównym Inspektoracie Transportu Drogowego parkingu, z którego kierowcy samochodów ciężarowych o DMC powyżej 3,5 tony rozpoczynali pracę, jako centrum operacyjnego lub „bazy transportowej”,
- braku posiadania przez przedsiębiorcę danych cyfrowych z tachografu oraz karty kierowcy, w tym dla cudzoziemca zatrudnionego na podstawie umowy zlecenia,
- naruszeń przepisów dotyczących czasu jazdy przez kierowcę zatrudnionego na umowę zlecenia,
- wykonywania przewozu regularnego pojazdem innym niż autobus oraz możliwego przekraczania dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu,
- stwierdzenia przypadków nieodnotowania obecności kierowcy w ewidencji czasu pracy, pomimo potwierdzenia tej obecności w protokołach kontroli drogowej WITD,
- obsługiwania linii autobusowej przez kierowcę w wymiarze przekraczającym 14 godzin.

Ponadto w związku z pismem przesłanym przez Inspekcję Transportu Drogowego, do którego załączone było anonimowe zgłoszenie sygnalizujące potencjalne nieprawidłowości w zakresie legalności zatrudnienia, wynagradzania, czasu pracy, urlopów oraz przypadków dyskryminacji, inspektor pracy przeprowadził jedną kontrolę. W wyniku tej kontroli wydano jedną decyzję, sporządzono 11 wniosków wystąpienia oraz zastosowano środek wychowawczy. W 2025 r. nie prowadzono kontroli wspólnych z Inspekcją Transportu Drogowego.

Współpraca pomiędzy wymienionymi organami to również wspólne działania prewencyjno-promocyjne. Między innymi w dniu 26 czerwca 2024 roku w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach we współpracy z Wojewódzkim Inspektoratem Transportu Drogowego w Katowicach zostało zorganizowane szkolenie dotyczące prawnych i praktycznych aspektów czasu pracy kierowców.

7.5. URZĄD TRANSPORTU KOLEJOWEGO

W roku sprawozdawczym Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach realizował współpracę z Urzędem Transportu Kolejowego, polegającą na wymianie informacji oraz zawiadomień dotyczących przestrzegania przepisów prawa pracy. Współdziałanie to koncentrowało się w szczególności na zagadnieniach związanych z czasem pracy maszynistów pojazdów trakcyjnych oraz kwalifikacjami pracowników wykonujących czynności na rzecz przewoźników kolejowych.

W szczególności, w dniu 9 maja 2025 r., w związku z ustaleniami dokonany podczas kontroli przeprowadzonej w jednej ze spółek kolejowych, wystosowano do Urzędu Transportu Kolejowego zapytanie dotyczące możliwości powierzania kierownikom pociągów wykonywania prób szczegółowych i uproszczonych hamulców zespolonych w składach pociągów pasażerskich, zgodnie z posiadanymi przez nich kwalifikacjami. Ponadto w następstwie kontroli przeprowadzonej w jednym z zakładów przeróbki mechanicznej węgla na terenie województwa śląskiego, przekazano do Departamentu Planowania i Nadzoru Urzędu Transportu Kolejowego odpowiedź w sprawie zgłoszenia dotyczącego podejrzenia naruszenia przepisów w zakresie czasu pracy maszynisty pojazdu trakcyjnego.

Z kolei na podstawie trzech zawiadomień Urzędu Transportu Kolejowego odnoszących się do nieprawidłowości w zakresie czasu pracy maszynistów pojazdów trakcyjnych Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przeprowadził dwie kontrole w jednej z tyskich spółek, które miały miejsce w marcu oraz listopadzie 2025 r. Po zakończeniu zarówno pierwszej, jak i drugiej kontroli udzielono odpowiedzi zwrotnej Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego.

W kierowanych do Urzędu Transportu Kolejowego odpowiedziach wskazano, iż zgłoszone nieprawidłowości nie zostały potwierdzone. Jednocześnie zwrócono uwagę na brak regulacji prawnych odnoszących się do przypadków nieprzerwanego świadczenia pracy przez pracowników w ciągu doby, w sytuacji, gdy praca ta była wykonywana na rzecz różnych podmiotów, niezależnie od rodzaju stosunku prawnego łączącego strony.

7.6. INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Współpraca Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Katowicach w 2025 r. obejmowała wymianę informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach w trakcie kontroli pracodawców. W ramach tej współpracy inspektorzy pracy skierowali jedno pismo dotyczące prowadzenia procesu impregnacji drewna na terenie otwartym

bez zastosowania rozwiązań technicznych chroniących przed przedostawaniem się impregnatu do gleby.

Z kolei Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przekazał do Okręgowego Inspektoratu Pracy dziewięć pism zawierających informacje o własnych ustaleniach lub zgłoszenia wpływające do organu, w tym anonimowe. Na podstawie tych informacji inspektorzy pracy przeprowadzili kontrole u dziewięciu pracodawców, potwierdzając część sygnalizowanych nieprawidłowości, a także ujawniając dodatkowe naruszenia.

Wydane w wyniku kontroli środki prawne dotyczyły m.in. stosowania i magazynowania chemikaliów, oceny ryzyka zawodowego związanego z czynnikami chemicznymi, eliminowania zagrożeń wynikających z obecności pyłów, w tym tworzących atmosferę wybuchową, ochrony przed hałasem, badań lekarskich pracowników, stosowania środków ochrony indywidualnej, eksploatacji instalacji elektrycznych oraz zabezpieczenia terenu budowy przed dostępem osób postronnych.

W roku 2025 nie prowadzono kontroli wspólnych z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska.

7.7. PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

W 2025 r., podobnie jak w latach ubiegłych, współpraca z Państwową Inspekcją Sanitarną polegała przede wszystkim na wzajemnym przekazywaniu informacji o nieprawidłowościach ujawnionych w trakcie kontroli przeprowadzanych u pracodawców. Inspektorzy pracy przekazali do Państwowej Inspekcji Sanitarnej łącznie 23 informacje o stwierdzonych naruszeniach, które najczęściej dotyczyły:

- stanu higienicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- nieprawidłowego oznakowania substancji i mieszanin chemicznych,
- braku badań dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- wykonywania pracy w pomieszczeniach stałej pracy bez dostępu do światła dziennego, bez uzyskania zgody właściwego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na odstępstwo,
- nieprzekazania informacji o stosowaniu substancji reprotoksycznych.

W odniesieniu do części przekazanych informacji Państwowa Inspekcja Sanitarna poinformowała zwrotnie tutejszy inspektorat o podjętych działaniach, w szczególności w zakresie prawidłowego oznakowania substancji i mieszanin chemicznych oraz poprawy stanu technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Jednocześnie w okresie sprawozdawczym, w związku z przekazaniem do Państwowej Inspekcji Pracy – według właściwości rzeczowej – 10 pism, przeprowadzono łącznie 10 kontroli. Wskazane w nich nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim:

- zatrudniania pracowników bez zawartej umowy o pracę,
- nieprawidłowości związanych z wyposażaniem pracowników w odzież i obuwie robocze oraz wypłatą należnego ekwiwalentu,
- stanu technicznego pomieszczeń pracy oraz instalacji elektrycznej,
- przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu na stanowiskach pracy.

Ponadto w związku z wnioskami Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wydanie opinii dotyczących odstępstw od obowiązujących przepisów w zakresie lokalizacji stałych stanowisk pracy poniżej poziomu terenu oraz oświetlenia stałych stanowisk pracy wyłącznie światłem sztucznym wydano 83 opinie. W 61 przypadkach wyrażono opinię pozytywną w formie postanowienia, w 21 przypadkach wydano postanowienia o niezajęciu stanowiska z uwagi na niespełnienie przesłanek do prowadzenia postępowania, natomiast w 1 przypadku wydano opinię negatywną w zakresie lokalizacji pomieszczeń stałej pracy poniżej poziomu otaczającego terenu.

7.8. KRAJOWA ADMINISTRACJA SKARBOWA

W ramach realizacji ustawowych zadań Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach podejmował w 2025 r. współpracę z Urzędami Celno-Skarbowymi oraz Urzędami Skarbowymi opartą na systematycznej wymianie informacji dotyczących naruszeń przepisów prawa pracy oraz prawa podatkowego. Celem prowadzonych działań było zapewnienie przestrzegania obowiązujących regulacji, ze szczególnym uwzględnieniem legalności zatrudnienia, prawidłowości wypłat wynagrodzeń oraz terminowego odprowadzania należnych składek na ubezpieczenia społeczne i zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Inspektorzy pracy, przy okazji prowadzonych kontroli z zakresu prawa pracy, wielokrotnie stwierdzali okoliczności wskazujące na naruszenia prawa w zakresie właściwości rzeczowej organów podatkowych, w szczególności dotyczące nieprawidłowego naliczania zaliczek na podatek dochodowy lub podejrzeń o ich nieodprowadzanie, co skutkowało kierowaniem odpowiednich zawiadomień do właściwych urzędów. Równocześnie do tutejszego inspektoratu pracy napływały informacje z Urzędów Celno-Skarbowych i Urzędów Skarbowych dotyczące nielegalnego zatrudnienia, niewypłacania świadczeń wynikających ze stosunku pracy oraz wypłacania wynagrodzeń w kwotach

wyższych niż wynikające z zawartych umów lub wykazywanych w dokumentacji płacowej, często w wyniku skarg lub zgłoszeń obywateli.

Na podstawie otrzymanych informacji inspektorzy Okręgowego Inspektoratu Pracy przeprowadzili łącznie 215 kontroli, z czego 83 realizowano na wniosek ww. urzędów. Jednocześnie w odniesieniu do 205 kontroli powiadomiono właściwe organy o ich wynikach. Największą część kontroli, tj. 164, przeprowadzono w podmiotach zatrudniających poniżej 10 pracowników, 43 kontrole objęły podmioty zatrudniające od 10 do 49 osób, 7 kontroli – podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób, a w jednym przypadku kontrola objęła przedsiębiorstwo zatrudniające powyżej 250 pracowników.

Analogicznie najwięcej powiadomień o stwierdzonych nieprawidłowościach (158) dotyczyło podmiotów zatrudniających poniżej 10 osób; 41 powiadomień dotyczyło podmiotów zatrudniających od 10 do 49 osób; 5 powiadomień – podmiotów zatrudniających od 50 do 249 osób, a jedno powiadomienie dotyczyło podmiotu zatrudniającego powyżej 250 pracowników. Analiza danych wykazała, że zarówno liczba przeprowadzonych kontroli, jak i liczba stwierdzonych nieprawidłowości była najwyższa w małych przedsiębiorstwach zatrudniających poniżej 10 osób, natomiast najniższa w podmiotach zatrudniających powyżej 250 pracowników.

W 2025 r. Śląski Urząd Celno-Skarbowy zwrócił się także dwukrotnie z wnioskiem o wydanie opinii w zakresie spełniania przez wyroby zasadniczych wymagań. W obu przypadkach stwierdzono niespełnianie ww. wymagań i wydano odpowiednie opinie.

Na przestrzeni roku 2025 Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach otrzymał 121 pism od Urzędów Skarbowych, objętych klauzulą „Tajemnica skarbową”. W wyniku dokonanej analizy zdecydowano, że 18 pism nie będzie podlegało rozpatrzeniu. Do końca roku 2025 rozpatrzono 93 pisma, natomiast 10 pozostanie do rozpatrzenia w roku 2026. Największą liczbę pism skierował Urząd Skarbowy w Tychach – 24 pisma (23% ogółu), z Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej wpłynęło 16 pism (15%), natomiast po 10 pism (10%) przekazały Urzędy Skarbowe w Będzinie i Częstochowie. Pozostałe 5 pism pochodziło z urzędów spoza województwa śląskiego. Pisma administracji skarbowej dotyczyły w szczególności przypadków nielegalnego zatrudniania oraz niewypłacania świadczeń wynikających ze stosunku pracy, najczęściej w związku ze skargami lub innymi sygnałami napływającymi do urzędów w formie papierowej, elektronicznej lub telefonicznej.

7.9. ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

W ramach współdziałania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w 2025 r. kontynuowano realizację działań analogicznych do prowadzonych w latach poprzednich. W szczególności podejmowano czynności kontrolne oraz wyjaśniające inicjowane wnioskami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także przekazywano temu organowi informacje o nieprawidłowościach ujawnionych w toku kontroli, pozostających w zakresie jego właściwości rzeczowej.

W oparciu o informacje przekazywane przez terenowe jednostki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach podejmowali czynności kontrolne oraz działania wyjaśniające u pracodawców. Korespondencja kierowana do inspektoratu obejmowała zarówno wnioski o przeprowadzenie kontroli, jak i sygnały o możliwych naruszeniach przepisów prawa pozostających we właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Postępowania inicjowane przez ten organ koncentrowały się przede wszystkim na zagadnieniach związanych z legalnością zatrudnienia oraz wykonywania innej pracy zarobkowej, w szczególności w przypadkach świadczenia pracy bez zawartej umowy przez obywateli polskich i cudzoziemców, a także niezgłaszania osób wykonujących pracę do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

O rezultatach przeprowadzonych kontroli, zwłaszcza w sytuacjach potwierdzenia uprzednio zgłoszonych nieprawidłowości, inspektorzy pracy informowali właściwe jednostki terenowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Tożsame zawiadomienia przekazywano również w przypadku ujawnienia naruszeń w toku kontroli prowadzonych z innych przyczyn, w tym w następstwie skarg pracowniczych oraz z inicjatywy własnej organu kontrolnego. Przekazywane informacje dotyczyły najczęściej stwierdzonych naruszeń przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez podmioty kontrolowane, w szczególności przypadków zatrudniania pracowników lub powierzania wykonywania innej pracy zarobkowej bez zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego, dokonywania zgłoszeń z datą nieodpowiadającą faktycznemu powstaniu obowiązku ubezpieczeniowego, przekazywania nieprawdziwych danych mających wpływ na wymiar składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy, jak również wypłacania wynagrodzeń nieujętych w dokumentacji rozliczeniowej.

W okresie sprawozdawczym inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach skierowali do jednostek organizacyjnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych łącznie 315 powiadomień o wynikach kontroli, stanowiących zarówno odpowiedzi na wystąpienia kierowane do inspektoratu, jak i zawiadomienia o naruszeniach przepisów z zakresu systemu ubezpieczeń społecznych ujawnionych w toku czynności kontrolnych.

Innymi formami wymiany informacji pomiędzy Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych było w szczególności kierowanie wystąpień o udzielenie danych niezbędnych do rozpatrywania wniosków w ramach współpracy instytucji łącznikowych (IMI) w sprawach delegowania pracowników z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do innych państw członkowskich Unii Europejskiej. W 2025 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych skierowano łącznie 6 takich wystąpień, w tym 5 za pośrednictwem platformy usług elektronicznych ZUS PUE oraz 1 w formie pisemnej. Wnioski dotyczyły w szczególności przekazania informacji o opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ewentualnych zaległościach w ich opłacaniu oraz o wydanych zaświadczeniach dotyczących ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego (A1). Na wszystkie skierowane zapytania Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił odpowiedzi.

Ponadto kierowano do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zapytania dotyczące płatników składek oraz ubezpieczonych objętych postępowaniami kontrolnymi, w ramach wymiany danych realizowanej za pośrednictwem platformy usług elektronicznych ZUS PUE. W 2025 r. skierowano ogółem ponad 300 wniosków o udzielenie informacji w tym zakresie. Na wszystkie wystąpienia Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, w przeważającej liczbie przypadków w terminie do 5 dni, przy czym treść udzielonych informacji pozostawała zgodna z zakresem kierowanych zapytań.

Współpraca Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w 2025 r. nie ograniczała się jedynie do bieżącej wymiany informacji, lecz obejmowała także wspólne działania o charakterze szkoleniowym i edukacyjnym. Przykładem takiej inicjatywy było spotkanie, które odbyło się 27 listopada 2025 roku w Oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Sosnowcu z udziałem kadry zarządzającej tej jednostki.

- W trakcie wydarzenia inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wygłosił prelekcję pt. „Budowa świadomości kadry zarządzającej dotyczącej włączania osób z niepełnosprawnością do zespołu pracowniczego”. Szkolenie poświęcone było kształtowaniu inkluzywnego środowiska pracy oraz zwiększaniu świadomości kadry kierowniczej w zakresie tworzenia dostępnych i przyjaznych warunków zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Wydarzenie stanowiło element współdziałania instytucjonalnego oraz wsparcia merytorycznego udzielanego przez Państwową Inspekcję Pracy na rzecz budowania wysokich standardów w obszarze zatrudnienia i zarządzania zasobami ludzkimi.

7.10. ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KATOWICACH

Współpraca ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach koncentrowała się na udziale przedstawicieli Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w wydarzeniach i konferencjach organizowanych przez ten organ, poświęconych w szczególności zagadnieniom legalizacji pobytu oraz zatrudniania cudzoziemców.

Do jednego z najistotniejszych wydarzeń w ramach tej współpracy należała konferencja online pt. „Między przepisami a praktyką – legalizacja pobytu i zatrudnianie cudzoziemców spoza Unii Europejskiej” zorganizowana 18 lipca 2025 r. przez Wydział Spraw Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Konferencja skierowana była do pracodawców oraz agencji zatrudnienia powierzających pracę obywatelom państw trzecich i miała na celu omówienie aktualnych zmian legislacyjnych oraz praktycznych wyzwań związanych ze stosowaniem przepisów regulujących legalność pobytu i zatrudnienia cudzoziemców.

W charakterze prelegenta wystąpił inspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, który przedstawił zagadnienia dotyczące kontroli legalności zatrudniania cudzoziemców, ze szczególnym uwzględnieniem najczęściej identyfikowanych nieprawidłowości oraz obowiązków spoczywających na podmiotach powierzających pracę. Udział w konferencji stanowił istotny element współpracy międzyinstytucjonalnej oraz działań informacyjno-edukacyjnych, ukierunkowanych na zapewnienie prawidłowego stosowania przepisów prawa i wzmacnianie standardów legalnego zatrudnienia cudzoziemców.

Konferencja online „Między przepisami a praktyką – legalizacja pobytu i zatrudnianie cudzoziemców spoza Unii Europejskiej”

7.11. POWIATOWE URZĘDY PRACY

W ramach prowadzonych działań kontrolnych Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w roku 2025 współdziałał z powiatowymi urzędami pracy, koncentrując się w szczególności na nadzorze nad legalnością zatrudnienia oraz wykonywaniem innej pracy zarobkowej przez obywateli polskich i cudzoziemców. Kontrole te podejmowane były zarówno na podstawie wniosków i pism otrzymywanych od Powiatowych Urzędów Pracy, jak i w ramach działań weryfikacyjnych mających na celu ustalenie, czy osoby świadczące pracę na rzecz danego podmiotu pozostają w ewidencji bezrobotnych.

Współdziałanie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z powiatowymi urzędami pracy obejmowało również liczne inicjatywy o charakterze prewencyjno-edukacyjnym. W ramach tej współpracy organizowano punkty konsultacyjne i stoiska eksperckie, podczas których udzielano porad prawnych, prowadzono szkolenia oraz brano udział w spotkaniach, seminariach i innych przedsięwzięciach informacyjno-promocyjnych. Wśród realizowanych działań można wymienić m.in. następujące wydarzenia:

- 8 kwietnia 2025 r. przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach uczestniczyli w spotkaniu informacyjnym zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej w ramach porozumienia o współpracy na rzecz wspierania przedsiębiorczości i przedsiębiorców w mieście. W wydarzeniu udział wzięli również przedstawiciele Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” sp. z o.o. oraz Śląskiego Inkubatora Przedsiębiorczości sp. z o.o. Podczas dyżuru w punkcie konsultacyjnym Państwowej Inspekcji Pracy udzielano informacji dotyczących przestrzegania przepisów prawa pracy oraz legalności zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudniania cudzoziemców. Uczestnicy uzyskali wyjaśnienia dotyczące wymaganych dokumentów, procedur legalizacyjnych oraz obowiązków pracodawców. Spotkanie stanowiło element działań informacyjno-edukacyjnych wspierających legalne i bezpieczne zatrudnianie oraz promujących dobre praktyki wśród pracodawców i pracowników.

Punkt konsultacyjny OIP Katowice w PUP Ruda Śląska.

- 14 kwietnia 2025 r. w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach odbyło się szkolenie dotyczące legalnego zatrudniania cudzoziemców zorganizowane w ramach ogólnopolskiej kampanii Państwowej Inspekcji Pracy „Zatrudnianie cudzoziemców zgodnie z polskimi przepisami”. Podczas spotkania omówiono podstawowe zasady powierzania pracy osobom z zagranicy, w tym wymagania dotyczące legalnego pobytu i zatrudnienia, niezbędną dokumentację, obowiązki pracodawców w zakresie weryfikacji i przechowywania dokumentów oraz wyjątki od obowiązku posiadania zezwolenia na pracę. W szkoleniu uczestniczyli pracodawcy, przedsiębiorcy oraz cudzoziemcy podejmujący pracę w Polsce. Spotkanie miało charakter informacyjno-edukacyjny i umożliwiło uczestnikom wyjaśnienie wątpliwości oraz konsultację indywidualnych przypadków z inspektorem pracy.

Szkolenie z legalności zatrudnienia cudzoziemców w siedzibie OIP Katowice.

- 10 czerwca 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie odbyły się Letnie Targi Pracy, gdzie swój punkt konsultacyjny zorganizował Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Na przygotowanym stoisku inspektorzy pracy udzielali zainteresowanym porad m.in. z zakresu legalności zatrudnienia cudzoziemców z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawa. Można było także uzyskać informacje na temat wsparcia oferowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w ramach szkoleń, konsultacji czy programów prewencyjno-promocyjnych. Dostępne były materiały edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.

Punkt konsultacyjny OIP Katowice podczas Letnich Targów Pracy w PUP Częstochowa.

- 16 czerwca 2025 r. na terenie Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku-Niewiadomiu odbyły się Targi Pracy, Edukacji i Biznesu zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku, w których uczestniczył Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Inspektorzy pracy prowadzili punkt konsultacyjny, udzielając porad z zakresu prawa pracy oraz wyjaśniając prawa i obowiązki pracowników i pracodawców. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się konsultacje dotyczące legalności zatrudniania cudzoziemców, z których korzystali m.in. obywatele Ukrainy oraz pracodawcy planujący ich zatrudnienie.
- 29 września 2025 r. inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach uczestniczył w Jesiennym Kiermaszu Ofert Pracy zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze. Wydarzenie stanowiło okazję do bezpośrednich spotkań osób poszukujących pracy z pracodawcami oferującymi zatrudnienie. Na stoisku OIP Katowice udzielano porad z zakresu prawa pracy oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Z konsultacji korzystali również cudzoziemcy, którym przekazywano informacje dotyczące legalności zatrudnienia i obowiązujących procedur związanych z podejmowaniem pracy w Polsce.
- 21 listopada 2025 r. w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku odbyło się spotkanie poświęcone zmianom w zasadach zatrudniania cudzoziemców, wynikającym z wejścia w życie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzenia pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele lokalnych przedsiębiorstw oraz instytucji zatrudniających cudzoziemców. Podczas spotkania inspektor pracy reprezentujący Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przedstawił obowiązki pracodawców wynikające z przepisów dotyczących legalności zatrudnienia, dzieląc się również wnioskami płynącymi z dotychczasowych doświadczeń kontrolnych Państwowej Inspekcji Pracy. Uczestnicy wysłuchali także prezentacji specjalistów Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku oraz przedstawicieli Straży Granicznej. Spotkanie zakończył panel dyskusyjny, podczas którego uczestnicy mieli okazję zadawać pytania i wymieniać się doświadczeniami dotyczącymi praktycznych aspektów zatrudniania cudzoziemców.

Szkolenie dot. zmian w zasadach zatrudniania cudzoziemców w PUP w Rybniku.

- 3 grudnia 2025 r. inspektor pracy reprezentujący Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach uczestniczył w wydarzeniu zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach w ramach Dni Pracodawców 2025. Spotkanie adresowane było do przedsiębiorców z miasta Gliwice oraz powiatu gliwickiego. Podczas spotkania, które odbyło się w siedzibie Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Gliwicach pod hasłem „Legalnie. Odpowiedzialnie. Wspólnie”, nadinspektor pracy przedstawił aktualne przepisy prawa pracy dotyczące legalnego zatrudniania cudzoziemców, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów formalnych oraz odpowiedzialności pracodawców wynikającej zarówno z Kodeksu pracy, jak i ustaw szczególnych. Omówiono również najczęściej stwierdzane nieprawidłowości, przypomniano obowiązki informacyjne pracodawców oraz zaprezentowano działania prewencyjne realizowane przez Państwową Inspekcję Pracy w zakresie legalności zatrudnienia.

Szkolenie pod hasłem „Legalnie. Odpowiedzialnie. Wspólnie” w siedzibie Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Gliwicach

- 3 grudnia 2025 r. inspektor pracy uczestniczył w wydarzeniu zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku w ramach Dni Pracodawców. Podczas spotkania przeprowadził szkolenie pt. „Zatrudnianie cudzoziemców w praktyce inspektorów pracy”, a następnie udzielał porad prawnych zainteresowanym podmiotom. Uczestników poinformowano również o szkoleniach oraz programach prewencyjno-promocyjnych realizowanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach.
- 4 grudnia 2025 r. inspektor pracy wzięła udział w webinarium pt. „Zatrudnianie cudzoziemców – aktualne przepisy po zmianie ustaw”, zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze. Podczas spotkania omówiono najnowsze regulacje wynikające z ustawy o warunkach dopuszczalności powierzenia pracy cudzoziemcom oraz nowelizacji ustawy o cudzoziemcach, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków pracodawców w zakresie legalności zatrudnienia, wymaganej dokumentacji i odpowiedzialności za nieprawidłowości. W drugiej części webinarium inspektor pracy odpowiadała na pytania uczestników i wyjaśniała praktyczne aspekty stosowania przepisów. Udział w wydarzeniu stanowił kolejną formę współpracy z lokalnymi pracodawcami oraz wsparcia w prawidłowym stosowaniu przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców.
- 5 grudnia 2025 r. inspektorzy pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wzięli udział w VII Dniu Otwartym Urzędu Pracy zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach. Wydarzenie skierowane było do pracodawców oraz osób zainteresowanych zagadnieniami związanymi z legalnym zatrudnianiem pracowników, w szczególności cudzoziemców. W jego trakcie inspektorzy przeprowadzili szkolenie oraz udzielali konsultacji dotyczących obowiązków pracodawców, obowiązujących przepisów i procedur związanych z powierzaniem pracy cudzoziemcom, a także skutków naruszeń prawa pracy. Spotkanie sprzyjało wymianie doświadczeń, zwiększeniu świadomości prawnej uczestników oraz wspieraniu działań na rzecz legalnego i odpowiedzialnego zatrudniania w regionie.

Szkolenie dot. zatrudniania cudzoziemców w PUP w Tarnowskich Górach

7.12. KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, podobnie jak w latach ubiegłych, realizował w 2025 r. wspólne działania z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego obejmujące przede wszystkim organizację szkoleń, konkursów oraz wizytacji w gospodarstwach rolnych. Inicjatywy te były adresowane do rolników indywidualnych i członków ich rodzin, w tym dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykonujących prace rolnicze i narażonych z tego tytułu na zwiększone ryzyko wypadków. Do najważniejszych przedsięwzięć zrealizowanych w ramach tej współpracy należały w szczególności następujące wydarzenia:

- 20 lutego 2025 r. inspektor pracy odwiedził dzieci uczęszczające na zajęcia w świetlicach środowiskowych na terenie gminy Koziegłowy. W ramach akcji „Bezpieczne ferie na obszarach wiejskich” przeprowadził pogadankę poświęconą bezpieczeństwu podczas zabaw oraz bezpiecznemu wspomaganiu dorosłych przy pracach w gospodarstwie rolnym. Podczas wydarzenia zorganizowano także konkurs plastyczny, którego celem było utrwalenie zasad bezpiecznych zachowań wśród uczestników. Współorganizatorami przedsięwzięcia byli: Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Myszkowie, Placówka Terenowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Myszkowie oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach. Kolejne prelekcje i spotkania edukacyjne w ramach ww. akcji odbyły się w kolejnych miejscach i terminach: 21 marca w Szkole Podstawowej w Krzyżanowicach, 26 marca w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu, 15 kwietnia w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ogrodzieńcu, 14 lipca w Miejsko-Gminnym Ośrodku Promocji Kultury w Koziegłowach, 30 lipca w Miejsko-

Gminnej Bibliotece Publicznej w Pilicy, 5 listopada w ZSCKR w Nakle Śląskim, 18 listopada w Wierbce oraz 5 grudnia w Szkole Podstawowej w Rudach.

Spotkanie z dziećmi w Koziegłowach.

- 14 marca 2025 r. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu odbyły się Targi Zawodów i Kariery, w których uczestniczył inspektor pracy reprezentujący Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. W ramach przygotowanego stoiska informacyjnego uczniowie oraz osoby odwiedzające wydarzenie miały możliwość uzyskania porad dotyczących bezpieczeństwa wykonywania pracy w zawodach rolniczych, zasad bezpiecznej i higienicznej pracy w gospodarstwie rolnym, a także prawidłowej obsługi zwierząt i maszyn rolniczych. Uczestnicy wydarzenia mogli również wziąć udział w quizie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie. Na stoisku udostępniono ponadto bezpłatne materiały edukacyjne i informacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.
- 27 marca 2025 r. w Świetlicy Środowiskowej w Cynkowie inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadził szkolenie pt. „Upadek to nie przypadek”, skierowane do rolników indywidualnych oraz członków ich rodzin. W jego trakcie omówiono zasady bezpiecznej i higienicznej pracy w gospodarstwie rolnym, najczęstsze przyczyny wypadków w rolnictwie oraz działania profilaktyczne służące ochronie zdrowia i życia osób pracujących na terenach wiejskich. Przedsięwzięcie zorganizowano przy współudziale Placówki Terenowej KRUS w Myszkowie oraz Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Zawierciu. Szkolenia o tożsamej tematyce, adresowane do tej samej grupy odbiorców, zostały przeprowadzone również 28 marca w Żarnowcu, a następnie w dniach 13–14 listopada w Koryczanach i Otoli.

Szkolenie w Świetlicy Środowiskowej w Cynkowie w gminie Koziegłowy

- 28-29 czerwca 2025 r. w Mikołowie odbyły się 45. Dni Otwartych Drzwi Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie. W pierwszym dniu wydarzenia Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przygotował stoisko, na którym pracownicy udzielali rolnikom porad związanych z bezpieczną obsługą zwierząt i maszyn rolniczych oraz na temat rolniczych chorób zawodowych. Można było również otrzymać materiały promocyjne oraz wydawnictwa Państwowej Inspekcji Pracy. Podczas wydarzenia odbył się również regionalny finał konkursu „Mistrz wiedzy rolniczej”, którego organizatorami byli: Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie Oddział w Mikołowie oraz Placówka Terenowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Katowicach. Konkurs miał na celu upowszechnienie wiedzy o bezpieczeństwie i higienie pracy w rolnictwie, produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz ochronie środowiska.

Dni Otwartych Drzwi Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie

- Ponadto, w ciągu całego 2025 roku inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach wspólnie ze specjalistami z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz jednostek doradztwa rolniczego przeprowadzili wizytacje gospodarstw rolnych w ramach konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”. Celem przedsięwzięcia było promowanie zasad bezpieczeństwa pracy w rolnictwie poprzez podnoszenie wiedzy i świadomości rolników oraz członków ich rodzin w zakresie zagrożeń zawodowych występujących przy prowadzeniu indywidualnych gospodarstw. W toku działań komisja dokonała oceny 26 gospodarstw rolnych z terenu całego województwa śląskiego, spośród których wyłoniono laureatów konkursu.

7.13. OCHOTNICZE HUFCE PRACY

Kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej ochrony praw pracowniczych oraz szczególnej ochrony młodzieży wchodzącej na rynek pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach w 2025 r. realizował działania w ramach współpracy z jednostkami Ochotniczych Hufców Pracy z terenu województwa śląskiego. Współdziałanie to obejmowało przede wszystkim prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej ukierunkowanej na podnoszenie świadomości prawnej młodzieży oraz pracowników młodocianych, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W ramach kontynuacji współpracy nawiązanej w 2022 r. pomiędzy wyżej wymienionymi podmiotami, w roku 2025 odbyły się następujące wydarzenia:

- 7 marca 2025 r. inspektor pracy uczestniczył w Targach Pracy i Edukacji w Żywcu, zorganizowanych przez Młodzieżowe Centrum Kariery Ochotniczych Hufców Pracy w Żywcu. Podczas wydarzenia udzielano porad prawnych dotyczących praw i obowiązków pracowniczych, w tym zasad zawierania umów o pracę, organizacji czasu pracy, udzielania urlopów wypoczynkowych oraz wynagradzania. Uczestnikom targów przekazano również materiały informacyjno-promocyjne.
- 14 marca 2025 r. inspektor pracy brał udział w Targach Pracy i Edukacji w Czechowicach-Dziedzicach zorganizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Bielsku-Białej, które odbyły się w Zespole Szkół Technicznych i Licealnych. W trakcie targów prowadzono doradztwo prawne w zakresie prawa pracy, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudniania pracowników młodocianych oraz podejmowania pierwszego zatrudnienia przez młodzież. Przekazano również uczestnikom materiały informacyjne dotyczące ochrony pracy.
- 28 maja 2025 r. inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadził szkolenie dla młodzieży zrzeszonej w Hufcu Pracy w Rybniku, które odbyło się w siedzibie TEB

Edukacja Liceum i Technikum w Rybniku. W trakcie spotkania przedstawiono zasady zawierania umów o pracę, regulacje dotyczące czasu pracy, uprawnienia pracowników młodocianych oraz osób podejmujących pierwsze zatrudnienie. Omówiono również zagrożenia, z jakimi młodzi pracownicy mogą zetknąć się w trakcie wykonywania pracy oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ze szczególnym uwzględnieniem prac sezonowych i praktyk zawodowych.

- 10 czerwca 2025 r. w Częstochowie, w ramach Letnich Targów Pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach zorganizował ponadto punkt konsultacyjny. W trakcie wydarzenia udzielano porad prawnych obejmujących prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców, zasady zawierania umów o pracę, rozliczania czasu pracy, udzielania urlopów wypoczynkowych oraz wypłaty wynagrodzenia. Wydarzenie zostało zrealizowane przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie oraz Ochotniczych Hufców Pracy – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie.

7.14. OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE PRACOWNIKÓW SŁUŻBY BHP

W 2025 r. relacje Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP rozwijane były poprzez realizację wspólnych inicjatyw o charakterze szkoleniowym i edukacyjnym, służących upowszechnianiu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz doskonaleniu kwalifikacji służb BHP. W ramach tej współpracy zorganizowano szereg szkoleń i spotkań, m.in.:

- 5 marca 2025 r., podczas 21. Międzynarodowych Targów Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej BHP 2025 w Katowicach, odbyła się „I Śląska Debata o bezpieczeństwie pracy” zorganizowana przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służb BHP Oddział w Katowicach, której Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach udzielił patronatu honorowego. W ramach panelu „Czy wypadek to przypadek? Przegląd wypadków i wypadkowości na Śląsku w ostatnich 10 latach” nadinspektor pracy przedstawił stan wypadkowości w województwie śląskim, omówił najczęstsze przyczyny i koszty wypadków przy pracy oraz wskazał praktyczne metody ich zapobiegania. Podczas panelu poświęconego zastosowaniu technologii AI i VR w szkoleniach BHP uczestnicy dyskutowali o potencjalnych korzyściach, zagrożeniach oraz przyszłej roli tych technologii w podnoszeniu efektywności szkoleń i bezpieczeństwa pracy.

I Śląska Debata o bezpieczeństwie pracy

- 18 marca 2025 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron spotkał się z Prezesem Oddziału Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służb BHP w Katowicach Krystianem Włoskiem oraz członkiem Zarządu OSPSBHP Piotrem Gapysem. Spotkanie poświęcone było omówieniu działań mających na celu ograniczenie wypadków przy pracy i podniesienie poziomu bezpieczeństwa pracy w województwie śląskim. Podsumowano dotychczasową współpracę i wskazano kierunki działań na 2025 rok. W trakcie rozmów poruszono również wyzwania związane z rozwojem nowoczesnych technologii w zakładach pracy oraz zebrano propozycje dalszych wspólnych inicjatyw na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy w regionie.
- 28 kwietnia 2025 r., w Światowym Dniu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowym Dniu Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy, nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach przeprowadził szkolenie dla członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP Oddział w Katowicach. Podczas szkolenia omówiono nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1230 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie maszyn, które zastąpiło dotychczas obowiązującą dyrektywę maszynową. W szczególności zwrócono uwagę na kluczowe zmiany istotne z perspektywy użytkowników i producentów maszyn oraz ich wpływ na zapewnienie bezpiecznych warunków pracy.

Szkolenie - Zmiany w dyrektywie maszynowej

- 12 listopada 2025 r. odbyło się specjalistyczne szkolenie dla członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Oddział w Częstochowie poświęcone eksploatacji urządzeń energetycznych w zakładach przemysłowych. Szkolenie poprowadził nadinspektor pracy z Oddziału w Częstochowie. Podczas spotkania omówiono najnowsze zmiany w przepisach prawa energetycznego, obowiązki pracodawców i służb BHP w zakresie nadzoru nad urządzeniami energetycznymi, zasady bezpiecznej organizacji pracy oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia. Poruszono również zagadnienia związane z analizą ryzyka zawodowego oraz rosnącym znaczeniem odnawialnych źródeł energii w zakładach pracy.

8. PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE

Przedstawione w niniejszym sprawozdaniu wyniki działalności kontrolno-nadzorczej oraz prewencyjno-promocyjnej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach za 2025 rok stanowią świadectwo konsekwentnej realizacji zadań wynikających z ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz z zaopiniowanego przez Radę Ochrony Pracy Programu Działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2025–2027. Dokument ten wyznaczył na najbliższe lata trzy zasadnicze kierunki aktywności kontrolnych: zapobieganie wypadkom w sektorze przemysłowym w duchu idei „Wizji Zero”, ochronę pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych — w tym pyłu azbestowego — a także intensyfikację działań kontrolno-nadzorczych i prewencyjnych w obszarze legalności zatrudnienia, powierzania innej pracy zarobkowej oraz pracy cudzoziemców, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów i inwestycji objętych wzmożonym nadzorem. Dopełnieniem tych przedsięwzięć były inicjatywy o charakterze doradczym oraz różnorodne formy poradnictwa prawnego. Wszystkie przyjęte cele na rok 2025 zostały z powodzeniem zrealizowane. W każdym obszarze swojej działalności Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach pozostawał w ścisłej współpracy z innymi urzędami, organami nadzoru nad warunkami pracy oraz partnerami społecznymi, tworząc spójny system działań na rzecz bezpieczeństwa i poszanowania praw pracowniczych.

W wyniku podjętych działań inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach roku przeprowadzili w 2025 łącznie 7053 kontrole, obejmujących 5768 podmiotów na terenie całego województwa śląskiego. W ramach działalności kontrolno-nadzorczej w centrum uwagi inspektorów pozostawały przede wszystkim zagadnienia dotyczące legalności zatrudnienia, terminowości i prawidłowości wypłaty wynagrodzeń oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, a także respektowania norm dotyczących czasu pracy – obszarów, w których od lat utrzymuje się wysoka skala nieprawidłowości, wywołująca liczne negatywne skutki społeczne. Wnikliwie analizowano również problematykę zapewnienia minimalnej stawki godzinowej z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych, przestrzeganie przepisów dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych, stosowanie regulacji zawartych w ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele, święta oraz w niektóre inne dni. Kontrole obejmowały także szeroki wachlarz zagadnień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych branż i stanowisk pracy. Pomimo zmniejszenia liczby kontroli nie zauważono zmiany w zakresie częstotliwości występowania poszczególnych naruszeń prawa pracy.

Przyjęcie Programu Działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2025–2027 wyznaczyło jednocześnie nowe priorytety dla Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Obok realizacji głównych kierunków działań kontrolno-nadzorczych, w 2025 roku szczególne znaczenie zyskały ukierunkowane kontrole służące ograniczeniu ryzyka wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych w sektorze przemysłowym. W zakresie zainteresowania inspektorów pracy znalazły się przede

wszystkim branżom o najwyższym poziomie zagrożeń: budowlana, energetyczna, leśna, rolnicza oraz – mająca strategiczne znaczenie dla województwa śląskiego – górnicza. Dobór podmiotów do kontroli opierał się zarówno na analizie wypadkowości, jak i na sygnałach oraz oczekiwaniach instytucji współpracujących, w szczególności związków zawodowych.

Celem podejmowanych działań było eliminowanie bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników, ograniczanie oddziaływania czynników szkodliwych, poprawa ergonomii stanowisk pracy oraz egzekwowanie przestrzegania norm dotyczących ręcznych prac transportowych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony młodocianych oraz kobiet w ciąży i karmiących. Konieczność systematycznej analizy przestrzegania przepisów prawa pracy w tym w zakresie wynikała przede wszystkim z utrzymującej się wysokiej liczby wypadków przy pracy, zidentyfikowanych wcześniej nieprawidłowości – kontrola powtórna – oraz specyficznych zagrożeń charakterystycznych dla poszczególnych branż.

W ramach kontroli w tym zakresie inspektorzy pracy weryfikowali m.in. realizację obowiązków pracodawców w zakresie przeprowadzania szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, kierowania pracowników na badania profilaktyczne, dokonywania rzetelnej oceny ryzyka zawodowego oraz informowania pracowników o zagrożeniach występujących na stanowiskach pracy. Oceniano również skuteczność stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki pracy, w tym stosowanie środków ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz ich właściwe wykorzystywanie. Szczególną wagę przywiązywano do kontroli powypadkowych, obejmujących analizę okoliczności i przyczyn wypadków ciężkich, śmiertelnych i zbiorowych oraz ocenę skuteczności wdrożonych przez pracodawców środków zapobiegawczych.

Równolegle w 2025 r. prowadzono działania kontrolne w obszarze technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach stosujących lub wytwarzających substancje chemiczne, w tym czynniki o działaniu rakotwórczym oraz pył azbestowy. Inspektorzy pracy weryfikowali przestrzeganie wymogów wynikających z rozporządzeń unijnych REACH i CLP oraz przepisów krajowych regulujących bezpieczeństwo pracy przy stosowaniu chemikaliów i produktów biobójczych. Działania te ukierunkowane były na ograniczenie ryzyka występowania chorób zawodowych, w tym chorób nowotworowych, wśród pracowników.

Inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w ramach realizacji przyjętych strategii prowadzili w 2025 r. również szeroko zakrojone działania kontrolno-nadzorcze dotyczące legalności zatrudnienia i powierzania innej pracy zarobkowej. Obejmowały one zarówno obywateli polskich, jak i cudzoziemców, a także zagadnienia związane z działalnością agencji zatrudnienia, powierzaniem i wykonywaniem pracy tymczasowej oraz delegowaniem pracowników

z i na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach świadczenia usług, w tym w sektorze transportu międzynarodowego.

W toku czynności kontrolnych weryfikowano w szczególności przestrzeganie obowiązków związanych z zawieraniem umów o pracę w formie pisemnej, potwierdzaniem warunków zatrudnienia przed dopuszczeniem do pracy oraz zgłaszaniem osób zatrudnionych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Badano również zagadnienia dotyczące legalności powierzania pracy osobom skazanym oraz osobom uchylającym się od obowiązku alimentacyjnego, w szczególności pod kątem ujawniania przypadków nielegalnego zatrudniania i wypłacania wynagrodzeń w wysokości wyższej niż deklarowana w dokumentacji pracowniczej. Kontynuowano także weryfikację legalności pobytu i pracy cudzoziemców, w tym obywateli Ukrainy korzystających z przepisów szczególnych, ze zwróceniem uwagi na państwa o podwyższonym ryzyku nielegalnej migracji. Kontrolami obejmowano przedsiębiorstwa funkcjonujące w rozbudowanych strukturach podwykonawczych, analizując stosowane formy zatrudnienia cudzoziemców oraz przestrzeganie przepisów dotyczących czasu pracy i wynagrodzenia.

Kontrolami w zakresie legalności zatrudnienia objęto również agencje pracy tymczasowej oraz pracodawców użytkowników, badając przestrzeganie zasad powierzania pracy tymczasowej, legalności zatrudnienia oraz ustawowych ograniczeń w tym zakresie, a także przypadki obchodzenia prawa poprzez transferowanie pracowników pomiędzy podmiotami w ramach tzw. outsourcingu pracowniczego. Oceniano zasadność korzystania z pracy tymczasowej oraz spełnianie przesłanek jej sezonowego, okresowego lub doraźnego charakteru. Weryfikowano również realizację obowiązku wpisu do rejestru agencji zatrudnienia oraz zgodność prowadzonej działalności z obowiązującymi przepisami, w tym w odniesieniu do podmiotów zagranicznych prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto, w związku ze zmianami w prawie pracy wprowadzonymi w ostatnich latach, Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach kontynuował nadzór nad prawidłowym stosowaniem nowych regulacji Kodeksu pracy dotyczących m.in. elastycznych form organizacji pracy, pracy zdalnej oraz kontroli trzeźwości pracowników, a także uprawnień rodzicielskich, w tym uzupełniającego urlopu macierzyńskiego. W toku czynności kontrolnych weryfikowano ponadto wykonywanie nowych obowiązków przez agencje pracy tymczasowej wynikających z ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Obok planowych kontroli, prowadzonych w ramach realizacji Programu Działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2025–2027, istotną część działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2025 r. stanowiło rozpatrywanie skarg i wniosków napływających od pracowników, byłych pracowników oraz organizacji związkowych. Rozpatrywanie tych zgłoszeń pozostaje od lat

jednym z kluczowych zadań tutejszego Inspektoratu pracy, czego wymiernym dowodem jest liczba wpływających spraw – w całym 2025 r. odnotowano ich aż 6387, co stanowi wzrost o 25% w porównaniu z poprzednim rokiem.

W wyniku złożonych skarg przeprowadzono łącznie 2802 kontrole, przy czym najwięcej z nich dotyczyło branży handlowej i napraw – 546 kontroli, przetwórstwa przemysłowego – 476 kontroli, a także sektora transportu i gospodarki magazynowej – 353 kontrole. Spośród nadesłanych zgłoszeń najliczniejszą grupę stanowiły skargi dotyczące wynagrodzeń oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy – 3056 przypadków, co wskazuje na utrzymujące się trudności w tym kluczowym dla pracowników obszarze. Skargi w tym zakresie dotyczyły przede wszystkim nieterminowej lub nieprawidłowej wypłaty wynagrodzeń oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, niezapewnienia minimalnej stawki godzinowej w przypadku umów cywilnoprawnych oraz braku wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Jednocześnie zauważalna była nadal rosnąca aktywność cudzoziemców – w szczególności pochodzących spoza Europy – zgłaszających nieprawidłowości w tym zakresie.

Zwiększyła się także liczba spraw odnoszących się do samego stosunku pracy – w 2025 r. odnotowano ich 1709 wobec 1575 w roku poprzednim, głównie z powodu niewydawania świadectw pracy oraz nieprawidłowości przy zawieraniu i rozwiązywaniu umów o pracę. Liczba spraw dotyczących czasu pracy utrzymała się na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym – 587 skarg, natomiast pozostałe kwestie z zakresu prawnej ochrony pracy objęły 1279 zgłoszeń. W tej grupie szczególnie wyraźny był wzrost spraw związanych z dyskryminacją, molestowaniem i mobbingiem, a także z legalnością zatrudnienia – po 100 przypadków w każdej z tych kategorii. W obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy skargi koncentrowały się w głównej mierze na warunkach pracy na stanowiskach, przygotowaniu do pracy oraz na prawidłowej organizacji procesów pracy. Warto w tym miejscu również podkreślić znaczny wzrost liczby spraw wykraczających poza ustawowe kompetencje Państwowej Inspekcji Pracy. W 2025 r. było ich aż 1826 wobec 1322 w roku poprzednim.

Istotnym uzupełnieniem działalności kontrolno-nadzorczej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2025 r. były rozbudowane – największe w skali kraju – działania prewencyjno-promocyjne, stanowiące integralny element realizacji ustawowych zadań Państwowej Inspekcji Pracy. Ich zasadniczym celem było podnoszenie świadomości prawnej uczestników rynku pracy, popularyzacja zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kształtowanie trwałej kultury bezpieczeństwa w środowisku pracy. Inicjatywy edukacyjne i informacyjne koncentrowały się na wzmacnianiu odpowiedzialności pracodawców za stan bezpieczeństwa pracy oraz pogłębianiu wiedzy pracowników w zakresie przysługujących im praw. Szczególną uwagę poświęcano branżom o podwyższonym ryzyku zawodowym, mikro- i małym przedsiębiorstwom, pracownikom młodocianym oraz cudzoziemcom.

W ramach prowadzonych przedsięwzięć prewencyjno-promocyjnych organizowano liczne szkolenia, seminaria, konsultacje eksperckie oraz punkty informacyjne służące upowszechnianiu przepisów prawa pracy oraz dobrych praktyk w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Równolegle kontynuowano realizację kluczowych programów o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, stanowiących istotny element działań prewencyjnych oraz wspierających kształtowanie kultury bezpieczeństwa w środowisku pracy, w tym: „Zdobądź Dyplom Państwowej Inspekcji Pracy”, „Prewencja wypadkowa” realizowana w ramach kampanii „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie” (2025–2027) oraz program informacyjno-edukacyjny „Budowa. STOP wypadkom!” skierowany do sektora budowlanego. Istotnym elementem w tym zakresie była również realizacja programu „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy” odpowiadającego na wyzwania związane ze stresem zawodowym, mobbingiem i wypaleniem zawodowym, a także programu „Ekspozycja pracowników na niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia czynniki chemiczne w środowisku pracy”. W obszarze rolnictwa indywidualnego realizowano natomiast program „Szczepi życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”, angażując rolników, dzieci, młodzież wiejską oraz partnerów instytucjonalnych w wizytacje gospodarstw, szkolenia, prelekcje i konkursy edukacyjne promujące bezpieczne zachowania.

Na piedestale działalności prewencyjno-promocyjnej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2025 r. pozostawała także edukacja młodzieży, stanowiąca jeden z kluczowych filarów misji Państwowej Inspekcji Pracy. W analizowanym okresie realizowano m.in. program „Kultura bezpieczeństwa”, konkurs „Poznaj swoje prawa w pracy” oraz własne inicjatywy OIP w Katowicach, wspierające młodych ludzi w poznawaniu ich praw, obowiązków oraz zagrożeń zawodowych. W okresie wakacyjnym prowadzono działania w ramach projektu „Pierwsza praca – pierwszy krok”, dotyczące podejmowania pierwszej pracy i pracy sezonowej.

W kontekście działań prewencyjno-promocyjnych w 2025 r. na szczególną uwagę zasługuje również realizacja flagowej inicjatywy edukacyjnej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach – projektu „Akademia Dobrych Praktyk” realizowanego we współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP – Oddział w Katowicach. Akademia, wpisująca się w założenia Śląskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy, została stworzona z myślą o podniesieniu poziomu bezpieczeństwa w branżach wysokiego ryzyka, takich jak górnictwo, budownictwo i przemysł przetwórczy. Projekt stanowił przestrzeń dialogu i wymiany doświadczeń między służbami BHP, pracodawcami oraz kadrą zarządzającą zakładów pracy. Efektem Akademii było wypracowanie praktycznych rozwiązań możliwych do wdrożenia w codziennej działalności zakładów pracy, zwiększenie świadomości w zakresie prewencji wypadków, stresu zawodowego i procedur bezpieczeństwa, a także opracowanie dokumentu „Złote Zasady BHP dla Śląska” mogącego stanowić

regionalny wzorzec działań prewencyjnych. Projekt przyczynił się do integracji środowiska zawodowego, wzmocnienia współpracy między służbami BHP, pracodawcami i Państwową Inspekcją Pracy oraz do stworzenia trwałych kanałów wymiany wiedzy i doświadczeń.

Znaczącą rolę w realizacji działań prewencyjnych odgrywały funkcjonujące przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach organy opiniotawczo-doradcze: Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy, Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie, a także nowo powołana w 2025 r. Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Rolnictwie. Cykliczne posiedzenia tych rad tworzyły szeroką platformę wymiany doświadczeń między przedstawicielami administracji, partnerami społecznymi i środowiskami eksperckimi, przyczyniając się do ograniczania zagrożeń w środowisku pracy oraz poprawy warunków pracy w regionie.

Działania prewencyjno-promocyjne zostały dodatkowo wzmocnione poprzez nawiązanie formalnej współpracy z Oddziałem Terenowym Urzędu Dozoru Technicznego w Katowicach na mocy porozumienia podpisanego 16 lipca 2025 r., które umożliwiło rozszerzenie wspólnych działań prewencyjno-promocyjnych w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, zwiększenie efektywności szkoleń oraz podnoszenie kompetencji pracowników obu instytucji w celu skuteczniejszego przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku pracy.

Upowszechnianiu rezultatów wyżej wymienionych działań sprzyjały inicjatywy medialne, w tym relacje prowadzone przez specjalistę ds. BHP Piotra Gapysa, twórcę podcastu „Po ludzku o BHP”, a także współpraca z mediami regionalnymi i kanałami społecznościowymi. Dzięki temu działania prewencyjno-promocyjne Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2025 r. dotarły do szerokiego grona odbiorców, wzmacniając świadomość prawną pracowników i pracodawców oraz przyczyniając się do trwałej poprawy bezpieczeństwa pracy w województwie śląskim.

Dzięki tym kompleksowym działaniom kontrolno-nadzorczym oraz prewencyjno-promocyjnym, a także poradnictwu prawnemu Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach przyczynił się do poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy, ograniczenia ryzyka zawodowego oraz wzmocnienia ochrony praw pracowników w województwie śląskim, realizując jednocześnie cele krajowej strategii Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2025–2027. O efektywności podjętych działań świadczy znaczny spadek wykrywanych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów i zasad BHP, pomimo podobnej jak w latach ubiegłych liczby przeprowadzonych kontroli w tym obszarze.

9. DANE STATYSTYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI OKRĘGOWEGO INSPEKTORATU PRACY W KATOWICACH W 2025 R.

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2025 r. - kontrole i środki prawne (wg sekcji gospodarki narodowej PKD)

Wyszczególnienie		kontroli	decyzji					decyzji zaprzestania działalności	wniosków w wystąpieniach	poleczeń
			w tym:							
			ogółem	wstrzymania prac	skierowania pracowników do innych prac	wstrzymania eksploatacji maszyn	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12
	OGÓŁEM, w tym:	7 053	31 193	457	304	611	825	0	35 139	2 059
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	53	330	4	7	9	1	0	306	10
2.	Górnictwo i wydobywanie	113	1 029	7	8	13	18	0	305	56
3.	Przetwórstwo przemysłowe	1 295	7 927	115	73	278	238	0	6 183	391
4.	Wytwarzanie energii	28	95	2	1	3	0	0	78	2
5.	Dostawa wody	100	523	8	2	1	2	0	426	25
6.	Budownictwo	1 195	7 276	269	180	234	106	0	4 515	338
7.	Handel i naprawy	1 565	7 267	14	12	27	86	0	8 497	474
8.	Transport i gospodarka magazyn.	512	1 016	10	2	8	94	0	2 752	146
9.	Zakwaterowanie i usługi gastr.	317	1 209	0	0	6	21	0	2 092	98
10.	Informacja i komunikacja	64	140	0	0	1	20	0	428	23
11.	Finanse i ubezpieczenia	34	52	1	0	1	0	0	150	6
12.	Obsługa rynku nieruchomości	83	299	4	3	8	5	0	408	34
13.	Działalność profesjonalna	299	957	12	6	13	81	0	1 527	88
14.	Usługi administrowania	440	646	10	7	8	81	0	1 937	104
15.	Administracja publiczna	91	170	0	0	0	15	0	480	10
16.	Edukacja	226	658	0	0	0	14	0	1 310	68
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społ.	269	431	0	1	0	31	0	1517	58
18.	Kultura, rozrywka i rekreacja	86	256	1	2	1	3	0	516	23
19.	Pozostała działalność usługowa	283	912	0	0	0	9	0	1712	105

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2025 r. – kontrole i środki prawne (wg wielkości zatrudnienia)

Wyszczególnienie		kontroli	decyzji					decyzji zaprzestania działalności	wniosków w wystąpieniach	poleczeń
			ogółem	w tym:						
				wstrzymania prac	skierowania pracowników do innych prac	wstrzymania eksploatacji maszyn	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	OGÓŁEM, w tym zakłady o zatrudnieniu:	7 053	31 193	457	304	611	825	0	35 139	2 059
1.	1 – 9	3 737	16 353	283	184	340	312	0	19 238	992
2.	10 – 49	1 718	8 254	104	73	163	399	0	9 492	625
3.	50 – 249	893	4 026	48	33	83	104	0	3 996	272
4	250 i powyżej	705	2 560	22	14	25	10	0	2 413	170

Źródło: dane PIP

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2025 r. – kontrole i środki prawne (wg form własności)

Wyszczególnienie		kontroli	decyzji					decyzji zaprzestania działalności	wniosków w wystąpieniach	polecen ⁴⁾
			ogółem	w tym:						
				wstrzymania prac	skierowania pracowników do innych prac	wstrzymania eksploatacji maszyn	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	OGÓŁEM, w tym:	7 053	31 193	457	304	611	825	0	35 139	2 059
1.	Sektor publiczny ogółem, w tym własność	659	2 171	10	10	5	21	0	3 004	163
	1. państwowa	213	812	6	1	4	5	0	760	47
	2. samorządowa	404	1 116	2	3	0	11	0	2 091	90
	3. mieszana	42	243	2	6	1	5	0	153	26
2.	Sektor prywatny ogółem, w tym własność	6 274	28 428	439	289	603	789	0	31 627	1 864
	1. prywatna krajowa	5 272	24 418	380	260	540	735	0	27 376	1 628
	2. prywatna zagraniczna	595	2 166	37	18	31	9	0	2 559	157
	3. prywatna mieszana	407	1 844	22	11	32	45	0	1 692	79
3.	Sektor mieszany zrównoważony	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Nieokreślona własność	120	594	8	5	3	15	0	508	32

Źródło: dane PIP

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2025 r. – wykroczenia i przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (wg sekcji gospodarki narodowej PKD)

Wyszczególnienie		L I C Z B A							
		ujawnionych wykroczeń				podjętych środków prawnych			zawiadomień prokuratury o przestępstwach
		ogółem	w tym:			Nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych	
			objętych mandatami	objętych wnioskami do sądu	objętych środkami wychowawczymi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OGÓŁEM, w tym:	4 310	3 368	326	616	1 844	127	470	67
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	36	33	4	3	17	2	2	0
2.	Górnictwo i wydobywanie	81	73	47	4	60	18	4	0
3.	Przetwórstwo przemysłowe	810	652	4	111	372	2	81	2
4.	Wytwarzanie energii	4	2	44	2	2	18	1	1
5.	Dostawa wody	43	35	91	4	18	38	3	0
6.	Budownictwo	998	864	30	90	467	10	64	5
7.	Handel i naprawy	899	660	15	148	341	5	120	4
8.	Transport i gospodarka magazyn.	331	263	4	38	155	1	33	1
9.	Zakwaterowanie i usługi gastr.	256	204	5	37	101	2	24	0
10.	Informacja i komunikacja	38	24	15	10	14	7	9	0
11.	Finanse i ubezpieczenia	12	10	15	2	4	5	2	0
12.	Obsługa rynku nieruchomości	54	44	14	5	21	2	2	4
13.	Działalność profesjonalna	169	138	8	16	74	4	15	0
14.	Usługi administrowania	223	193	16	15	100	6	13	0
15.	Administracja publiczna	47	4	8	29	2	2	18	0
16.	Edukacja	62	27	6	27	16	5	24	4

Wyszczególnienie		L I C Z B A							
		ujawnionych wykroczeń				podjętych środków prawnych			zawiadomień prokuratury o przestępstwach
		ogółem	w tym:			Nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych	
			objętych mandataami	objętych wnioskami do sądu	objętych środkami wychowawczymi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OGÓŁEM, w tym:	4 310	3 368	326	616	1 844	127	470	67
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społ.	101	63	326	22	35	127	17	0
18.	Kultura, rozrywka i rekreacja	45	23	4	14	13	2	7	1
19.	Pozostała działalność usługowa	101	56	47	39	32	18	31	4
20.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	4 310	0	4	0	0	2	0	0
21.	Górnictwo i wydobywanie	36	0	44	0	0	18	0	0
22.	Nieokreślona działalność	81	0	91	0	0	38	0	44

Źródło: dane PIP

Dane statystyczne z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w 2025 r. – wykroczenia i przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (wg wielkości zatrudnienia)

Wyszczególnienie		L I C Z B A							
		ujawnionych wykroczeń				podjętych środków prawnych			zawiadomień prokuratury o przestępstwach
		ogółem	w tym:			nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych	
			objętych mandatami	objętych wnioskami do sądu	objętych środkami wychowawczymi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OGÓŁEM, w tym zakłady o zatrudnieniu:	4 310	3 368	326	616	1 844	127	470	67
1.	1 – 9	2 602	2 060	192	350	1 091	74	263	52
2.	10 – 49	1 088	876	76	136	455	31	103	11
3.	50 – 249	405	283	47	75	177	13	58	4
4	250 i powyżej	215	149	11	55	121	9	46	0

Źródło: dane PIP

Dane statystyczne z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w 2025 r. – wykroczenia i przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (wg form własności)

Wyszczególnienie		L I C Z B A							
		ujawnionych wykroczeń				podjętych środków prawnych			zawiadomień prokuratury o przestępstwach
		ogółem	w tym:			nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych	
objętych mandatami	objętych wnioskami do sądu		objętych środkami wychowawczymi						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OGÓŁEM, w tym:	4 310	3 368	326	616	1 844	127	470	67
1.	Sektor publiczny ogółem, w tym własność	200	90	36	74	69	12	55	1
	1. państwowa	81	52	12	17	40	6	16	0
	2. samorządowa	105	28	22	55	20	4	37	1
	3. mieszana	14	10	2	2	9	2	2	0
2.	Sektor prywatny ogółem, w tym własność	4 041	3 228	284	529	1 751	111	405	66
	1. prywatna krajowa	3 547	2 843	237	467	1511	91	355	58
	2. prywatna zagraniczna	304	239	23	42	148	10	33	5
	3. prywatna mieszana	190	146	24	20	92	10	17	3
3.	Sektor mieszany zrównoważony	0	0			0			0
4.	Nieokreślona własność	69	50	6	13	24	4	10	0

Źródło: dane PIP

10. SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	5
2.	DZIAŁANIA NADZORCZO-KONTROLNE - INFORMACJE OGÓLNE	15
2.1.	Działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w ujęciu statystycznym.....	17
2.2.	Kontrole i wydane w ich wyniku środki prawne	17
2.3.	Postępowanie w sprawach o wykroczenia	20
2.4.	Zawiadomienia prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.....	21
2.5.	Rozpatrywanie skarg.....	22
2.6.	Porady prawne i techniczne.....	26
2.7.	Wnioski do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	27
3.	DZIAŁANIA NADZORCZO-KONTROLNE W OBSZARZE PRAWNEJ OCHRONY	29
3.1.	Czas pracy oraz wypłata wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy	31
3.2.	Czas pracy oraz czas prowadzenia pojazdu, przerwy i czas odpoczynku kierowców	34
3.3.	Przestrzeganie przepisów o czasie pracy i wynagrodzeniach strażników miejskich oraz gminnych.....	37
3.4.	Umowy cywilnoprawneE	41
3.5.	Placówki handlowe – przestrzeganie przepisów prawnej ochrony pracy	45
3.5.1.	Placówki wielkopowierzchniowe.....	45
3.5.2.	Małe placówki handlowe.....	48
3.6.	Placówki handlowe – przestrzeganie przepisów o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz niektóre inne dni.....	51
3.6.1.	Placówki wielkopowierzchniowe.....	51
3.6.2.	Małe placówki handlowe.....	53
4.	LEGALNOŚĆ ZATRUDNIENIA	57
4.1.	Legalność zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich	59
4.2.	Legalność zatrudnienia i innej pracy zarobkowej cudzoziemców	63
4.3.	Agencje zatrudnienia	68
4.4.	Outsourcing i praca tymczasowa	74
5.	DZIAŁANIA NADZORCZO-KONTROLNE W OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY	79
5.1.	Badanie okoliczności i przyczyn zgłoszonych wypadków przy pracy	81

5.2. Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz prawna Ochrona pracy w podziemnych zakładach górniczych.	87
5.3. Kopalnie odkrywkowe.....	90
5.4. Nadzór i kontrola sektora budowlanego	93
5.5. Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz eliminowanie zagrożeń wypadkowych w zakładach przetwórstwa przemysłowego – przy produkcji metali.....	103
5.6. Zasady organizacji bezpiecznej pracy podczas wykonywania prac eksploatacyjnych na podstawie polecenia pisemnego przy urządzeniach energetycznych w energetyce ciepłej 107	
5.7. Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz eliminowanie zagrożeń wypadkowych w zakładach przetwórstwa przemysłowego - przy produkcji metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń	112
5.8. Obniżenie poziomu ryzyka zawodowego oraz liczby wypadków przy pracy w grupie zakładów o wysokiej skali zagrożeń zawodowych	115
5.9. Ograniczenie zagrożeń wybuchem w środowisku pracy	120
5.10. Czynniki szkodliwe, niebezpieczne, uciążliwe w środowisku pracy.....	124
5.10.1. Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem hałasu w środowisku pracy	124
5.10.2. Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem drgań mechanicznych w środowisku pracy.....	128
5.10.3. Ograniczenie zagrożeń związanych z występowaniem czynników fizycznych w środowisku pracy - mikroklimat gorący i zimny	130
5.10.4. Ograniczanie zagrożeń związanych z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.....	133
5.10.5. Czynniki chemiczne w środowisku pracy.....	136
5.10.6. Substancje/mieszaniny chemiczne, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz substancje/mieszaniny chemiczne działające szkodliwie na rozrodczość (reprotoksyczne).	140
5.10.7. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy podczas usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych i przemysłowych	144
5.11. Pierwsza kontrola i kontrola sprawdzająca u pracodawcy, u którego wcześniej przeprowadzono pierwszą kontrolę	150
5.12. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych	156
6. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNO-PROMOCYJNA	161
6.1. Wstęp.....	163
6.2. Program prewencyjny „Zdobądź dyplom PIP”	164

6.3. Program profilaktyczny „PREWENCJA ZAGROŻEŃ PSYCHOSPOŁECZNYCH w ŚRODOWISKU pracy”	167
6.4. Program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”	172
6.5. Działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie INDYWIDUALNYM „SZANUJ ŻYCIE! BEZPIECZNA PRACA W GOSPODARSTWIE ROLNYM”	175
6.6. Program prewencyjny „PREWENCJA WYPADKOWA”	178
6.7. Kampania promująca zatrudnianie cudzoziemców zgodnie z polskimi przepisami	180
6.8. Program informacyjno-edukacyjny „BUDOWA. STOP WYPADKOM!”	183
6.9. Działania informacyjno-edukacyjne „EKSPOZYCJA PRACOWNIKÓW NA NIEBEZPIECZNE I SZKODLIWE DLA ZDROWIA CZYNNIKI CHEMICZNE W ŚRODOWISKU PRACY”	187
6.10. Kampania popularyzująca najnowsze rozwiązania prawa pracy dotyczące rodzicielstwa	190
6.11. Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach	192
6.12. Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach	195
6.13. Śląska Rada do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach	197
6.14. Konferencja o Relacjach interpersonalnych w ochronie zdrowia	198
6.15. Konferencja „BEZPIECZEŃSTWO PRACY A INNOWACYJNE TECHNOLOGIE W PRZEMYŚLE”	198
6.16. Konferencja „PRZECIWDZIAŁANIE MOBBINGOWI W ŚRODOWISKU PRACY”	201
6.17. Konferencja „PROBLEMY BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA W POLSKIM GÓRNICTWIE”	204
6.18. Konferencje, w których uczestniczyli przedstawiciele OIP w Katowicach	205
6.19. Projekt informacyjny „PIERWSZA PRACA – PIERWSZY KROK”	207
6.20. Śląska Strategia Ograniczania wypadków Przy Pracy	210
6.21. Projekt „AKADEMIA DOBRYCH PRAKTYK” – kompleksowa inicjatywa na rzecz bezpieczeństwa pracy w województwie śląskim	239
6.22. Współpraca z mediami	245

6.23.	Konkursy organizowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach	269
6.24.	Wydarzenia.....	282
6.25.	Inne działania promocyjno-prewencyjne	303
7.	WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA.....	149
7.1.	Wyższy Urząd Górniczy	347
7.2.	Inspektorat Nadzoru Budowlanego	350
7.3.	Urząd Dozoru Technicznego	351
7.4.	Inspekcja Transportu Drogowego.....	353
7.5.	Urząd Transportu Kolejowego	354
7.6.	Inspekcja Ochrony Środowiska	354
7.7.	Państwowa Inspekcja Sanitarna	355
7.8.	Krajowa Administracja Skarbowa	356
7.9.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	358
7.10.	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach.....	360
7.11.	Powiatowe Urzędy Pracy.....	361
7.12.	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.....	367
7.13.	Ochotnicze Hufce Pracy.....	370
7.14.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP.....	371
8.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE.....	375
9.	DANE STATYSTYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI OKRĘGOWEGO INSPEKTORATU PRACY W KATOWICACH W 2025 R.....	383
10.	SPIS TREŚCI.....	393